Monitor 2026-II

Inhoudsopgave

Monitor 2026-II 1
Inhoudsopgave 3
Inleidende samenvatting 3
Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer 10
Kerntaak 2: Milieu en energie 46
Kerntaak 3: Vitaal platteland 79
Kerntaak 4: Mobiliteit 161
Kerntaak 5: Regionale economie 228
Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit 268
Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur 297
Overhead, financiering en dekkingsmiddelen 325

Inleidende samenvatting

Inleidende samenvatting Monitor 2026-II

Voor u ligt de tweede monitor van 2026. In deze monitor zijn de afwijkingen en wijzigingen ten opzichte van de begroting 2026 te lezen.
We duiden de voortgang van de prestaties uit de begroting via kleurscores. De inhoudelijke kleurscore laat zien of de acties naar verwachting volledig (groen), deels (oranje) of niet (rood) gerealiseerd zullen worden in 2026. Daarnaast geeft de financiële kleurscore aan in welke mate het budget wordt besteed; binnen 75% - 100% van het budget (groen), minder dan 75% van het budget (oranje), of een verwachte overbesteding (rood).
Hieronder is een samenvatting van de belangrijkste aandachtspunten uit deze monitor te lezen.

Ons platteland, landbouw en natuur

Vergunningverlening

Op dit moment ligt vergunningverlening vanwege de stikstofproblematiek nog stil en kunnen we PAS-melders niet legaliseren. Het kabinet heeft op 26 juni het maatregelpakket voor stikstof, natuur en landbouw gepresenteerd. Dat moet ervoor zorgen dat we op termijn weer vergunningen kunnen verlenen. Op dit moment houden we - met instemming van de aanvragers voor het afwijken van de formele behandeltermijn - vergunningaanvragen nog aan in afwachting van de verdere uitwerking van het pakket. Handhavingsverzoeken en intrekkingsverzoeken vragen extra aandacht en inzet. We doen er alles aan om als provincie de problemen rond vergunningverlening op te lossen. Zo zijn we in 3 Natura 2000-gebieden gestart met het onderzoeken van aanvullende gebiedsgerichte maatregelen (GGM) (Brief aan PS GGM) en zijn we vrijwillig gestart met een pilot 'geborgde emissiereductie Overijssel' om de emissiedruk van een bedrijf met een PAS-melding te verlagen.

Herziening Natura 2000-beheerplannen

We werken hard aan de herziening van de Natura 2000-beheerplannen. In circa 10 gebieden bereiden we de inhoud voor. Voor het Wierdense Veld en Boetelerveld hebben we inloopavonden georganiseerd. Toch verwachten we dat we niet alle beheerplannen voor het einde van de verlengde looptijd definitief kunnen vaststellen. Dit heeft verschillende oorzaken, zoals de samenloop met andere trajecten, bijvoorbeeld met de gebiedsgerichte maatregelen (GGM) in de Borkeld, of de relatie met de Ontwikkelopgave. We verwachten dat we in het voorjaar van 2028 het ontwerp-beheerplan voor het Wierdense Veld kunnen vaststellen. Ook zorgt onduidelijkheid over hoe we moeten omgaan met vrijstellingen als gevolg van de invulling van het landelijke beleid voor stikstof, natuur en landbouw voor vertraging.

Ontwikkelopgave
Ook werken we aan de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland via de Ontwikkelopgave. Ondanks de onzekerheid als gevolg van beleidsontwikkelingen blijven we voortgang boeken. Zo worden projectbesluiten vastgesteld en zetten we de uitvoering van herstelmaatregelen in de gebieden voort. Dit jaar verwachten we in 20 gebieden de externe maatregelen af te ronden. Tegelijkertijd lopen de uitvoering en planvorming in verschillende gebieden vertraging op. Dit komt onder meer door de lange duur van beroepsprocedures en veranderingen in het beleid. Vooral het maatregelpakket voor landbouw, natuur en stikstof dat het kabinet heeft aangekondigd zorgt voor onzekerheid. Daarnaast stellen we de start van de interne maatregelen in twee deelgebieden uit tot 2027. Dit komt onder meer door een tekort aan capaciteit bij terreinbeherende organisaties.
Bossenstrategie
Inmiddels is voor het aanleggen van 250 hectare bos subsidie aangevraagd, in het kader van de bossenstrategie. Een deel van die subsidies kennen we dit jaar nog toe. De aanleg van bos op eigen grond loopt vertraging op. We hebben de nodige acties uitgezet om dit te versnellen. We verwachten dit jaar 7 hectare aan te planten. De rest volgt in 2027.
Faunabeheer
De overschrijding van het budget voor faunaschade in 2026 loopt verder op. Op basis van de meest recente prognoses, waaronder de verwachting van BIJ12, gaan we momenteel uit van een overschrijding van circa € 0,65 miljoen. De kosten stijgen door een toename van het aantal aanvragen, hogere taxatiekosten en hogere vergoedingen voor gewasschade. Daarnaast spelen tegemoetkomingen voor schade binnen NNN-gebieden een rol. Hoewel het aantal ganzen afneemt, is deze daling nog onvoldoende om ook de schade-uitkeringen te laten dalen.
Uitvoeringsprogramma Maatregelenpakket
Binnen het Uitvoeringsprogramma Maatregelpakketten zijn inmiddels voor alle onderdelen van het eerste maatregelpakket subsidieregelingen opengesteld. Regelingen die relatief eenvoudig in de bestaande bedrijfsvoering passen, worden goed benut. Bij maatregelen die een grotere of langdurige omslag vragen, blijft de belangstelling achter. Onzekerheid over beleid en vergunningverlening maakt ondernemers terughoudend om te investeren. Hierdoor besteden we de beschikbare middelen langzamer dan voorzien.
Ook de 36 koplopergebiedsprocessen komen verder. Sinds Monitor I zijn vijf voorverkenningen en vier verkenningen afgerond en bevinden de eerste koplopers zich inmiddels in de fase van planuitwerking. Tegelijkertijd blijkt het lastig om plannen daadwerkelijk uit te voeren. Vergunningverlening, regels rond staatssteun en grondafwaardering en onzekerheid over toekomstig Rijksbeleid beperken de mogelijkheden. Daarom verwachten we niet alle middelen binnen de huidige looptijd tot eind 2028 te kunnen besteden. Met het Rijk bespreken we een mogelijke verlenging van het programma, zodat meer tijd ontstaat om ook maatregelen met een langere doorlooptijd uit te voeren.
Milieu en natuur
Sinds Monitor I hebben we verdere stappen gezet in het participatieproces voor de ontwikkeling van het beleid voor gewasbeschermingsmiddelen. Mede op basis van de gesprekken uit het participatieproces hebben wij een concept pakket met basismaatregelen opgesteld. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat de negatieve effecten van chemische gewasbeschermingsmiddelen afnemen en de bescherming van natuur, waterkwaliteit en de gezondheid van omwonenden verbeterd. Eind 2026 leggen we dit in een Statenvoorstel aan Provinciale Staten voor.
Daarnaast hebben wij in deze periode de GGD opdracht gegeven om een nieuwe milieuverkenning op te stellen. Deze milieuverkenning vormt straks de kennisbasis voor een nieuwe milieunota. De milieunota vormt vervolgens de basis om te werken aan de milieudoelen uit de omgevingsvisie.

Ons water- en energiesysteem

Regionaal Waterprogramma (RWP)
In 2026 hebben wij het Regionaal Waterprogramma 2026-2030 vastgesteld. Daarmee hebben we het beleidskader voor water, bodem en ruimtelijke adaptatie voor de komende jaren vastgelegd. We werken inmiddels aan de uitvoering daarvan. Hiervoor stellen we een uitvoeringsagenda op waarin we concreet maken welke acties we de komende jaren uitvoeren en welke opgaven daarbij prioriteit krijgen.
Daarnaast werken we aan de Overijsselse Wateraanpak (OWA). Hiermee versterken we de samenwerking met gemeenten, waterschappen en andere partners rond de wateropgaven in Overijssel en ondersteunen we de uitvoering in de praktijk. Voor de verdere uitwerking hiervan bereiden we een investeringsvoorstel voor. Daarnaast organiseren we Watertateliers om de wateropgaven samen met onze partners verder te brengen.
Voor de bovenregionale stresstest voor het grensoverschrijdende stroomgebied van de Vecht brengen we verder in beeld wat de gevolgen zijn van extreme neerslag, onder meer voor vitale en kwetsbare functies. Op basis daarvan voeren we risicodialogen en werken we toe naar mogelijke maatregelen.
Programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland
Wij voeren met partners het maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland 2022-2027 uit, als onderdeel van het landelijke Deltaprogramma Zoetwater. Tegelijkertijd bereiden we de derde planperiode 2028-2033 voor. Conform de motie 'De Zon schijnt door' houden we rekening met provinciale cofinanciering voor deze volgende periode. Op basis van het concept-werkprogramma werken we het maatregelenpakket en de bijbehorende kosten en benodigde cofinanciering verder uit.
Drinkwater
We werken verder aan de uitvoering van de Uitvoeringsagenda Bescherming Drinkwaterbronnen 2026-2030. Daarnaast zetten we in op het verminderen van het drinkwatergebruik bij onder andere bedrijven en bedrijventerreinen, huishoudens en nieuwbouw. Hiervoor breiden we de samenwerking uit met gemeenten, bedrijfsleven, woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere partners.
Tegelijkertijd werken we aan het vergroten van de drinkwaterproductiecapaciteit. Om ook in de toekomst aan de drinkwatervraag in Twente te kunnen voldoen, is aanvullende productiecapaciteit in West-Overijssel en voldoende transportcapaciteit van west naar oost nodig. Voor de Drinkwaterverbinding Overijssel zijn inmiddels een noordelijk en een zuidelijk referentietracé bepaald. In 2026 is de verkenningsfase gestart en zijn de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en het participatieplan ter inzage gelegd. Binnen de referentietracés onderzoeken en vergelijken we mogelijke varianten. Op basis daarvan bepalen we in een volgende fase per tracé een voorkeursalternatief.
Kaderrichtlijn Water (KRW)
Voor de Kaderrichtlijn Water werken we aan het verbeteren van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Naast de uitvoering van de lopende KRW-maatregelen werken we via de KRW-impuls Overijssel aan aanvullende maatregelen en meer inzicht in bronnen en effectieve maatregelen. Tegelijkertijd bereiden we onze provinciale bijdrage aan het vierde Stroomgebiedbeheerplan (SGBP4) voor, dat betrekking heeft op de periode 2028-2033. Daarbij ligt voor de provincie een belangrijk accent op de grondwaterkwaliteit en werken we met waterschappen en andere partners aan de samenhang met de oppervlaktewaterkwaliteit. De provinciale KRW-maatregelen krijgen vervolgens een plek in de uitvoeringsagenda van het RWP, zodat beleid, maatregelen en uitvoering goed op elkaar aansluiten.
Warmtebedrijf
We hebben vertraging opgelopen bij de oprichting van het Warmtebedrijf Drenthe Overijssel (WDO). Nieuwe landelijke ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat Enexis haar deelname aan het WDO opnieuw overweegt. Daarom heeft de stuurgroep WDO besloten om voorlopig pas op de plaats te maken in het oprichtingsproces.

Waterstof
We willen waterstof beschikbaar maken voor bedrijven en transport in deze regio's. In Twente kan dit al voor 2030 en zijn we met een breed consortium aan de slag om dit via een regionale aftakking van het Duitse waterstofnetwerk mogelijk te maken. De aansluiting hiervoor is besteld en beschikbaar per eind 2027. Voor aansluiting op het Nederlandse waterstofnetwerk – dat naar verwachting gereed is in 2032 - hebben we samen met onze partners in Noordwest-Overijssel en Deventer een overeenkomst gesloten met Hynetwork Services. Dit heet een Valve Study Agreement (VSA) en geeft inzicht in de kosten en locatie voor een T-stuk. We verkennen samen met onze partners de benodigde vervolgstappen.
Wind
Alle tijdvakken voor het indienen van een aanvraag voor een windpark zijn inmiddels gesloten. We hebben 120 bezwaarschriften behandeld tegen de weigering om een aanvraag voor een projectbesluit voor een windpark in behandeling te nemen. Momenteel lopen nog de procedures voor 11 bezwaren tegen de weigering van de aanvragen voor een projectbesluit in het gebied Hardenberg. De volgende stap is het tekenen van een samenwerkings- en anterieure overeenkomst met de aanvragers met wie wij de projectprocedure gaan starten.

Onze woningen, bereikbaarheid en ruimte

De zomer van 2026 was uitzonderlijk droog. Lage grond- en rivierwaterstanden en een tekort aan beschikbaar zoetwater hadden gevolgen voor natuur, landbouw, scheepvaart, industrie en waterkwaliteit. Deze ontwikkelingen onderstrepen de urgentie om water beter vast te houden, het gebruik ervan zorgvuldig af te wegen en ons water- en bodemsysteem duurzaam in te richten.

Woningbouw en verstedelijking
Vanuit het Investeringsprogramma Wonen werken we met onze partners aan het realiseren van voldoende woningen voor de juiste doelgroepen op de korte termijn. We ondersteunen de uitvoering van de woondeals met de instrumenten uit ons investeringsprogramma. In september is besloten om € 6 miljoen over te hevelen van de woonfaciliteit naar de subsidieregeling langer zelfstandig wonen. Met deze extra middelen kunnen we het merendeel van de binnengekomen aanvragen voor deze regeling verlenen.
Daarnaast is in juni de verstedelijkingsstrategie Twente (Ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente) behandeld in de commissie ruimte en water. Met de inbreng van Provinciale Staten en die van de andere partners werken we momenteel aan de definitieve versie, die wordt vastgesteld in het rijk-regio overleg (MIRT-overleg). Voor de regio Stedendriehoek leggen we momenteel met de partners de laatste hand aan de verstedelijkingsstrategie. Provinciale Staten kunnen hier komende winter op reageren. Zowel voor de regio Stedendriehoek als voor Twente begint met het vaststellen van deze verstedelijkingsstrategieën een langjarige samenwerking tussen Rijk en regiopartners.

In de regio Zwolle werken we samen met de partners aan de realisatie van de verstedelijkingsstrategie (Warme harten in een klimaatadaptieve delta). Rijk en regio hebben begin september een eerste versie van de Regionale Investeringsagenda vastgesteld.

Landelijk gebied
De bestaande regeling Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) wordt na 15 jaar, mede als gevolg van de vastgestelde Nieuwe Omgevingsvisie, doorontwikkeld naar Kwaliteitsimpuls Leefomgeving voor het landelijk gebied. De kern is een beweging van een casus- naar een gebiedsgerichte benadering waarin initiatieven worden gewogen op hun bijdrage aan bredere omgevingskwaliteit (alle Rode Draden uit de Omgevingsvisie). De initiatieven dragen bij aan een sociaaleconomisch sterk platteland en de opgaven in een gebied. Hierbij is oog voor betrokkenheid van omwonenden. De nieuwe methodiek met daarin een heldere rolduiding voor provincie, gemeente en initiatiefnemer wordt in vierde kwartaal aan GS voorgelegd.
Openbaar vervoer
We ontwikkelen het openbaar vervoer ook dit jaar verder. Daarom start in december zowel in Hardenberg als Haaksbergen een nieuwe vraagafhankelijke buurtbus, waarmee de bereikbaarheid in het landelijk gebied verbetert. Die verbetering zien we ook in Noordoost-Twente, waar een grote wijziging van het lijnennet ervoor zorgt dat veel mensen sneller en directer bij voorzieningen in de steden komen.
Op het gebied van spoor zijn in 2026 al grote stappen gezet. Zo hebben Provinciale Staten in januari 2026 ingestemd met het Statenbesluit voor de investering in twee extra treinstellen voor de regionale treinverbinding Zwolle-Enschede. Vanaf 2029 voegen we deze extra treinen aan de dienstregeling toe.
Ook gunnen we nog in 2026 de opdracht voor de uitvoering van de elektrificatie van de spoorlijn Almelo-Mariënberg. De werkzaamheden moeten bij de start van de nieuwe concessie in december 2028 zijn uitgevoerd. Voor de elektrificatie van de spoorlijn Zutphen-Hengelo-Oldenzaal hebben we ProRail opdracht gegeven voor de planuitwerking. In september 2026 heeft GS het Programma van Eisen vastgesteld voor de kortlopende (diesel)treinconcessie van december 2028 tot december 2032. Het gaat om een overbruggingsconcessie voor de periode waarin de spoorlijn nog niet is geëlektrificeerd.

Hoofdlijnafspraken concessie IJssel-Vecht
De continuïteit van het busvervoer in de concessie IJssel-Vecht is door de operationele verliezen van EBS in de concessie IJssel-Vecht onder druk komen te staan. Elke dag reizen duizenden reizigers met de bus in de regio IJssel-Vecht, voor vele van hen zou de impact zeer groot zijn als het busvervoer stil komt te liggen. Voor de drie provincies is het borgen van de continuïteit van het openbaar vervoer binnen de concessie daarom de belangrijkste opgave om op die manier de maatschappelijke en financiële impact zo minimaal mogelijk te houden. Om het busvervoer de komende jaren te garanderen zijn EBS en de drie provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel (als concessieverleners) overeengekomen dat de concessie IJssel-Vecht 2023-2035 wordt gewijzigd. De concessie wordt per 7 juli 2029 beëindigd. Voornoemde provincies zijn daarbij voornemens een financiële bijdrage te leveren in het beperken van de operationele verliezen om zo de continuïteit van het busvervoer tot het einde van de concessie te waarborgen. Voor reizigers en personeel blijven daardoor de wijzigingen beperkt.
Inzet op verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding
Naast de jaarlijkse € 500.000 structureel voor het uitvoeren van het Werkplan verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding, is er voor deze coalitieperiode ook jaarlijks een extra budget van € 100.000 gereserveerd. Hiervoor voeren we onder meer verschillende gedragsprojecten uit.

Zoals een uitgebreide gedragsanalyse op een locatie waar ongevallen plaatsvonden, maar de oorzaak niet direct duidelijk was. We voerden de analyse uit met een drone, schouwen op locatie, enquêtes en interviews met verkeersdeelnemers. Op basis van de analyse hebben we verschillende gedragsinterventies ingezet, waaronder het plaatsen van een bord, communicatie via diverse kanalen, gesprekken met weggebruikers en aandacht binnen de rijlessen door een plaatselijke rijschoolhouder. Ook vroegen we mbo-studenten een campagne te ontwikkelen over drugs in het verkeer. Dit resulteerde in diverse plannen die we in 2027 verder laten uitwerken tot een complete regionale campagne.
Via sociale wijkteams in gemeenten hebben we het project Camp 21 uitgevoerd. Dit is een verkeerseducatieproject voor de aanpak van verkeersasociaal gedrag bij jongeren. In samenwerking met de provincies Friesland, Groningen en Drenthe dragen we financieel bij aan de ontwikkeling van een snelheidssimulator. We kunnen deze simulator op straat en bij evenementen inzetten om verkeersdeelnemers bewust te maken van de risico's van snelheid in het verkeer.

Beheer en onderhoud provinciale infrastructuur

De opgave voor het beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur neemt toe. Door extreme weersomstandigheden waren aanvullende maatregelen nodig, waaronder extra inzet voor gladheidsbestrijding. Dit heeft geleid tot hogere onderhouds- en beheerkosten. Daarnaast zien we een stijging in de omvang van het benodigde groot onderhoud. Dit leidt tot een grotere opgave voor de komende jaren. De planning van deze projecten blijft echter afhankelijk van technische inzichten die tijdens de voorbereiding en uitvoering naar voren kunnen komen.
Positief is dat ontwikkelingen binnen de stikstofaanpak meer ruimte bieden om investeringsprojecten van bruggen en wegen weer op te pakken en sneller uit te voeren. Bij deze monitor worden enkele voorstellen gedaan om de huidige financiële tekorten te dekken binnen de begroting. Tegelijkertijd blijven externe factoren, zoals geopolitieke ontwikkelingen, marktomstandigheden en capaciteitstekorten, van invloed op de planning, scope en kosten van projecten. Daarom actualiseren wij de programmering periodiek, zodat beschikbare middelen doelmatig kunnen worden ingezet en de provinciale infrastructuur ook in de toekomst veilig, bereikbaar en betrouwbaar blijft.

Onze economie

Ondernemerschap en arbeidsmarkt

Wij zijn gestart met een door de EU gefinancierd programma voor zowel familiebedrijven als start- en scale-ups. Met dit Interreg-project versterken we de samenwerking in de grensregio op deze thema's en stimuleren we de uitwisseling van kennis.
We kennen binnen het Retailprogramma twee actielijnen. We zien dat er veel belangstelling is voor actielijn 1: de arrangementen voor kleine steden en dorpen. De middelen voor kennis en netwerk, actielijn 2, worden op dit moment echter niet allemaal ingezet, omdat de vraag hiernaar lager is dan verwacht.
In het arbeidsmarktprogramma zijn we gestart met een regeling voor arbeidsproductiviteit. Hier wordt al veel gebruik van gemaakt. Daarnaast besteden we via awards, stages en regelingen veel aandacht aan het belang van vakmanschap. In lijn met de motie Breed gedragen ambities 2026 hebben we een regeling opengesteld om deelname aan internationale vakwedstrijden te ondersteunen. Voor ondersteuning van vakmanschap binnen mkb-bedrijven in de industrie hebben we een regeling geopend voor een vaardighedenscan en advies door een vakexpert.
We zijn samen met de gemeenten gestart met de herijking van de Programmeringsafspraken bedrijventerreinen 2027-2030. De belangstelling voor de ondernemersregeling om bedrijventerreinen gezamenlijk toekomstbestendig te maken blijft achter bij de verwachtingen. Ondernemers hebben wel belangstelling voor de ondersteuning van het 'Versnellingsteam aanpak bedrijventerreinen', om energievraagstukken in beeld te brengen en aan te pakken.

Innovatie
De versterking van de chiptechsector in Overijssel blijft een prioriteit. De ontwikkeling van de Twentse fotonicafabriek New Origin verloopt voorspoedig. De uitwerking van de plannen heeft enigszins vertraging opgelopen door het zoeken naar oplossingen voor de vraagstukken met betrekking tot het verkrijgen van energie en water. De eventuele middelen die wij als provincie aanvullend moeten investeren, zijn daardoor nog niet besteed.
Europa
We zijn bezig met de voorbereidingen van de nationale en regionale uitwerking van het nieuwe Europees Meerjarig Financieel Kader (MFK) vanaf 2028. Hierbij zorgen we voor een goede onderbouwing om onze provinciale opgaven een plek te geven in het Nationale en Regionale Partnerschapsplan (NRPP). De programma's 2021-2027 zijn volop in uitvoering. Ook dit jaar steunen we nieuwe projecten vanuit de regionale programma's op het gebied van (energie)innovatie, landbouw en grensoverschrijdende samenwerking.
Nationale Veiligheid en defensie
Op 30 september 2026 hebben Provinciale Staten de opdracht gegeven om het beleidsprogramma Nationale Veiligheid en Defensie uit te voeren. Met het beleidsprogramma Nationale Veiligheid en Defensie 2026-2027 zetten we in op het versterken van de Oost-Nederlandse Defensie- en Veiligheidsindustrie, het versterken van de economische veerkracht en (voedsel)productiezekerheid, een sterke transportas, de 'North Sea Baltic Corridor', en een zorgvuldige afweging van de ruimtebehoefte van Defensie en andere provinciale opgaven. Omdat uitvoeringsactiviteiten voorbereiding vragen, verwachten wij dat we niet alle beschikbare middelen binnen de oorspronkelijke begrotingsplanning besteden.
Recreatie en vrije tijd
In de afgelopen periode hebben we verder uitvoering gegeven aan de investeringsimpuls voor de vrijetijdseconomie. Daarbij bleek de belangstelling voor de subsidieregeling 'Ons Toeristisch MKB groen, digitaal en toegankelijk' lager dan verwacht. We hebben naar de oorzaak gekeken en de hebben de beschikbare middelen ingezet voor de ontwikkeling van de nieuwe subsidieregeling 'Nieuw aanbod, nieuwe gasten'. Deze regeling is op 21 september 2026 opengesteld en richt zich op de ontwikkeling van onderscheidend en vernieuwend toeristisch aanbod in Overijssel.

Onze sociale samenleving

Sociale ontwikkeling
Voor een sociaal, vitaal en gezond Overijssel voeren we het beleid Sociale Kwaliteit uit op basis van de uitvoeringsagenda 2025-2026. We stimuleren initiatieven vanuit de samenleving op het gebied van vrijwilligerswerk, sport- en beweegmogelijkheden, inclusie en sociale ontmoeting. Via de Sociale Kwaliteit Academie koppelen we academische kennis aan ons beleid. We hebben het ontwerp van het uitvoeringsprogramma Sociale Kwaliteit 2027-2032 en de Sociale Agenda 2027-2028 vastgesteld en ter inzage gelegd. Daarnaast is de Welzijnsmonitor LHBTIQA+ gepubliceerd.
Leefbaar Platteland
In 2026 hebben we de inspanningen op de drie programmalijnen, die we in 2024-2025 hebben ingezet, voortgezet. De subsidieregelingen Dorpsplannen, Planvorming en Fysieke investeringen zijn opgehoogd om leefbaarheidsinitiatieven verder te ondersteunen. Binnen de lijn Lerend Netwerk Dorpschool hebben we verder ingezet op verdieping van ons netwerk. Dit jaar zijn ook de Tussenbalans en het visiedocument Stemmen van het Overijsselse Platteland opgeleverd. Beide stukken vormen bouwstenen voor de Plattelandsagenda.
Cultuur en erfgoed
Nadat we in het eerste uitvoeringsjaar van het cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028 onder meer nieuwe afspraken met onze partners hebben gemaakt en regelingen opnieuw hebben opengesteld, werken we in 2026 verder aan de uitvoering van het beleid. Voor Erfgoed maken we met de subsidieregeling Verhaal van Overijssel meer dan het voorgenomen aantal projecten mogelijk. Hiervoor is naar verwachting minder budget nodig dan verwacht.

Afgelopen jaar hebben we verschillende subsidieregelingen opengesteld rondom cultuur en erfgoed. Hieruit bleek dat het beschikken van subsidies op basis van de huidige systematiek niet altijd aansluit bij de initiatieven. In 2027 onderzoeken wij hoe we onze subsidiesystematiek beter kunnen laten aansluiten bij het culturele veld.
In 2026 heeft het ministerie van OCW het proces om vanaf 2029 het cultuurstelsel te herzien voortvarend opgepakt. Onze voorbereiding van een nieuwe subsidieregeling voor de cultuurregio's loopt vertraging op door gewijzigd inzicht bij het ministerie van OCW over de positie van de cultuurregio's. Hierdoor kunnen wij het voor deze regeling beoogde budget dit jaar niet goed inzetten. Daar is meer tijd voor nodig.
Het uitvoeringsprogramma Basisvaardigheden is medio 2026 vastgesteld. Hierdoor lukt het niet om alle in 2026 beoogde activiteiten dit jaar uit te voeren.
Participatie
Samen met inwoners, organisaties en partners werken we aan de toekomst van Overijssel. Dit doen we volgens de Overijsselse participatiewerkwijze. Dit jaar hebben we geëvalueerd hoe de werkwijze in de praktijk werkt en wat beter kan. Uit de evaluatie blijkt dat er een goede basis ligt, maar dat extra inzet nodig blijft om onze participatievaardigheden te versterken. In de Perspectiefnota 2027 hebben Provinciale Staten hiervoor middelen gereserveerd. Alleen zo wordt én blijft participatie een vanzelfsprekend onderdeel van ons handelen.
Tussentijdse evaluatie programma Ondermijning
Samen met gemeenten en partners in het veiligheidsdomein werken wij binnen het programma Ondermijning aan een veilig en weerbaar Overijssel. Hoe we dat willen aanpakken, hebben we beschreven in de beleidsnota Ondermijning 2024-2027 (zie: statenvoorstel_PS24-000401). De tussentijdse evaluatie, waarover Provinciale Staten onlangs zijn geïnformeerd (D2026-08-009568), laat zien dat de aanpak na anderhalf jaar op koers ligt. Gemeenten waarderen de provinciale ondersteuning en het merendeel maakt gebruik van de beschikbare diensten. Vooral de specialistische kennis, het netwerk en de aanvullende capaciteit vinden zij waardevol. Gemeenten vinden het programma Ondermijning erg belangrijk en zien graag dat we dit de komende periode voortzetten.
500 jaar Overijssel
In de eerste helft van 2026 hebben we de verkenning naar de invulling van het jubileumjaar 2028 afgerond met besluitvorming over het budget op basis van het Plan van Aanpak. Veel van onze samenwerkingspartners hebben hier enthousiast aan bijgedragen. Aanvullend op gesprekken met een groot aantal partijen hebben we in het voorjaar met vertegenwoordigers van diverse maatschappelijke sectoren een brainstormsessie georganiseerd. De uitkomsten hiervan hebben we verwerkt in de planvorming. Daarnaast hebben we een visuele 500 jaar-stijl gemaakt en rechtenvrij beschikbaar gesteld voor iedereen die deze wil gebruiken. Deze is beschikbaar via https://huisstijl500jaaroverijssel.nl/.

Statenvoorstel

Het Statenvoorstel is het besluitvormend stuk bij deze Monitor. Daarin staan de (financiële) voorstellen nader beschreven. Het Statenvoorstel vindt u onder de "paperclip' rechtsboven in het scherm.

Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op de ruimtelijke inrichting en het waterbeheer in Overijssel. We willen dat het in Overijssel voor iedereen goed wonen, werken en ontspannen is, zowel nu als in de toekomst.

De ruimte in onze steden en ons landelijk gebied wordt steeds schaarser door de druk op de woningmarkt, de overgang naar duurzame energie, klimaatbestendigheid en kringloopeconomie. We werken samen met gemeenten, inwoners en andere partners om lokaal gebiedsgerichte keuzes te maken. De komende tijd moeten we lastige ruimtelijke keuzes maken in onze Omgevingsvisie.
We zetten in op betaalbare, klimaatbestendige en toekomstgerichte woningbouw. We zien erop toe dat de juiste woningen voor verschillende doelgroepen worden (her)ontwikkeld. Dit vraagt maatwerk, omdat de woningmarkt in elke regio anders is.
Bij een aantrekkelijke leefomgeving horen schoon en voldoende (drink)water en bescherming tegen overstromingen. Hierbij vervullen we als provincie een regierol vanuit onze kaderstellende en toezichthoudende taken. De effecten van hitte, droogte en wateroverlast leiden vaker tot grote schade voor natuur, landbouw, industrie, infrastructuur, bebouwing en scheepvaart. Ook nemen de risico's voor de gezondheid van mensen en onze drinkwatervoorziening toe. Daarom willen we onze provincie klimaatbestendig inrichten op korte, lange en middellange termijn. Daarvoor maken we vanuit onze wettelijke taak keuzes zowel voor het waterbeheer als voor de ruimtelijke inrichting, waarbij water en bodem sturend zijn.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

1.1 Een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond

Wij zijn als provincie verantwoordelijk voor een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond. De grote opgaven in het ruimtelijk domein vragen een herziening van de Omgevingsvisie en uitvoeringsinstrumenten (zoals de Omgevingsverordening en Catalogus Gebiedskenmerken), welke wij in 2026 ter besluitvorming voorleggen aan Provinciale Staten (1.1.1). Om het beleid uit onze Omgevingsvisie uit te voeren, werken we via voorkantsamenwerking en netwerksamenwerking samen met partners. Waar nodig zetten we wettelijke instrumenten in en geven we invulling aan ons bevoegd gezag rol wat betreft ruimtelijke procedures voor opgaven met een provinciaal belang (1.1.2). Wij werken integraal met onze partners in het NOVEX-gebied Regio Zwolle aan de realisatie van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle en werken afspraken met het rijk en de regio's over verstedelijking in Twente en Stedendriehoek verder uit (1.1.3).

Prestaties

1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2026

1. Wij leggen de nieuwe Omgevingsvisie en uitvoeringsinstrumenten (zoals de Omgevingsverordening en Catalogus Gebiedskenmerken) voor aan Provinciale Staten voor besluitvorming.
2. Wij maken de resterende interne werkprocessen Omgevingswet-proof en sluiten deze aan op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (Implementatie Omgevingswet).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Op een budget van € 0,8 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,3 miljoen.
Toelichting
De grootste onderbesteding betreft het budget voor de Omgevingswet. Een aantal activiteiten in het kader van de doorontwikkeling van de Omgevingswet loopt door in 2027. Het gaat onder andere om de inhuur van een projectleider voor de verdere uitwerking van de beleidscyclus onder de Omgevingswet in combinatie met *Sturen in Samenhang*, de opzet van een gezamenlijk handelingskader Gezondheid voor VTH, opleiding, training en communicatie en ondersteuning van gemeenten en omgevingsdiensten. Bij de jaarrekening zullen we hiervoor een resultaatbestemming voorstellen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Vaststellen Omgevingsvisie "Overijssel voor en met elkaar" en Omgevingsverordening Overijssel 2026 (besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tjitske de Groot
Begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag) 300

1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2026
1. Wij werken samen met gemeenten en waterschappen aan de ruimtelijke en waterstaatkundige inrichting van Overijssel.
2. Wij borgen de uitvoering van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening in voorkantsamenwerking met onze partners en zetten indien nodig of wenselijk ons wettelijk ruimtelijk instrumentarium in.
3. Wij geven invulling aan onze bevoegd gezag rol voor wat betreft (ruimtelijke) procedures vanuit een wettelijke verplichting (wind, hoogwaterbeschermingsprogramma e.d.) en/of voor opgaven met een provinciaal belang.
4. Wij werken met onze partners aan de ruimtelijke ontwikkeling van Overijssel in netwerksamenwerkingen. We doen dit met een integrale blik op onder andere water (prestatie 1.2.1 en 1.2.2), wonen (prestatie 1.3.1), regionale economie (kerntaak 5) en mobiliteit (kerntaak 4).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tjitske de Groot, Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- Geen

1.1.3 Verstedelijkingsstrategieën en Regiostructuur

Acties 2026
1. Wij werken samen met het rijk en de regiopartners toe naar een eindrapport van de Verstedelijkingstrategie Twente en de Stedendriehoek met een integrale blik op onder andere klimaatadaptatie (prestatie 1.2.1 en 1.4.1), wonen (prestatie 1.3.1), regionale economie (kerntaak 5) en mobiliteit (kerntaak 4).

2. Wij werken met onze partners in het NOVEX-gebied Regio Zwolle aan de realisatie van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle via de programma's Sponsstrategie, Mobiliteitstransitie, Stationsomgevingen, Vitale kernen en gezonde buurten en Stedelijk Zwolle.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget van € 1,7 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,2 miljoen.

Verstedelijkingsstrategieën en regiostructuur (KvO)

De verwachte onderbesteding wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de verstedelijkingstrategieën. Deze zijn volop in ontwikkeling, maar een deel van de middelen worden in 2027 besteed. Daarom schuiven we nu € 0,2 miljoen door naar 2027.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.1.3 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Aanvullend investeringsvoorstel Wonen (bijbehorend besluit).

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland, Tjitske de Groot, Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-200

Dit is wat wij doen

1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen

Om te zorgen voor schoon en voldoende (drink)water en bescherming tegen overstromingen en wateroverlast werken we aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem. We stellen daarbij samen met onze partners een Overijssels Waterakkoord op. Wij werken aan de jaarlijkse actualisatie van het Regionaal Water Programma waarbij klimaatadaptatie en de agenda bodem en ondergrond worden toegevoegd. Dit doen we op basis van ons eigen beleid maar ook ter realisatie van Europese wetgeving zoals de Kaderrichtlijn water en Richtlijn Overstromingsrisico's. We besteden veel aandacht aan het Hoog Water Bescherming Programma (HWBP) (1.2.1). Ook werken we samen met ons netwerk aan klimaatadaptatie en waterbeheer (1.2.2) vanuit het deelstroomgebied Rijn-Oost. Hier werken we onder andere aan het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. Vanuit onze wettelijke taak zorgen we voor voldoende schone drinkwaterbronnen, nu en in de toekomst. Samen met onze partners doen we dit door middel van drinkwaterbesparing, het zoeken naar extra productiecapaciteit en bescherming en versterking van bestaande drinkwaterbronnen (1.2.3). Wij verlenen vergunningen, houden toezicht en handhaven op grond van de Waterwet, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en onze Omgevingsverordening (1.2.5).

Prestaties

1.2.1 Werken aan een klimaatrobuust en veilig water- en bodemsysteem

Acties 2026

1. Wij voeren de uitvoeringsagenda uit op basis van het Regionaal Waterprogramma 2026-2030.
2. Wij geven uitvoering aan de provinciale maatregelen uit de planperiode 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Aanvullend voeren we de KRW-impuls in Overijssel uit.
3. We geven met de provinciale agenda bodemdaling en funderingsproblematiek een impuls aan bewustwording van deze thema's. En sluiten aan bij nationale aanpak funderingsproblematiek en nationaal programma bodem, ondergrond en grondwater.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Motie - Kaderrichtlijn Water (KRW) (BBB e.a.)
- Brief aan PS - Vaststelling Regionaal Waterprogramma Overijssel 2026-2030

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer

Acties 2026

1. Wij werken samen met onze partners de Overijsselse wateraanpak via het Actieplan water verder uit. De aanpak is gericht op versnellen van acties en projecten, aangaan van arrangementen en het versterken en verbreden van het bestaande netwerk.
2. Wij maken afspraken met onze partners in het deelstroomgebied Rijn-Oost over de tussentijdse evaluatie van de planperiode 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water (KRW) om het doelbereik zo hoog mogelijk te maken en werken gezamenlijk aan het opstellen van een maatregelenpakket voor de vierde KRW-planperiode (2028-2033).
3. Wij voeren met partners het maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland 2022-2027 (onderdeel van het landelijke Deltaprogramma Zoetwater) uit. Conform de motie 'De Zon schijnt door' houden we rekening met cofinanciering voor een mogelijk vervolg vanaf 2028, en komen wij nog voor de Perspectiefnota 2027 met een uitgewerkt voorstel.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget, aan de lastenkant, van € 13,7 miljoen verwachten wij voor het totaal van deze prestatie een overbesteding van € 0,5 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij voor € 0,5 miljoen extra baten op een budget van € 10,9 miljoen.

Specifieke uitkering Deltaprogramma Zoetwater 2 fase
Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij een bijdrage van het Rijk ontvangen. Voor de periode 2022-2027 gaat dit om een bijdrage van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. De maatregelen worden genomen door de ZON partners die aan het begin van de programmaperiode de bijdrage beschikt hebben gekregen. De daadwerkelijke uitvoering wijkt nog wel eens af van de planning door bijvoorbeeld bezwaren in procedures of weersomstandigheden. Daarom passen we nu de begroting aan op basis van de laatste inschatting van de uitvoering.
GS begrotingswijziging
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering Deltaprogramma Zoetwater in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Hitte, Droogte en Wateroverlast (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027 (bijbehorend besluit)
- Motie - De ZON schijnt door (CU e.a.)

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	538
GS-begrotingswijziging (lasten)	538

1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst
Acties 2026
1. Wij werken samen met onze partners aan de drinkwatervoorziening in Overijssel. Binnen de Adaptieve Strategie Drinkwater zoeken we naar aanvullende productiecapaciteit door uitbreiden van bestaande winningen, het vinden en ontwikkelen van nieuwe bronnen voor winningen en bijbehorende transportinfrastructuur.
2. Wij werken aan de gezamenlijke aanpak voor drinkwaterbesparing Overijssel om het groeiende drinkwatergebruik af te vlakken. Deze aanpak sluit aan op de nationale aanpak en is gericht op zowel huishoudens als bedrijven.
3. Wij werken samen met onze partners aan het beschermen en versterken van de bestaande drinkwaterbronnen. Dit bestaat uit gerichte maatregelen om zowel de kwaliteit als de kwantiteit van onze bronnen te behouden en te verbeteren. We werken aan deze opgave vanuit gemaakte afspraken met partners zoals het Maatregelpakket Gebiedsdossiers, de Proeftuin Drinkwater en lokale gebiedsprocessen.

Inhoudelijke kleurscore
Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Op een budget, aan de lastenkant, van € 2,3 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij voor € 64.000 extra baten op een budget van € 1,1 miljoen voor de grondwaterheffing.
Toelichting
De onderbesteding komt vooral doordat verschillende activiteiten en gebiedsmaatregelen nog in voorbereiding zijn en de uitvoering doorschuift naar 2027. Het gaat onder andere om activiteiten voor drinkwaterbesparing en klimaatadaptatie, gebiedsmaatregelen bij Hammerflier en Archemerberg en bodemmaatregelen bij bestaande winningen. Het KVO budget voor robuuste drinkwatervoorziening schuiven we nu al door naar 2027 (€ 0,3 miljoen).
GS begrotingswijziging
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.2.3 een budget van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Bij rapport Rekenkamer Oost-Nederland 'Follow-up grondwaterbescherming voor de publieke drinkwatervoorziening
- Statenvoorstel - Bij rapport Rekenkamer 'Als elke druppel telt' (bijbehorendbesluit)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel drinkwater Overijssel 2024 - 2027 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Opnemen zoekgebied Salland Diep Noord in de actualisatie Omgevingsverordening 2025 (bijbehorend besluit)
- Brief aan PS - Informatiebrief Grip op Waterkwaliteit

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten) -325

1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water
Acties 2026
1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af, binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). We rapporteren hierover in het VTH jaarverslag.

Inhoudelijke kleurscore
Financiële kleurscore
Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema, Gert Harm ten Bolscher
Begrotingswijziging
- Geen

Dit is wat wij doen

1.3 Woningbouwontwikkelingen die aansluiten bij de regionale vraag

In 2026 werken we samen met onze partners in de woondeals onverminderd door aan het realiseren van voldoende passende woningen voor iedereen. Door publiek private monitoring en samenwerking tussen markt, corporaties en overheid krijgen we steeds meer grip op kansen en knelpunten en hoe we hier lokaal, regionaal, provinciaal of nationaal op kunnen inspelen. We intensiveren onze aanpak met de middelen die in de perspectiefnota 2026 zijn gereserveerd. Belangrijke instrumenten zijn de regionale woonagenda's, landsdekkende woondeals en flexpools (1.3.1). Wij ondersteunen partijen met kennis en of capaciteit via de Bouwbrigade en het netwerk Wonen. Ook ondersteunen we gemeenten bij het uitvoeren van regionale woonzorgvisies en voeren we de subsidieregelingen Betaalbaar Wonen en Langer Zelfstandig Wonen uit (1.3.3). Het financiële beheer van startersleningen van vóór 2016 loopt nog door (1.3.2).

Prestaties

1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's

Acties 2026

1. Wij voeren samen met ons netwerk en de rijksoverheid de landsdekkende woondeals uit.
2. Wij stellen, samen met onze partners, een provinciaal volkshuisvestingsprogramma op.
3. Wij voeren onze wettelijke taken uit als toezichthouder huisvesten statushouders. Wij stimuleren gemeenten om hierbij regionaal samen te werken.
4. Wij voeren de Spreidingswet uit.
5. Wij ondersteunen gemeenten bij het versnellen van de procedures voor woningbouwplannen via participatie in de landelijke flexpoolregeling.
6. Wij voeren het initiatiefvoorstel arbeidsmigranten uit.
7. Wij anticiperen op de wettelijke taken die voortvloeien uit de nieuwe wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting en landelijke ontwikkelingen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget, aan de lastenkant, van € 1,9 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,2 miljoen.

Toelichting:

Specifieke uitkering flexpools versnellen woningbouw

Deze middelen ontvangen we van het Rijk en stellen we via een subsidieregeling beschikbaar aan gemeenten. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten voor extra capaciteit en kennis om woningbouwprojecten te versnellen. De regeling loopt in 2026 af. Het restant van de middelen (€ 0,3 miljoen) die nog beschikbaar zijn in de SPUK ramen we nu bij. De subsidies worden naar verwachting dit jaar allemaal beschikt.

GS begrotingswijziging

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering 'flexpools versnellen woningbouw' in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,3 miljoen.

Specifieke uitkering Woondeals

De specifieke uitkering woondeals is in het voorjaar 2026 beschikbaar gesteld. Deze loopt t/m 2027. Eerst zijn de middelen van voorgaande specifieke uitkeringen opgemaakt. Uitvoering van deze aanvullende SPUK zal grotendeels in 2027 plaatsvinden. Daarom ramen we deze nu af in 2026.

GS begrotingswijziging
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering 'Woondeals' in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,5 miljoen en deze middelen door te schuiven naar 2027.
Decentralisatie uitkering Wet Versterking Volkshuisvesting (septembercirculaire)
Vanaf 2026 ontvangen provincies structureel middelen voor de extra werkzaamheden die voortkomen uit het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting. Voor Overijssel gaat het structureel om € 1,2 miljoen, onder andere voor de coördinerende rol bij de woningbouwopgave en het interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u voor om dit bedrag vanaf 2027 structureel op te nemen in de begroting voor prestatie 1.3.1.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Rekenkamerrapport inzake wonen (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 (bijbehorend besluit).
- Statenvoorstel -Investeringsvoorstel Ruimte Wonen en Retail fase 2 (bijbehorend besluit).
- Motie - Tattersall c.s. versnelling bouwaanvragen

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tjitske de Groot

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	-217
GS-begrotingswijziging (lasten)	-217

1.3.2 Financieel beheer startersleningen

Acties 2026

1. **Startersleningen (voor 2016)**
   Onder deze prestatie wordt het financiële verloop verantwoord van de startersleningen die de provincie tot en met 2015 heeft verstrekt. Het betreft hypotheken met een looptijd van 30 jaar. Het verloop bestaat uit de beheervergoeding aan het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) en de rentebaten op verstrekte leningen. De baten en lasten op deze kostenpost zijn door ons niet te beïnvloeden.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tjitske de Groot

Begrotingswijziging

- Geen

1.3.3 Investeren in de woningmarkt

Acties 2026

1. Wij ondersteunen het netwerk Wonen, zoals de Woonkeuken, met bijeenkomsten, onderzoek, monitoring en evaluatie.
2. Wij ondersteunen partijen met kennis en/of capaciteit via de Bouwbrigade bij het realiseren van de opgaven op de woningmarkt.

3. Wij ondersteunen de gemeenten bij het uitvoeren van de regionale woonzorgvisies waaronder het aanstellen van doorstroomcoaches.
4. Wij ondersteunen projecten die in aanmerking komen voor de woonfaciliteit en werken indien nodig en gewenst maatwerkafspraken uit.
5. Wij voeren onze subsidieregeling voor Versnelling Woningbouw uit.
6. Wij voeren onze subsidieregeling Zorggeschikte, geclusterde en nultredenwoningen uit.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Herbestemming middelen woonfaciliteit (actie 4)

In de Monitor 2026-I is aangekondigd dat de woonfaciliteit zou worden geëvalueerd, omdat feitelijke inzet naar verwachting niet nodig zou zijn. Uit deze evaluatie is gebleken dat de beschikbare middelen gedurende deze coalitieperiode niet worden besteed. Provinciale Staten hebben inmiddels ingestemd met de herbestemming van deze middelen voor het ophogen van de subsidieregeling Langer Zelfstandig Wonen. De herbestemming draagt bij aan de versnelde realisatie van betaalbare woningen voor met name de doelgroep ouderen en daarmee aan de doorstroming op de woningmarkt.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget van € 35,3 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 12,5 miljoen.

Toelichting

Onder deze prestatie vallen de coalitiemiddelen voor investeren in de woningmarkt. Het gaat dan om de netwerkaanpak, bouwbrigade en 'een huis voor iedereen'. Deze onderdelen lopen op schema en worden naar verwachting dit jaar en volgend jaar volledig besteed.
Daarnaast is een groot deel van de beschikbaar gestelde middelen omgezet in een subsidieregeling voor 'versnellen woningbouw' en 'langer zelfstandig wonen'. De laatste regeling is overvraagd. Voor de regeling 'versnellen woningbouw' zijn verschillende aanvragen nog in voorbereiding. Naar verwachting worden deze in 2027 beschikt en betaald. De regeling loopt door en er worden nog nieuwe aanvragen verwacht. Daarom zijn de middelen in 2026 niet volledig nodig en schuiven we deze door naar 2027.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.3.3 een budget van € 4,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Reserve Verstrekte Subsidies

Onder prestatie 1.3.3 zijn vier meerjarige subsidies van ieder € 2 miljoen verstrekt. Vanwege het subsidieregime voor subsidies boven € 1,5 miljoen worden de lasten toegerekend aan de jaren waarin de activiteiten plaatsvinden. Daarom stellen we bij kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' voor om € 8 miljoen over te hevelen van de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve verstrekte subsidies. Hieronder verlagen we het budget voor 2026 met hetzelfde bedrag.

PS begrotingswijziging

We stellen voor om de lasten voor prestatie 1.3.3 in 2026 met € 8 miljoen te verlagen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen en dit bedrag over te hevelen naar de Reserve Verstrekte subsidies.
Voor de jaren 2026-2030 stellen we voor om de volgende onttrekkingen te doen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de begroting van prestatie 1.3.3; 2026 € 0,2 miljoen, 2027 € 1,8 miljoen, 2028 € 2,2 miljoen, 2029 € 3,5 miljoen en 2030 € 0,2 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel- Investeringsvoorstel Wonen (bijbehorendbesluit)
- Statenvoorstel - Aanvullend investeringsvoorstel Wonen (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel -Extra investeringsimpuls wonen 2025 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Statenvoorstel Herbestemmen gelden Woonfaciliteit

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tjitske de Groot

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	210
GS-begrotingswijziging (lasten)	-12440

Dit is wat wij doen

1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving

Vanuit het coalitieakkoord 'Schouder aan Schouder' werken we aan ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving. Op basis van de bovenregionale stresstesten uit 2025 gaan wij met partners in 2026 de gevolgen in beeld brengen en risicodialogen organiseren (1.4.1). Daarnaast zetten wij de gezamenlijke subsidieregeling voort binnen het programma Natuur voor Elkaar. We continueren onze financiële verplichtingen uit de vorige coalitieperiode voor ruimte, wonen en retail (1.4.2). Ook ondersteunen wij (het onderzoek naar) het ondergronds brengen van hoogspanningsleidingen in 's Heerenbroek, Deventer, Almelo en Enschede (1.4.4). Tot slot faciliteren en stimuleren wij de regionale samenwerking op ruimtelijke, sociaalmaatschappelijke en economische opgaven langs de corridor Zwolle-Twente-Münster (1.4.5).

Prestaties

1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050

Acties 2026

1. Wij voeren vanuit het Regionaal Waterprogramma (RWP) de klimaatadaptieve acties uit de uitvoeringsagenda uit (zie prestatie 1.2.1).
2. Wij brengen samen met partners de gevolgen in beeld van de in 2025 gehouden bovenregionale stresstesten en organiseren daar risicodialogen over.
3. Wij zetten de gezamenlijke subsidieregeling voort binnen het programma Natuur voor Elkaar (zie prestatie 3.2.2).
4. Wij werken samen met de werkregio's Fluvius, Rivus, Twents Waternet en Samenwerking Noordelijke Vechtstromen aan de uitvoering van een klimaatadaptieve regio.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Op een budget, aan de lastenkant, van € 2,2 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,0 miljoen. Hiermee verband houdend verwachten we ook een lagere onttrekking aan de specifieke uitkering 'klimaatadaptatie' van € 0,6 miljoen.
Toelichting
Specifieke uitkering Tijdelijk Impulsregeling Klimaatadaptatie
Het doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De voortgang blijft achter bij de planning. Voor een aantal projecten is nog afstemming nodig met het Rijk voordat gemeenten hun subsidieaanvraag kunnen indienen.
Om ervoor te zorgen dat beschikbare subsidies zoveel mogelijk worden benut, houden we zicht op de aanvragen die nog moeten worden ingediend. Zodra er duidelijkheid is over de projecten, informeren we de gemeenten over de subsidies die zij nog kunnen aanvragen.
GS begrotingswijziging
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,6 miljoen.
Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen (UBS 2.11)
Het aantal subsidieaanvragen blijft in 2026 achter bij de verwachting. Hierdoor wordt € 0,2 miljoen van het beschikbare budget dit jaar niet benut. Omdat we verwachten dat er in 2027 nog aanvragen worden ingediend, schuiven we dit bedrag door naar 2027.

GS begrotingswijziging
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.4.1 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
Investeringsimpulsgelden Natuurinclusief, Circulair en Klimaatadaptatie (NCK)
Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie.
Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project Pollinature LIFE en Interreg Grensvenen. Met Pollinature LIFE wordt ingezet op het herstel van leefgebieden voor bestuivers en het versterken van biodiversiteit. Interreg Grensvenen draagt bij aan natuurherstel en een klimaatbestendiger landschap. Daarmee ondersteunen beide projecten de doelstellingen van de investeringsimpuls op het gebied van natuurinclusiviteit en klimaatadaptatie.
PS begrotingswijziging
Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,3 miljoen over te hevelen van prestatie 141 naar prestatie 316. En daarnaast om € 0,6 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 141 naar de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland ten behoeve van prestatie 351. Deze mutaties vinden plaats onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen".
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Hitte, Droogte en Wateroverlast (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging	**(baten)**

-563
GS-begrotingswijziging (lasten) -763

1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail

Acties 2026

1. Wij handelen een aantal langlopende subsidieverplichtingen af uit het Investeringsprogramma Ruimte Wonen en Retail (2019-2023).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tjitske de Groot, Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

1.4.4 Ondergrondse verkabeling van hoogspanningsleidingen

Acties 2026

1. De fysieke werkzaamheden voor de verkabeling van hoogspanningsleidingen in 's Heerenbroek zijn in 2025 uitgevoerd. Wij maken in 2026 het eindbedrag over van onze financiële bijdrage.
2. Voor de verkabeling in de gemeenten Deventer, Almelo en Enschede wordt uitvoering pas voorzien na 2026. Hier wordt in 2026 nog geen bijdrage uitgekeerd, maar wel contacten onderhouden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Ondergrondse verkabeling gemeente Almelo (actie 2)

De gemeente Almelo neemt niet langer deel aan deze regeling, omdat de ondergrondse verkabeling door TenneT wordt uitgevoerd en bekostigd in combinatie met andere netwerkwerkzaamheden. Hierdoor is onze provinciale bijdrage niet langer noodzakelijk.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Vrijval bijdrage ondergrondse verkabeling

De provinciale bijdrage voor Almelo zoals hierboven in de inhoudelijke toelichting benoemd bedraagt € 0,95 miljoen. Dit is gereserveerd in de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel cf statenbesluit (2020/1100066). Bij de jaarrekening zullen we voorstellen om deze middelen vrij te laten vallen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Financiering ondergrondse verkabeling (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

1.4.5 Versterken corridor Zwolle-Twente-Munster

Acties 2026

1. Wij faciliteren en stimuleren regionale samenwerking onder de noemer Corridor Zwolle-Twente-Münster, gericht op de volgende vier thema's.
    1. Stad en Economie
    2. Mobiliteit en Netwerken
    3. Bodem en Water
    4. Grensregio's
2. Wij bouwen samen met onze strategische partners een sterker netwerk, we stemmen af met andere programma's en we organiseren jaarlijkse grensoverschrijdende bijeenkomsten over de vier genoemde thema's en negen gezamenlijk vastgestelde kansen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget van € 0,14 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,11 miljoen.

Corridor Zwolle-Twente-Munster (KVO)

Binnen de corridor Z-T-M werken we dit jaar aan het vernieuwen en versterken van het gezamenlijke verhaal over de corridor Zwolle-Twente-Münster. Eind 2025 zijn hierover bestuurlijke afspraken gemaakt. We stemmen dit af met Communicatie, Lobby en Spoor en met het onderzoek naar verstedelijking rond de ZTM-corridor en de Nedersaksenlijn.
Op korte termijn zetten we ongeveer € 30.000 in voor externe ondersteuning. Hiermee werken we het gezamenlijke verhaal en de strategie verder uit. Dit is naar verwachting in het najaar klaar. Daarna volgt een nieuw bestuurlijk overleg, zodra de nieuwe wethouders zijn benoemd.
Het resterende bedrag van € 110.000 schuiven we door naar 2027. Dit budget is vooral nodig voor de vervolgstappen. Eerst bespreken we het gezamenlijke verhaal in het bestuurlijk overleg. Daarna kunnen afspraken worden gemaakt over de verdere samenwerking, de benodigde inzet en de gezamenlijke lobby richting het Rijk en de Europese Unie.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.4.5 een budget van € 0,11 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Inzet projecten Nationaal Groeifonds (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-110

Dit is wat wij doen

1.5 Effectieve inzet grondbeleid voor provinciale doelen, projecten en programma's

Met de inzet van grondbeleid en grondeigendom ondersteunen we de doelen en opgaven van de provincie. We zorgen voor actueel en adequaat grondbeleid en leggen dat periodiek vast in de Nota Grondbeleid. We leggen met Provinciale Staten expliciet vast voor welke doelen en met welke financiële consequenties we het grondinstrumentarium inzetten. We werken marktconform, openbaar en transparant. Het gaat o.a. om aankoop en verkoop van gronden en opstallen, het beheer van het provinciaal eigendom, het maken van afspraken met eigenaren op basis van volledige schadeloosstelling ter voorkoming van onteigening daar waar dat aan de orde is, en afspraken over zelfbeheer (1.5.1).

Prestaties

1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium

Acties 2026

1. Wij actualiseren de Nota Grondbeleid 2022, opdat we beschikken over een actueel en adequaat grondbeleid, waarin doelen, opgaven en ons instrumentarium zijn vastgelegd. Dit om voor de doelen en projecten van de provincie in te zetten, met de juiste instrumenten voor de verschillende opgaven.
2. Wij kopen, verkopen en beheren gronden en opstallen ten behoeve van provinciale doelen en projecten, binnen de kaders van de Nota Grondbeleid.
3. Wij beheren het Anticiperend Grondfonds (AGF) en het Revolving Fund (RF).
4. Wij informeren u met de Meerjaren Investeringsprognose Grond (MIG) bij de jaarrekening over de ontwikkelingen in ons grondeigendom.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie vier is niet gehaald. De Meerjaren Investeringsprognose Grond (MIG) wordt toegevoegd aan de geactualiseerde nota grondbeleid.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

De baten en lasten op deze prestatie hebben betrekking op vijf onderdelen:

1. Overtollig bezit
2. Tijdelijk beheer
3. Grond voor Grond
4. Anticiperend grondfonds
5. Tankstations

Het saldo van de lasten en baten wordt, met uitzondering van de tankstations, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken (ARG). Het deel Grond voor Grond dient ter dekking van de kosten voor de Ontwikkelopgave.

De uitvoeringskosten van het beheer en de grondtransacties zijn € 0,8 miljoen hoger dan geraamd. Hier staat tegenover dat de opbrengsten, met name door grondverkopen bij overtollig bezit, € 2,5 miljoen hoger zijn dan verwacht.

Voor de afzonderlijke onderdelen geldt dat er voordelen ten opzichte van de begroting worden verwacht bij tijdelijk beheer (€ 0,4 miljoen), de tankstations (€ 0,1 miljoen), het Anticiperend grondfonds (€ 0,6 miljoen) en afstoten overtollig bezit (€ 1,0 miljoen). Bij Grond voor Grond (€ 0,4 miljoen) wordt een nadeel verwacht.

Voorstel voor begrotingswijziging (PS)

Wij stellen u voor de begrote lasten en baten op prestatie 1.5.1 in 2026 te verhogen met respectievelijk € 780.000 en € 2.450.000. Het saldo van deze mutatie ter grootte van € 1.670.000 komt voor € 146.000 ten bate van het saldo van deze Monitor. Het resterende saldo van € 1,5 miljoen wordt conform bestaand beleid toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Kaderstelling Grondbeleid/Nota Grondbeleid (bijbehorend besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (baten)	2450
PS-begrotingswijziging (lasten)	780

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten. Enkel wanneer

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer						
1.1 Goede ruimtelijke ordening						
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	**370**	**454**	**824**	**278**	**86**	**460**
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	**1.073**	**-108**	**965**	**406**	**231**	**328**
1.1.3 Verstedelijkingsstrategieën en Regiostructuur	**650**	**1.094**	**1.744**	**226**	**74**	**1.443**
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening	**2.093**	**1.440**	**3.533**	**910**	**391**	**2.231**
1.2 Schoon en voldoende (drink)water						
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	**982**	**235**	**1.217**	**702**	**761**	**-246**
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	**11.070**	**2.649**	**13.718**	**11.947**	**4.671**	**-2.899**
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	**2.568**	**-300**	**2.268**	**1.219**	**419**	**630**
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	**100**	**0**	**100**	**39**	**89**	**-27**
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water	**14.720**	**2.584**	**17.303**	**13.907**	**5.940**	**-2.543**
1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht						
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	**983**	**952**	**1.936**	**1.237**	**204**	**494**
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	**22**	**0**	**22**	**0**	**2**	**20**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	**1.819**	**33.507**	**35.327**	**11.687**	**2.403**	**21.237**
Totaal 1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht	**2.825**	**34.459**	**37.284**	**12.924**	**2.609**	**21.751**
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	**1.808**	**429**	**2.237**	**681**	**283**	**1.273**
1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail	**700**	**1.737**	**2.437**	**1.234**	**1.204**	**-1**
1.4.5 Versterken corridor Zwolle-Twente-Munster	**0**	**142**	**142**	**10**	**16**	**117**
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen	**2.508**	**2.309**	**4.817**	**1.926**	**1.502**	**1.389**
1.5 Effectieve inzet grondbeleid						
1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	**1.400**	**0**	**1.400**	**1.208**	**1.065**	**-874**
Totaal 1.5 Effectieve inzet grondbeleid	**1.400**	**0**	**1.400**	**1.208**	**1.065**	**-874**
1.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
1.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**10.804**	**215**	**11.020**	**0**	**0**	**11.020**
Totaal 1.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**10.804**	**215**	**11.020**	**0**	**0**	**11.020**
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	**34.349**	**41.007**	**75.356**	**30.876**	**11.508**	**32.973**
Totaal Lasten	**34.349**	**41.007**	**75.356**	**30.876**	**11.508**	**32.973**
Baten						
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer						
1.1 Goede ruimtelijke ordening						
1.1.3 Verstedelijkingsstrategieën en Regiostructuur	**0**	**715**	**715**	**715**	**0**	**0**
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening	**0**	**715**	**715**	**715**	**0**	**0**
1.2 Schoon en voldoende (drink)water						
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	**0**	**0**	**0**	**21**	**0**	**-21**
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en waterbeheer	**9.580**	**1.358**	**10.938**	**11.633**	**0**	**-695**
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	**1.129**	**0**	**1.129**	**1.195**	**0**	**-66**
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	**39**	**0**	**39**	**39**	**0**	**-1**
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water	**10.747**	**1.358**	**12.106**	**12.888**	**0**	**-783**
1.3 Vraag & aanbod						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
woningen in evenwicht						
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	**653**	**1.064**	**1.717**	**1.069**	**0**	**648**
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	**128**	**-26**	**102**	**0**	**0**	**102**
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	**0**	**0**	**0**	**264**	**0**	**-264**
Totaal 1.3 Vraag & aanbod woningen in evenwicht	**781**	**1.038**	**1.819**	**1.333**	**0**	**487**
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	**850**	**-287**	**563**	**0**	**0**	**563**
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen	**850**	**-287**	**563**	**0**	**0**	**563**
1.5 Effectieve inzet grondbeleid						
1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	**3.181**	**0**	**3.181**	**3.454**	**0**	**-274**
Totaal 1.5 Effectieve inzet grondbeleid	**3.181**	**0**	**3.181**	**3.454**	**0**	**-274**
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	**15.559**	**2.825**	**18.384**	**18.390**	**0**	**-6**
Totaal Baten	**15.559**	**2.825**	**18.384**	**18.390**	**0**	**-6**
Saldo baten en lasten	**-18.790**	**-38.182**	**-56.972**	**-12.486**	**-11.508**	**-32.979**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	Vooraankondiging resultaatbestemming		-300	0	300	-300 PrognoseOp een budget van € 0,8 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,3 miljoen. ToelichtingDe grootste onderbesteding betreft het budget voor de Omgevingswet. Een aantal activiteiten in het kader van de doorontwikkeling van de Omgevingswet loopt door in 2027. Het gaat onder andere om de inhuur van een projectleider voor de verdere uitwerking van de beleidscyclus onder de Omgevingswet in combinatie met Sturen in Samenhang, de opzet van een gezamenlijk handelingskader Gezondheid voor VTH, opleiding, training en communicatie en ondersteuning van gemeenten en omgevingsdiensten. Bij de jaarrekening zullen we hiervoor een resultaatbestemming voorstellen.
1.1.3 Verstedelijkingsstrategieën en Regiostructuur	GS Begrotingswijziging		200	0	-200	200 PrognoseOp een budget van € 1,7 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,2 miljoen. Verstedelijkingsstrategieën en regiostructuur (KvO)De verwachte onderbesteding wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de verstedelijkingstrategieën. Deze zijn volop in ontwikkeling, maar een deel van de middelen worden in 2027 besteed. Daarom schuiven we nu € 0,2 miljoen door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.1.3 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptatie en	GS Begrotingswijziging		0	538	538	0 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 13,7 miljoen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
waterbeheer						verwachten wij voor het totaal van deze prestatie een overbesteding van € 0,5 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij voor € 0,5 miljoen extra baten op een budget van € 10,9 miljoen. Specifieke uitkering Deltaprogramma Zoetwater 2 fase Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij een bijdrage van het Rijk ontvangen. Voor de periode 2022-2027 gaat dit om een bijdrage van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. De maatregelen worden genomen door de ZON partners die aan het begin van de programmaperiode de bijdrage beschikt hebben gekregen. De daadwerkelijke uitvoering wijkt nog wel eens af van de planning door bijvoorbeeld bezwaren in procedures of weersomstandigheden. Daarom passen we nu de begroting aan op basis van de laatste inschatting van de uitvoering. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering Deltaprogramma Zoetwater in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,5 miljoen.
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	GS Begrotingswijziging		325	0	-325	325 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 2,3 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij voor € 64.000 extra baten op een budget van € 1,1 miljoen voor de grondwaterheffing. ToelichtingDe onderbesteding komt vooral doordat verschillende activiteiten en gebiedsmaatregelen nog in voorbereiding zijn en de uitvoering doorschuift naar 2027. Het gaat onder andere om activiteiten voor drinkwaterbesparing en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						klimaatadaptatie, gebiedsmaatregelen bij Hammerflier en Archemerberg en bodemmaatregelen bij bestaande winningen. Het KVO budget voor robuuste drinkwatervoorziening schuiven we nu al door naar 2027 (€ 0,3 miljoen). GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.2.3 een budget van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	GS Begrotingswijziging		0	-217	-217	0 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 1,9 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,2 miljoen. Toelichting:Specifieke uitkering flexpools versnellen woningbouwDeze middelen ontvangen we van het Rijk en stellen we via een subsidieregeling beschikbaar aan gemeenten. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten voor extra capaciteit en kennis om woningbouwprojecten te versnellen. De regeling loopt in 2026 af. Het restant van de middelen (€ 0,3 miljoen) die nog beschikbaar zijn in de SPUK ramen we nu bij. De subsidies worden naar verwachting dit jaar allemaal beschikt. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering 'flexpools versnellen woningbouw' in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,3 miljoen. Specifieke uitkering WoondealsDe specifieke uitkering woondeals is in het voorjaar 2026 beschikbaar gesteld. Deze loopt t/m 2027. Eerst zijn de middelen van voorgaande specifieke uitkeringen opgemaakt. Uitvoering van deze aanvullende SPUK zal grotendeels in 2027 plaatsvinden. Daarom ramen we

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						deze nu af in 2026. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering 'Woondeals' in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,5 miljoen en deze middelen door te schuiven naar 2027. Decentralisatie uitkering Wet Versterking Volkshuisvesting (septembercirculaire)Vanaf 2026 ontvangen provincies structureel middelen voor de extra werkzaamheden die voortkomen uit het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting. Voor Overijssel gaat het structureel om € 1,2 miljoen, onder andere voor de coördinerende rol bij de woningbouwopgave en het interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u voor om dit bedrag vanaf 2027 structureel op te nemen in de begroting voor prestatie 1.3.1.
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	GS Begrotingswijziging		12.440	0	-12.440	12.440 PrognoseOp een budget van € 35,3 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 12,5 miljoen. ToelichtingOnder deze prestatie vallen de coalitiemiddelen voor investeren in de woningmarkt. Het gaat dan om de netwerkaanpak, bouwbrigade en 'een huis voor iedereen'. Deze onderdelen lopen op schema en worden naar verwachting dit jaar en volgend jaar volledig besteed. Daarnaast is een groot deel van de beschikbaar gestelde middelen omgezet in een subsidieregeling voor 'versnellen woningbouw' en 'langer zelfstandig wonen'. De laatste regeling is overvraagd. Voor de regeling 'versnellen woningbouw' zijn verschillende aanvragen nog in voorbereiding. Naar verwachting worden deze in 2027 beschikt en betaald. De regeling loopt door en er worden nog nieuwe aanvragen verwacht. Daarom zijn de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						middelen in 2026 niet volledig nodig en schuiven we deze door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.3.3 een budget van € 4,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Reserve Verstrekte SubsidiesOnder prestatie 1.3.3 zijn vier meerjarige subsidies van ieder € 2 miljoen verstrekt. Vanwege het subsidieregime voor subsidies boven € 1,5 miljoen worden de lasten toegerekend aan de jaren waarin de activiteiten plaatsvinden. Daarom stellen we bij kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' voor om € 8 miljoen over te hevelen van de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve verstrekte subsidies. Hieronder verlagen we het budget voor 2026 met hetzelfde bedrag. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om de lasten voor prestatie 1.3.3 in 2026 met € 8 miljoen te verlagen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen en dit bedrag over te hevelen naar de Reserve Verstrekte subsidies. Voor de jaren 2026-2030 stellen we voor om de volgende onttrekkingen te doen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de begroting van prestatie 1.3.3; 2026 € 0,2 miljoen, 2027 € 1,8 miljoen, 2028 € 2,2 miljoen, 2029 € 3,5 miljoen en 2030 € 0,2 miljoen.
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	PS Begrotingswijziging		-210	0	210	-210 PrognoseOp een budget van € 35,3 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 12,5 miljoen. ToelichtingOnder deze prestatie vallen de coalitiemiddelen voor investeren in

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						de woningmarkt. Het gaat dan om de netwerkaanpak, bouwbrigade en 'een huis voor iedereen'. Deze onderdelen lopen op schema en worden naar verwachting dit jaar en volgend jaar volledig besteed. Daarnaast is een groot deel van de beschikbaar gestelde middelen omgezet in een subsidieregeling voor 'versnellen woningbouw' en 'langer zelfstandig wonen'. De laatste regeling is overvraagd. Voor de regeling 'versnellen woningbouw' zijn verschillende aanvragen nog in voorbereiding. Naar verwachting worden deze in 2027 beschikt en betaald. De regeling loopt door en er worden nog nieuwe aanvragen verwacht. Daarom zijn de middelen in 2026 niet volledig nodig en schuiven we deze door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.3.3 een budget van € 4,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Reserve Verstrekte SubsidiesOnder prestatie 1.3.3 zijn vier meerjarige subsidies van ieder € 2 miljoen verstrekt. Vanwege het subsidieregime voor subsidies boven € 1,5 miljoen worden de lasten toegerekend aan de jaren waarin de activiteiten plaatsvinden. Daarom stellen we bij kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' voor om € 8 miljoen over te hevelen van de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve verstrekte subsidies. Hieronder verlagen we het budget voor 2026 met hetzelfde bedrag. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om de lasten voor prestatie 1.3.3 in 2026 met € 8 miljoen te verlagen en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen en dit bedrag over te hevelen naar de Reserve Verstrekte subsidies. Voor de jaren 2026-2030 stellen we voor om de volgende onttrekkingen te doen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de begroting van prestatie 1.3.3; 2026 € 0,2 miljoen, 2027 € 1,8 miljoen, 2028 € 2,2 miljoen, 2029 € 3,5 miljoen en 2030 € 0,2 miljoen.
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	GS Begrotingswijziging		200	-563	-763	200 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 2,2 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,0 miljoen. Hiermee verband houdend verwachten we ook een lagere onttrekking aan de specifieke uitkering 'klimaatadaptatie' van € 0,6 miljoen. Toelichting Specifieke uitkering Tijdelijk Impulsregeling KlimaatadaptatieHet doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De voortgang blijft achter bij de planning. Voor een aantal projecten is nog afstemming nodig met het Rijk voordat gemeenten hun subsidieaanvraag kunnen indienen. Om ervoor te zorgen dat beschikbare subsidies zoveel mogelijk worden benut, houden we zicht op de aanvragen die nog moeten worden ingediend. Zodra er duidelijkheid is over de projecten, informeren we de gemeenten over de subsidies die zij nog kunnen aanvragen. GS begrotingswijzigingWij hebben

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,6 miljoen. Subsidieregeling klimaatadaptatiemaatregelen (UBS 2.11)Het aantal subsidieaanvragen blijft in 2026 achter bij de verwachting. Hierdoor wordt € 0,2 miljoen van het beschikbare budget dit jaar niet benut. Omdat we verwachten dat er in 2027 nog aanvragen worden ingediend, schuiven we dit bedrag door naar 2027. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.4.1 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Investeringsimpulsgelden Natuurinclusief, Circulair en Klimaatadaptatie (NCK)Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project Pollinature LIFE en Interreg Grensvenen. Met Pollinature LIFE wordt ingezet op het herstel van leefgebieden voor bestuivers en het versterken van biodiversiteit. Interreg Grensvenen draagt bij aan natuurherstel en een klimaatbestendiger landschap. Daarmee ondersteunen beide projecten de doelstellingen van de investeringsimpuls op het gebied van natuurinclusiviteit en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						klimaatadaptatie. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,3 miljoen over te hevelen van prestatie 141 naar prestatie 316. En daarnaast om € 0,6 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 141 naar de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland ten behoeve van prestatie 351. Deze mutaties vinden plaats onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen".
1.4.5 Versterken corridor Zwolle-Twente-Munster	GS Begrotingswijziging		110	0	-110	110 PrognoseOp een budget van € 0,14 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,11 miljoen. Corridor Zwolle-Twente-Munster (KVO)Binnen de corridor Z-T-M werken we dit jaar aan het vernieuwen en versterken van het gezamenlijke verhaal over de corridor Zwolle-Twente-Münster. Eind 2025 zijn hierover bestuurlijke afspraken gemaakt. We stemmen dit af met Communicatie, Lobby en Spoor en met het onderzoek naar verstedelijking rond de ZTM-corridor en de Nedersaksenlijn. Op korte termijn zetten we ongeveer € 30.000 in voor externe ondersteuning. Hiermee werken we het gezamenlijke verhaal en de strategie verder uit. Dit is naar verwachting in het najaar klaar. Daarna volgt een nieuw bestuurlijk overleg, zodra de nieuwe wethouders zijn benoemd. Het resterende bedrag van € 110.000 schuiven we door naar 2027. Dit budget is vooral nodig voor de vervolgstappen. Eerst bespreken we het gezamenlijke verhaal in het bestuurlijk overleg. Daarna kunnen afspraken worden gemaakt over de verdere samenwerking, de benodigde inzet en de gezamenlijke lobby richting het Rijk

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						en de Europese Unie. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.4.5 een budget van € 0,11 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
1.5.1 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	PS Begrotingswijziging		1.670	2.450	780	1.670 De baten en lasten op deze prestatie hebben betrekking op vijf onderdelen: Overtollig bezit Tijdelijk beheer Grond voor Grond Anticiperend grondfonds Tankstations Het saldo van de lasten en baten wordt, met uitzondering van de tankstations, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken (ARG). Het deel Grond voor Grond dient ter dekking van de kosten voor de Ontwikkelopgave. De uitvoeringskosten van het beheer en de grondtransacties zijn € 0,8 miljoen hoger dan geraamd. Hier staat tegenover dat de opbrengsten, met name door grondverkopen bij overtollig bezit, € 2,5 miljoen hoger zijn dan verwacht. Voor de afzonderlijke onderdelen geldt dat er voordelen ten opzichte van de begroting worden verwacht bij tijdelijk beheer (€ 0,4 miljoen), de tankstations (€ 0,1 miljoen), het Anticiperend grondfonds (€ 0,6 miljoen) en afstoten overtollig bezit (€ 1,0 miljoen). Bij Grond voor Grond (€ 0,4 miljoen) wordt een nadeel verwacht. Voorstel voor begrotingswijziging (PS) Wij stellen u voor de begrote lasten en baten op prestatie 1.5.1 in 2026 te verhogen met respectievelijk € 780.000 en € 2.450.000. Het saldo van deze

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						mutatie ter grootte van € 1.670.000 komt voor € 146.000 ten bate van het saldo van deze Monitor. Het resterende saldo van € 1,5 miljoen wordt conform bestaand beleid toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken.
Totaal			**14.435**	**2.208**	**-12.227**	**14.435**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.1.1 Actueel ruimtelijk en water beleid	-350	0	350	-350	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Op een budget van € 0,8 miljoen is € 0,2 miljoen overgebleven. De onderbesteding zit op het structurele budget voor actualisatie omgevingsbeleid en het incidentele budget voor herziening omgevingsvisie. Voor het actualiseren van omgevingsbeleid zijn minder kosten gemaakt, omdat dit grotendeels meeloopt met de nieuwe omgevingsvisie. Voor de herziening van de omgevingsvisie zijn de kosten wat lager dan begroot (€ 0,1 miljoen). Dit komt omdat de afronding van het programma nog doorloopt in 2026. In 2026 zijn nog middelen nodig voor inzet personeel, bijeenkomsten, communicatie en opleidingen. Daarom schuiven we deze middelen door. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.1.1 van de begroting 2026.
1.1.1 Actueel ruimtelijk en water beleid	-104	0	104	-104	GS 102 Jaarstukken 2025	Op een budget van € 0,8 miljoen is € 0,2 miljoen overgebleven. De onderbesteding zit op het structurele budget voor actualisatie omgevingsbeleid en het incidentele budget voor herziening omgevingsvisie. Voor het actualiseren van omgevingsbeleid zijn minder kosten gemaakt, omdat dit grotendeels meeloopt met de nieuwe omgevingsvisie. Voor de herziening van de omgevingsvisie zijn de kosten wat lager dan begroot (€ 0,1 miljoen). Dit komt omdat de afronding van het programma nog doorloopt in 2026. In 2026 zijn nog middelen nodig voor inzet personeel, bijeenkomsten, communicatie en opleidingen. Daarom schuiven we deze middelen door. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.1.1 van de begroting 2026.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.1.2 Uitv. ruimtelijk en waterbeleid	108	0	-108	108	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
1.1.3 Verst.strategieen & Regiostructuur	-378	0	378	-378	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
1.1.3 Verst.strategieen & Regiostructuur	0	715	715	0	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
1.2.1 Werk aan klimaat.robuust waterbeh	-235	0	235	-235	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Op een budget van € 0,5 miljoen is € 0,4 miljoen niet besteed. Dit heeft grotendeels betrekking op een decentralisatie-uitkering van het Rijk voor het programma NOVEX. De middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het coalitieakkoord ten behoeve van de verstedelijkingsstrategieën zijn wel tot besteding gekomen. In 2024 hebben we € 0,3 miljoen gekregen van het Rijk als tegemoetkoming voor de kosten die we maken in programma NOVEX. Daarnaast is € 80.417 vanuit de decembercirculaire 2024 toegevoegd. Het programma heeft het afgelopen jaar minder budget nodig gehad dan voorzien. Het resterende budget zal in 2026 aangesproken gaan worden voor:- Onderzoek en analyse ten behoeve van het ruimtelijk arrangement;- Onderzoek en analyse regio overstijgende opgaven en samenhang tussen de drie verstedelijkingsregio's;- Kennis en netwerkbijeenkomsten. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,4 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.1.3 van de begroting 2026.
1.2.2 Samenw. klimaatadapt. en waterbeh.	-68	0	68	-68	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Bijdragen NOVEX-gebied regio ZwolleVoor het NOVEX-gebied regio Zwolle werken wij samen met onze partners bij de rijksoverheid en regionale overheden aan een klimaatbestendige groeiregio. De provincie Overijssel is penvoerder en kasbeheerder van deze samenwerking. Voor de reeds ontvangen bijdragen verhogen wij de baten en lasten van prestatie 1.1.3. GS BegrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.1.3 in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,7 miljoen.
1.2.2 Samenw. klimaatadapt. en waterbeh.	-1.222	0	1.222	-1.222	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
1.2.2 Samenw. klimaatadapt. en waterbeh.	0	408	408	0	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Agenda bodem en ondergrond Het budget van de agenda bodem en ondergrond is niet volledig besteed in 2025. Dit komt doordat een aantal projecten niet kon worden afgerond in 2025 of in zijn geheel is doorgeschoven naar 2026. Redenen hiervoor zijn bijvoorbeeld het capaciteitstekort bij gemeenten en omgevingsdiensten en een niet-succesvolle werving bij Overijssel. Om zowel de lopende projecten, als de gestelde doelen uit de agenda bodem en ondergrond te kunnen bereiken, stellen wij voor om deze middelen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						mee te nemen naar 2026. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.2.1 van de begroting 2026. Regionale kennisfunctie bodem en ondergrond (Decembercirculaire 2025) Via de Decembercirculaire 2025 heeft de provincie Overijssel een bedrag ontvangen van € 0,4 miljoen. Deze decentralisatie-uitkering wordt aan de provincies verstrekt om een regionale kennisfunctie in te richten. Zo kan kennis over bodem en ondergrond beter gedeeld worden met het uiteindelijke doel om gezondere bodems in Nederland te realiseren. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om € 72.000 per jaar via resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026/2027/2028/2029/2030 van prestatie 1.2.1 van de begroting 2026. Deze mutatie wordt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' verwerkt.
1.2.2 Samenw. klimaatadapt. en waterbeh.	0	950	950	0	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
1.2.3 Schone drinkwaterbronnen	300	0	-300	300	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	SPUK Deltaprogramma Zoetwater Voor de realisatie van uitvoering van de tweede fase Deltaprogramma hebben wij een bijdrage van het Rijk ontvangen. Voor de periode 2022-2027 gaat dit om een bijdrage van 25% in de kosten van maatregelen die bijdragen aan de vergroting van de waterbeschikbaarheid door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoetwater. In 2025 is € 0,9 miljoen minder gerealiseerd dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat er bij de uitvoering van projecten vertragingen zijn opgetreden en/of dat projecten later zijn of worden gestart dan eerder gepland. Dit heeft met name te maken met vertraging in grondverwerving, die nodig is om de maatregelen uit te voeren. Reserve Zoetwater Oost NL De realisatie van het programma ZON wordt mede gedekt vanuit de reserve ZON. In 2025 is er voor de realisatie van maatregelen minder uit de reserve onttrokken dan voorzien. Dit heeft te maken met het feit dat uitgaven vertraging hebben opgelopen en vanwege wegvallen cofinanciering, waardoor projecten niet uitgevoerd kunnen worden. Haarvat op peil (RVS) Wij investeren via het programma ZON (Zoetwatervoorziening Oost Nederland) in integrale projecten om water vast te houden en bij een piekafvoer tijdelijk te bergen in de haarvaten van het watersysteem “Programma Haarvaten Op Peil in Overijssel (HOP)”. Uit de jaarlijkse uitvraag bij onze subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom schuiven we deze middelen door en passen het bestedingsritme aan op basis van de uitgevraagde realisatie. PS begrotingswijziging Wij stellen voor om de volgende bedragen te onttrekken voor de jaren 2026-2027 aan de Reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen aan de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						begroting van prestatie 1.2.2. Het gaat om de volgende verdeling: 2026 € 68.000 en 2027 € 73.000.
1.3.1 Ontw. en uitvoeren woonagenda's		0	164	164	0 GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Zoetwatervoorziening Oost-NederlandIn het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland hebben een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector) afgesproken om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De afgelopen jaren is hiervoor geld apart gezet in de reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. We stellen voor om € 1,2 miljoen uit deze reserve te gebruiken voor de verleende subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 1,2 miljoen te onttrekken aan de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.2.2 van de begroting 2026. Rijn - Oost ZONIn het kader van Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost zijn van projectpartners bijdragen ontvangen. Voor het gemeenschappelijke budget Rijn-Oost, als onderdeel van het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland, ramen wij de baten en lasten conform de begroting Rijn-Oost met een bedrag van € 0,4 miljoen. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,4 miljoen.
1.3.1 Ontw. en uitvoeren woonagenda's		0	900	900	0 Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Zoetwatervoorziening Oost-NederlandIn het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland hebben een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector) afgesproken om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De afgelopen jaren is hiervoor geld apart gezet in de reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland. We stellen voor om € 1,2 miljoen uit deze reserve te gebruiken voor de verleende subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 1,2 miljoen te onttrekken aan de Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.2.2 van de begroting 2026. Rijn - Oost ZONIn het kader van Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost zijn van projectpartners bijdragen ontvangen. Voor het gemeenschappelijke budget Rijn-Oost, als onderdeel van het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland, ramen wij de baten en lasten conform de begroting Rijn-Oost met een bedrag van € 0,4 miljoen. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.2.2 in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,4 miljoen.
1.3.1 Ontw. en uitvoeren woonagenda's		112	0	-112	112 Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.3.2 Financieel beheer startersleningen	-26	-26	0	-26	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	-6.887	0	6.887	-6.887	GS 102 Jaarstukken 2025	Robuuste drinkwatervoorziening (KVO) In 2026 zijn extra inzet en bestedingen voorzien op het beschermen en monitoren van de bestaande winningen. Hiervoor benutten we naast de structurele budgetten ook de extra middelen die beschikbaar zijn gesteld voor drinkwatervergunningen vanuit het coalitieakkoord. Ook is er zicht op extra rijksmiddelen in het kader van de Nitraataanpak rond drinkwaterbronnen. Vanwege de benodigde doorlooptijd van gebiedsprocessen ten behoeve van het uitbreiden van winningen en nieuwe bronnen schuift een deel van het incidentele budget door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 1.2.3 een budget van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	-15.000	0	15.000	-15.000	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	-6.000	0	6.000	-6.000	Wijz. 108 Herbest. geldn Woonfaciliteit	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 108 Herbest. geldn Woonfaciliteit
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	-4.120	0	4.120	-4.120	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Specifieke uitkeringen Onder deze prestatie vallen een drietal specifieke uitkeringen van het Rijk: Flexpools versnellen woningbouw - looptijd t/m 2026 Woondeals - looptijd t/m 2027 Experimenten versnelling woningbouw - looptijd t/m 2026 Conform de aankondiging bij de jaarrekening 2025 actualiseren we bij deze monitor de ramingen. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Woondeals in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 59.000.Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.3.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Experimenten versnellen woningbouw in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,1 miljoen.
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	-1.500	0	1.500	-1.500	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	-377	0	377	-377	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	270	0	-270	270	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
1.4.1 Klimaat	-109	0	109	-109	GS 102 Jaarstukken	SVN Startersleningen Vanuit SVN hebben wij voortgangsinformatie

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
adaptieve inrichting 2050					2025	ontvangen over de uitgegeven startersleningen. Op basis daarvan en op basis van de gegevens uit de jaarrekening 2025 zien we een verdere afname van de portefeuille van de uitgegeven leningen door vervroegde aflossingen. Dit heeft tot gevolg dat de verwachte rentebaten voor de periode 2026-2029 lager zullen zijn verwacht. Wij stellen u voor op prestatie 1.3.2 de rentebaten voor de periode 2026-2029 te verlagen met respectievelijk voor 2026 € 26.000, 2027 € 25.000, 2028 € 23.000 en 2029 € 22.000.
1.4.1 Klimaat adaptieve inrichting 2050	-500	-287	213	-500	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
1.4.2 Ruimtelijk kwaliteit bebouwd gebie	-1.748	0	1.748	-1.748	GS 102 Jaarstukken 2025	Op een budget van € 11,9 miljoen is € 7 miljoen niet besteed. Onder deze prestatie staan KVO-middelen begroot voor de woningbouwopgave vanuit het coalitieakkoord en aanvullende middelen vanuit de P-nota 2026. In tegenstelling tot de inschatting bij monitor II is er veel geld overgebleven. Dit heeft te maken met het feit dat aanvragen niet allemaal in 2025 afgehandeld konden worden. Op een groot deel van de overgebleven middelen rusten al wel verplichtingen. Bouwbrigade (ruimte € 0,5 miljoen) De bouwbrigade loopt goed en voldoet in een duidelijke behoefte bij gemeenten. In 2025 is € 0,7 miljoen besteed en zijn er voor € 0,5 miljoen verplichtingen aangegaan die in 2026 uitgevoerd gaan worden. Daarom schuiven we de ruimte door naar 2026. Een huis voor Iedereen (ruimte € 0,2 miljoen) In 2025 hebben we de middelen ingezet voor het opzetten van een ondersteuningsteam wonen en zorg en het ondersteunen van twee pilots voor doorstroming via de inzet van wooncoaches. Het opstarten van het ondersteuningsteam heeft enige tijd gevergd net als het maken van afspraken voor de evenwichtige verdeling van urgente aandachtsgroepen die eind 2025 zijn gemaakt in de woondealregio's Twente en west-Overijssel. We reserveren de resterende ruimte in de reserve en bij de monitor in 2026 bepalen we het bestedingsritme. Subsidieregeling Betaalbaar Wonen in dorpen en Steden (ruimte € 3 miljoen) Begin 2025 hebben we de regeling betaalbaar wonen in dorpen en steden opgesteld. In totaal is er € 4,5 miljoen aangevraagd, waarvan € 2 miljoen financieel is verwerkt in 2025. € 2,5 miljoen zit dus in de pijplijn, waarvoor we de resterende ruimte doorschuiven naar 2026. Subsidieregeling Langer Zelfstandig wonen (ruimte € 3,7 miljoen) Begin 2025 hebben we de regeling Langer Zelfstandig wonen opgesteld. In totaal is er € 4 miljoen aangevraagd, waarvan € 2,7 miljoen financieel is verwerkt. € 1,3 miljoen zit dus in de pijplijn en we verwachten nog ongeveer € 3 miljoen aan aanvragen. Daarom schuiven we de resterende middelen door naar 2026. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 6,9 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.3.3 van de begroting 2026.
1.4.2 Ruimtelijk kwaliteit bebouwd gebie	11	0	-11	11	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Subsidieregelingen woningbouw Bij de P-nota 2025 is € 15 miljoen extra beschikbaar gesteld t.b.v. versnelling woningbouw (€ 10 miljoen) en zorggeschikte woningen (€ 5 miljoen). In het statenvoorstel 'Extra investeringsimpuls wonen 2025' (PS25-000810) is dit verder uitgewerkt en heeft u deze middelen beschikbaar gesteld. Bij deze monitor ramen we de bedragen in jaarschijf 2026 om de bestaande subsidieregelingen op te hogen. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 15 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.3.3 van de begroting 2026.
1.4.5 Verst. corridor Zwol.-Twen.-Mun.	-142	0	142	-142	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
1.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-161	0	161	-161	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
1.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-388	0	388	-388	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
1.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	333	0	-333	333	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel
1.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-0	0	0	-0	Wijz. 212 Diversen personeel afd.	De bestedingen voor deze prestatie zijn € 0,4 miljoen lager dan begroot. De begrote lasten bedroegen € 3,5 miljoen. Voor € 1,6 miljoen komen de begrote bedragen uit specifieke uitkeringen van het Rijk. Voor € 1,9 miljoen gaat het om eigen provinciale middelen. Klimaatadaptatie coalitiemiddelen Aan de regio’s zijn bedragen aan cofinanciering toegezegd voor de ontwikkeling van stimuleringsmaatregelen voor inwoners. Dit zijn bijvoorbeeld subsidies voor afkoppelen regenwater, regentonnen en vergroening van de leefomgeving. In sommige regio’s is een dergelijke regeling (nog) niet van de grond gekomen. Hierdoor zijn er in 2025 middelen overgebleven. Conform aankondiging bij monitor II doen we u hiervoor een resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,1 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Bovenregionale stresstesten Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Bij de jaarrekening hebben we voorgesteld om de middelen door te schuiven naar 2025. Bij de 1e monitor hebben we gemeld dat de stresstesten afgerond worden in 2025, waarna de risicodialogen in 2026 kunnen starten. Echter heeft dit vertraging opgelopen, waardoor de resterende middelen ook doorschuiven naar 2026. Conform de aankondiging bij de 2e monitor stellen we hiervoor een resultaatbestemming voor. Naast deze middelen is er bij de decembercirculaire 2025 een bedrag ontvangen van € 0,1 miljoen voor bovenregionale analyses ten behoeve van gevolgen extreme regenval. We stellen voor om deze middelen ook door te schuiven naar 2026 Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Wij stellen u voor om het bedrag van € 0,1 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Deze mutatie wordt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' verwerkt. Werkbudget Projecten NCK Middels de investeringsimpuls NCK (PS25-000304) heeft u middelen beschikbaar gesteld voor projecten die bijdragen aan klimaatadaptatie, circulaire economie en natuurinclusiviteit. Onderdeel van deze middelen is een werkbudget t.b.v. uitvoeringskosten binnen de projecten. De ingehuurde capaciteit is later begonnen dan vooraf ingeschat. Daarom schuiven we deze middelen nu door naar 2026. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026.
Totaal		**-38.182**	**2.825**	**41.007**	**-38.182**	

Kerntaak 2: Milieu en energie

Dit is hoe wij denken

Een schoon milieu
Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. We werken continu aan een leefomgeving waarin de milieucondities op orde zijn en blijven. Daarnaast richten we ons ook op andere factoren die van belang zijn voor de gezondheid van onze inwoners, zoals de aanwezigheid van voldoende groen (kerntaak 3).

We borgen de basiskwaliteit van het milieu. Niet alleen voor de huidige generatie, maar ook om toekomstige generaties een gezonde en veilige leefomgeving te bieden. Daarom hebben we bij onze projecten oog voor (gezondheid)risico's voor mens, dier en milieu. We benutten de in de samenleving aanwezige kennis bij het bereiken van onze doelen.
Een toekomstgericht energiesysteem
We werken toe naar een klimaatbestendig en CO2-neutraal Overijssel in 2050. Daarvoor zijn besparing van energie, ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en aanpassing van de energie-infrastructuur nodig. Onbeperkte toegang tot elektriciteit is door de huidige netcongestie niet langer vanzelfsprekend. Dit vraagt om visie op het toekomstige energiesysteem. We houden ons aan de afgesproken doelen voor duurzame energie voor 2030. De energietransitie biedt ook economische kansen op het gebied van innovatie en werkgelegenheid.
Terwijl we gericht werken aan het behalen van onze energiedoelen, vinden we participatie van betrokkenen belangrijk. We zien de zorgen die deze grote transitie met zich meebrengt. Daarom vinden we het belangrijk om bij onze projecten de meest actuele wetenschappelijke inzichten te betrekken ten aanzien van de gevolgen voor mens, dier en milieu. Ook betrekken we daar onze inwoners bij.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen

Wij werken cyclisch aan de kwaliteit van bodem, lucht, geluid en milieu(veiligheid) door beleid te maken en kaders te stellen. Met monitoring en evaluatie kijken we of de basiskwaliteit van lucht, geluid en bodem blijft voldoen aan de wettelijke normen (2.1.1). De gezondheid van onze inwoners staat centraal in ons milieu- en omgevingsbeleid. Iedere vier jaar herzien we ons beleid ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij maken jaarlijks een uitvoeringsplan, waarin we de prioriteiten vastleggen. Wij stemmen vergunningverlening, toezicht en handhaving door verschillende bestuursorganen op elkaar af. Door vergunningverlening en toezicht zorgen de Omgevingsdiensten er namens ons en gemeenten voor dat de basiskwaliteit van de leefomgeving voldoet aan de wettelijke eisen (2.1.2). Indien geconstateerd wordt dat er niet aan de wettelijke eisen wordt voldaan, dan zullen wij handhavend optreden. We voeren milieueffectrapportages uit voor onze plannen, programma's en projecten (2.1.3).

Prestaties

2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid

Acties 2026

1. Wij ontwikkelen samen met gemeenten, GGD en andere partners provinciaal milieubeleid waarbij de gezondheid van inwoners centraal staat en verankeren dit in de Provinciale omgevingsvisie. We geven hiermee uitvoering aan de door ons vastgestelde Milieunota.
2. Wij bevorderen een gezonde leefomgeving door projecten en activiteiten te initiëren en te ondersteunen. Die zijn onder andere gericht op meer bewustzijn, betrokkenheid en gedrag van inwoners op de thema's lucht, geluid en (zwerf)afval. We zetten in op kennisdeling en kennisontwikkeling door bijeenkomsten te organiseren voor en met diverse partners als GGD en gemeenten.
3. Wij werken samen met andere provincies aan (inter)nationale en interprovinciale beleid- en kennistrajecten.
4. Wij voeren de wettelijke coördinatietaak uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
5. Wij stellen het jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving voor 31 december vast. Daarbij zetten we ook in op het toekomstbestendig maken van ons vergunning-, toezicht- en handhavingsbeleid (VTH-beleid) en de uitvoering daarvan op complexe dossiers als zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en circulaire economie.
6. Wij beperken daar waar mogelijk hinder van vliegtuiglawaai.
7. Wij monitoren de luchtkwaliteit in Overijssel en wisselen relevante data uit ten behoeve van milieu en gezondheid met onze partners waaronder de GGD.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Vooraankondiging resultaatbestemmingen:

Budget monitoring vliegtuiglawaai:

Onze activiteiten gericht op beperking van het vliegtuiglawaai stemmen we af op de nationale besluitvorming over (her)verdeling van het luchtruim en de luchthaven Lelystad. Afhankelijk hiervan ligt de vraag voor of wij nabij Zwolle nog een meetpost inrichten om hinder te monitoren. Dat laatste, het inrichten van een meetpost, zal niet gerealiseerd worden in 2026, daarom zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen. Wij verwachten het totale budget van € 50.000 niet te besteden in 2026.

Budget Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en Milieuverkenning:

In mei 2023 hebben wij een besluit (GS nota 2023-011160) genomen over het vervolg en de provinciale rol in de samenwerking en kennisuitwisseling tussen overheden en werkvelden bij de aanpak van risicovolle (chemische) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in Overijssel. Wij hebben daarbij besloten om een voortrekkersrol in te nemen. Hierover bent u in mei 2023 per brief geïnformeerd (kenmerk D2023-04-010541, 16 mei 2023). Om aan onze wettelijke taken en onze zorgplicht, om het milieu t beschermen, te voldoen, maken we gebruik van bestaande kennisnetwerken. Bij de Perspectiefnota 2027 is hiervoor aanvullend €175.000 beschikbaar gesteld voor verder onderzoek door betrokken Omgevingsdiensten naar het stoppen van het gebruik van PFAS en andere ZZS. Daarnaast is voor het verdiepende onderzoek naar de kwaliteit van het milieu in Overijssel en gevolgen voor de gezondheid bij de Perspectiefnota 2027 eenmalig € 150.000 (waarvan € 75.000 in 2026) beschikbaar gesteld. Voor deze twee onderwerpen zijn wij gestart met de voorbereiding. Wij verwachten echter dat de budgetten niet tot besteding zullen komen in 2026. Wij zullen u bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen van € 250.000.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Milieunota 2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tijs de Bree
Begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag) 300

2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Acties 2026
1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Wij rapporteren hierover in het VTH jaarverslag.
3. Wij geven opdrachten aan de omgevingsdiensten voor uitvoering van de ingebrachte taken.
4. Wij beoordelen bij risicovolle bedrijven de vergunningen jaarlijks op actualiteit, bij overige bedrijven doen wij dit eenmaal in de vijf jaar.
5. Wij investeren extra in de Omgevingsdienst IJsselland om de organisatie te versterken en de uitvoering te verbeteren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Begrotingswijziging
- Geen

2.1.3 Ondersteunen en (laten) uitvoeren van milieueffectrapportages / duurzaamheidsrapportages (plan MER)

Acties 2026
1. Wij ondersteunen en adviseren bij het in beeld brengen van milieu- en omgevingseffecten van (eigen) plannen, programma's en projecten, zoals de provinciale Omgevingsvisie, een nieuwe drinkwaterwinning, inrichtingsplannen voor Natura 2000 gebieden, plannen rondom nieuwe energie, plannen en projecten die grensoverschrijdende invloed kunnen hebben, en projecten rondom provinciale wegen.
2. Wij adviseren over en toetsen op het gebied van milieu- en omgevingseffecten van voorgenomen plannen en projecten van derden waar wij een rol als bevoegd gezag hebben.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tijs de Bree
Begrotingswijziging
- Geen

Dit is wat wij doen

2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst

Voor de sanering van vervuilde bodems voeren we programma's uit voor met asbest verontreinigde bodems en voor het beheersen van andere bodemvervuilingen (2.2.1). Verwerende asbestdaken blijft een vraagstuk als het gaat om het creëren van een gezonde leefomgeving. Wij blijven stimuleren dat eigenaren hun asbestdak saneren (2.2.2). Goed beheer van stortplaatsen voorkomt dat de basiskwaliteit van bodem, lucht en leefmilieu wordt aangetast. Vanuit onze wettelijk taak verzorgen wij het financieel beheer voor de nazorg van stortplaatsen (2.2.3).

Prestaties

2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties

Acties 2026

1. Wij voeren de tweede fase (grondwatersanering) van de Blekerijweg, IJsselmuiden uit.
2. Wij beheersen bestaande spoedeisende bodemsaneringen.
3. Wij monitoren conform het programma 2026 Bureau Asbestbodem Sanering.
4. Wij stellen samen met de zeven gemeenten het programma 2027 Bureau Asbest bodemsanering vast.
5. Wij voeren de maatregelen uit die voortvloeien uit de toegekende specifieke uitkering bodemsanering.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1: de voorbereidende werkzaamheden zijn vertraagd door een langlopende discussie met het WDOD over de te behalen kwaliteit van het oppervlaktewater en de daarmee samenhangende onderzoeken. Het aanbestedingstraject is opgestart en de gunning is voorzien eind 2026.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bij diverse bodemsaneringsprojecten is sprake van een langere doorlooptijd dan bij het opstellen van de begroting werd verwacht. Door vertraging in de voortgang en uitvoering kunnen niet alle geplande werkzaamheden in 2026 worden gerealiseerd.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot verschillende specifieke uitkeringen in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 1,3 miljoen.

In 2026 zijn opnieuw met succes aanvragen voor een specifieke uitkering (SPUK) bij het Rijk ingediend en toegekend. Hierdoor kan de inzet van de reserve bodemsanering worden beperkt, waarmee de beschikbare middelen binnen deze reserve voor toekomstige jaren behouden blijven voor toekomstige opgaven en risico's.
Wij hebben besloten om de onttrekking aan SPUK E113 in 2027/2028/2029/2030 te verhogen met respectievelijk € 4,2 miljoen/ € 2,6 miljoen/ € 0,2 miljoen/ € 1,2 miljoen en tegelijkertijd stellen wij voor om de onttrekking aan de reserve bodemsanering in die jaren met hetzelfde bedrag te verlagen.

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	-1270

GS-begrotingswijziging (lasten)

-1270

2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken

Acties 2026

1. Wij zorgen er door middel van leningen voor dat ook niet draagkrachtige woningeigenaren de sanering van hun asbestdak kunnen financieren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Voorstel financieringsmogelijkheden asbestdaken

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

2.2.3 Beheer nazorgfonds

Acties 2026

1. Wij stellen het jaarverslag 2025 en de begroting 2027 op voor het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen in Overijssel.
2. Wij hebben één á twee keer per jaar een bestuurlijk overleg met de exploitanten van de stortlocaties.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree, Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem

Wij voeren het Statenvoorstel Nieuwe Energie Overijssel 2024-2027 en het energiebeleid uit die in 2024 zijn vastgesteld. Wij stimuleren duurzame energiebronnen, helpen energienetwerken aan te passen en te ontwikkelen en ondersteunen bij energiebesparing en het overstappen op andere vormen van energie door inwoners en bedrijven. Daarnaast ondernemen we acties die de energietransitie in de volle breedte helpen. Zoals ondersteuning van energie coöperaties, organisatie van werkplaatsen en stimuleren van innovaties.

Prestaties

2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie

Acties 2026

1. Wij ondersteunen de verdere ontwikkeling van duurzame energiebronnen. Wij concretiseren wat Small Modular Reactors (SMRs) en andere nieuwe duurzame energiebronnen na 2030 voor Overijssel kunnen gaan betekenen. Wij voeren een ruimtelijke verkenning uit naar SMRs.

2. Wij leveren elke 2 jaar een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) op. Het pMIEK bevat de prioritaire energie-infraprojecten voor de middellange termijn en is input voor de investeringsplannen van de netbeheerders. In 2026 werken wij aan de totstandkoming van het pMIEK dat in 2027 wordt vastgesteld.
3. Wij werken samen met medeoverheden en netbeheerders als onderdeel van de uitvoeringsagenda van onze energievisie aan het sneller bouwen van uitbreidingen van het energienetwerk en het beter benutten van het bestaande en nieuwe energienetwerk (bijvoorbeeld door het helpen realiseren van Smart Energy Hubs). Wij zetten in op aansluiting op het landelijke transportnetwerk voor waterstof. Wij werken aan voldoende publieke realisatiekracht voor warmtenetten.
4. Wij ondersteunen bedrijven op diverse manieren bij het verduurzamen: grote industrie met uitvoering van hun transitieplannen, wij jagen een collectieve aanpak op bedrijventerreinen aan en kleine MKB-ers ondersteunen wij bij het concreet starten van de verduurzaming van hun pand.
5. Wij ondersteunen gemeenten met kennis en kunde. Wij stimuleren natuurvriendelijk isoleren. Wij stimuleren de industrialisatie en opschaling van verduurzaming van woningen.
6. De provincie streeft naar 50% lokaal eigendom. Daarom helpen wij energiecoöperaties om hun realisatiekracht te vergroten, bijvoorbeeld met het aanbieden van passende financiering.
7. Wij organiseren maandelijks twee werkplaatsen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 3: de oprichting van het Warmtebedrijf Drenthe Overijssel is vertraagd. Zie Statenbrief Update oprichting Warmtebedrijf Drenthe Overijssel (PS26-000390).

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Meicirculaire: Stimuleringsprogramma Energiehubs €790.000

Deze middelen worden door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verstrekt in het kader van het Stimuleringsprogramma Energiehubs waarbinnen het Rijk, netbeheerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en decentrale overheden samenwerken om de ontwikkeling van energiehubs te bevorderen. Overijssel ontvangt een bedrag van €790.000.

Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 2.3.1.

Septembercirculaire: aframen structurele middelen RES Zwolle en Hengelo

Vanaf 2024 is er een structurele bijdrage aan het provinciefonds toegevoegd. Deze middelen werden vervolgens doorbeschikt naar de gemeenten Zwolle en Hengelo. Van het beschikbare budget wordt vanaf 2026 voor een bedrag van € 856.000 van het provinciefonds naar het gemeentefonds overgeheveld. Aanleiding is dat de gemeenten Zwolle en Hengelo nu, in plaats van de provincie Overijssel, kashouder zijn van respectievelijk de RES-regio West-Overijssel en Twente, en hierdoor rechtstreeks de middelen ontvangen in plaats van via de Provincie.

Wij stellen u voor om de structurele lasten van prestatie 2.3.1 vanaf 2026 te verlagen met een bedrag van € 856.000; voor 2027 en verder bedraagt dit € 888.000 structureel omdat deze RES-taak volledig komt te vervallen. Voor 2026 zullen we in goed overleg met de gemeenten Zwolle en Hengelo een oplossing moeten zoeken, omdat de subsidie reeds verstrekt is.

Groene en blauwe diensten

De subsidieverlening voor de Groene en blauwe diensten is in voorbereiding. Op zijn vroegst kan de regeling in december 2026 worden opengesteld. Het is denkbaar dat de subsidieverlening alsnog in 2027 zal plaatsvinden en niet in 2026. Wij kondigen in verband met een wijziging van aanlevertermijnen voor nieuwe regelingen via BIJ12 bij de Europese Commissie een potentiële onderuitputting aan van €789.000. Wij zullen hier eventueel een resultaatbestemming voor aanvragen bij de jaarrekening 2026.

Karakter van UKVO-budget ten behoeve van de CDOKE (bemensing en capaciteit)

De rijkssystematiek voor de bekostiging van bemensing en capaciteit voor klimaat- en energiebeleid is gewijzigd. In plaats van een specifieke uitkering ontvangen de provincies nu incidentele algemene middelen, waarmee wij bemensing en capaciteit kunnen bekostigen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarnaast bevat deze uitkering middelen voor de aanpak van netcongestie. Dit heeft tot gevolg dat er resultaatbestemming moet worden aangevraagd voor de saldi per begrotingsjaar. De middelen kunnen niet vrijvallen omdat wij geen structurele dekking hebben voor de bekostiging van bemensing en capaciteit.

Wij stellen u voor te besluiten dat wij de CDOKE middelen verstrekt door het Rijk voortaan kunnen storten in de UKVO met bijbehorende spelregels voor de begrotingssystematiek en de looptijd van deze middelen te bepalen op 2031. Wij stellen u voor budgettair neutraal de begroting 2026 te verlagen met de bestaande CDOKE middelen voor een bedrag van €2,7 miljoen en te storten in een reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Aanpassing van de CDOKE-middelen aan de herziene situatie.

De CDOKE-middelen zijn bij de circulaire een op een toegevoegd aan de jaarschijf. Nu de UKVO-systematiek ons ten dienste staat willen wij de verwachte lasten ramen op de jaarschijf 2026. Wij stellen u voor om van de ontstane UKVO-CDOKE-pot een bedrag van €1,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2026.

Septembercirculaire aanpak netcongestie.

In de septembercirculaire heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van de netcongestie. Wij stellen u voor om dit budget toe te voegen aan prestatie 2.3.1, de jaarschijven 2027 €695.000; in 2028 697.000; in 2029 €700.000 en in 2030 €705.000.

J118 Bedrijfsmatig vastgoed

De provincie heeft van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen. Wij verwachten een onderuitputting van €1,65 miljoen, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden en subsidieaanvragen. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €1,65 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J118 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel.

Regionale co-financiering Clean Energy Hubs – € 200.000 incidenteel

De provincie neemt deel aan het landelijke programma Clean Energy Hubs voor een landsdekkend netwerk van distributiepunten voor duurzame energiedragers. De provincie ontvangt uit de SPUK-regeling een bedrag van € 1,3 miljoen en dient een vergelijkbaar bedrag uit eigen middelen bij te leggen. Een deel kan worden gedekt vanuit de programma's logistiek en NEO. Vanuit NEO wordt €200.000 beschikbaar gesteld in 2026.

Wij stellen u voor om in de begroting 2026 een bedrag van €200.000 vanuit prestatie 2.3.1 te storten in de UKVO van prestatie 4.4.1 Logistics Overijssel.

J95 Programma Lokale Warmtetransitie

Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Wij verwachten een onderuitputting van €65.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van samenwerkingspartners. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €65.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J95 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel.

J86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed
Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwen die zij in eigendom hebben. Wij verwachten op deze middelen een onderuitputting van €290.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €290.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering C86 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel.

Incidentele middelen Programmageld Nieuwe Energie
Voor het onderwerp nieuwe energie hebben wij een 7-tal subsidieregelingen opengesteld. Onder het plafond van deze regelingen zit nog ruimte ter omvang van €1,2 miljoen.
Het gaat om de volgende regelingen:
UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen €230.000
UBS 3.6 Lokale energie-initiatieven €0
UBS 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen €430.000
UBS 3.13 Zonne-energieleverende parkeerterreinen Overijssel €95.000
UBS .14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €370.000
UBS 3.16 Stimuleren energie-innovatie €35.000
UBS 9.1 Maatwerkprojecten provinciale opgaven €40.000
Deze subsidieplafonds blijven gehandhaafd tot en met het einde van het jaar. Het risico van eventuele onderuitputting accepteren wij. Het gaat om een bedrag van €1,2 miljoen. Voor dit bedrag kondigen wij een onderuitputting aan.
Ook lopen wij vertraging op doordat de uitvoering meer tijd vergt waardoor kosten later gemaakt worden; daarnaast zijn we op sommige onderwerpen afhankelijk van samenwerkingspartners en/of Rijksbeleid. Dit gaat om een bedrag van €730.000 vanuit de reserve uKVO.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €0,73 miljoen, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Aankondiging vrijval bij de jaarrekening 2026
Naar verwachting ontstaat er bij de jaarrekening 2026 een onderuitputting aan van €815.000 die vrij kan vallen naar de algemene middelen aan het einde van het jaar.
De oorzaak is dat er in een aantal gevallen alternatieve dekking gevonden is, zowel binnen de eigen begroting als door cofinanciering van samenwerkingspartners en dat daardoor kosten in de praktijk lager uitvallen.

MGA25 Kernenergie & kennisinfrastructuur
Het uitvoeren van de motie Kernenergie en Kennisinfrastructuur het kost tijd vanwege de complexiteit en het innovatieve karakter van het onderwerp. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €65.000, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Energie 2026-2028
- Statenvoorstel - Principebesluit oprichting Warmtebedrijf Drenthe Overijssel
- Statenvoorstel - Nieuwe Energie Overijssel 2024 - 2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tijs de Bree

Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

PS-begrotingswijziging (lasten)	-2245
GS-begrotingswijziging (baten)	-2005
GS-begrotingswijziging (lasten)	-2800
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	789

2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel

Acties 2026

1. Wij stellen het Jaarplan en de Begroting van 2026 vast waarbij wij zullen letten op efficiënte en doelmatige inzet van de (extra) fondsmiddelen, ten behoeve van de provinciale doelen voor nieuwe energie.
2. Wij zien toe op de uitvoering van het Jaarplan 2026 van Energiefonds Overijssel.
3. Wij treffen voorbereidingen voor de aanbesteding van het fondsbeheer in de volgende beheerperiode vanaf 2028.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Aanpassing kaders Energiefonds Overijssel
- Brief aan PS - Aantrekken aanvullende financiering door EFO
- Brief aan PS - Marktconsultatie nieuwe beheerperiode Energiefonds
- Onderzoek - Doelbereiking Verbonden Partijen
- Brief aan PS - Jaaroverzicht Overijsselse fondsen 2025
- Eerdere voorstellen en besluiten: Themadossier Energiefonds Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

2.3.3 Realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk (deelneming Enexis)

Acties 2026

1. Wij denken actief mee met Enexis in het vinden van oplossingen voor - en het omgaan met - de capaciteitsschaarste op het provinciale elektriciteitsnet.
2. Wij zien toe op de bedrijfsmatige en financiële ontwikkeling van Enexis.
3. Wij monitoren de uitvoering van het Strategisch plan van Enexis.
4. Wij stellen de jaarrekening over 2025 met winstbestemming vast en geven invulling aan de uitoefening van de aandeelhoudersbevoegdheden inzake wijzigingen in de governance van de onderneming.
5. Wij rapporteren over de door Enexis voorgenomen en gerealiseerde investeringen in Overijssel.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat 2.0
- Statenvoorstel - Nieuwe Energie Overijssel 2024-2027
- Brief aan PS - Uitkomsten Aandeelhoudersvergadering Enexis 25 april 2024
- Brief aan PS - Stand van zaken netcongestie (incl. bijlage)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

2.3.4 Uitvoering windbeleid

Acties 2026

1. Wij voeren het vastgesteld windbeleid uit en nemen de regie op de realisatie van de windopgave - door uitvoering te geven aan de programmeringsafspraken.
2. Wij bevorderen de 50% lokaal eigendom van windinitiatieven door ondersteuning van energiecoöperaties en toetsing van het initiatief op een inspanningsverplichting.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

1. Alle tijdvakken waarvoor wij programmeringsafspraken hebben gemaakt zijn gesloten. Wij starten voor 1220 GWh (62 windturbines) de projectprocedure. We gaan in overleg met gemeenten over de invulling van de restopgave van 340 GWh.
2. Het sluiten van de anterieure overeenkomst met de aanvragers voor een projectbesluit voor een windpark loopt vertraging op. Dit heeft te maken met het feit dat veel energiecoöperaties nog niet klaar zijn om in te stappen in de project BV. Voordat de AOK is afgesloten beginnen we niet met de projectprocedure. De energiecoöperaties blijken meer tijd nodig te hebben om zich juridisch en financieel klaar te maken voor de projectorganisatie.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Vertraging in de uitvoering van de opgave

De uitvoering van de opgave loopt vertraging op. Dit komt doordat we werken met het systeem van maximumaantal GWh en het openstellen van gebieden. Deze aanloopfase duurt langer dan voorzien omdat hiertegen grote aantallen verzoeken en bezwaren door aanvragers zijn ingediend. Hierdoor konden we nog niet starten met de projectprocedures. Dit heeft tot gevolg dat de bestedingen voor de projectprocedures later dan voorzien worden gedaan. Wij voorzien in 2026 een onderuitputting van €520.000.
Bij de jaarrekening komen wij met een voorstel om het budget voor prestatie 2.3.4 meerjarig aan te passen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Vaststelling aanpassing Omgevingsverordening Overijssel instructieregel windenergie 2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
2. Milieu en energie						
2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veilighei						
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	**74**	**510**	**583**	**58**	**183**	**342**
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	**4.601**	**475**	**5.077**	**3.568**	**842**	**667**
Totaal 2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veilighei	**4.675**	**985**	**5.660**	**3.626**	**1.024**	**1.009**
2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	**1.062**	**9.116**	**10.178**	**7.389**	**2.775**	**14**
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	**5**	**0**	**5**	**0**	**0**	**5**
2.2.3 Beheer nazorgfonds	**55**	**965**	**1.020**	**1.005**	**0**	**15**
Totaal 2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst	**1.122**	**10.081**	**11.203**	**8.394**	**2.775**	**35**
2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	**9.779**	**8.117**	**17.896**	**7.962**	**1.791**	**8.143**
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	**70**	**0**	**70**	**25**	**60**	**-15**
2.3.4 Uitvoering windbeleid	**0**	**1.280**	**1.280**	**101**	**2**	**1.177**
Totaal 2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem	**9.849**	**9.397**	**19.246**	**8.088**	**1.853**	**9.304**
2.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
2.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**2.442**	**91**	**2.533**	**0**	**0**	**2.533**
Totaal 2.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**2.442**	**91**	**2.533**	**0**	**0**	**2.533**
Totaal 2. Milieu en energie	**18.088**	**20.554**	**38.642**	**20.108**	**5.653**	**12.881**
Totaal Lasten	**18.088**	**20.554**	**38.642**	**20.108**	**5.653**	**12.881**
Baten						
2. Milieu en energie						
2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veilighei						
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	**0**	**48**	**48**	**0**	**0**	**48**
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	**888**	**0**	**888**	**388**	**0**	**500**
Totaal 2.1 Bodem,lucht,geluid,(milieu)veilighei	**888**	**48**	**936**	**388**	**0**	**547**
2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	**0**	**10.130**	**10.130**	**6.720**	**0**	**3.410**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	**16**	**0**	**16**	**0**	**0**	**16**
2.2.3 Beheer nazorgfonds	**55**	**965**	**1.020**	**1.020**	**0**	**0**
Totaal 2.2 Milieuproblemen gesaneerd/beheerst	**71**	**11.095**	**11.167**	**7.740**	**0**	**3.427**
2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	**6.864**	**75**	**6.939**	**3.877**	**0**	**3.062**
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	**44**	**0**	**44**	**9**	**0**	**35**
Totaal 2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem	**6.908**	**75**	**6.983**	**3.886**	**0**	**3.097**
Totaal 2. Milieu en energie	**7.867**	**11.218**	**19.085**	**12.015**	**0**	**7.071**
Totaal Baten	**7.867**	**11.218**	**19.085**	**12.015**	**0**	**7.071**
Saldo baten en lasten	**-10.221**	**-9.336**	**-19.557**	**-8.093**	**-5.653**	**-5.810**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	Vooraankondiging resultaatbestemming		-300	0	300	-300 Vooraankondiging resultaatbestemmingen: Budget monitoring vliegtuiglawaai:Onze activiteiten gericht op beperking van het vliegtuiglawaai stemmen we af op de nationale besluitvorming over (her)verdeling van het luchtruim en de luchthaven Lelystad. Afhankelijk hiervan ligt de vraag voor of wij nabij Zwolle nog een meetpost inrichten om hinder te monitoren. Dat laatste, het inrichten van een meetpost, zal niet gerealiseerd worden in 2026, daarom zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen. Wij verwachten het totale budget van € 50.000 niet te besteden in 2026. Budget Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en Milieuverkenning:In mei 2023 hebben wij een besluit (GS nota 2023-011160) genomen over het vervolg en de provinciale rol in de samenwerking en kennisuitwisseling tussen overheden en werkvelden bij de aanpak van risicovolle (chemische) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in Overijssel. Wij hebben daarbij besloten om een voortrekkersrol in te nemen. Hierover bent u in mei 2023 per brief geïnformeerd (kenmerk D2023-04-010541, 16 mei 2023). Om aan onze wettelijke taken en onze zorgplicht, om het milieu t beschermen, te voldoen, maken we gebruik van bestaande kennisnetwerken. Bij de Perspectiefnota 2027 is hiervoor aanvullend €175.000 beschikbaar gesteld voor verder onderzoek door betrokken Omgevingsdiensten naar het stoppen van het gebruik van PFAS en andere ZZS. Daarnaast is voor het verdiepende onderzoek naar de kwaliteit van het milieu in Overijssel en gevolgen voor de gezondheid bij de Perspectiefnota 2027 eenmalig € 150.000 (waarvan € 75.000 in 2026) beschikbaar gesteld. Voor deze twee onderwerpen zijn wij gestart met de voorbereiding. Wij verwachten echter dat de budgetten niet tot besteding zullen komen in 2026. Wij zullen u bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen van

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						€ 250.000.
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	GS Begrotingswijziging		0	-1.270	-1.270	0 Bij diverse bodemsaneringsprojecten is sprake van een langere doorlooptijd dan bij het opstellen van de begroting werd verwacht. Door vertraging in de voortgang en uitvoering kunnen niet alle geplande werkzaamheden in 2026 worden gerealiseerd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot verschillende specifieke uitkeringen in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 1,3 miljoen. In 2026 zijn opnieuw met succes aanvragen voor een specifieke uitkering (SPUK) bij het Rijk ingediend en toegekend. Hierdoor kan de inzet van de reserve bodemsanering worden beperkt, waarmee de beschikbare middelen binnen deze reserve voor toekomstige jaren behouden blijven voor toekomstige opgaven en risico's. Wij hebben besloten om de onttrekking aan SPUK E113 in 2027/2028/2029/2030 te verhogen met respectievelijk € 4,2 miljoen/ € 2,6 miljoen/ € 0,2 miljoen/ € 1,2 miljoen en tegelijkertijd stellen wij voor om de onttrekking aan de reserve bodemsanering in die jaren met hetzelfde bedrag te verlagen.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	GS Begrotingswijziging		795	-2.005	-2.800	795 Meicirculaire: Stimuleringsprogramma Energiehubs €790.000Deze middelen worden door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verstrekt in het kader van het Stimuleringsprogramma Energiehubs waarbinnen het Rijk, netbeheerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en decentrale overheden samenwerken om de ontwikkeling van energiehubs te bevorderen. Overijssel ontvangt een bedrag van €790.000. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 2.3.1. Septembercirculaire: aframen structurele middelen RES Zwolle en Hengelo Vanaf 2024 is er een structurele bijdrage aan het provinciefonds toegevoegd. Deze middelen werden vervolgens doorbeschikt naar de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						gemeenten Zwolle en Hengelo. Van het beschikbare budget wordt vanaf 2026 voor een bedrag van € 856.000 van het provinciefonds naar het gemeentefonds overgeheveld. Aanleiding is dat de gemeenten Zwolle en Hengelo nu, in plaats van de provincie Overijssel, kashouder zijn van respectievelijk de RES-regio West-Overijssel en Twente, en hierdoor rechtstreeks de middelen ontvangen in plaats van via de Provincie. Wij stellen u voor om de structurele lasten van prestatie 2.3.1 vanaf 2026 te verlagen met een bedrag van € 856.000; voor 2027 en verder bedraagt dit € 888.000 structureel omdat deze RES-taak volledig komt te vervallen. Voor 2026 zullen we in goed overleg met de gemeenten Zwolle en Hengelo een oplossing moeten zoeken, omdat de subsidie reeds verstrekt is. Groene en blauwe diensten De subsidieverlening voor de Groene en blauwe diensten is in voorbereiding. Op zijn vroegst kan de regeling in december 2026 worden opengesteld. Het is denkbaar dat de subsidieverlening alsnog in 2027 zal plaatsvinden en niet in 2026. Wij kondigen in verband met een wijziging van aanlevertermijnen voor nieuwe regelingen via BIJ12 bij de Europese Commissie een potentiële onderuitputting aan van €789.000. Wij zullen hier eventueel een resultaatbestemming voor aanvragen bij de jaarrekening 2026. Karakter van UKVO-budget ten behoeve van de CDOKE (bemensing en capaciteit) De rijkssystematiek voor de bekostiging van bemensing en capaciteit voor klimaat- en energiebeleid is gewijzigd. In plaats van een specifieke uitkering ontvangen de provincies nu incidentele algemene middelen, waarmee wij bemensing en capaciteit kunnen bekostigen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarnaast bevat deze uitkering middelen voor de aanpak van netcongestie. Dit heeft tot gevolg dat er resultaatbestemming moet worden aangevraagd voor de saldi per begrotingsjaar. De middelen kunnen niet vrijvallen omdat wij geen structurele dekking

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						hebben voor de bekostiging van bemensing en capaciteit. Wij stellen u voor te besluiten dat wij de CDOKE middelen verstrekt door het Rijk voortaan kunnen storten in de UKVO met bijbehorende spelregels voor de begrotingssystematiek en de looptijd van deze middelen te bepalen op 2031. Wij stellen u voor budgettair neutraal de begroting 2026 te verlagen met de bestaande CDOKE middelen voor een bedrag van €2,7 miljoen en te storten in een reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Aanpassing van de CDOKE-middelen aan de herziene situatie.De CDOKE-middelen zijn bij de circulaire een op een toegevoegd aan de jaarschijf. Nu de UKVO-systematiek ons ten dienste staat willen wij de verwachte lasten ramen op de jaarschijf 2026. Wij stellen u voor om van de ontstane UKVO-CDOKE-pot een bedrag van €1,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2026. Septembercirculaire aanpak netcongestie.In de septembercirculaire heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van de netcongestie. Wij stellen u voor om dit budget toe te voegen aan prestatie 2.3.1, de jaarschijven 2027 €695.000; in 2028 697.000; in 2029 €700.000 en in 2030 €705.000. J118 Bedrijfsmatig vastgoed De provincie heeft van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen. Wij verwachten een onderuitputting van €1,65 miljoen, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden en subsidieaanvragen. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €1,65 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J118 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Regionale co-financiering Clean Energy Hubs – € 200.000 incidenteelDe provincie neemt deel aan het landelijke programma Clean Energy

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Hubs voor een landsdekkend netwerk van distributiepunten voor duurzame energiedragers. De provincie ontvangt uit de SPUK-regeling een bedrag van € 1,3 miljoen en dient een vergelijkbaar bedrag uit eigen middelen bij te leggen. Een deel kan worden gedekt vanuit de programma's logistiek en NEO. Vanuit NEO wordt €200.000 beschikbaar gesteld in 2026. Wij stellen u voor om in de begroting 2026 een bedrag van €200.000 vanuit prestatie 2.3.1 te storten in de UKVO van prestatie 4.4.1 Logistics Overijssel. J95 Programma Lokale Warmtetransitie Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Wij verwachten een onderuitputting van €65.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van samenwerkingspartners. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €65.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J95 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. J86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwen die zij in eigendom hebben. Wij verwachten op deze middelen een onderuitputting van €290.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €290.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering C86 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Incidentele middelen Programmageld Nieuwe EnergieVoor het onderwerp nieuwe energie hebben wij een 7-tal subsidieregelingen opengesteld. Onder het plafond van deze regelingen zit nog ruimte ter omvang van €1,2 miljoen.Het gaat om de volgende regelingen:UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen €230.000UBS 3.6 Lokale energie-

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						initiatieven €0UBS 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen €430.000 UBS 3.13 Zonne-energieleverende parkeerterreinen Overijssel €95.000UBS .14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €370.000UBS 3.16 Stimuleren energie-innovatie €35.000UBS 9.1 Maatwerkprojecten provinciale opgaven €40.000Deze subsidieplafonds blijven gehandhaafd tot en met het einde van het jaar. Het risico van eventuele onderuitputting accepteren wij. Het gaat om een bedrag van €1,2 miljoen. Voor dit bedrag kondigen wij een onderuitputting aan. Ook lopen wij vertraging op doordat de uitvoering meer tijd vergt waardoor kosten later gemaakt worden; daarnaast zijn we op sommige onderwerpen afhankelijk van samenwerkingspartners en/of Rijksbeleid. Dit gaat om een bedrag van €730.000 vanuit de reserve uKVO. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €0,73 miljoen, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren. Aankondiging vrijval bij de jaarrekening 2026 Naar verwachting ontstaat er bij de jaarrekening 2026 een onderuitputting aan van €815.000 die vrij kan vallen naar de algemene middelen aan het einde van het jaar. De oorzaak is dat er in een aantal gevallen alternatieve dekking gevonden is, zowel binnen de eigen begroting als door cofinanciering van samenwerkingspartners en dat daardoor kosten in de praktijk lager uitvallen. MGA25 Kernenergie & kennisinfrastructuur Het uitvoeren van de motie Kernenergie en Kennisinfrastructuur het kost tijd vanwege de complexiteit en het innovatieve karakter van het onderwerp. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €65.000, het budget voor 2027 te verhogen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	PS Begrotingswijziging		2.245	0 -2.245	2.245	Meicirculaire: Stimuleringsprogramma Energiehubs €790.000Deze middelen worden door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verstrekt in het kader van het Stimuleringsprogramma Energiehubs waarbinnen het Rijk, netbeheerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en decentrale overheden samenwerken om de ontwikkeling van energiehubs te bevorderen. Overijssel ontvangt een bedrag van €790.000. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 2.3.1. Septembercirculaire: aframen structurele middelen RES Zwolle en Hengelo Vanaf 2024 is er een structurele bijdrage aan het provinciefonds toegevoegd. Deze middelen werden vervolgens doorbeschikt naar de gemeenten Zwolle en Hengelo. Van het beschikbare budget wordt vanaf 2026 voor een bedrag van € 856.000 van het provinciefonds naar het gemeentefonds overgeheveld. Aanleiding is dat de gemeenten Zwolle en Hengelo nu, in plaats van de provincie Overijssel, kashouder zijn van respectievelijk de RES-regio West-Overijssel en Twente, en hierdoor rechtstreeks de middelen ontvangen in plaats van via de Provincie. Wij stellen u voor om de structurele lasten van prestatie 2.3.1 vanaf 2026 te verlagen met een bedrag van € 856.000; voor 2027 en verder bedraagt dit € 888.000 structureel omdat deze RES-taak volledig komt te vervallen. Voor 2026 zullen we in goed overleg met de gemeenten Zwolle en Hengelo een oplossing moeten zoeken, omdat de subsidie reeds verstrekt is. Groene en blauwe diensten De subsidieverlening voor de Groene en blauwe diensten is in voorbereiding. Op zijn vroegst kan de regeling in december 2026 worden opengesteld. Het is denkbaar dat de subsidieverlening alsnog in 2027 zal plaatsvinden en niet in 2026. Wij kondigen in

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						verband met een wijziging van aanlevertermijnen voor nieuwe regelingen via BIJ12 bij de Europese Commissie een potentiële onderuitputting aan van €789.000. Wij zullen hier eventueel een resultaatbestemming voor aanvragen bij de jaarrekening 2026. Karakter van UKVO-budget ten behoeve van de CDOKE (bemensing en capaciteit) De rijkssystematiek voor de bekostiging van bemensing en capaciteit voor klimaat- en energiebeleid is gewijzigd. In plaats van een specifieke uitkering ontvangen de provincies nu incidentele algemene middelen, waarmee wij bemensing en capaciteit kunnen bekostigen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarnaast bevat deze uitkering middelen voor de aanpak van netcongestie. Dit heeft tot gevolg dat er resultaatbestemming moet worden aangevraagd voor de saldi per begrotingsjaar. De middelen kunnen niet vrijvallen omdat wij geen structurele dekking hebben voor de bekostiging van bemensing en capaciteit. Wij stellen u voor te besluiten dat wij de CDOKE middelen verstrekt door het Rijk voortaan kunnen storten in de UKVO met bijbehorende spelregels voor de begrotingssystematiek en de looptijd van deze middelen te bepalen op 2031. Wij stellen u voor budgettair neutraal de begroting 2026 te verlagen met de bestaande CDOKE middelen voor een bedrag van €2,7 miljoen en te storten in een reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Aanpassing van de CDOKE-middelen aan de herziene situatie.De CDOKE-middelen zijn bij de circulaire een op een toegevoegd aan de jaarschijf. Nu de UKVO-systematiek ons ten dienste staat willen wij de verwachte lasten ramen op de jaarschijf 2026. Wij stellen u voor om van de ontstane UKVO-CDOKE-pot een bedrag van €1,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2026. Septembercirculaire aanpak netcongestie.In de septembercirculaire heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						netcongestie. Wij stellen u voor om dit budget toe te voegen aan prestatie 2.3.1, de jaarschijven 2027 €695.000; in 2028 697.000; in 2029 €700.000 en in 2030 €705.000. J118 Bedrijfsmatig vastgoed De provincie heeft van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen. Wij verwachten een onderuitputting van €1,65 miljoen, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden en subsidieaanvragen. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €1,65 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J118 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Regionale co-financiering Clean Energy Hubs – € 200.000 incidenteelDe provincie neemt deel aan het landelijke programma Clean Energy Hubs voor een landsdekkend netwerk van distributiepunten voor duurzame energiedragers. De provincie ontvangt uit de SPUK-regeling een bedrag van € 1,3 miljoen en dient een vergelijkbaar bedrag uit eigen middelen bij te leggen. Een deel kan worden gedekt vanuit de programma's logistiek en NEO. Vanuit NEO wordt €200.000 beschikbaar gesteld in 2026. Wij stellen u voor om in de begroting 2026 een bedrag van €200.000 vanuit prestatie 2.3.1 te storten in de UKVO van prestatie 4.4.1 Logistics Overijssel. J95 Programma Lokale Warmtetransitie Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Wij verwachten een onderuitputting van €65.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van samenwerkingspartners. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €65.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J95 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						J86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwen die zij in eigendom hebben. Wij verwachten op deze middelen een onderuitputting van €290.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €290.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering C86 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Incidentele middelen Programmageld Nieuwe EnergieVoor het onderwerp nieuwe energie hebben wij een 7-tal subsidieregelingen opengesteld. Onder het plafond van deze regelingen zit nog ruimte ter omvang van €1,2 miljoen.Het gaat om de volgende regelingen:UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen €230.000UBS 3.6 Lokale energie-initiatieven €0UBS 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen €430.000 UBS 3.13 Zonne-energieleverende parkeerterreinen Overijssel €95.000UBS .14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €370.000UBS 3.16 Stimuleren energie-innovatie €35.000UBS 9.1 Maatwerkprojecten provinciale opgaven €40.000Deze subsidieplafonds blijven gehandhaafd tot en met het einde van het jaar. Het risico van eventuele onderuitputting accepteren wij. Het gaat om een bedrag van €1,2 miljoen. Voor dit bedrag kondigen wij een onderuitputting aan. Ook lopen wij vertraging op doordat de uitvoering meer tijd vergt waardoor kosten later gemaakt worden; daarnaast zijn we op sommige onderwerpen afhankelijk van samenwerkingspartners en/of Rijksbeleid. Dit gaat om een bedrag van €730.000 vanuit de reserve uKVO. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €0,73 miljoen, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag;

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren. Aankondiging vrijval bij de jaarrekening 2026 Naar verwachting ontstaat er bij de jaarrekening 2026 een onderuitputting aan van €815.000 die vrij kan vallen naar de algemene middelen aan het einde van het jaar. De oorzaak is dat er in een aantal gevallen alternatieve dekking gevonden is, zowel binnen de eigen begroting als door cofinanciering van samenwerkingspartners en dat daardoor kosten in de praktijk lager uitvallen. MGA25 Kernenergie & kennisinfrastructuur Het uitvoeren van de motie Kernenergie en Kennisinfrastructuur het kost tijd vanwege de complexiteit en het innovatieve karakter van het onderwerp. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €65.000, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	Vooraankondiging resultaatbestemming		-789	0	789	-789 Meicirculaire: Stimuleringsprogramma Energiehubs €790.000Deze middelen worden door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) verstrekt in het kader van het Stimuleringsprogramma Energiehubs waarbinnen het Rijk, netbeheerders, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en decentrale overheden samenwerken om de ontwikkeling van energiehubs te bevorderen. Overijssel ontvangt een bedrag van €790.000. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 2.3.1. Septembercirculaire: aframen structurele middelen RES Zwolle en Hengelo Vanaf 2024 is er een structurele bijdrage aan het provinciefonds toegevoegd. Deze middelen werden vervolgens doorbeschikt naar de gemeenten Zwolle en Hengelo. Van het beschikbare budget wordt vanaf 2026 voor een bedrag van € 856.000 van het provinciefonds

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						naar het gemeentefonds overgeheveld. Aanleiding is dat de gemeenten Zwolle en Hengelo nu, in plaats van de provincie Overijssel, kashouder zijn van respectievelijk de RES-regio West-Overijssel en Twente, en hierdoor rechtstreeks de middelen ontvangen in plaats van via de Provincie. Wij stellen u voor om de structurele lasten van prestatie 2.3.1 vanaf 2026 te verlagen met een bedrag van € 856.000; voor 2027 en verder bedraagt dit € 888.000 structureel omdat deze RES-taak volledig komt te vervallen. Voor 2026 zullen we in goed overleg met de gemeenten Zwolle en Hengelo een oplossing moeten zoeken, omdat de subsidie reeds verstrekt is. Groene en blauwe diensten De subsidieverlening voor de Groene en blauwe diensten is in voorbereiding. Op zijn vroegst kan de regeling in december 2026 worden opengesteld. Het is denkbaar dat de subsidieverlening alsnog in 2027 zal plaatsvinden en niet in 2026. Wij kondigen in verband met een wijziging van aanlevertermijnen voor nieuwe regelingen via BIJ12 bij de Europese Commissie een potentiële onderuitputting aan van €789.000. Wij zullen hier eventueel een resultaatbestemming voor aanvragen bij de jaarrekening 2026. Karakter van UKVO-budget ten behoeve van de CDOKE (bemensing en capaciteit) De rijkssystematiek voor de bekostiging van bemensing en capaciteit voor klimaat- en energiebeleid is gewijzigd. In plaats van een specifieke uitkering ontvangen de provincies nu incidentele algemene middelen, waarmee wij bemensing en capaciteit kunnen bekostigen voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Daarnaast bevat deze uitkering middelen voor de aanpak van netcongestie. Dit heeft tot gevolg dat er resultaatbestemming moet worden aangevraagd voor de saldi per begrotingsjaar. De middelen kunnen niet vrijvallen omdat wij geen structurele dekking hebben voor de bekostiging van bemensing en capaciteit. Wij stellen u voor te besluiten dat wij de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						CDOKE middelen verstrekt door het Rijk voortaan kunnen storten in de UKVO met bijbehorende spelregels voor de begrotingssystematiek en de looptijd van deze middelen te bepalen op 2031. Wij stellen u voor budgettair neutraal de begroting 2026 te verlagen met de bestaande CDOKE middelen voor een bedrag van €2,7 miljoen en te storten in een reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Aanpassing van de CDOKE-middelen aan de herziene situatie.De CDOKE-middelen zijn bij de circulaire een op een toegevoegd aan de jaarschijf. Nu de UKVO-systematiek ons ten dienste staat willen wij de verwachte lasten ramen op de jaarschijf 2026. Wij stellen u voor om van de ontstane UKVO-CDOKE-pot een bedrag van €1,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2026. Septembercirculaire aanpak netcongestie.In de septembercirculaire heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor de aanpak van de netcongestie. Wij stellen u voor om dit budget toe te voegen aan prestatie 2.3.1, de jaarschijven 2027 €695.000; in 2028 697.000; in 2029 €700.000 en in 2030 €705.000. J118 Bedrijfsmatig vastgoed De provincie heeft van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine en micro-ondernemingen bij het verduurzamen van het bedrijfspand en proces en het ontzorgen van ondernemingen op bedrijventerreinen. Wij verwachten een onderuitputting van €1,65 miljoen, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden en subsidieaanvragen. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €1,65 miljoen. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J118 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Regionale co-financiering Clean Energy Hubs – € 200.000 incidenteelDe provincie neemt deel aan het landelijke programma Clean Energy Hubs voor een landsdekkend netwerk van distributiepunten voor duurzame energiedragers. De provincie ontvangt uit de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						SPUK-regeling een bedrag van € 1,3 miljoen en dient een vergelijkbaar bedrag uit eigen middelen bij te leggen. Een deel kan worden gedekt vanuit de programma's logistiek en NEO. Vanuit NEO wordt €200.000 beschikbaar gesteld in 2026. Wij stellen u voor om in de begroting 2026 een bedrag van €200.000 vanuit prestatie 2.3.1 te storten in de UKVO van prestatie 4.4.1 Logistics Overijssel. J95 Programma Lokale Warmtetransitie Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ondersteunen van gemeentes ten behoeve van de warmtetransitie. Wij verwachten een onderuitputting van €65.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van samenwerkingspartners. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €65.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering J95 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. J86 Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed Wij hebben van het Rijk middelen ontvangen voor het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van gebouwen die zij in eigendom hebben. Wij verwachten op deze middelen een onderuitputting van €290.000, met als oorzaak de afhankelijkheid van initiatieven derden. Wij hebben besloten om zowel de baten als de lasten van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 te verlagen met een bedrag van €290.000. Dit bedrag vloeit terug naar de Specifieke Uitkering C86 ten behoeve van inzet voor hetzelfde doel. Incidentele middelen Programmageld Nieuwe EnergieVoor het onderwerp nieuwe energie hebben wij een 7-tal subsidieregelingen opengesteld. Onder het plafond van deze regelingen zit nog ruimte ter omvang van €1,2 miljoen.Het gaat om de volgende regelingen:UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen €230.000UBS 3.6 Lokale energie-initiatieven €0UBS 3.11 Kleine mestvergister op boerderijen €430.000 UBS 3.13 Zonne-energieleverende parkeerterreinen Overijssel

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						€95.000UBS .14 Sprinten naar een duurzaam bedrijventerrein €370.000UBS 3.16 Stimuleren energie-innovatie €35.000UBS 9.1 Maatwerkprojecten provinciale opgaven €40.000Deze subsidieplafonds blijven gehandhaafd tot en met het einde van het jaar. Het risico van eventuele onderuitputting accepteren wij. Het gaat om een bedrag van €1,2 miljoen. Voor dit bedrag kondigen wij een onderuitputting aan. Ook lopen wij vertraging op doordat de uitvoering meer tijd vergt waardoor kosten later gemaakt worden; daarnaast zijn we op sommige onderwerpen afhankelijk van samenwerkingspartners en/of Rijksbeleid. Dit gaat om een bedrag van €730.000 vanuit de reserve uKVO. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €0,73 miljoen, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren. Aankondiging vrijval bij de jaarrekening 2026 Naar verwachting ontstaat er bij de jaarrekening 2026 een onderuitputting aan van €815.000 die vrij kan vallen naar de algemene middelen aan het einde van het jaar. De oorzaak is dat er in een aantal gevallen alternatieve dekking gevonden is, zowel binnen de eigen begroting als door cofinanciering van samenwerkingspartners en dat daardoor kosten in de praktijk lager uitvallen. MGA25 Kernenergie & kennisinfrastructuur Het uitvoeren van de motie Kernenergie en Kennisinfrastructuur het kost tijd vanwege de complexiteit en het innovatieve karakter van het onderwerp. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.3.1 in 2026 te verlagen met €65.000, het budget voor 2027 te verhogen met dit bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						te muteren.
Totaal			**1.951**	**-3.275**	**-5.226**	**1.951**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
2.1.1 Beleid en kaderstelling milieu		-212	0	212	-212 PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Klimaatadaptatiemaatregelen (KVO) Binnen het programma Hitte, droogte en wateroverlast ondersteunen we de DPRA werkregio's (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) bij het uitvoeren van hun uitvoeringsprogramma's. Wij doen dat via de 'subsidieregeling Klimaatadaptatie gemeenten en waterschappen'. De regeling kent een looptijd tot en met 2027 gedurende welke periode subsidieaanvragen ingediend kunnen worden. Op basis van de huidige inschatting van aanvragen ramen we € 0,5 miljoen bij vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Specifieke uitkering Tijdelijk Impulsregeling Klimaatadaptatie Het doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De regeling loopt tot en met 2027. Bij deze monitor actualiseren we de ramingen aan de hand van het resterende budget in de specifieke uitkering. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Klimaatadaptatie in 2026 en 2027 budgettair neutraal te verlagen met € 0,3 miljoen. Bovenregionale stresstesten Voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg is bij de P-nota 2025 (PS24-000319) en bij de decembercirculaire 2025 geld beschikbaar gesteld. In 2026 worden de stresstesten afgerond en starten de risicodialogen. Dit loopt door tot in 2027. Daarom schuiven we nu een deel van de middelen door naar 2027. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om € 0,3 miljoen door te schuiven naar jaarschijf 2027 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Investeringsimpulsgelden NCK – Asfalt proefvak N332Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget (€ 0,2 miljoen) beschikbaar te stellen voor het project Asfalt-proefvak N332. Met deze maatregel kan de provincie een innovatieve, duurzame asfaltverharding grootschalig testen in de praktijk. Deze wijziging wordt verwerkt onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen" en onder prestatie 4.7.1.
2.1.1 Beleid en kaderstelling milieu		-250	0	250	-250	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	De bestedingen voor deze prestatie zijn € 0,4 miljoen lager dan begroot. De begrote lasten bedroegen € 3,5 miljoen. Voor € 1,6 miljoen komen de begrote bedragen uit specifieke uitkeringen van het Rijk. Voor € 1,9 miljoen gaat het om eigen provinciale middelen. Klimaatadaptatie coalitiemiddelen Aan de regio's zijn bedragen aan cofinanciering toegezegd voor de ontwikkeling van stimuleringsmaatregelen voor inwoners. Dit zijn bijvoorbeeld subsidies voor afkoppelen regenwater, regentonnen en vergroening van de leefomgeving. In sommige regio's is een dergelijke regeling (nog) niet van de grond gekomen. Hierdoor zijn er in 2025 middelen overgebleven. Conform aankondiging bij monitor II doen we u hiervoor een resultaatbestemming. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,1 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Bovenregionale stresstesten Bij de P-nota 2025 (PS24-000319) die in het voorjaar 2024 door PS is vastgesteld heeft u voor 2024 en 2025 jaarlijks € 0,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg. In 2024 is gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van deze stresstesten maar zijn nog geen uitgaven gedaan. Bij de jaarrekening hebben we voorgesteld om de middelen door te schuiven naar 2025. Bij de 1e monitor hebben we gemeld dat de stresstesten afgerond worden in 2025, waarna de risicodialogen in 2026 kunnen starten. Echter heeft dit vertraging opgelopen, waardoor de resterende middelen ook doorschuiven naar 2026. Conform de aankondiging bij de 2e monitor stellen we hiervoor een resultaatbestemming voor. Naast deze middelen is er bij de decembercirculaire 2025 een bedrag ontvangen van € 0,1 miljoen voor bovenregionale analyses ten behoeve van gevolgen extreme regenval. We stellen voor om deze middelen ook door te schuiven naar 2026 Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 miljoen middels

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Wij stellen u voor om het bedrag van € 0,1 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Deze mutatie wordt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen' verwerkt. Werkbudget Projecten NCK Middels de investeringsimpuls NCK (PS25-000304) heeft u middelen beschikbaar gesteld voor projecten die bijdragen aan klimaatadaptatie, circulaire economie en natuurinclusiviteit. Onderdeel van deze middelen is een werkbudget t.b.v. uitvoeringskosten binnen de projecten. De ingehuurde capaciteit is later begonnen dan vooraf ingeschat. Daarom schuiven we deze middelen nu door naar 2026. GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026.
2.1.1 Beleid en kaderstelling milieu		0	48	48	0 GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Klimaatadaptatiemaatregelen (KVO) Binnen het programma Hitte, droogte en wateroverlast ondersteunen we de DPRA werkregio's (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie) bij het uitvoeren van hun uitvoeringsprogramma's. Wij doen dat via de 'subsidieregeling Klimaatadaptatie gemeenten en waterschappen'. De regeling kent een looptijd tot en met 2027 gedurende welke periode subsidieaanvragen ingediend kunnen worden. Op basis van de huidige inschatting van aanvragen ramen we € 0,5 miljoen bij vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Specifieke uitkering Tijdelijk Impulsregeling Klimaatadaptatie Het doel van deze tijdelijke regeling is om decentrale overheden in staat te stellen tot het versneld uitvoeren van kosteneffectieve maatregelen en voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen of beperken van wateroverlast of het beperken van de gevolgen van droogte of overstromingen in hun werkregio. De regeling loopt tot en met 2027. Bij deze monitor actualiseren we de ramingen aan de hand van het resterende budget in de specifieke uitkering. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 1.4.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Klimaatadaptatie in 2026 en 2027 budgettair neutraal te verlagen met € 0,3 miljoen. Bovenregionale stresstesten

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Voor de coördinatie en uitvoering van bovenregionale stresstesten naar wateroverlast naar aanleiding van de extreme wateroverlast in Limburg is bij de P-nota 2025 (PS24-000319) en bij de decembercirculaire 2025 geld beschikbaar gesteld. In 2026 worden de stresstesten afgerond en starten de risicodialogen. Dit loopt door tot in 2027. Daarom schuiven we nu een deel van de middelen door naar 2027. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om € 0,3 miljoen door te schuiven naar jaarschijf 2027 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2026. Investeringsimpulsgelden NCK – Asfalt proefvak N332Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget (€ 0,2 miljoen) beschikbaar te stellen voor het project Asfalt-proefvak N332. Met deze maatregel kan de provincie een innovatieve, duurzame asfaltverharding grootschalig testen in de praktijk. Deze wijziging wordt verwerkt onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen" en onder prestatie 4.7.1.
2.1.2 Vergunningverl,toez.&handh. milieu		-475	0	475	-475 Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
2.2.1 (Asbest)verontreinigde bodemlocati		1.015	0	-1.015	1.015 PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Op het budget van € 6,2 miljoen is € 5,9 miljoen niet besteed. Dit komt doordat de realisatie van meerjarige subsidies lager is dan de verwachte realisatie. Uit de jaarlijkse uitvraag bij onze subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Daarom schuiven we deze middelen door en passen het bestedingsritme aan op basis van de uitgevraagde realisatie. GS Begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de lasten en bijbehorende onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel op prestatie 1.4.2 Investeringsprogramma Ruimte Wonen Retail voor de jaren 2026-2029 te verhogen met respectievelijk € 1,7 miljoen in 2026, € 2,1 miljoen in 2027 en € 2,1 miljoen in 2028.
2.2.1 (Asbest)verontreinigde bodemlocati		0	9.677	9.677	0 GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Actualiseren raming gebiedsontwikkeling (KVO) Om de begroting aan te laten sluiten op de beschikbare KVO middelen passen we de begroting naar beneden aan. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 1.4.2 in 2026 te verlagen met € 11.101, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
2.2.1 (Asbest)verontreinigde bodemlocati		0	454	454	0 Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
2.2.3 Beheer nazorgfonds	0	965	965	0	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	307	0	-307	307	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-2.560	75	2.635	-2.560	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-215	0	215	-215	GS wijz. 104 Statenvoorstel Energie	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 104 Statenvoorstel Energie
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-28	0	28	-28	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-3.087	0	3.087	-3.087	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
2.3.1 Stim. energiebesparende maatregel.	-2.459	0	2.459	-2.459	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
2.3.4 Uitvoering windbeleid	-1.280	0	1.280	-1.280	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Resultaatbestemmingen monitoring vliegtuiglawaai, Zeer Zorgwekkende Stoffen, Cofinanciering Schone Lucht Akkoord en (zwerf)afval: 1) Budget monitoring vliegtuiglawaai:Onze activiteiten gericht op beperking van het vliegtuiglawaai stemmen we af op de nationale besluitvorming over (her)verdeling van het luchtruim en de luchthaven Lelystad. Afhankelijk hiervan ligt de vraag voor of wij nabij Zwolle nog een meetpost inrichten om hinder te monitoren. Dat laatste, het inrichten van een meetpost, is niet gerealiseerd in 2025, daarom leggen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voor om de € 50.000 door te schuiven naar 2026. 2) Budget Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS):In mei 2023 hebben wij een besluit (GS nota 2023-011160) genomen over het vervolg en de provinciale rol in de samenwerking en kennisuitwisseling tussen overheden en het bedrijfsleven bij de aanpak van risicovolle (chemische) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in Overijssel. Wij hebben daarbij besloten om een voortrekkersrol in te nemen. Hierover bent u in mei 2023 per brief geïnformeerd (kenmerk D2023-04-010541, 16 mei 2023). In de afgelopen periode is in IPO-verband deze rol goeddeels ingevuld en wordt er op landelijk niveau gewerkt aan de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen, waaronder PFAS. Het restant van het incidentele budget in 2025, ad. € 60.000, is niet tot besteding gekomen. Voor dit bedrag leggen wij eveneens een voorstel voor resultaatbestemming voor.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						3) Cofinanciering (tbv specifieke uitkering) Schone Lucht Akkoord:Medio 2025 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK) van€ 60.000 ontvangen voor het vergroten van de gemeentelijke deelname aan het Schone Lucht Akkoord. Een voorwaarde vanuit de SPUK is een verplichte provinciale cofinanciering van 50% (€ 60.000). In 2025 hebben wij € 12.500 besteed aan cofinanciering . Voor de dekking van de in 2026 benodigde cofinanciering stellen wij voor om de nog resterende middelen voor deze prestatie via resultaatbestemming door te schuiven naar 2026. Rekening houdend met de andere die voorstellen binnen deze prestatie bedragen de resterende middelen € 34.000. De verder benodigde cofinanciering komt dan ten laste van het budget 2026. 4) Ontvangst vergoeding (zwerf)afval: De financiering en vergoedingen voor gebiedsbeheerders voor zwerfafval/plastics is vanaf 1-1-2023 gewijzigd. In het afgelopen jaar is de producentenverantwoordelijkheid doorgevoerd, daarbij gaan zij betalen voor de acties en het opruimen van plastic en ander (zwerf)afval. Dit betekent dat gebiedsbeheerders volgens een verdeelsleutel hiervoor een vergoeding kunnen ontvangen. Voor het opruimen hebben wij in 2025 van het Afvalfonds verpakkingen een vergoeding ontvangen van € 68.000. Dit bedrag willen we in 2026 inzetten voor projecten en activiteiten gericht op bewustzijn, betrokkenheid en gedrag van inwoners op de thema's lucht, geluid en (zwerf)afval. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 miljoen (totaal punten 1, 2, 3 en 4) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.1.1 van de begroting 2026.
2.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-78	0	78	-78	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
2.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	100	0	-100	100	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	GS begrotingswijziging specifieke uitkering Schone Lucht AkkoordMedio 2025 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK) van € 60.000 ontvangen voor het vergroten van de gemeentelijke deelname aan het Schone Lucht Akkoord. In 2025 hebben wij € 12.500 ten laste gebracht van de specifieke uitkering gebracht. De verdere uitvoering en de benodigde middelen vanuit de specifieke uitkering zullen wij inzetten en plaatsvinden in 2026. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.1.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 47.500.
2.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-112	0	112	-112	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel
Totaal	**-9.336**	**11.218**	**20.554**	**-9.336**		

Kerntaak 3: Vitaal platteland

Dit is hoe wij denken

We zijn trots op ons landelijk gebied met zijn prachtige (cultuur) landschappen, vitale agrarische bedrijven en afwisselende natuur. Deze kwaliteiten willen we behouden en versterken. Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen die impact hebben op de landbouw en natuur. Zoals klimaatverandering (met langere periodes van droogte) voor bijvoorbeeld de beschikbaarheid van water. Wettelijke opgaven op het gebied van natuur en water maken het steeds dwingender om maatregelen te treffen in het landelijk gebied. Deze kerntaak richt zich op het toekomstbestendig maken en houden van het landelijk gebied.
De opgaven die op het landelijk gebied van Overijssel afkomen zijn talrijk en hangen onderling samen. Met een gebiedsgerichte aanpak, met betrokkenheid van inwoners, organisaties en bedrijven, kunnen we het beste vorm geven aan de verschillende opgaven. We hanteren daarbij onze 3x3-aanpak, waarbij we ons steeds op drie doelen richten: een toekomstbestendige landbouwsector, een goed sociaaleconomisch perspectief en herstel van natuur, landschap, watersysteem en klimaat. In het programma Toekomst voor ons platteland geven we hieraan invulling. In onze koploperprojecten leren we hoe we de gebiedsgerichte aanpak het beste kunnen vormgeven. Ondertussen blijven we bij het Rijk aandringen op landelijke maatregelen en voldoende financiële middelen om de gebiedsgerichte aanpak voortvarend uit te kunnen voeren.
Wij zijn ook trots op onze boeren. Onze innovatieve agrarische sector is en blijft belangrijk voor Overijssel. In het programma Agro en Food ondersteunen we de hele keten om essentiële bouwstenen hiervoor te blijven ontwikkelen. We hebben de boeren nodig voor ons voedsel, de leefbaarheid, de regionale economie, de natuur en andere maatschappelijke opgaven. We willen dat boeren een gezonde en duurzame bedrijfsvoering kunnen voeren. Vakmanschap en ondernemerschap geven wij de ruimte. We zoeken daarnaast effectieve oplossingen voor situaties waarin ondernemers worden getroffen door de effecten van overheidsbeleid, zoals bij de zogenaamde PAS-melders.
Sinds de decentralisatie (2013) zijn Provincies verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het natuurbeleid. De natuur levert bouwstenen voor onze economie, welzijn en welvaart: voedselproductie door bestuiving van onze gewassen door insecten, verkoeling en zuivere lucht dankzij bomen, schoon water uit de kraan en grondstoffen zoals hout.
We hebben in Overijssel 24 Natura 2000-gebieden. Elk van deze gebieden is uniek. Ieder gebied vraagt specifieke maatregelen voor herstel van de natuur richting "een gunstige staat van instandhouding". In de Beheerplannen Natura 2000 bepalen we wat daarvoor nodig is. Met de Ontwikkelopgave Natura 2000 voeren we noodzakelijke maatregelen uit. Dat doen we samen met onze partners zoals met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschap Overijssel, particuliere natuurbeheerders, LTO, Overijssels Particulier Grondbezit (OPG), waterschappen en gemeenten. We intensiveren de samenwerking in de gebieden, onder andere door te werken aan een gedeeld kennisbeeld over bijvoorbeeld de staat van de natuur (gezamenlijk feitenonderzoek).
De Natura-2000 gebieden zijn onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) dat we uitbreiden en beheren conform de afspraken in het Natuurpact.
Voor het herstel van de Natura 2000-gebieden moeten we soms stukken bos kappen. We compenseren dit gekapte bos en we hebben met het Rijk afgesproken extra bos aan te leggen als onderdeel van het Klimaatakkoord.

We werken ook aan natuur buiten natuurgebieden, zoals de recent aangenomen Europese Natuurherstelwet van ons vraagt. We versterken de condities van Overijsselse aandachtsoorten en streven naar een basiskwaliteit van natuur om ervoor te zorgen dat algemene soorten ook algemeen blijven of weer kunnen worden. Dat gebeurt in het agrarisch gebied bijvoorbeeld door agrarisch natuurbeheer en aanleg en herstel van landschapselementen (groene en blauwe dooradering). En langs provinciale wegen leggen we bloemrijke bermen aan. We bevorderen dat bij andere functies, zoals wonen of bedrijventerreinen, ook natuur wordt meegenomen in de plannen. Dat doen we – geïnspireerd door de landelijke Agenda Natuurinclusief – door te werken aan een Natuurpositief Overijssel.
Met ons programma Natuur voor Elkaar brengen we de natuur dichterbij mensen. We bevorderen de liefde voor natuur, betrekken mensen bij natuur in hun directe omgeving en gaan samen met inwoners aan de slag om hun leefomgeving groener en biodiverser te maken. Dat doen we door te helpen bij waardevolle initiatieven, zoals groene schoolpleinen, bomen planten, natuurinclusief bouwen, vergroening van tuinen en straten van sociale huurwoningen en groene sportlocaties.

In ons faunabeleid richten we ons op de balans tussen het beschermen van soorten en het voorkomen van schade door soorten. We zetten in op preventie van schade en maken gebruik van onze bevoegdheid om diersoorten in aantallen te beperken wanneer dat noodzakelijk is om faunaschade te voorkomen.
We streven naar zo min mogelijk doorsnijding van leefgebieden van dieren door infrastructuur. Waar dat onvermijdelijk is, kijken we of we met maatregelen het faunaknelpunt kunnen oplossen.
We zijn verantwoordelijk voor het bestrijden van invasieve exoten; niet inheemse planten en dieren die onze inheemse soorten bedreigen. We geven prioriteit aan het bestrijden van soorten die de gezondheid van mens of dier bedreigen en aan soorten die zich zeer snel kunnen verspreiden.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit

Met beleidsontwikkeling op het gebied van natuur en landschap spelen we in op en/of geven we invulling aan nieuwe ontwikkelingen of nieuwe regelgeving (3.1.1). Met de andere provincies en het Rijk beïnvloeden we waar mogelijk het Europese natuurbeleid. Ook behartigen wij provinciale belangen bij het Rijk en andere partijen, en proberen we waar mogelijk (Europese) cofinanciering vrij te spelen voor onze opgaven. Door onderzoek te doen, verwerven we kennis om beleidsvragen adequaat te beantwoorden. Wij voeren de wettelijke regels voor natuurbescherming uit door vergunningen te verlenen onder de Omgevingswet en te controleren of regels worden nageleefd (3.1.2). Voor de Europees beschermde Natura2000-gebieden stellen we plannen op voor het noodzakelijk beheer en we houden deze plannen actueel (3.1.3). We werken aan behoud en herstel van de biodiversiteit door het subsidiëren van natuurbeheer (3.1.4), agrarisch natuurbeheer (3.1.5) en projecten om de leefomgeving van bedreigde soorten - waarvoor Overijssel een belangrijk leefgebied is ("aandachtsoorten") - te verbeteren (3.1.6). Door te monitoren en te evalueren zien we hoe de natuur zich ontwikkelt en kunnen we bijsturen (3.1.7).

Prestaties

3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap

Acties 2026

1. Wij doen beleidsontwikkelend onderzoek gericht op provinciale opgaven en ambities voor natuur, landschap en klimaat; voor stedelijk en landelijk gebied.
2. Wij beoordelen of er aanleiding is voor bijstelling van ons natuurbeleid. Dit doen wij op basis van ervaring bij de uitvoering en op basis van relevante ontwikkelingen, zoals nieuwe kennis, jurisprudentie of (inter-)nationale initiatieven zoals de Agenda Natuurinclusief en de EU-Natuurherstelwet.
3. Wij stellen het jaarprogramma Vergunningverlening, toezicht en handhaving vast voor 31 december.
4. Wij delen relevante beleidsontwikkelingen met onze partners, bijvoorbeeld via stakeholderbijeenkomsten, seminars, congressen of digitale media.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Vooraankondiging resultaatbestemming Natuur en landschapsvisie:

Op 2 juli 2025 is de motie 'Financiering Natuur- en Landschapsvisie Overijssel' aangenomen. De indieners gaven met de motie aan dat zij een visie op natuur en landschap in Overijssel willen. In de motie is GS gevraagd inzichtelijk te maken welke kosten daarmee gemoeid zijn. Via het PS voorstel (PS26-000177) "Motie breed gedragen ambities 2026" is € 175.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een natuur- en landschapsvisie (Het Kompas) voor Overijssel.
In 2026 is gestart met de ontwikkeling van Het Kompas. De digitale versie van Het Kompas zal vanwege complexiteit onder andere rondom digitale toegankelijkheid vertraagd zijn. Daardoor zal het grootste deel van het budget pas in 2027 worden gerealiseerd. Bij het jaarverslag zullen wij een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen van, naar verwachting, € 120.000.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	120

3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap

Acties 2026

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn. In overleg met de aanvrager kunnen wij van de wettelijke termijn afwijken.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). We rapporteren hierover in het VTH-jaarverslag.
3. Wij voeren onze wettelijke coördinatietaak uit met betrekking tot handhaving van de wet- en regelgeving met betrekking tot natuur en landschap.
4. Wij informeren inwoners, ondernemers en medeoverheden over de regelgeving om de bekendheid te vergroten.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1: de stikstofvergunningverlening is door recente landelijke ontwikkelingen opnieuw volop in beweging. De brief van minister Van Essen van 26 juni kan gevolgen hebben voor

vergunningverlening en handhaving. Nagenoeg alle aanvragers van stikstofvergunningen hebben ingestemd met het afwijken van de formele behandeltermijnen. Daardoor kunnen wij aanvragen aanhouden in afwachting van generieke maatregelen van het Rijk. De PAS-meldersproblematiek en de toename van handhavings- en intrekkingsverzoeken vragen daarnaast extra aandacht en inzet. Voor houtopstanden, soortenbescherming en de Natuurschoonwet halen wij de wettelijke termijnen.

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher, Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000

Acties 2026

1. Wij werken aan het opstellen van het ontwerp beheerplan (1.0) voor Wierdense Veld, in samenhang met het projectbesluit.
2. Wij stellen voor drie Natura 2000-gebieden een herzien beheerplan (definitief) vast, en waar van toepassing een MilieuEffectRapport.
3. Wij stellen voor twee Natura 2000-gebieden een herzien beheerplan (ontwerp) vast, en waar van toepassing een MilieuEffectRapport.
4. Wij werken voor vijf Natura 2000-gebieden aan de herziening van het beheerplan in afstemming met het gebied.
5. Wij starten voor vijf Natura 2000-gebieden met de herziening van het beheerplan in afstemming met het gebied. Hiervan is het gezamenlijk feitenonderzoek een onderdeel.
6. Wij nemen de actualisatie van de Natuurdoelanalyses (NDA’s) mee bij de herziening van de beheerplannen en betrekken daarbij de adviezen van de Ecologische Autoriteit over de eerste reeks NDA’s.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1: het ontwerp-beheerplan voor het Wierdense Veld loopt samen met de uitwerking van een maatregelpakket voor het gebied via het gebiedsproces (Ontwikkelopgave). De verdere uitwerking van het maatregelpakket vindt plaats in 2026 en 2027. Het vaststellen van het ontwerp-beheerplan zal naar verwachting in voorjaar 2028 plaatsvinden. Dit is later dan gemeld in Monitor I 2026 vanwege doorlopende discussie in 2026 met het gebied over mogelijke uit te werken hoofdrichtingen voor maatregelen.
Actie 2: wij zullen in 2026 geen beheerplan voor deze drie gebieden (Lonnekermeer, Landgoederen Oldenzaal en Borkeld) vaststellen. De ecologisch-hydrologische uitwerking is gereed, er is nog geen duidelijkheid hoe om te gaan met vrijstellingen van vergunningverlening voor activiteiten en de invulling van stikstofbeleid. Voor Borkeld speelt nog de samenloop met de gebiedsgerichte maatregelen (GGM), die in voorjaar 2027 een gedeeld kennisbeeld moeten opleveren. Voor die tijd zal er geen ontwerp beheerplan Borkeld worden afgerond.
Actie 3-5: wij verwachten in 2026 geen andere ontwerp beheerplannen vast te stellen. Er wordt wel gewerkt aan de inhoudelijke voorbereiding voor ca. 10 gebieden. Voor Wierdense Veld en Boetelerveld zijn er inloopavonden geweest.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Verlagen incidenteel budget Kwaliteit van Overijssel (KvO):

Zoals inhoudelijk toegelicht is een aantal acties vertraagd in de uitvoering, dit heeft ook financiële gevolgen. Naar verwachting zal het incidentele budget dat gedekt wordt uit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel niet worden besteed in 2026.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.3 in 2026 te verlagen met € 216.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Voorstellen looptijdeinde KvO budget te verlengen naar 2029:

Er wordt nu aan de herziening voor circa 10 gebieden gewerkt. De herziening van beheerplannen kost meer tijd dan voorzien. Door vertragingen verschuift een groot deel van deze herzieningen naar de huidige (verlengde) looptijd waarvoor de beheerplannen definitief moeten zijn vastgesteld. Extra inzet verschuift hierdoor ook naar de jaren 2027 t/m 2029. Om dit ook financieel mogelijk te maken is de incidentele financiering nodig voor de uitvoering.
Wij stellen u voor om de looptijd van het KvO budget te verlengen van eind 2026 naar eind 2029.

Vooraankondiging Resultaatbestemming MER budget:

Bij de Perspectiefnota 2025 is incidenteel € 160.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van (eventueel benodigde) MilieuEffectRapport (MER) voor beheerplannen. Deze incidentele middelen zijn momenteel gekoppeld aan de jaren 2026 en 2027.
Of er een milieueffectrapportage-procedure nodig is voor de gebieden waar nu aan wordt gewerkt, hangt af van het maatregelpakket dat in deze beheerplannen wordt opgenomen. Voor het opstellen van het ontwerp beheerplan voor Wierdense Veld wordt nu de MER procedure opgestart. Het is echter nog niet duidelijk of de realisatie in 2026 zal plaatsvinden. Mocht het budget niet tot besteding komen dan zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voorleggen om de € 160.000 door te schuiven naar 2028 (in 2027 is reeds budget aanwezig voor het opstellen MER).

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-216
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	160

3.1.4 Beheer natuurterreinen

Acties 2026

1. Wij subsidiëren het beheer van natuur volgens het Natuurbeheerplan en Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL).
2. Wij actualiseren het Natuurbeheerplan.
3. Wij werken samen met de beheerders aan de verdere verbetering van de kwaliteit van het natuurbeheer.
4. Wij voeren op diverse manieren controles uit.
5. Wij stellen een provinciaal natuurbrandbeheersingsplan op en werken vanuit onze regisserende rol samen met partners aan gebiedsplannen ter preventie van natuurbranden.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Rijksmiddelen (mei circulaire) voor Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029:
Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van een risico op onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van LVVN stelt daarom in de periode 2026 tot en met 2029 in totaal € 10,8 miljoen beschikbaar aan provincies waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is (zie ook paragraafhttps://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2025/12/16/decembercirculaire-provinciefonds-20253.2.6https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2025/12/16/decembercirculaire-provinciefonds-2025van de decembercirculaire 2025). De desbetreffende provincies worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken, bijvoorbeeld door natuurbrandbeheersingsplannen op te stellen of betrokken partijen te begeleiden.
Het budget dat via de mei circulaire voor Overijssel is beschikbaar gesteld is € 160.000 voor 2026, € 275.000 voor 2027, € 275.000 voor 2028 en € 275.000 voor 2029. De verdeling van het budget in de meicirculaire is gebaseerd op ingediende aanvragen van provincies bij het ministerie van LVVN. De bedragen voor 2027, 2028 en 2029 zijn via de Begroting 2027 toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Rijksmiddelen (september circulaire) voor Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029:
Aanvullend heeft het ministerie van LVVN in de periode 2026 tot en met 2029 een bedrag van € 28,7 miljoen beschikbaar aan de provincies gesteld. De provincies worden hiermee in staat gesteld om samen met natuurbeheerders risicobeperkende maatregelen te nemen. Het budget is € 5,2 miljoen in 2026, € 7,6 miljoen in 2027 en € 8 miljoen in 2028 en 2029. De verdeling van het budget is gebaseerd op de verdeelsleutel natuur die provincies hanteren. Voor Overijssel betekent dit een aanvullende bijdrage van € 555.936 voor 2026, € 812.521 voor 2027 en € 849.940 voor 2028 en 2029.

PS begrotingswijziging - toevoeging ontvangen middelen 2026 aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO)
Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 160.000 en € 555.936 voor jaarschijf 2026, € 812.521 voor 2027 en € 849.940 voor 2028 en 2029 toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.1.4 voor natuurbrandbeheersing met een looptijdeinde van eind 2029.

GS begrotingswijziging budget natuurbrandpreventie 2026 (KvO budget t/m 2029):
In de begroting 2026 is voor natuurbrandbeheersing een bedrag opgenomen van € 0,3 miljoen, naast de kosten van de projectleider verwachten wij nog één subsidie (€ 50.000) te gaan verlenen in 2026. Het restant budget, ad. € 150.000, ramen wij af en blijft vanwege het meerjarig karakter beschikbaar binnen de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) voor de periode 2027 t/m 2029.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.4 in 2026 te verlagen met € 150.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Rijksmiddelen (september circulaire provinciefonds) voor SNL - stijging standaardkostprijzen 2026:

Het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) is de basis voor provincies om subsidie te verlenen voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap (zie ook paragraaf 3.2.11https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/09/16/septembercirculaire-provinciefonds-2025van de septembercirculaire 2025). De kosten voor SNL zijn fors hoger geworden doordat de standaardkostprijzen (SKP's) voor het kunnen uitvoeren van goed en passend natuurbeheer eind 2025 aangepast zijn. Provincies ontvangen hiervoor een bijdrage van in (landelijk) totaal € 16 miljoen in en voor 2026. Voor Overijssel betreft dit een bijdrage van € 1.594.784, dit bedrag zal in 2027 in de herzieningen van beschikkingen worden verleend aan de beheerders.
Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.594.784 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.1.4 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-150

3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied

Acties 2026

1. Wij subsidiëren het agrarisch natuurbeheer volgens het Natuurbeheerplan.
2. Wij actualiseren het Natuurbeheerplan.
3. Wij stimuleren dat de agrarische collectieven beheerpakketten afsluiten voor behoud en inrichting van de leefgebieden voor weidevogels en andere boerenlandvogels.
4. Wij stimuleren dat de agrarische collectieven beheerpakketten afsluiten t.b.v. de opgaven in het landelijk gebied voor water, klimaat en groene en blauwe verbindingen.
5. Wij geven met het Actieplan weide- en akkervogels 2024-2028 verder invulling aan het nationale Aanvalsplan Grutto, onder meer met inzet van de instrumenten uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Verwachte lagere besteding / vooraankondiging resultaatbestemming:

Als gevolg van hogere Europese Cofinanciering en ontvangen aanvullende rijksmiddelen vanuit de septembercirculaire verwachten wij in 2026 € 1,65 miljoen minder aan eigen provinciaal budget in te zetten voor agrarisch natuurbeheer (ANLB). Voor de (verwachte) lagere realisatie zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om dit bedrag te reserveren in de Reserve Agrarisch Natuurbeheer. Belangrijkste reden is dat er een verschil zit in de looptijd van de afgegeven beschikkingen agrarisch natuurbeheer (2028) en de Europese cofinanciering binnen het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) periode (2027). Hierdoor ontstaat een onzekerheid voor de EU cofinanciering in 2028 en mogelijk ook 2029. Daarnaast is in IPO verband met het Rijk afgesproken om niet bestede middelen in te zetten voor openstelling bij de uitbreiding van het ANLb voor komende beheerjaren.

Rijksbijdrage (mei circulaire provinciefonds) voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer:

Provincies ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) een bijdrage in de (uitvoerings-) kosten van het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) en Agrarisch Natuurbeheer (ANB) investeringsmiddelen.
1a. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb): In de Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer[1] heeft het Kabinet de ambitie uitgesproken om voortvarend te beginnen met een stapsgewijze uitbreiding van ANLb (zie ook paragraafhttps://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2025/12/16/decembercirculaire-provinciefonds-20253.2.10https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2025/12/16/decembercirculaire-provinciefonds-2025van de decembercirculaire 2025). Provincies ontvangen middelen waarmee ze in staat worden gesteld om in de jaren 2026 tot en met 2028 de tarieven te actualiseren en het aantal hectares Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer uit te breiden ten behoeve van de natuur-, water- en klimaatdoelen in het landelijk gebied. Er is hiervoor een totaalbedrag van € 249 miljoen beschikbaar in de periode 2026 tot en met 2028. Het betreft een jaarlijkse bijdrage van € 83 miljoen, hiervan ontvangt Overijssel € 4,1 miljoen in 2026. De bijdrage voor 2027 en 2028 zijn verwerkt in de begroting 2027 en toegevoegd aan de Reserve Agrarisch Natuurbeheer.
1b. ANB investeringsmiddelen: De provincies *Fryslân*, Noord-Holland en Overijssel ontvangen ieder een bijdrage van € 4 miljoen ten behoeve van investeringen in de uitbreiding van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer.
*1c. ANLb-uitvoeringskosten RVO***:** De provincies ontvangen een bijdrage van in totaal € 4,5 miljoen ten behoeve van ANLbuitvoeringskosten van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De verdeling is gebaseerd op de verdeelsleutel uit de prestatie-overeenkomst 2023-2027 provincies-RVO. De bijdrage voor Overijssel is € 346.500, dit bedrag kan vrijvallen naar Algemene Reserve omdat wij voor de gestegen uitvoeringskosten RvO via de P-nota 2027 extra budget beschikbaar hebben gesteld.

Rijksbijdrage (september circulaire provinciefonds) voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer:

Provincies ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) een bijdrage van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) en Agrarisch Natuurbeheer (ANB) investeringsmiddelen (zie ook paragraaf 3.2.1https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2026/05/29/meicirculaire-provinciefonds-2026van de meicirculaire 2026).
1a. ANLb compensatie Eco-regeling: In 2025 is er binnen het Nationaal Strategisch Plan (NSP) van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) € 50 miljoen verschoven van het ANLb naar de Eco-regeling. Het ANLb is een provinciale regeling binnen het GLB. De Eco-regeling is een regeling van het ministerie van LVVN binnen het GLB. De provincies worden in 2026 met een totaalbedrag van € 50 miljoen gecompenseerd voor deze budgetschuif. De verdeelsleutel is gebaseerd op de toegewezen overhevelingsgelden per provincie per beheerjaar van het ANLb in het NSP GLB. Het Overijssels aandeel hierin in € 4,3 miljoen voor 2026.
1c. ANB uitvoeringscapaciteit: Conform Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer[1] van kabinet-Schoof wordt met agrarisch natuurbeheer ook ingezet op het versterken van de provincies en BIJ12. Hiertoe stelt het ministerie van LVVN vanuit het ANB-programma in totaal € 5,6 miljoen beschikbaar voor ondersteuning van de uitvoerende organisaties, waaronder de provincies en BIJ12. Het betreft een bijdrage van € 2,8 miljoen in zowel 2026 als 2027. Met deze middelen worden provincies in staat gesteld hun organisatiestructuur te versterken zodat zij de stapsgewijze uitbreiding van het ANB kunnen voorbereiden en het versterken van het stelsel kunnen ondersteunen. De verdeelsleutel is vastgesteld in de Ambtelijke Adviescommissie (AAC) van 12 mei 2026 van het Interprovinciaal Overleg (IPO). Het Overijssel is € 188.511 voor de jaren 2026 en 2027 (totaal € 0,377 miljoen).

1d. ANB grondfaciliteit: In 2025 heeft het kabinet in het startpakket Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel (MCEN) € 200 miljoen per jaar aan structurele middelen toegekend voor de uitbreiding van het ANB[1]. Het ANB bevat een instrumentenmix die agrarische ondernemers in staat stelt een vrijwillige bijdrage te leveren aan de doelen voor natuur, water en klimaat, op een manier die past bij hun bedrijfsvoering en een bijdrage levert aan hun verdienvermogen. De middelen voor de grondfaciliteit maken deel uit van het startpakket. Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 1,9 miljoen beschikbaar. De middelen kunnen worden ingezet voor proceskosten in verband met verkaveling en afwaardering van provinciale gronden voor de provincies Noord-Holland en Overijssel. Beide provincies ontvangen een bijdrage van € 940.000 (€ 0,94 miljoen).
1e. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb): In de Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer heeft het Kabinet de ambitie uitgesproken om voortvarend te beginnen met een stapsgewijze uitbreiding van ANLb (zie ook paragraaf 3.2.1ahttps://www.rijksoverheid.nl/documenten/2026/05/29/meicirculaire-provinciefonds-2026van de meicirculaire 2026). In de Uitwerking Contouren Agrarisch Natuurbeheer[1] van Kabinet-Schoof wordt in 2027 het aantal hectares ANLb uitgebreid met 15.000 ha. Het kabinet-Jetten verhoogt deze uitbreiding met 5.000 ha naar 20.000 ha in 2027. Er is in totaal € 60,2 miljoen beschikbaar. In zowel 2027 als 2028 is de bijdrage € 30,1 miljoen. De verdeling is gebaseerd op de relatieve omvang van de grutto kerngebieden (45%), de overgangsgebieden rondom stikstofgevoelige Natura2000 gebieden (45%) en de verbetering van de habitat voor akkervogels voor de akkervogelprovincies (10%). Het Overijssel aandeel voor 2027 en 2028 is jaarlijks € 1,57 miljoen (totaal € 3,14 miljoen).
PS begrotingswijziging - toevoeging ontvangen middelen 2026 aan Reserve Agrarisch Natuurbeheer:
Meicirculaire: Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 4,1 miljoen en € 4 miljoen, toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5.
Septembercirculaire: Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 4,3 miljoen, € 0,377 miljoen, € 0,94 miljoen en € 3,14 miljoen, toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5.
Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag) 1650

3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit
Acties 2026
1. Wij ontwikkelen, ondersteunen en stimuleren maatregelen om de condities voor Overijsselse aandachtsoorten te verbeteren.
2. Wij informeren alle Overijsselse gemeenten via diverse kanalen over de "pre-SMP-methodiek" (SMP: Soortenmanagementplannen), zodat ze deze methodiek toepassen om gebouwbewonende diersoorten te beschermen tijdens de na-isolatie van woningen.
3. Wij stimuleren de Basiskwaliteit Natuur. Bij ruimtelijke ontwikkelingen stimuleren we initiatiefnemers om de condities voor algemeen voorkomende planten en dieren te verbeteren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

LIFE project PolliNature - doorstorten ontvangen voorschot:

In 2026 is de LIFE aanvraag PolliNature toegekend, de Grant Agreement is in de zomer van 2026 ondertekend. Het belangrijkste doel van het LIFE project is de achteruitgang van bestuivers een halt toe te roepen door het creëren van bestuiverslandschappen (uitgebreidere toelichting - zie Doeluitkering LIFE PolliNature). Het eerste voorschot, ad. € 1,355 miljoen is ontvangen. De provincie Overijssel is penvoerder van dit project waarbij ook een aantal andere provincies en andere natuurorganisaties participeren. Van het ontvangen voorschot moet € 1,061 miljoen worden doorgestort naar de partners die participeren in dit project.

Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.1.6 met betrekking tot de LIFE doeluitkering PolliNature in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,061 miljoen.

Als cofinanciering voor dit project hebben wij onder prestatie 1.4.1 vanuit de NCK (KvO) middelen beschikbaar gesteld voor dit project.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	1061
GS-begrotingswijziging (lasten)	1061

3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap

Acties 2026

1. Wij voeren de regie op de monitoring van het Natuur Netwerk Nederland, Natura 2000-gebieden en de agrarische natuur in Overijssel. Op basis van de informatie beoordelen wij de ontwikkeling van de kwaliteit van de natuur.
2. We geven uitvoering aan de monitoringsplannen voor de 24 Natura 2000-gebieden, waarin ook omgevingscondities en bodemkwaliteit zijn opgenomen.
3. Wij leveren gegevens aan voor de landelijke Voortgangsrapportage Natuur.
4. Wij leveren een financiële bijdrage aan de Nationale Database Flora en Fauna die waarnemingen verzamelt, beheert en beschikbaar stelt.
5. Wij monitoren soorten die leven buiten het Natuur Netwerk Nederland.
6. Wij dragen bij aan het landelijke Verbeterprogramma Vogel- en habitatrichtlijnmonitoring. (VVM)
7. Wij verkennen de behoefte en mogelijkheden van monitoring van landschapselementen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Vooraankondiging resultaatbestemming voor ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire 2025) voor Monitoring van natuurherstelverordening:

Via de decembercirculaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor monitoring van natuurherstelverordening. De voorbereidingen voor de inzet van deze middelen (monitoring van overige habitattypen buiten het Natura2000-netwerk) vragen meer tijd. Bij het jaarverslag 2026 zullen wij een resultaatbestemming voorleggen om deze middelen (ad. € 275.000) door te schuiven naar 2027.

Rijksmiddelen (septembercirculaire provinciefonds) voor verbeterprogramma Vogelhabitatrichtlijn (VHR):

Via de september circulaire zijn voor natuurmonitoring extra middelen toegevoegd aan het provinciefonds. In 2026 is een landelijk totaalbedrag van € 1,9 miljoen beschikbaar. De middelen worden door het ministerie van LVVN verstrekt in het kader van het Verbeterprogramma VHR-monitoring, waar Rijk en provincies gezamenlijk aan werken (zie ook paragraaf 3.2.5https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/05/28/meicirculaire-provinciefonds-2025van de meicirculaire 2025). Het Verbeterprogramma draagt bij aan de ontwikkeling van een uniform en landelijk natuurmonitoringssysteem. Met deze bijdrage kan een start worden gemaakt met de monitoring van omgevingscondities. De verdeelsleutel is gebaseerd op de oppervlakte natuurareaal waarvoor stikstofreductie moet plaatsvinden in Natura 2000gebieden en het areaal Natura 2000-gebieden per provincie.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 203.219 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.1.7 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Staat van de biodiversiteit in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	275

Dit is wat wij doen

3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur

De natuur toont zich in het landschap. Om ons mooie Overijsselse landschap te kunnen blijven beleven, moeten we dit beheren. Wij stimuleren dat lokale gemeenschappen zich eigenaar voelen van hun landschap en ondersteunen initiatieven voor herstel en het beheer (3.2.1). Het beleven van de natuur bevorderen we door projecten uit te voeren waarin natuur en mensen elkaar ontmoeten (3.2.2). Wij brengen kinderen in aanraking met de natuur door het vergroenen van schoolpleinen, en door speelnatuur en natuureducatie te stimuleren. We stimuleren het vergroenen van steden en dorpen, waarmee we ook negatieve effecten van klimaatverandering als hittestress en wateroverlast verminderen. We stimuleren dat mensen die weinig toegang hebben tot de natuur, bijvoorbeeld vanwege ziekte of gezondheidsproblemen, toch van de natuur kunnen genieten en zo hun herstel of welzijn kunnen bevorderen.

Prestaties

3.2.1 Beheer landschap

Acties 2026

1. Wij zorgen voor structurele basisondersteuning van vrijwilligers in natuur en landschap, onder andere door relevante cursussen en opleidingen, borging van veilig werken en door de onderlinge samenwerking tussen de organisaties die groene vrijwilligers ondersteunen te vergroten.

2. Wij ondersteunen met partners het vrijwilligerswerk in de natuur en geven - samen met de beleidsthema's sociale kwaliteit, cultuur, cultureel erfgoed en mobiliteit - uitvoering aan de motie Vrijwilligers cruciaal voor Overijssel.
3. Wij blijven initiatieven voor streekeigen landschapsbeheer voor een periode van minimaal 5 jaar ondersteunen.
4. We ondersteunen nieuwe kleinschalige initiatieven voor (streekeigen) landschapsbeheer.
5. We ondersteunen aanleg en herstel van landschapselementen rond de N2000 gebieden.
6. We werken een voorstel uit voor een cascobeleid voor het landschap.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting
Actie 6: voor een zorgvuldige en duurzame beleidsontwikkeling is meer voorbereidingstijd nodig dan eerder voorzien. De verdere uitwerking vraagt om afstemming met betrokken partners en een goede aansluiting op bestaande beleidskaders.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
GS begrotingswijziging Kwaliteit van Overijssel budget Groen-Blauwe diensten:
Naar aanleiding van de motie "Breed gedragen ambities 2026" heeft u in 2026 € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor het verlengen van contracten Groen-Blauwe Diensten. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een looptijdeinde van eind 2027.
Als toelichting is in het voorstel cq besluit opgenomen: "De landschapsfondsen zijn een effectief instrument om het landschap in Overijssel te behouden en te versterken. Structurele financiering is noodzakelijk om de opgebouwde resultaten voort te zetten en nieuwe initiatieven mogelijk te maken. De afweging gebeurt bij de P-nota 2027. Ter overbrugging van de periode tot vaststelling van de P-nota 2027 wordt een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld, bedoeld voor het kunnen verlengen van aflopende contracten. Daarmee wordt tevens voorkomen dat het nu brede draagvlak voor groenblauwe diensten (deels) verdwijnt".
Het is nog onduidelijk of deze overbruggingsbijdrage van € 1 miljoen dit jaar beschikt kan worden. Op dit moment loopt een juridisch onderzoek over de mogelijkheden om de middelen rechtmatig te kunnen verlenen, daarnaast is de doorlooptijd voor het toetsen op rechtmatigheid uitgebreid. Verlening zal naar verwachting met de te doorlopen stappen niet lukken voor het eind van het jaar, daarom hebben wij besloten om de middelen door te schuiven naar 2027. We hebben nauw contact met de betreffende stichtingen, zodat met het openstellen van de regeling aanvragen snel worden gedaan en snel worden behandeld.
Daarnaast ter info (naar aanleiding over de wens over structurele financiering): via de begroting 2027 heeft u een structureel bedrag van € 2 miljoen beschikbaar gesteld.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.1, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verlagen met € 1 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verhogen.
Vooraankondiging resultaatbestemming incidenteel budget casco beleid landschap:
Bij de Perspectiefnota 2025 is € 150.000 budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een voorstel voor cascobeleid landschap. Van dit bedrag is € 75.000 opgenomen in jaarschijf 2026. Voor een zorgvuldige en duurzame beleidsontwikkeling is meer voorbereidingstijd nodig dan eerder voorzien. De verdere uitwerking vraagt om afstemming met betrokken partners en een goede aansluiting op bestaande beleidskaders (zie ook inhoudelijk toelichting). Wij verwachten niet het budget voor 2026 te kunnen inzetten en zullen bij het

jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om de € 75.000 door te schuiven naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Vrijwilligers in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-1000
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	75

3.2.2 Projecten die een natuurinclusieve samenleving bevorderen

Acties 2026

1. Natuur in de Buurt - Wij inspireren, stimuleren en ondersteunen inwoners, organisaties, ondernemers en medeoverheden om daadwerkelijk natuurpositieve maatregelen in de directe omgeving te nemen.
2. Natuur voor mensen, mensen voor Natuur - Wij vergroten en versterken de betrokkenheid van Overijsselaren bij natuur en landschap.
3. Liefde voor de natuur - We vergroten onder Overijsselaars de liefde voor natuur.
4. Wij ondersteunen initiatieven via de subsidieregeling Natuur voor Elkaar
5. Wij monitoren en evalueren de impact van het programma Natuur voor Elkaar.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Extra budget Natuur voor Elkaar:

Via het investeringsvoorstel Natuur voor Elkaar (PS 23-001402) is eind maart 2024 totaal € 9 miljoen beschikbaar gesteld voor de jaren 2024-2027. Van dit budget is € 2,25 miljoen toewezen aan de begroting 2026.
Wij verwachten dat in er 2026 circa € 4,75 miljoen van het budget tot besteding zal komen. Belangrijkste reden is dat er grote animo is voor de lopende subsidieregeling Natuur voor Elkaar Creatie en Innovatie. We zien veel energie in het veld, met name van nieuwe partijen die met sterke en passende projecten komen. Voorbeelden hiervan zijn een pilot voor natuurrijke kinderopvang en diverse gevelgroenprojecten, onder andere in Wierden, Steenwijkerland en Enschede. Om deze ontwikkeling te blijven faciliteren hebben wij in de loop van 2026 het subsidieplafond een aantal keren verhoogd. Daarnaast wordt de regeling uitgebreid met een nieuw onderdeel gericht op het natuurinclusief inrichten van bedrijventerreinen. Binnen het totale meerjarige investeringsbudget is er voldoende ruimte om de € 2,5 miljoen naar voren te halen. In het laatste jaar 2027 is (na voorgestelde wijziging) nog een totaalbudget beschikbaar van € 2,4 miljoen voor Natuur voor Elkaar.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.2, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verhogen met € 2,5 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Programma Natuur voor Elkaar

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten) 2500

Dit is wat wij doen

3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen met natuur

Voor de Natura 2000-gebieden in Overijssel zijn natuurdoelanalyses (NDA's) opgesteld. Die laten zien waar natuur achterblijft en welke knelpunten er zijn (3.3.1). De Nationale Parken zijn een aanjager voor integrale ontwikkelingen in de regio. Ze vormen een platform en bestuurlijk klankbord voor het gesprek over de transitieopgaven in het landelijk gebied met bewoners, ondernemers en overheden. De nationale parken zetten in op ontwikkeling van duurzame recreatie, toerisme en duurzaam ondernemerschap. Versterking van de natuur en landschap én verbinding van de mens en de omgeving is daarbij steeds het uitgangspunt. (3.3.2). Soms staan natuur en economische belangen op gespannen voet. Door preventieve maatregelen kan faunaschade zoveel mogelijk worden voorkomen. Zo nodig zetten wij in op het beheren van in het wild levende dieren, om faunaschade te voorkomen (3.3.4). Ook bieden wij, onder voorwaarden, een tegemoetkoming in de schade. Wij bestrijden niet-inheemse planten en dieren (invasieve exoten) die onze Overijsselse natuur bedreigen (3.3.5).

Prestaties

3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof en ammoniak

Acties 2026
1. Wij dragen bij aan de gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van provincies voor het stikstofbeleid.
2. Wij werken mee aan nationale wetgeving en interprovinciale afspraken en vertalen dit in passend Overijssels beleid voor stikstofoxide en ammoniak.
3. Wij zoeken maatwerkoplossingen voor initiatieven die bijdragen aan provinciale opgaven maar bedreigd worden door het stikstofslot.
4. Wij passen de beleidskaders voor intern en extern salderen bij vergunningverlening aan als dit juridisch weer haalbaar is.
5. Wij monitoren projecten die een natuurvergunning nodig hebben in andere sectoren (dan de landbouw) en bepalen waar belemmeringen (kunnen) ontstaan.
6. Wij stimuleren innovatieve oplossingen/maatregelen om onder andere stikstof te reduceren (zie ook 3.4.2. Innovatieprogramma Agro&Food).
7. Wij voeren de Maatregel Gerichte Beëindiging uit.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Vooraankondiging resultaatbestemming procesbudget MGB opkoopregeling:
Bij de P-nota 2026 is voor de nieuwe (MGB) opkoopregeling van het Rijk € 140.000 procesbudget beschikbaar gesteld.

Vooruitlopende op een nieuwe MGB subsidieregeling is vanuit het maatregelpakket (prestatie 3.5.6) rijksbudget ingezet gesteld voor de subsidieregeling "Stoppen veehouderijlocatie en starten landgoed". De proceskosten voor het afhandelen van deze aanvragen zullen financieel verantwoord worden onder het maatregelpakket (prestatie 3.5.6).
Naar verwachting zal de subsidieregeling voor de MGB regeling in 2027 worden opengesteld. Voor het restantbudget voor procesmiddelen, naar verwachting € 130.000, willen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om door te schuiven naar 2027.

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels

Begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag) 130

3.3.2 Nationale parken

Acties 2026
1. Wij ondersteunen beide nationale parken op basis van een ingediende en goedgekeurde uitvoeringsagenda.
2. Wij bereiden de ondersteuning voor het komende jaar voor.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
n.v.t.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Statenvoorstel Nationale Parken in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Erwin Hoogland

Begrotingswijziging
- Geen

3.3.4 Faunabeheer

Acties 2026
1. Wij verlenen een meerjarensubsidie 2025-2029 aan de Faunabeheereenheid (FBE) om uitvoering te geven aan het faunabeheerplan.
2. Wij verlenen subsidie(s) aan de FBE voor het laten uitvoeren van onderzoeken naar in het wild levende dieren waar faunabeheer nodig is en naar de invloed van faunabeheer op natuurwaarden.
3. Wij betalen tegemoetkomingen in faunaschade conform beleidsregels.
4. Wij adviseren veehouders over en verstrekken subsidie voor preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen wolven.
5. Wij monitoren faunaschade en populaties van wilde dieren met het oog op een goede balans tussen natuurwaarden, verkeersveiligheid en economische belangen.
6. Wij actualiseren indien nodig het faunabeleid, in overleg met de FBE en de stakeholders in het faunabeheer.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Verwachte overschrijding budget faunaschade

Ook in 2026 verwachten wij een overschrijding op het budget faunaschade. Op basis van de laatste verwachting (o.a. prognose BIJ12) verwachten wij een overschrijding van circa € 0,65 miljoen op het budget.

Belangrijkste redenen voor de stijging van de totale kosten:

- in lijn met voorgaande jaren verwachten wij een verdere stijging en aanvragen voor vergoeding;
- stijgende taxatiekosten voor het beoordelen van de schade;
- vergoedingsbedragen door schade (afhankelijk van het gewastype) zijn gestegen;
- tegemoetkoming faunaschade (o.b.v. jurisprudentie) op percelen in NNN gebieden.

Tot slot: wij zien een daling van het aantal ganzen maar nog niet het gewenste aantal ganzen om een daling ook terug te zien in de schade uitkeringen.

Lagere bestedingen Investeringsbudget Kwaliteit van Overijssel faunabeheer:

Provinciale Staten hebben begin 2025 besloten - in het kader van het provinciale coalitieakkoord 'Schouder aan Schouder' - € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor extra investeringen in faunabeheer. Van dit investeringsbedrag is tot en met 2025 € 1,195 miljoen gerealiseerd voor maatregelen uit het investeringsvoorstel. In de begroting 2026 hebben wij een investeringsbedrag opgenomen van € 0,23 miljoen. De financiële realisatie van de maatregelen die in 2026 is voorzien zal naar verwachting in 2027 worden gerealiseerd.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.3.4 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Rijksmiddelen provinciefonds (septembercirculaire) voor Landelijke Aanpak Wolven:

Het ministerie van LVVN stelt in 2026 in totaal € 3,2 miljoen beschikbaar voor de Landelijke Aanpak Wolven (zie ook paragraaf 3.2.3https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fdocumenten%2F2025%2F09%2F16%2Fseptembercirculaire-provinciefonds-2025&data=05%7C02%7CG.Bartels%40overijssel.nl%7C0a9b00562c9d413f1ae608df14cb094d%7C198fc6c4dbc7447182ef764d9e62caf1%7C0%7C0%7C639252534397891893%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMiIsIkFOIjoiTWFpbCIsIldUIjoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=vd8ZQqNwG5crOhc8KJYUNkdiRIJT3HGvyC70JTBbIPs%3D&reserved=0van de septembercirculaire 2025). De middelen zijn beschikbaar gesteld ten behoeve van het beheer en ontwikkeling van het Landelijke Informatiepunt Wolf (LIW), Landelijk Initiatief Veebescherming (LIV), de bekostiging van een provinciale projectleider en de ontwikkeling van het Landelijk Deskundigenteam Wolven (LDW). De provincie Drenthe ontvangt een bijdrage van € 1,3 miljoen ten behoeve van een drietal veebeschermingsinitiatieven. De resterende middelen worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel natuur die provincies hanteren.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 186.053 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.3.4 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Bestedingsvoorstel Faunabeheer

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-200

3.3.5 Bestrijding invasieve exoten

Acties 2026

1. Wij bestrijden of beheersen schadelijke plant- en diersoorten die van nature niet in Nederland voorkomen.
2. Wij verstrekken subsidie voor de bestrijding of beheersing van invasieve exoten op basis van de prioritering uit het plan van aanpak Invasieve exoten Overijssel.
3. Wij adviseren de Overijsselse stakeholders hoe om te gaan met invasieve exoten.
4. Wij werken samen met partners aan de uitvoering van het LIFE- project PeatProtect IAAS, gericht op bestrijding van exotische waterplanten, preventie en communicatie omtrent dit thema in De Wieden en Weerribben.
5. Wij voeren onderzoek uit naar of monitoren exoten waar weinig over bekend is. De inzichten die hieruit voortkomen, delen wij met onze partners en passen wij toe, om zo de bestrijding en beheersing te optimaliseren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

LIFE project bestrijding exotische waterplanten:
Vanuit Europa is een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen (60% van de totale kosten) met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering (40%) beschikbaar. Bij de Perspectiefnota 2025 heeft u hiervoor meerjarig incidenteel middelen beschikbaar gesteld. Daarvan is in 2026 € 0,78 miljoen begroot op deze prestatie.
Voor de LIFE subsidie is verhoging (ad. € 175.000) van het budget 2026 nodig. Wij verwachten echter een onderbesteding op het provinciale cofinancieringsbudget.

Vooraankondiging resultaatbestemming provinciale cofinanciering LIFE project:
Op basis van de verwachte bestedingen zal circa € 0,22 miljoen aan cofinanciering niet besteed gaan worden in 2026. Bij het jaarverslag zullen wij een voorstel opnemen voor resultaatbestemming om de benodigde cofinanciering beschikbaar te houden voor de uitvoering van het LIFE project in de jaren 2027 t/m 2028.

GS begrotingswijziging verhoging LIFE budget:
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.3.5 m.b.t. de LIFE Uitkering LIFE Protecting Peatlands of Invasieve Alien Aquatic Species / Weerribben en De Wieden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 175.000.

Rijksmiddelen (mei- en septembercirculaire provinciefonds) voor bestrijding invasieve exoten:
Provincies zijn verantwoordelijk voor bestrijding van invasieve exoten van Unielijst (uitvoering Europese Exotenverordening). Het ministerie van LVVN heeft (landelijk) totaal € 10,6 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van de vroege bestrijding van invasieve exoten door de provincies met als doel de bescherming van de biodiversiteit. De verdeling van de middelen is gebaseerd op de verdeelsleutel natuur die de provincies hanteren. Dit is eind 2025 door de provincies besloten in de Bestuurlijke Adviescommissie Landelijk Gebied (BAC LG). Voor Overijssel betreft dit een extra bijdrage van € 1,1 miljoen (mei circulaire € 298.251 en september circulaire € 839.486).
Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.137.737 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Aanpak invasieve exoten Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (baten)	175
GS-begrotingswijziging (lasten)	175
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	220

Dit is wat wij doen

3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem

We streven als provincie naar een goede balans tussen voedselproductie en een gezonde leefomgeving. Daarbij gaan we uit van het vakmanschap en ondernemerschap van agrarische ondernemers. Zij krijgen de ruimte en het vertrouwen om hun bedrijfsvoering toekomstbestendig te maken. Een gezonde bodem zien we als de basis voor een duurzame landbouw en een vitaal platteland.
De overgang naar een toekomstbestendige landbouwsector vraagt om investeringen in kennis en beleidsontwikkeling (3.4.1). Met het Agro & Food programma (3.4.2) ondersteunen we verduurzaming in de sector door het stimuleren van innovaties en concrete initiatieven gericht op een toekomstbestendige landbouw. Met de door het Rijk bekostigde maatregelpakketten werken we samen met de agrarische sector aan het concreet toepassen van erfgerichte maatregelen die bijdragen aan het realiseren van natuur-, water- en klimaatdoelen.
Door het ondersteunen van herverkavelingsprojecten (3.4.3) helpen wij de landbouwsector de bedrijfsvoering te optimaliseren en bevorderen we de verwezenlijking van andere opgaven in het landelijk gebied.

Prestaties

3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw

Acties 2026

1. Wij werken de Overijsselse Landbouwvisie op onderdelen verder uit in beleid en concretisering van uitvoeringsinstrumenten om zo de omschakeling naar een duurzame en toekomstbestendige bedrijfsvoering te bevorderen.
2. Wij stellen diverse regelingen open die onderdeel uitmaken van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.
3. Wij doen beleidsondersteunend onderzoek in relatie tot provinciale landbouwopgaven en praktijken. Een voorbeeld is onderzoek naar de implementatie van doelsturing.
4. Wij volgen relevante nationale, Europese en mondiale ontwikkelingen. Voorbeelden zijn de nationale aanpak van het agrarisch natuurbeheer en Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2028-2034. Waar mogelijk leveren we een bijdrage aan nationale en internationale beleidsontwikkeling.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
In 2026 verwachten wij dat circa € 150.000 van het beschikbare budget niet tot besteding zal komen. Grootste deel van de onderbesteding heeft betrekking op het meerjarig project biologisch bodembeheer (zie vooraankondiging), het andere deel van de onderbesteding wordt veroorzaakt doordat beleidsondersteuning en onderzoek zijn vertraagd of op een andere wijze gefinancierd.
Vooraankondiging bestedingen gezamenlijk project Biologisch Bodembeheer:
Vanuit het budget onder prestatie 3.4.1 hebben wij het onderzoeksproject Biologisch Bodembeheer van graslanden opgestart. Samen met de provincies Gelderland en Drenthe is hiervoor langjarig onderzoek opgezet tot en met 2028. In 2025 hebben wij bijdrages ontvangen van de provincies Gelderland en Drenthe. Deze bijdragen willen wij bestemmen voor de verdere uitvoering in 2027 en 2028. Naar verwachting is dit circa € 110.000. Voor dit bedrag zullen wij een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Visie - Landbouwvisie Overijssel 2040

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels
Begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag) 110

3.4.2 Innovatieprogramma Agro & Food

Acties 2026
1. Wij geven uitvoering aan het Agro & Food-programma 2024-2027 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.
2. Wij werken in de lerende omgeving, samen met andere provinciale programma's, aan het uitbreiden en versterken van het netwerk in het landelijk gebied en het verbinden van betrokken partners.
3. Wij zorgen voor een optimale verbinding tussen het Agro&Food-programma en het door het Rijk bekostigde Maatregelenpakket, zoals uitgewerkt in de Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Extra budget Agro &Food:
Via het investeringsvoorstel Agro & Food (PS24-000236) is begin 2024 totaal € 6 miljoen beschikbaar gesteld voor de jaren 2024-2027. Van dit budget is € 1,7 miljoen toewezen aan de begroting 2026.
Wij verwachten dat er in 2026 circa € 1,8 miljoen van het budget tot besteding zal komen. Belangrijkste reden is dat er grote animo is voor de lopende subsidieregeling. Binnen het totale meerjarige investeringsbudget is er voldoende ruimte om de € 0,1 miljoen naar voren te halen. In het laatste jaar 2027 is er nog een totaalbudget beschikbaar van € 1,7 miljoen (na deze wijziging nog € 1,6 miljoen).
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.4.2, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verhogen met € 0,1 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verlagen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Statenvoorstel Investeringsvoorstel Agro&Food Overijssel 2024-2027

- Visie - Landbouwvisie Overijssel 2040

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Gert Harm ten Bolscher
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten) 100

3.4.3 Landbouwstructuurversterking

Acties 2026
1. Wij ronden de uitgevoerde landinrichtingsprojecten Blokzijl-Vollenhove en Staphorst administratief af.
2. Wij ondersteunen de lopende vrijwillige planmatige kavelruilprojecten via subsidie en het Revolving Fund.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Actualisatie budget landinrichtingsproject / vrijwillige kavelruil:
De administratieve afronding van de landinrichtingsprojecten zal naar verwachting eind 2026 gerealiseerd zijn. Op basis van de laatste verwachting zal een circa € 150.000 van het landinrichtingsbudget (wettelijke verkaveling) niet tot besteding komen in 2026. Daarnaast is begin 2026 de laatste aanvullende subsidie van € 50.000 verleend voor de vrijwillige kavelruil. Per saldo verwachten wij dat € 100.000 niet tot besteding zal komen.
Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om in 2026 onder prestatie 3.4.3 het budget te verlagen met € 100.000.
Verwacht resultaat Revolving Fund 2026:
Financieel uitgangspunt van het Revolving Fund (RF) is dat dit een meerjarig budgettair neutraal resultaat oplevert voor de provincie. Het resultaat over de jaren kan echter wel fluctueren. Zo is in de afgelopen jaren (2014-2025) een positief resultaat gerealiseerd van € 1,06 miljoen.
Op basis van aan- en verkopen en herwaardering van RF zal in 2026 een verwacht positief resultaat gerealiseerd worden van € 0,75 miljoen. Dit positieve resultaat zal onderdeel zijn van het jaarrekeningresultaat.
Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten) -100

Dit is wat wij doen

3.5 Ontwikkelen: Transitie naar een toekomstbestendig landelijk gebied

In het programma Ontwikkelopgave Natura 2000 werken we aan het herstel van de biodiversiteit door de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (3.5.1). We nemen in 24 Natura 2000-gebieden maatregelen om de natuur te herstellen en te versterken. Dit doen we samen met onze partners: natuurorganisaties, landbouworganisaties, waterschappen en gemeenten. Met Rijksmiddelen uit het Programma Natuur nemen we extra maatregelen om het natuurherstel te versnellen en zo eerder weer (economische) ontwikkelingen mogelijk te maken.
Om de bodemdaling tegen te gaan, moet de uitstoot van broeikasgassen in het Veenweidegebied worden teruggedrongen. Dat heeft gevolgen voor de hier gevestigde agrarische bedrijven. Voor het Veenweidegebied maken we met de huidige gebruikers een gebiedsprogramma waarin de opgaven voor dit gebied in onderlinge samenhang worden uitgewerkt (3.5.2).
Wij zorgen voor de financiële afhandeling van voormalige subsidieregelingen voor natuurrealisatie (3.5.3).
PAS-melders zijn buiten hun schuld om in grote onzekerheid gebracht. In Overijssel zijn we geconfronteerd met handhavings- en intrekkingsverzoeken tegen PAS-melders en andere ondernemers. Wij blijven ons in 2026 onverminderd inzetten voor oplossingen voor de PAS-melders (3.5.4).
Eind 2020 is door het ministerie LNV en de provincies een landelijke bossenstrategie opgesteld. Deze hebben wij uitgewerkt in een provinciale bossenstrategie. Daarin richten we ons op klimaatdoelen (vastlegging CO2) en op biodiversiteitsdoelen. We geven prioriteit aan “boscompensatie”, het realiseren van nieuwe bossen om de bomenkap die nodig is in het kader van het herstel van onze Natura 2000 gebieden te compenseren. Daarnaast zetten we in op het revitaliseren van ons bestaande bos (3.5.5).
Door de complexiteit van de opgaven in het landelijk gebied is samenwerking tussen partijen in het landelijk gebied cruciaal. We leveren onze bijdrage aan het samenspel dat nodig is aan zes gebiedstafels (Noordwest Overijssel, Vechtdal, Salland, Noordoost Twente, West Twente en Zuidoost Twente) en een provinciebrede “Toekomst voor ons platteland-tafel" om tot concrete uitvoering in projecten te komen. (3.5.6).

Prestaties

3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland

Acties 2026

1. Wij hebben voor 27 (deel)gebieden binnen onze Natura2000-gebieden de (voor)ontwerp ruimtelijke plannen voor de externe maatregelen afgerond.
2. Wij werken voor 8 Natura 2000-gebieden aan de uitvoering van de externe maatregelen en hebben voor 21 (deel)gebieden de externe maatregelen afgerond.
3. Wij werken in 20 (deel)gebieden binnen onze Natura 2000-gebieden aan de uitvoering van de interne maatregelen en hebben voor 23 (deel)gebieden de interne maatregelen afgerond.
4. Wij voeren in alle Natura 2000-gebieden gesprekken over schadeloosstelling met de grondeigenaren die geraakt worden door de uitvoering van de herstelmaatregelen, zodat overeenkomsten kunnen worden gesloten om de maatregelen uit te voeren.
5. Wij realiseren de aanvullende natuurherstelmaatregelen die met het Rijk zijn afgesproken in het kader van het Programma Natuur.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting
Actie 2b: we verwachten in 20 gebieden (doel 21) de externe maatregelen af te ronden. Tegelijk lopen veel gebieden die (deels) in uitvoering zijn vertraging op, wat effect heeft op de totale programmaplanning. De vertraging ontstaat mede door beroepsprocedures die bij de Raad van State lopen. De doorlooptijd van deze procedures is lang, de einddatum en mogelijke effecten van de uitspraak zijn moeilijk te plannen. Tegelijk is de context waarin wij onze plannen uitvoeren gespannen. Dit komt door de gevoeligheid van de opgaven en de nieuw aangekondigde maatregelen in het kabinetsvoorstel van 26 juni ('Weer ruimte voor boer, natuur en bouw'), wat nieuwe onzekerheid oproept bij de betrokken agrariërs. Gezamenlijk leidt dit tot minder voortgang in planprocedures en daadwerkelijke realisatie van maatregelen.
Actie 3a: bij de interne maatregelen wordt start van de realisatie in een aantal deelgebieden uitgesteld naar begin 2027. Deze vertraging komt onder meer door capaciteitstekort bij terreinbeherende organisaties. Daardoor werken we in 18 (deel) gebieden (in plaats van 20) aan de uitvoering van de maatregelen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 23,8 miljoen lager en de baten € 12,2 miljoen lager dan de begroting zullen uitvallen.

- De lagere lasten worden vooral veroorzaakt door langere ruimtelijke processen, waardoor werkzaamheden niet of later in uitvoering gaan komen. Verder willen agrariërs minder snel een overeenkomst met de provincie afsluiten door de onzekerheid in het landelijk gebied en het ontbreken van passende ruilgrond. Tot slot is er een aantal subsidies voor uitvoeringsmaatregelen vastgesteld, waarbij de lasten van de werkzaamheden lager uitvielen dan eerder verwacht.
- De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage uit de subsidie NSP (€ 1,05 miljoen), een lagere bijdrage uit de subsidie LIFE (€ 0,2 miljoen) en een lagere bijdrage uit het programma Natuur I en II (€ 11 miljoen). De lagere baten worden allen veroorzaakt doordat de lasten, die ten laste van de subsidies, achter blijven.

GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase I (L16)
In 2021 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur. Deze middelen zijn via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld. In deze Monitor is verwerkt dat een hoger deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur (€ 12.000) wordt gebracht dan eerder verwacht.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase I (L16) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 12.000.

GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase II (L33)
In 2024 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Deze middelen zijn, na het opstellen van de begroting 2025, via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld (eind 2024). In deze Monitor is verwerkt dat een lager deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur Fase II (€ 11 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase II (L33) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 11 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering LIFE
In 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurreerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkvenen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,1 miljoen van de begrote € 0,3 miljoen te besteden.

In 2023 is subsidieaanvraag LIFE Crossborder toegekend. De toegekende aanvraag heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Aamsveen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,3 miljoen van de begrote € 0,5 miljoen te besteden.
In 2026 is een nieuwe subsidieaanvraag LIFE project RewetPeat4 toegekend. De toegekende aanvraag heeft betrekking op natuurherstel in het gebied De Weerribben. Een deel van de middelen is bedoeld voor Staatsbosbeheer. In 2026 verwachten we voor dit gebied € 0,2 miljoen te besteden.
Gezamenlijk is de besteding van de LIFE subsidie € 0,2 miljoen lager dan verwacht.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering LIFE in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,2 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering NSP

In 2025 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvON) aan de provincie Overijssel een aantal subsidies verleend voor niet productieve investeringen (NPI). Deze subsidies vallen onder het Nationaal Strategisch Plan (NSP) en betreffen "niet landbouw Overijssel natuurdoelen". Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) financiert dit programma voor een deel. De middelen zijn verkregen om maatregelen uit te kunnen voeren die een bijdrage leveren aan het realiseren van natuurdoelen in een aantal N-2000 gebieden. In 2026 verwachten wij € 2,55 miljoen te besteden.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering NSP in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 1,05 miljoen.

GS-Begrotingswijziging bestedingsritme ten laste van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland

Door de lagere besteding en de ontvangen subsidies zal de onttrekking aan de Uitvoeringsreserve NNN met € 11,6 miljoen worden teruggebracht van € 17 miljoen naar € 5,4 miljoen.
Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.1 in 2026 te verlagen met € 11,6 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Samen verder aan de slag met de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
- Statenvoorstel - Decentralisatie natuurbeleid
- Statenvoorstel - Natuurpact (2014)
- Statenvoorstel - Uitvoeringsreserve EHS
- Jaarverslag - Jaarverslag 2025 Ontwikkelopgave Natura 2000

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	-12238
GS-begrotingswijziging (lasten)	-23864

3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel

Acties 2026

1. Wij werken, samen met de andere overheden en maatschappelijke partners, aan een bestuurlijk vastgestelde Veenweidestrategie inclusief uitvoeringsplan.

2. Wij herijken de opgaven en het gebiedsproces op basis van de gewijzigde koers van het Rijk: generieke maatregelen waar het kan en een gebiedsgerichte aanpak in gebieden met meervoudige opgaven.
3. Wij investeren in kennis, onderzoek en pilots voor de reductie van CO2-uitstoot en het remmen van de bodemdaling.
4. Wij besteden de rijksmiddelen van het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP) aan projecten voor het tegengaan van bodemdaling, het vasthouden van CO2 en het versterken van landbouw, natuur en toerisme.
5. Wij besteden de rijksmiddelen uit de specifieke uitkering Impuls Veenweiden conform de afspraak met het Rijk voor de aankoop en vernatting van landbouwgronden binnen de bestaande plannen voor de uitwerkingsgebieden N2000.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

GS-Begrotingswijziging/onttrekking Regeling Specifieke Uitkering (SPUK) Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP-VP) (L7):

In 2020 heeft het Rijk € 4,3 miljoen beschikbaar gesteld voor het interbestuurlijk programma vitaal platteland. In 2026 verwachten we € 669.000 in te zetten en hebben we voor € 318.000 aan subsidies uit voorgaande jaren lager vastgesteld. Per saldo besteden we € 351.000. Ten opzichte van een begroting van € 120.000 voor deze regeling zijn de lasten € 231.000 hoger.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK IBP-VP (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verhogen met € 231.000.

GS-Begrotingswijziging/onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Impuls Veenweiden (L10)

In 2020 heeft het Rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor een gebiedsplan impuls veenweiden dat wij hebben ingediend bij het Rijk. Hiervan hebben wij € in 2026 € 350.000 in de begroting opgenomen. In 2026 verwachten wij hiervan € 32.117 minder in te zetten. Deze middelen kunnen nog in 2027 ingezet worden.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Impuls Veenweiden (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verlagen met € 32.117.

GS-Begrotingswijziging verlaging Kwaliteit van Overijssel budget:

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verlagen met € 70.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	199
GS-begrotingswijziging (lasten)	129

3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten

Acties 2026

1. Wij handelen de jaarbijdrage Groenfondsleningen – verstrekt ten behoeve van particuliere natuurrealisatie in het verleden - administratief af.
2. Wij handelen de jaarlijkse uitbetaling van de voormalige subsidieregeling voor natuurrealisatie (“PSN-tariefdossiers”) af.
3. Wij ronden de voormalige subsidieregeling Tender Particuliere Natuurrealisatie administratief af.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Maurits von Martels

3.5.4 Zoeken naar oplossingen voor PAS-melders

Acties 2026

1. Wij werken aan oplossingen voor de PAS-melders

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting
Het legaliseren van de PAS-melding met een vergunning met extern salderen is nu niet mogelijk. Sinds de uitspraak van de Raad van State geldt een vergunningplicht voor intern salderen en is het vinden van oplossingen nog moeilijker geworden. De situatie waarin vergunningverlening (en daarmee oplossingen voor PAS-melders) weer mogelijk wordt laat op zich wachten en is afhankelijk van twee sporen die ingevuld moeten worden: landelijke generieke maatregelen, hiervoor is het Rijk aan zet, en aanvullende gebiedsgerichte maatregelen waar de provincie invulling aan wil geven. Hiervoor is financiële steun vanuit het Rijk noodzakelijk. Tot die tijd blijven PAS-melders kwetsbaar voor handhaving.
De minister heeft het programma legalisatie PAS-melders verlengt tot 1 maart 2028. Hierbij is de insteek om PAS-melders met een maatwerkaanpak te helpen. In de brief van 26 juni j.l. heeft de minister ook aangekondigd om extra middelen beschikbaar te stellen. De provincie heeft het bemestingsverbod op de uit te geven pachtgrond inmiddels verlengd als één van de maatregelen om gemotiveerd af te kunnen zien van handhaving. Tegelijk zijn we gestart bij 3 Natura 2000 gebieden om gebiedsgericht aanvullende maatregelen (GGM) te onderzoeken. Aanvullend zijn we op vrijwillige basis gestart met een pilot doelsturing bij PAS-melders om de emissiedruk van een bedrijf met een PAS-melding omlaag te brengen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders 2024 (RPMP, L37)
In 2024 zijn er van het Rijk middelen beschikbaar gekomen via de regeling provinciale maatregelen PAS-melders. In 2026 is 1 subsidie verstrekt om een PAS melding op te lossen. Door de beperkingen op het verlenen van vergunningen en de strikte voorwaarden van de SPUK regeling verwachten we geen nieuwe aanvragen. Hierdoor gaan we de verwachting met € 0,7 miljoen omlaag bijstellen.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.4 met betrekking tot de SPUK RPMP (L37) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,7 miljoen.

PS-Begrotingswijziging:
De lasten van het bemestingsverbod op pachtgrond bedragen in dit jaar € 1,6 miljoen. Binnen de Algemene Risico Reserve (ARR) heeft u in 2022 een bedrag van € 25 miljoen gereserveerd voor de aanpak van de PAS melders. De lasten van het bemestingsverbod zijn in eerdere jaren ook ten laste van dit budget gebracht. In de begroting van 2026 hebben we € 0,5 miljoen opgenomen. Wij willen u voorstellen om de hogere lasten, ad € 1,1 miljoen, ten laste te brengen op de ARR.
Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,1 miljoen te onttrekken aan Algemene Risico Reserve en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.5.4 van de begroting 2026.

Rijksmiddelen provinciefonds (septembercirculaire) voor pachtmaatregelen stikstof:
In de septembercirculaire van het provinciefonds hebben wij van het rijk een compensatie ontvangen. Als toelichting is opgenomen: "De provincie Overijssel is tijdelijk gestopt met het door pachters laten bemesten van grond die ze in eigendom heeft ten behoeve van het creëren van feitelijke stikstofruimte (zie ook paragraaf 3.2.10https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fdocumenten%2F2024%2F12%2F12%2Fdecembercirculaire-provinciefonds-2024&data=05%7C02%7CL.Bakker%40overijssel.nl%7Cf72ced7c5772404f331408df155bfa43%7C198fc6c4dbc7447182ef764d9e62caf1%7C0%7C0%7C639253156947398773%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMiIsIkFOIjoiTWFpbCIsIldUIjoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=%2BQd36zdKgyZBt038owSjwgVhzBYGLsX7nvYLzAY5yBI%3D&reserved=0van de decembercirculaire 2024).
Hierdoor ontvangt de provincie minder pachtinkomsten. De provincie Overijssel ontvangt hiervoor in 2026 een financiële compensatie van € 0,8 miljoen."
Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij u voor om de Rijksbijdrage van € 0,8 miljoen toe te voegen aan de Algemene Risico Reservering ten behoeve van de aanpak van PAS melders.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Werken aan een oplossing voor de PAS-melders
- Brief aan PS - Gebiedsgerichte maatregelen

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Gert Harm ten Bolscher, Maurits von Martels

Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	1118
GS-begrotingswijziging (baten)	-700
GS-begrotingswijziging (lasten)	-700

3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie

Acties 2026
1. Wij verstrekken subsidie om de aanleg van 150 hectare bos door derden mogelijk te maken.
2. Wij realiseren 25 ha. bos op eigen (rest)gronden.
3. Wij blijven de mogelijkheden onderzoeken en uitwerken om versnelling in de boscompensatie te realiseren.

4. Wij geven uitvoering aan het investeringsvoorstel voor de in de P-nota 2026 opgenomen € 3 mln. voor bosrevitalisatie.
5. Wij leveren de Overijsselse inbreng in de landelijke uitwerking van de bossenstrategie voor de onderdelen ‘meer bos’ en ‘vitaal bos’.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1: er is voor ongeveer 250 ha. subsidie in aanvraag. Een deel hiervan (naar schatting 30 á 50 ha.) zal in 2026 omgezet worden naar een subsidiebeschikking.
Actie 2: voor de realisatie van bos op eigen (rest)gronden hebben wij in 2026 de nodige acties uitgezet (o.a. vergunningaanvragen, participatie omgeving, afsluiten overeenkomsten) om de locaties gereed te krijgen voor inplant met bos. In 2026 wordt 7 ha. aangeplant. De rest in 2027.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Natuur fase II (L33)
In 2024 zijn er van het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Wij verwachten dat op basis van aanvragen die zijn ingediend in 2026 en aanvragen die nog ingediend moeten gaan worden, maar in 2027 tot een verlening zullen gaan leiden, een fors deel van het budget moeten aframen.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.5 in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 11,5 miljoen.

GS-Begrotingswijziging bosrevitalisatie (KvO-budget):
Via het investeringsvoorstel bosrevitalisatie en circulaires van het rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor bosrevitalisatie. De nieuwe subsidieregeling voor bosrevitalisatie zal naar verwachting begin 2027 worden ingesteld en opengesteld. Van het beschikbare budget zal € 1 miljoen niet tot besteding komen en valt terug naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en blijft beschikbaar voor latere jaren.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.5 in 2026 te verlagen met € 1 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

PS Begrotingswijziging van de ontvangen Rijksmiddelen (september circulaire) voor bosrevitalisatie:
Via de septembercirculaire van het provinciefonds 2026 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor bosrevitalisatie. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: “De vitaliteit van de Nederlandse bossen gaat achteruit door droogte en verzuring. In het kader van de bossenstrategie werken Rijk en provincies samen aan het revitaliseren van de bossen (zie ook paragraaf 3.2.13 van de decembercirculaire 2025). Het ministerie van LVVN stelt in 2026 (landelijk) een totaalbedrag van € 8 miljoen beschikbaar voor bosrevitaliseringsmaatregelen. De verdeling van dit budget is gebaseerd op de provinciale natuurpact-verdeelsleutel Jansen II.”
Op basis van deze verdeelsleutel Janssen II hebben wij een bedrag ontvangen van € 0,9 miljoen voor bosrevitalisatie. Het voorstel is om deze middelen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5.

PS besluit - toevoeging middelen aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO)
Onder kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie uitkering, ad € 0,9 miljoen toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5 voor de bosrevitalisatie met een looptijdeinde van eind 2028.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Gezamenlijke Bossenstrategie Rijk en provincies
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel bosrevitalisatie

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	-11500
GS-begrotingswijziging (lasten)	-12500

3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TvoP)

Acties 2026

1. Wij werken met een integrale gebiedsgerichte aanpak (de 3x3 aanpak) aan het uitvoeren van de maatregelpakketten conform de regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rpml). Onderdeel van de maatregelpakketten is het zoveel mogelijk richting realisatie brengen van de koplopers.
2. Wij leren van de Koplopers wat nodig is voor succesvolle gebiedsprocessen om de 3x3-opgaven en ambities te kunnen realiseren en passen waar mogelijk onze werkwijze aan.
3. Wij leveren onze provinciale bijdrage aan het versterken van de netwerken van partners in de zes gebieden en aan de provinciebrede Toekomst voor ons platteland tafel.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Een nadere toelichting op de voortgang van het programma Uitvoering Maatregelpakketten treft u aan in de bijlage bij het Statenvoorstel van deze Monitor.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 16,8 miljoen lager en de baten € 16,27 miljoen lager dan de begroting zullen uitvallen.

- De lagere lasten worden veroorzaakt door een aantal oorzaken. In de bijlage worden de oorzaken nader geduid.
- De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage uit de specifieke uitkering (SPUK) als gevolg van een lagere besteding. De middelen blijven wel beschikbaar voor realisatie in latere jaren, binnen de looptijd van de SPUK.

GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Specifieke uitkering (SPUK) Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35)

In 2024 heeft het Rijk € 233,7 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van drie maatregelpakketten die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. De verwachte besteding is € 16,27 miljoen lager dan voorzien. De onttrekking wordt teruggebracht van € 29,9 miljoen naar € 13,6 miljoen. De overige middelen blijven beschikbaar voor latere jaren binnen de looptijd van de SPUK.
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.6 m.b.t. de Specifieke Uitkering Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 16,27 miljoen.

GS-Begrotingswijziging/ Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel budget indirecte uitvoeringslasten

De indirecte uitvoeringskosten vallen € 0,53 miljoen lager uit dan voorzien.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.6 in 2026 te verlagen met € 0,53 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Ontwikkelingen en voorstellen | Perspectiefnota 2026 | Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Maurits von Martels

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	-16270
GS-begrotingswijziging (lasten)	-16800

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
3. Vitaal platteland						
3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit						
3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap	**522**	**175**	**697**	**125**	**264**	**308**
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	**3.229**	**893**	**4.122**	**1.758**	**942**	**1.421**
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	**841**	**216**	**1.057**	**403**	**141**	**513**
3.1.4 Beheer natuurterreinen	**28.058**	**472**	**28.530**	**13.057**	**12.675**	**2.798**
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	**4.514**	**450**	**4.964**	**3.302**	**1.576**	**86**
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	**2.993**	**241**	**3.234**	**1.105**	**234**	**1.896**
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	**2.033**	**276**	**2.308**	**1.229**	**761**	**318**
Totaal 3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit	**42.189**	**2.723**	**44.912**	**20.979**	**16.594**	**7.339**
3.2 Verbondenheid van mens met natuur						
3.2.1 Beheer landschap	**632**	**1.075**	**1.707**	**601**	**8**	**1.099**
3.2.2 Projecten die een natuurinclusieve samenleving bevorderen	**2.966**	**0**	**2.966**	**4.117**	**487**	**-1.638**
Totaal 3.2 Verbondenheid van	**3.598**	**1.075**	**4.673**	**4.718**	**494**	**-539**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
mens met natuur						
3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie						
3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof en ammoniak	**2.159**	**84**	**2.243**	**2.012**	**57**	**174**
3.3.2 Nationale parken	**429**	**343**	**772**	**772**	**0**	**0**
3.3.4 Faunabeheer	**5.425**	**-260**	**5.165**	**5.072**	**383**	**-291**
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	**1.698**	**923**	**2.621**	**1.445**	**527**	**649**
Totaal 3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie	**9.710**	**1.090**	**10.801**	**9.301**	**968**	**532**
3.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst						
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	**430**	**190**	**620**	**310**	**53**	**257**
3.4.2 Innovatieprogramma Agro & Food	**1.508**	**200**	**1.708**	**1.617**	**148**	**-58**
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	**0**	**210**	**210**	**113**	**75**	**23**
Totaal 3.4 Toekomstbest landbouw-en voedselsyst	**1.938**	**600**	**2.538**	**2.040**	**276**	**222**
3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	**53.669**	**-11.600**	**42.069**	**12.094**	**11.824**	**18.151**
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overi	**2.100**	**-1.530**	**570**	**-13**	**21**	**562**
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	**3.922**	**0**	**3.922**	**3.160**	**824**	**-62**
3.5.4 Zoeken naar oplossingen voor PAS-melders	**1.500**	**0**	**1.500**	**380**	**0**	**1.120**
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	**16.500**	**2.467**	**18.967**	**2.722**	**225**	**16.020**
3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TvoP)	**54.857**	**-21.111**	**33.746**	**11.042**	**5.509**	**17.195**
Totaal 3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.	**132.548**	**-31.774**	**100.774**	**29.385**	**18.402**	**52.986**
3.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**16.639**	**407**	**17.046**	**0**	**0**	**17.046**
Totaal 3.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**16.639**	**407**	**17.046**	**0**	**0**	**17.046**
Totaal 3. Vitaal platteland	**206.622**	**-25.878**	**180.744**	**66.423**	**36.734**	**77.587**
Totaal Lasten	**206.622**	**-25.878**	**180.744**	**66.423**	**36.734**	**77.587**
Baten						
3. Vitaal platteland						
3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit						
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	**737**	**0**	**737**	**342**	**0**	**395**
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	**1.800**	**0**	**1.800**	**116**	**0**	**1.684**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**-36**
Totaal 3.1 Behouden en vergroten biodiversiteit	**2.537**	**0**	**2.537**	**494**	**0**	**2.042**
3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie						
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	**660**	**0**	**660**	**372**	**0**	**288**
Totaal 3.3 Duurzaam samengaan natuur & economie	**660**	**0**	**660**	**372**	**0**	**288**
3.4 Toekomstbest landbouw- en voedselsyst						
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	**0**	**0**	**0**	**789**	**0**	**-789**
Totaal 3.4 Toekomstbest landbouw-en voedselsyst	**0**	**0**	**0**	**789**	**0**	**-789**
3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	**21.033**	**4.000**	**25.033**	**7.516**	**0**	**17.517**
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overi	**2.000**	**-1.530**	**470**	**-327**	**0**	**797**
3.5.4 Zoeken naar oplossingen voor PAS-melders	**1.000**	**0**	**1.000**	**-1.238**	**0**	**2.238**
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	**16.500**	**1.020**	**17.520**	**2.390**	**0**	**15.130**
3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TvoP)	**50.678**	**-20.611**	**30.067**	**7.339**	**0**	**22.729**
Totaal 3.5 Ontwikkelopgave en Veenweideprogr.	**91.211**	**-17.121**	**74.090**	**15.680**	**0**	**58.411**
Totaal 3. Vitaal platteland	**94.407**	**-17.121**	**77.287**	**17.335**	**0**	**59.952**
Totaal Baten	**94.407**	**-17.121**	**77.287**	**17.335**	**0**	**59.952**
Saldo baten en lasten	**-112.215**	**8.758**	**-103.457**	**-49.089**	**-36.734**	**-17.634**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap	Vooraankondiging resultaatbestemming		-120	0	120	-120 Vooraankondiging resultaatbestemming Natuur en landschapsvisie: Op 2 juli 2025 is de motie 'Financiering Natuur- en Landschapsvisie Overijssel' aangenomen. De indieners gaven met de motie aan dat zij een visie op natuur en landschap in Overijssel willen. In de motie is GS gevraagd inzichtelijk te maken welke kosten daarmee gemoeid zijn. Via het PS voorstel (PS26-000177) "Motie breed gedragen ambities 2026" is € 175.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een natuur- en landschapsvisie (Het Kompas) voor Overijssel. In 2026 is gestart met de ontwikkeling van Het Kompas. De digitale versie van Het Kompas zal vanwege complexiteit onder andere rondom digitale toegankelijkheid vertraagd zijn. Daardoor zal het grootste deel van het budget pas in 2027 worden gerealiseerd. Bij het jaarverslag zullen wij een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen van, naar verwachting, € 120.000.
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	GS Begrotingswijziging		216	0	-216	216 Verlagen incidenteel budget Kwaliteit van Overijssel (KvO): Zoals inhoudelijk toegelicht is een aantal acties vertraagd in de uitvoering, dit heeft ook financiële gevolgen. Naar verwachting zal het incidentele budget dat gedekt wordt uit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel niet worden besteed in 2026. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.3 in 2026 te verlagen met € 216.000, en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Voorstellen looptijdeinde KvO budget te verlengen naar 2029: Er wordt nu aan de herziening voor circa 10 gebieden gewerkt. De herziening van beheerplannen kost meer tijd dan voorzien. Door vertragingen verschuift een groot deel van deze herzieningen naar de huidige (verlengde) looptijd waarvoor de beheerplannen definitief moeten zijn vastgesteld. Extra inzet verschuift hierdoor ook naar de jaren 2027 t/m 2029. Om dit ook financieel mogelijk te maken is de incidentele financiering nodig voor de uitvoering. Wij stellen u voor om de looptijd van het KvO budget te verlengen van eind 2026 naar eind 2029. Vooraankondiging Resultaatbestemming MER budget: Bij de Perspectiefnota 2025 is incidenteel € 160.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van (eventueel benodigde) MilieuEffectRapport (MER) voor beheerplannen. Deze incidentele middelen zijn momenteel gekoppeld aan de jaren 2026 en 2027. Of er een milieueffectrapportage-procedure nodig is voor de gebieden waar nu aan wordt gewerkt, hangt af van het maatregelpakket dat in deze beheerplannen wordt opgenomen. Voor het opstellen van het ontwerp beheerplan voor Wierdense Veld wordt nu de MER procedure opgestart. Het is echter nog niet duidelijk of de realisatie in 2026 zal plaatsvinden. Mocht het budget niet tot besteding komen dan zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voorleggen om de € 160.000 door te

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						schuiven naar 2028 (in 2027 is reeds budget aanwezig voor het opstellen MER).
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	Vooraankondiging resultaatbestemming		-160	0	160	-160 Verlagen incidenteel budget Kwaliteit van Overijssel (KvO): Zoals inhoudelijk toegelicht is een aantal acties vertraagd in de uitvoering, dit heeft ook financiële gevolgen. Naar verwachting zal het incidentele budget dat gedekt wordt uit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel niet worden besteed in 2026. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.3 in 2026 te verlagen met € 216.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Voorstellen looptijdeinde KvO budget te verlengen naar 2029: Er wordt nu aan de herziening voor circa 10 gebieden gewerkt. De herziening van beheerplannen kost meer tijd dan voorzien. Door vertragingen verschuift een groot deel van deze herzieningen naar de huidige (verlengde) looptijd waarvoor de beheerplannen definitief moeten zijn vastgesteld. Extra inzet verschuift hierdoor ook naar de jaren 2027 t/m 2029. Om dit ook financieel mogelijk te maken is de incidentele financiering nodig voor de uitvoering. Wij stellen u voor om de looptijd van het KvO budget te verlengen van eind 2026 naar eind 2029. Vooraankondiging Resultaatbestemming MER budget: Bij de Perspectiefnota 2025 is incidenteel € 160.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van (eventueel benodigde)

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						MilieuEffectRapport (MER) voor beheerplannen. Deze incidentele middelen zijn momenteel gekoppeld aan de jaren 2026 en 2027. Of er een milieueffectrapportage-procedure nodig is voor de gebieden waar nu aan wordt gewerkt, hangt af van het maatregelpakket dat in deze beheerplannen wordt opgenomen. Voor het opstellen van het ontwerp beheerplan voor Wierdense Veld wordt nu de MER procedure opgestart. Het is echter nog niet duidelijk of de realisatie in 2026 zal plaatsvinden. Mocht het budget niet tot besteding komen dan zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voorleggen om de € 160.000 door te schuiven naar 2028 (in 2027 is reeds budget aanwezig voor het opstellen MER).
3.1.4 Beheer natuurterreinen	GS Begrotingswijziging		150	0	-150	150 Rijksmiddelen (mei circulaire) voor Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029: Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van een risico op onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van LVVN stelt daarom in de periode 2026 tot en met 2029 in totaal € 10,8 miljoen beschikbaar aan provincies waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is (zie ook paragraaf 3.2.6 van de decembercirculaire 2025). De desbetreffende provincies worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken, bijvoorbeeld door natuurbrandbeheersingsplannen op te stellen of betrokken partijen te begeleiden. Het budget dat via de mei circulaire voor Overijssel is beschikbaar gesteld

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						is € 160.000 voor 2026, € 275.000 voor 2027, € 275.000 voor 2028 en € 275.000 voor 2029. De verdeling van het budget in de meicirculaire is gebaseerd op ingediende aanvragen van provincies bij het ministerie van LVVN. De bedragen voor 2027, 2028 en 2029 zijn via de Begroting 2027 toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Rijksmiddelen (september circulaire) voor Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029: Aanvullend heeft het ministerie van LVVN in de periode 2026 tot en met 2029 een bedrag van € 28,7 miljoen beschikbaar aan de provincies gesteld. De provincies worden hiermee in staat gesteld om samen met natuurbeheerders risicobeperkende maatregelen te nemen. Het budget is € 5,2 miljoen in 2026, € 7,6 miljoen in 2027 en € 8 miljoen in 2028 en 2029. De verdeling van het budget is gebaseerd op de verdeelsleutel natuur die provincies hanteren. Voor Overijssel betekent dit een aanvullende bijdrage van € 555.936 voor 2026, € 812.521 voor 2027 en € 849.940 voor 2028 en 2029. PS begrotingswijziging - toevoeging ontvangen middelen 2026 aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 160.000 en € 555.936 voor jaarschijf 2026, € 812.521 voor 2027 en € 849.940 voor 2028 en 2029 toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.1.4 voor

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						natuurbrandbeheersing met een looptijdeinde van eind 2029. GS begrotingswijziging budget natuurbrandpreventie 2026 (KvO budget t/m 2029): In de begroting 2026 is voor natuurbrandbeheersing een bedrag opgenomen van € 0,3 miljoen, naast de kosten van de projectleider verwachten wij nog één subsidie (€ 50.000) te gaan verlenen in 2026. Het restant budget, ad. € 150.000, ramen wij af en blijft vanwege het meerjarig karakter beschikbaar binnen de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) voor de periode 2027 t/m 2029. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.4 in 2026 te verlagen met € 150.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Rijksmiddelen (september circulaire provinciefonds) voor SNL - stijging standaardkostprijzen 2026: Het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) is de basis voor provincies om subsidie te verlenen voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap (zie ook paragraaf 3.2.11 van de septembercirculaire 2025). De kosten voor SNL zijn fors hoger geworden doordat de standaardkostprijzen (SKP's) voor het kunnen uitvoeren van goed en passend natuurbeheer eind 2025 aangepast zijn. Provincies ontvangen hiervoor een bijdrage van in (landelijk) totaal € 16 miljoen in en voor 2026. Voor Overijssel betreft dit een bijdrage van € 1.594.784, dit bedrag zal in 2027 in de herzieningen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van beschikkingen worden verleend aan de beheerders. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.594.784 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.1.4 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	Vooraankondiging resultaatbestemming		-1.650	0	1.650	-1.650 Verwachte lagere besteding / vooraankondiging resultaatbestemming: Als gevolg van hogere Europese Cofinanciering en ontvangen aanvullende rijksmiddelen vanuit de septembercirculaire verwachten wij in 2026 € 1,65 miljoen minder aan eigen provinciaal budget in te zetten voor agrarisch natuurbeheer (ANLB). Voor de (verwachte) lagere realisatie zullen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om dit bedrag te reserveren in de Reserve Agrarisch Natuurbeheer. Belangrijkste reden is dat er een verschil zit in de looptijd van de afgegeven beschikkingen agrarisch natuurbeheer (2028) en de Europese cofinanciering binnen het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) periode (2027). Hierdoor ontstaat een onzekerheid voor de EU cofinanciering in 2028 en mogelijk ook 2029. Daarnaast is in IPO verband met het Rijk afgesproken om niet bestede middelen in te zetten voor openstelling bij de uitbreiding van het ANLb voor komende beheerjaren. Rijksbijdrage (mei circulaire provinciefonds) voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer: Provincies ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN)

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						een bijdrage in de (uitvoerings-) kosten van het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) en Agrarisch Natuurbeheer (ANB) investeringsmiddelen. 1a. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb): In de Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer[1] heeft het Kabinet de ambitie uitgesproken om voortvarend te beginnen met een stapsgewijze uitbreiding van ANLb (zie ook paragraaf 3.2.10 van de decembercirculaire 2025). Provincies ontvangen middelen waarmee ze in staat worden gesteld om in de jaren 2026 tot en met 2028 de tarieven te actualiseren en het aantal hectares Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer uit te breiden ten behoeve van de natuur-, water- en klimaatdoelen in het landelijk gebied. Er is hiervoor een totaalbedrag van € 249 miljoen beschikbaar in de periode 2026 tot en met 2028. Het betreft een jaarlijkse bijdrage van € 83 miljoen, hiervan ontvangt Overijssel € 4,1 miljoen in 2026. De bijdrage voor 2027 en 2028 zijn verwerkt in de begroting 2027 en toegevoegd aan de Reserve Agrarisch Natuurbeheer. 1b. ANB investeringsmiddelen: De provincies Fryslân, Noord-Holland en Overijssel ontvangen ieder een bijdrage van € 4 miljoen ten behoeve van investeringen in de uitbreiding van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer. 1c. ANLb-uitvoeringskosten RVO: De provincies ontvangen een bijdrage van in totaal € 4,5 miljoen ten behoeve van ANLbuitvoeringskosten van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De verdeling is gebaseerd op de verdeelsleutel uit de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						prestatie-overeenkomst 2023-2027 provincies-RVO. De bijdrage voor Overijssel is € 346.500, dit bedrag kan vrijvallen naar Algemene Reserve omdat wij voor de gestegen uitvoeringskosten RvO via de P-nota 2027 extra budget beschikbaar hebben gesteld. Rijksbijdrage (september circulaire provinciefonds) voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer: Provincies ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) een bijdrage van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) en Agrarisch Natuurbeheer (ANB) investeringsmiddelen (zie ook paragraaf 3.2.1 van de meicirculaire 2026). 1a. ANLb compensatie Eco-regeling: In 2025 is er binnen het Nationaal Strategisch Plan (NSP) van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) € 50 miljoen verschoven van het ANLb naar de Eco-regeling. Het ANLb is een provinciale regeling binnen het GLB. De Eco-regeling is een regeling van het ministerie van LVVN binnen het GLB. De provincies worden in 2026 met een totaalbedrag van € 50 miljoen gecompenseerd voor deze budgetschuif. De verdeelsleutel is gebaseerd op de toegewezen overhevelingsgelden per provincie per beheerjaar van het ANLb in het NSP GLB. Het Overijssels aandeel hierin in € 4,3 miljoen voor 2026. 1c. ANB uitvoeringscapaciteit: Conform Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer[1] van kabinet-Schoof wordt met agrarisch natuurbeheer ook ingezet op het versterken van de provincies en BIJ12. Hiertoe stelt het ministerie van LVVN vanuit het ANB-

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						programma in totaal € 5,6 miljoen beschikbaar voor ondersteuning van de uitvoerende organisaties, waaronder de provincies en BIJ12. Het betreft een bijdrage van € 2,8 miljoen in zowel 2026 als 2027. Met deze middelen worden provincies in staat gesteld hun organisatiestructuur te versterken zodat zij de stapsgewijze uitbreiding van het ANB kunnen voorbereiden en het versterken van het stelsel kunnen ondersteunen. De verdeelsleutel is vastgesteld in de Ambtelijke Adviescommissie (AAC) van 12 mei 2026 van het Interprovinciaal Overleg (IPO). Het Overijssel is € 188.511 voor de jaren 2026 en 2027 (totaal € 0,377 miljoen). 1d. ANB grondfaciliteit: In 2025 heeft het kabinet in het startpakket Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel (MCEN) € 200 miljoen per jaar aan structurele middelen toegekend voor de uitbreiding van het ANB[1]. Het ANB bevat een instrumentenmix die agrarische ondernemers in staat stelt een vrijwillige bijdrage te leveren aan de doelen voor natuur, water en klimaat, op een manier die past bij hun bedrijfsvoering en een bijdrage levert aan hun verdienvermogen. De middelen voor de grondfaciliteit maken deel uit van het startpakket. Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 1,9 miljoen beschikbaar. De middelen kunnen worden ingezet voor proceskosten in verband met verkaveling en afwaardering van provinciale gronden voor de provincies Noord-Holland en Overijssel. Beide provincies ontvangen een bijdrage van € 940.000 (€ 0,94 miljoen). 1e. Agrarisch natuur- en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						landschapsbeheer (ANLb): In de Contourenbrief Agrarisch Natuurbeheer heeft het Kabinet de ambitie uitgesproken om voortvarend te beginnen met een stapsgewijze uitbreiding van ANLb (zie ook paragraaf 3.2.1a van de meicirculaire 2026). In de Uitwerking Contouren Agrarisch Natuurbeheer[1] van Kabinet-Schoof wordt in 2027 het aantal hectares ANLb uitgebreid met 15.000 ha. Het kabinet-Jetten verhoogt deze uitbreiding met 5.000 ha naar 20.000 ha in 2027. Er is in totaal € 60,2 miljoen beschikbaar. In zowel 2027 als 2028 is de bijdrage € 30,1 miljoen. De verdeling is gebaseerd op de relatieve omvang van de grutto kerngebieden (45%), de overgangsgebieden rondom stikstofgevoelige Natura2000 gebieden (45%) en de verbetering van de habitat voor akkervogels voor de akkervogelprovincies (10%). Het Overijssel aandeel voor 2027 en 2028 is jaarlijks € 1,57 miljoen (totaal € 3,14 miljoen). PS begrotingswijziging - toevoeging ontvangen middelen 2026 aan Reserve Agrarisch Natuurbeheer: Meicirculaire: Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 4,1 miljoen en € 4 miljoen, toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5. Septembercirculaire: Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 4,3 miljoen, € 0,377 miljoen, € 0,94 miljoen en € 3,14 miljoen, toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						koppelen aan prestatie 3.1.5.
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	GS Begrotingswijziging		0	1.061	1.061	0 LIFE project PolliNature - doorstorten ontvangen voorschot: In 2026 is de LIFE aanvraag PolliNature toegekend, de Grant Agreement is in de zomer van 2026 ondertekend. Het belangrijkste doel van het LIFE project is de achteruitgang van bestuivers een halt toe te roepen door het creëren van bestuiverslandschappen (uitgebreidere toelichting - zie Doeluitkering LIFE PolliNature). Het eerste voorschot, ad. € 1,355 miljoen is ontvangen. De provincie Overijssel is penvoerder van dit project waarbij ook een aantal andere provincies en andere natuurorganisaties participeren. Van het ontvangen voorschot moet € 1,061 miljoen worden doorgestort naar de partners die participeren in dit project. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.1.6 met betrekking tot de LIFE doeluitkering PolliNature in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,061 miljoen. Als cofinanciering voor dit project hebben wij onder prestatie 1.4.1 vanuit de NCK (KvO) middelen beschikbaar gesteld voor dit project.
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	Vooraankondiging resultaatbestemming		-275	0	275	-275 Vooraankondiging resultaatbestemming voor ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire 2025) voor Monitoring van natuurherstelverordening: Via de decembercirculaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor monitoring van natuurherstelverordening. De voorbereidingen voor de inzet van deze middelen (monitoring van overige habitattypen buiten het Natura2000-netwerk) vragen meer

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						tijd. Bij het jaarverslag 2026 zullen wij een resultaatbestemming voorleggen om deze middelen (ad. € 275.000) door te schuiven naar 2027. Rijksmiddelen (septembercirculaire provinciefonds) voor verbeterprogramma Vogelhabitatrichtlijn (VHR): Via de september circulaire zijn voor natuurmonitoring extra middelen toegevoegd aan het provinciefonds. In 2026 is een landelijk totaalbedrag van € 1,9 miljoen beschikbaar. De middelen worden door het ministerie van LVVN verstrekt in het kader van het Verbeterprogramma VHR-monitoring, waar Rijk en provincies gezamenlijk aan werken (zie ook paragraaf 3.2.5 van de meicirculaire 2025). Het Verbeterprogramma draagt bij aan de ontwikkeling van een uniform en landelijk natuurmonitoringssysteem. Met deze bijdrage kan een start worden gemaakt met de monitoring van omgevingscondities. De verdeelsleutel is gebaseerd op de oppervlakte natuurareaal waarvoor stikstofreductie moet plaatsvinden in Natura 2000gebieden en het areaal Natura 2000-gebieden per provincie. Wij stellen u voor om een bedrag van € 203.219 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.1.7 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.2.1 Beheer landschap	GS Begrotingswijziging		1.000	0	-1.000	1.000 GS begrotingswijziging Kwaliteit van Overijssel budget Groen-Blauwe diensten: Naar aanleiding van de motie “Breed gedragen ambities 2026” heeft u in 2026 € 1 miljoen beschikbaar gesteld

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						voor het verlengen van contracten Groen-Blauwe Diensten. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een looptijdeinde van eind 2027. Als toelichting is in het voorstel cq besluit opgenomen: "De landschapsfondsen zijn een effectief instrument om het landschap in Overijssel te behouden en te versterken. Structurele financiering is noodzakelijk om de opgebouwde resultaten voort te zetten en nieuwe initiatieven mogelijk te maken. De afweging gebeurt bij de P-nota 2027. Ter overbrugging van de periode tot vaststelling van de P-nota 2027 wordt een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld, bedoeld voor het kunnen verlengen van aflopende contracten. Daarmee wordt tevens voorkomen dat het nu brede draagvlak voor groenblauwe diensten (deels) verdwijnt". Het is nog onduidelijk of deze overbruggingsbijdrage van € 1 miljoen dit jaar beschikt kan worden. Op dit moment loopt een juridisch onderzoek over de mogelijkheden om de middelen rechtmatig te kunnen verlenen, daarnaast is de doorlooptijd voor het toetsen op rechtmatigheid uitgebreid. Verlening zal naar verwachting met de te doorlopen stappen niet lukken voor het eind van het jaar, daarom hebben wij besloten om de middelen door te schuiven naar 2027. We hebben nauw contact met de betreffende stichtingen, zodat met het openstellen van de regeling aanvragen snel worden gedaan en snel worden behandeld. Daarnaast ter info (naar aanleiding over de wens over structurele financiering): via de begroting 2027 heeft u een structureel bedrag van

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						€ 2 miljoen beschikbaar gesteld. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.1, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verlagen met € 1 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verhogen. Vooraankondiging resultaatbestemming incidenteel budget casco beleid landschap:Bij de Perspectiefnota 2025 is € 150.000 budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een voorstel voor cascobeleid landschap. Van dit bedrag is € 75.000 opgenomen in jaarschijf 2026. Voor een zorgvuldige en duurzame beleidsontwikkeling is meer voorbereidingstijd nodig dan eerder voorzien. De verdere uitwerking vraagt om afstemming met betrokken partners en een goede aansluiting op bestaande beleidskaders (zie ook inhoudelijk toelichting). Wij verwachten niet het budget voor 2026 te kunnen inzetten en zullen bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om de € 75.000 door te schuiven naar 2027.
3.2.1 Beheer landschap	Vooraankondiging resultaatbestemming		-75	0	75	-75 GS begrotingswijziging Kwaliteit van Overijssel budget Groen-Blauwe diensten: Naar aanleiding van de motie “Breed gedragen ambities 2026” heeft u in 2026 € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor het verlengen van contracten Groen-Blauwe Diensten. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel met een looptijdeinde van eind 2027. Als toelichting is in het voorstel cq besluit opgenomen: “De

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						landschapsfondsen zijn een effectief instrument om het landschap in Overijssel te behouden en te versterken. Structurele financiering is noodzakelijk om de opgebouwde resultaten voort te zetten en nieuwe initiatieven mogelijk te maken. De afweging gebeurt bij de P-nota 2027. Ter overbrugging van de periode tot vaststelling van de P-nota 2027 wordt een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld, bedoeld voor het kunnen verlengen van aflopende contracten. Daarmee wordt tevens voorkomen dat het nu brede draagvlak voor groenblauwe diensten (deels) verdwijnt". Het is nog onduidelijk of deze overbruggingsbijdrage van € 1 miljoen dit jaar beschikt kan worden. Op dit moment loopt een juridisch onderzoek over de mogelijkheden om de middelen rechtmatig te kunnen verlenen, daarnaast is de doorlooptijd voor het toetsen op rechtmatigheid uitgebreid. Verlening zal naar verwachting met de te doorlopen stappen niet lukken voor het eind van het jaar, daarom hebben wij besloten om de middelen door te schuiven naar 2027. We hebben nauw contact met de betreffende stichtingen, zodat met het openstellen van de regeling aanvragen snel worden gedaan en snel worden behandeld. Daarnaast ter info (naar aanleiding over de wens over structurele financiering): via de begroting 2027 heeft u een structureel bedrag van € 2 miljoen beschikbaar gesteld. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.1, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verlagen met

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						€ 1 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verhogen. Vooraankondiging resultaatbestemming incidenteel budget casco beleid landschap:Bij de Perspectiefnota 2025 is € 150.000 budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een voorstel voor cascobeleid landschap. Van dit bedrag is € 75.000 opgenomen in jaarschijf 2026. Voor een zorgvuldige en duurzame beleidsontwikkeling is meer voorbereidingstijd nodig dan eerder voorzien. De verdere uitwerking vraagt om afstemming met betrokken partners en een goede aansluiting op bestaande beleidskaders (zie ook inhoudelijk toelichting). Wij verwachten niet het budget voor 2026 te kunnen inzetten en zullen bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om de € 75.000 door te schuiven naar 2027.
3.2.2 Projecten die een natuurinclusieve samenleving bevorderen	GS Begrotingswijziging		-2.500	0	2.500	-2.500 Extra budget Natuur voor Elkaar: Via het investeringsvoorstel Natuur voor Elkaar (PS 23-001402) is eind maart 2024 totaal € 9 miljoen beschikbaar gesteld voor de jaren 2024-2027. Van dit budget is € 2,25 miljoen toewezen aan de begroting 2026. Wij verwachten dat in er 2026 circa € 4,75 miljoen van het budget tot besteding zal komen. Belangrijkste reden is dat er grote animo is voor de lopende subsidieregeling Natuur voor Elkaar Creatie en Innovatie. We zien veel energie in het veld, met name van nieuwe partijen die met sterke en passende projecten komen. Voorbeelden hiervan zijn een pilot voor natuurrijke kinderopvang en diverse gevelgroenprojecten, onder

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						andere in Wierden, Steenwijkerland en Enschede. Om deze ontwikkeling te blijven faciliteren hebben wij in de loop van 2026 het subsidieplafond een aantal keren verhoogd. Daarnaast wordt de regeling uitgebreid met een nieuw onderdeel gericht op het natuurinclusief inrichten van bedrijventerreinen. Binnen het totale meerjarige investeringsbudget is er voldoende ruimte om de € 2,5 miljoen naar voren te halen. In het laatste jaar 2027 is (na voorgestelde wijziging) nog een totaalbudget beschikbaar van € 2,4 miljoen voor Natuur voor Elkaar. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.2, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verhogen met € 2,5 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof en ammoniak	Vooraankondiging resultaatbestemming		-130	0	130	-130 Vooraankondiging resultaatbestemming procesbudget MGB opkoopregeling: Bij de P-nota 2026 is voor de nieuwe (MGB) opkoopregeling van het Rijk € 140.000 procesbudget beschikbaar gesteld. Vooruitlopende op een nieuwe MGB subsidieregeling is vanuit het maatregelpakket (prestatie 3.5.6) rijksbudget ingezet gesteld voor de subsidieregeling "Stoppen veehouderijlocatie en starten landgoed". De proceskosten voor het afhandelen van deze aanvragen zullen financieel verantwoord worden onder het maatregelpakket (prestatie 3.5.6). Naar verwachting zal de subsidieregeling voor de MGB regeling

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						in 2027 worden opengesteld. Voor het restantbudget voor procesmiddelen, naar verwachting € 130.000, willen wij bij het jaarverslag een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen om door te schuiven naar 2027.
3.3.4 Faunabeheer	GS Begrotingswijziging		200	0	-200	200 Verwachte overschrijding budget faunaschade Ook in 2026 verwachten wij een overschrijding op het budget faunaschade. Op basis van de laatste verwachting (o.a. prognose BIJ12) verwachten wij een overschrijding van circa € 0,65 miljoen op het budget. Belangrijkste redenen voor de stijging van de totale kosten: in lijn met voorgaande jaren verwachten wij een verdere stijging en aanvragen voor vergoeding; stijgende taxatiekosten voor het beoordelen van de schade; vergoedingsbedragen door schade (afhankelijk van het gewastype) zijn gestegen; tegemoetkoming faunaschade (o.b.v. jurisprudentie) op percelen in NNN gebieden. Tot slot: wij zien een daling van het aantal ganzen maar nog niet het gewenste aantal ganzen om een daling ook terug te zien in de schade uitkeringen. Lagere bestedingen Investeringsbudget Kwaliteit van Overijssel faunabeheer: Provinciale Staten hebben begin 2025 besloten - in het kader van het provinciale coalitieakkoord 'Schouder aan Schouder' - € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor extra investeringen in faunabeheer. Van dit investeringsbedrag is tot en met 2025 € 1,195 miljoen gerealiseerd voor maatregelen uit het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						investeringsvoorstel. In de begroting 2026 hebben wij een investeringsbedrag opgenomen van € 0,23 miljoen. De financiële realisatie van de maatregelen die in 2026 is voorzien zal naar verwachting in 2027 worden gerealiseerd. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.3.4 een budget van € 0,2 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Rijksmiddelen provinciefonds (septembercirculaire) voor Landelijke Aanpak Wolven: Het ministerie van LVVN stelt in 2026 in totaal € 3,2 miljoen beschikbaar voor de Landelijke Aanpak Wolven (zie ook paragraaf 3.2.3 van de septembercirculaire 2025). De middelen zijn beschikbaar gesteld ten behoeve van het beheer en ontwikkeling van het Landelijke Informatiepunt Wolf (LIW), Landelijk Initiatief Veebescherming (LIV), de bekostiging van een provinciale projectleider en de ontwikkeling van het Landelijk Deskundigenteam Wolven (LDW). De provincie Drenthe ontvangt een bijdrage van € 1,3 miljoen ten behoeve van een drietal veebeschermingsinitiatieven. De resterende middelen worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel natuur die provincies hanteren. Wij stellen u voor om een bedrag van € 186.053 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.3.4 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	GS Begrotingswijziging		0	175	175	0 LIFE project bestrijding exotische waterplanten: Vanuit Europa is een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen (60% van de totale kosten) met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering (40%) beschikbaar. Bij de Perspectiefnota 2025 heeft u hiervoor meerjarig incidenteel middelen beschikbaar gesteld. Daarvan is in 2026 € 0,78 miljoen begroot op deze prestatie. Voor de LIFE subsidie is verhoging (ad. € 175.000) van het budget 2026 nodig. Wij verwachten echter een onderbesteding op het provinciale cofinancieringsbudget. Vooraankondiging resultaatbestemming provinciale cofinanciering LIFE project: Op basis van de verwachte bestedingen zal circa € 0,22 miljoen aan cofinanciering niet besteed gaan worden in 2026. Bij het jaarverslag zullen wij een voorstel opnemen voor resultaatbestemming om de benodigde cofinanciering beschikbaar te houden voor de uitvoering van het LIFE project in de jaren 2027 t/m 2028. GS begrotingswijziging verhoging LIFE budget: Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.3.5 m.b.t. de LIFE Uitkering LIFE Protecting Peatlands of Invasieve Alien Aquatic Species / Weerribben en De Wieden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 175.000. Rijksmiddelen (mei- en septembercirculaire provinciefonds) voor bestrijding invasieve exoten: Provincies zijn verantwoordelijk voor bestrijding van invasieve exoten van Unielijst (uitvoering Europese Exotenverordening). Het ministerie

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van LVVN heeft (landelijk) totaal € 10,6 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van de vroege bestrijding van invasieve exoten door de provincies met als doel de bescherming van de biodiversiteit. De verdeling van de middelen is gebaseerd op de verdeelsleutel natuur die de provincies hanteren. Dit is eind 2025 door de provincies besloten in de Bestuurlijke Adviescommissie Landelijk Gebied (BAC LG). Voor Overijssel betreft dit een extra bijdrage van € 1,1 miljoen (mei circulaire € 298.251 en september circulaire € 839.486). Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.137.737 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	Vooraankondiging resultaatbestemming		-220	0	220	-220 LIFE project bestrijding exotische waterplanten: Vanuit Europa is een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen (60% van de totale kosten) met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering (40%) beschikbaar. Bij de Perspectiefnota 2025 heeft u hiervoor meerjarig incidenteel middelen beschikbaar gesteld. Daarvan is in 2026 € 0,78 miljoen begroot op deze prestatie. Voor de LIFE subsidie is verhoging (ad. € 175.000) van het budget 2026 nodig. Wij verwachten echter een onderbesteding op het provinciale cofinancieringsbudget. Vooraankondiging resultaatbestemming provinciale cofinanciering LIFE project: Op basis van de verwachte bestedingen zal circa € 0,22 miljoen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						aan cofinanciering niet besteed gaan worden in 2026. Bij het jaarverslag zullen wij een voorstel opnemen voor resultaatbestemming om de benodigde cofinanciering beschikbaar te houden voor de uitvoering van het LIFE project in de jaren 2027 t/m 2028. GS begrotingswijziging verhoging LIFE budget: Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.3.5 m.b.t. de LIFE Uitkering LIFE Protecting Peatlands of Invasieve Alien Aquatic Species / Weerribben en De Wieden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 175.000. Rijksmiddelen (mei- en septembercirculaire provinciefonds) voor bestrijding invasieve exoten: Provincies zijn verantwoordelijk voor bestrijding van invasieve exoten van Unielijst (uitvoering Europese Exotenverordening). Het ministerie van LVVN heeft (landelijk) totaal € 10,6 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van de vroege bestrijding van invasieve exoten door de provincies met als doel de bescherming van de biodiversiteit. De verdeling van de middelen is gebaseerd op de verdeelsleutel natuur die de provincies hanteren. Dit is eind 2025 door de provincies besloten in de Bestuurlijke Adviescommissie Landelijk Gebied (BAC LG). Voor Overijssel betreft dit een extra bijdrage van € 1,1 miljoen (mei circulaire € 298.251 en september circulaire € 839.486). Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.137.737 middels begrotingswijziging toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2027. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	Vooraankondiging resultaatbestemming		-110	0	110	-110 In 2026 verwachten wij dat circa € 150.000 van het beschikbare budget niet tot besteding zal komen. Grootste deel van de onderbesteding heeft betrekking op het meerjarig project biologisch bodembeheer (zie vooraankondiging), het andere deel van de onderbesteding wordt veroorzaakt doordat beleidsondersteuning en onderzoek zijn vertraagd of op een andere wijze gefinancierd. Vooraankondiging bestedingen gezamenlijk project Biologisch Bodembeheer: Vanuit het budget onder prestatie 3.4.1 hebben wij het onderzoeksproject Biologisch Bodembeheer van graslanden opgestart. Samen met de provincies Gelderland en Drenthe is hiervoor langjarig onderzoek opgezet tot en met 2028. In 2025 hebben wij bijdrages ontvangen van de provincies Gelderland en Drenthe. Deze bijdragen willen wij bestemmen voor de verdere uitvoering in 2027 en 2028. Naar verwachting is dit circa € 110.000. Voor dit bedrag zullen wij een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.
3.4.2 Innovatieprogramma Agro & Food	GS Begrotingswijziging		-100	0	100	-100 Extra budget Agro &Food: Via het investeringsvoorstel Agro & Food (PS24-000236) is begin 2024 totaal € 6 miljoen beschikbaar gesteld voor de jaren 2024-2027. Van dit budget is € 1,7 miljoen toewezen aan de begroting 2026. Wij verwachten dat er in 2026 circa € 1,8 miljoen van het budget tot besteding zal komen. Belangrijkste reden is dat er grote animo is voor de lopende subsidieregeling. Binnen het totale meerjarige investeringsbudget

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						is er voldoende ruimte om de € 0,1 miljoen naar voren te halen. In het laatste jaar 2027 is er nog een totaalbudget beschikbaar van € 1,7 miljoen (na deze wijziging nog € 1,6 miljoen). Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.4.2, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verhogen met € 0,1 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	GS Begrotingswijziging		100	0	-100	100 Actualisatie budget landinrichtingsproject / vrijwillige kavelruil: De administratieve afronding van de landinrichtingsprojecten zal naar verwachting eind 2026 gerealiseerd zijn. Op basis van de laatste verwachting zal een circa € 150.000 van het landinrichtingsbudget (wettelijke verkaveling) niet tot besteding komen in 2026. Daarnaast is begin 2026 de laatste aanvullende subsidie van € 50.000 verleend voor de vrijwillige kavelruil. Per saldo verwachten wij dat € 100.000 niet tot besteding zal komen. Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om in 2026 onder prestatie 3.4.3 het budget te verlagen met € 100.000. Verwacht resultaat Revolving Fund 2026: Financieel uitgangspunt van het Revolving Fund (RF) is dat dit een meerjarig budgettair neutraal resultaat oplevert voor de provincie. Het resultaat over de jaren kan echter wel fluctueren. Zo is in de afgelopen jaren (2014-2025) een positief

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						resultaat gerealiseerd van € 1,06 miljoen. Op basis van aan- en verkopen en herwaardering van RF zal in 2026 een verwacht positief resultaat gerealiseerd worden van € 0,75 miljoen. Dit positieve resultaat zal onderdeel zijn van het jaarrekeningresultaat.
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	GS Begrotingswijziging		11.626	-12.238	-23.864 11.626	Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 23,8 miljoen lager en de baten € 12,2 miljoen lager dan de begroting zullen uitvallen. De lagere lasten worden vooral veroorzaakt door langere ruimtelijke processen, waardoor werkzaamheden niet of later in uitvoering gaan komen. Verder willen agrariërs minder snel een overeenkomst met de provincie afsluiten door de onzekerheid in het landelijk gebied en het ontbreken van passende ruilgrond. Tot slot is er een aantal subsidies voor uitvoeringsmaatregelen vastgesteld, waarbij de lasten van de werkzaamheden lager uitvielen dan eerder verwacht. De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage uit de subsidie NSP (€ 1,05 miljoen), een lagere bijdrage uit de subsidie LIFE (€ 0,2 miljoen) en een lagere bijdrage uit het programma Natuur I en II (€ 11 miljoen). De lagere baten worden allen veroorzaakt doordat de lasten, die ten laste van de subsidies, achter blijven. GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase I (L16)In 2021 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur. Deze middelen zijn via een specifiek uitkering aan de provincie

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						beschikbaar gesteld. In deze Monitor is verwerkt dat een hoger deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur (€ 12.000) wordt gebracht dan eerder verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase I (L16) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 12.000. GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase II (L33)In 2024 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Deze middelen zijn, na het opstellen van de begroting 2025, via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld (eind 2024). In deze Monitor is verwerkt dat een lager deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur Fase II (€ 11 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase II (L33) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 11 miljoen. GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering LIFEIn 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurreerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkvenen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,1 miljoen van de begrote € 0,3 miljoen te besteden. In 2023 is subsidieaanvraag LIFE Crossborder toegekend. De toegekende aanvraag heeft

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						betrekking op het natuurherstel in het gebied Aamsveen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,3 miljoen van de begrote € 0,5 miljoen te besteden. In 2026 is een nieuwe subsidieaanvraag LIFE project RewetPeat4 toegekend. De toegekende aanvraag heeft betrekking op natuurherstel in het gebied De Weerribben. Een deel van de middelen is bedoeld voor Staatsbosbeheer. In 2026 verwachten we voor dit gebied € 0,2 miljoen te besteden. Gezamenlijk is de besteding van de LIFE subsidie € 0,2 miljoen lager dan verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering LIFE in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,2 miljoen. GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering NSPIn 2025 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvON) aan de provincie Overijssel een aantal subsidies verleend voor niet productieve investeringen (NPI). Deze subsidies vallen onder het Nationaal Strategisch Plan (NSP) en betreffen "niet landbouw Overijssel natuurdoelen". Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) financiert dit programma voor een deel. De middelen zijn verkregen om maatregelen uit te kunnen voeren die een bijdrage leveren aan het realiseren van natuurdoelen in een aantal N-2000 gebieden. In 2026 verwachten wij € 2,55 miljoen te besteden. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering NSP in 2026 budgettair

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						neutraal te verlagen met € 1,05 miljoen. GS-Begrotingswijziging bestedingsritme ten laste van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk NederlandDoor de lagere besteding en de ontvangen subsidies zal de onttrekking aan de Uitvoeringsreserve NNN met € 11,6 miljoen worden teruggebracht van € 17 miljoen naar € 5,4 miljoen. Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.1 in 2026 te verlagen met € 11,6 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel	GS Begrotingswijziging		70	199	129	70 GS-Begrotingswijziging/onttrekking Regeling Specifieke Uitkering (SPUK) Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP-VP) (L7):In 2020 heeft het Rijk € 4,3 miljoen beschikbaar gesteld voor het interbestuurlijk programma vitaal platteland. In 2026 verwachten we € 669.000 in te zetten en hebben we voor € 318.000 aan subsidies uit voorgaande jaren lager vastgesteld. Per saldo besteden we € 351.000. Ten opzichte van een begroting van € 120.000 voor deze regeling zijn de lasten € 231.000 hoger. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK IBP-VP (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verhogen met € 231.000. GS-Begrotingswijziging/onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Impuls Veenweiden (L10)In 2020 heeft het Rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor een gebiedsplan impuls veenweiden dat

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						wij hebben ingediend bij het Rijk. Hiervan hebben wij € in 2026 € 350.000 in de begroting opgenomen. In 2026 verwachten wij hiervan € 32.117 minder in te zetten. Deze middelen kunnen nog in 2027 ingezet worden. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Impuls Veenweiden (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verlagen met € 32.117. GS-Begrotingswijziging verlaging Kwaliteit van Overijssel budget: Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verlagen met € 70.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.5.4 Zoeken naar oplossingen voor PAS-melders	GS Begrotingswijziging		0	-700	-700	0 GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders 2024 (RPMP, L37)In 2024 zijn er van het Rijk middelen beschikbaar gekomen via de regeling provinciale maatregelen PAS-melders. In 2026 is 1 subsidie verstrekt om een PAS melding op te lossen. Door de beperkingen op het verlenen van vergunningen en de strikte voorwaarden van de SPUK regeling verwachten we geen nieuwe aanvragen. Hierdoor gaan we de verwachting met € 0,7 miljoen omlaag bijstellen. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.4 met betrekking tot de SPUK RPMP (L37) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,7 miljoen. PS-Begrotingswijziging: De lasten van

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						het bemestingsverbod op pachtgrond bedragen in dit jaar € 1,6 miljoen. Binnen de Algemene Risico Reserve (ARR) heeft u in 2022 een bedrag van € 25 miljoen gereserveerd voor de aanpak van de PAS melders. De lasten van het bemestingsverbod zijn in eerdere jaren ook ten laste van dit budget gebracht. In de begroting van 2026 hebben we € 0,5 miljoen opgenomen. Wij willen u voorstellen om de hogere lasten, ad € 1,1 miljoen, ten laste te brengen op de ARR. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,1 miljoen te onttrekken aan Algemene Risico Reserve en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.5.4 van de begroting 2026. Rijksmiddelen provinciefonds (septembercirculaire) voor pachtmaatregelen stikstof:In de septembercirculaire van het provinciefonds hebben wij van het rijk een compensatie ontvangen. Als toelichting is opgenomen: "De provincie Overijssel is tijdelijk gestopt met het door pachters laten bemesten van grond die ze in eigendom heeft ten behoeve van het creëren van feitelijke stikstofruimte (zie ook paragraaf 3.2.10 van de decembercirculaire 2024). Hierdoor ontvangt de provincie minder pachtinkomsten. De provincie Overijssel ontvangt hiervoor in 2026 een financiële compensatie van € 0,8 miljoen." Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij u voor om de Rijksbijdrage van € 0,8 miljoen toe te voegen aan de Algemene Risico Reservering ten behoeve van de aanpak van PAS melders.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
3.5.4 Zoeken naar oplossingen voor PAS-melders	PS Begrotingswijziging		-1.118	0	1.118	-1.118 GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders 2024 (RPMP, L37)In 2024 zijn er van het Rijk middelen beschikbaar gekomen via de regeling provinciale maatregelen PAS-melders. In 2026 is 1 subsidie verstrekt om een PAS melding op te lossen. Door de beperkingen op het verlenen van vergunningen en de strikte voorwaarden van de SPUK regeling verwachten we geen nieuwe aanvragen. Hierdoor gaan we de verwachting met € 0,7 miljoen omlaag bijstellen. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.4 met betrekking tot de SPUK RPMP (L37) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 0,7 miljoen. PS-Begrotingswijziging: De lasten van het bemestingsverbod op pachtgrond bedragen in dit jaar € 1,6 miljoen. Binnen de Algemene Risico Reserve (ARR) heeft u in 2022 een bedrag van € 25 miljoen gereserveerd voor de aanpak van de PAS melders. De lasten van het bemestingsverbod zijn in eerdere jaren ook ten laste van dit budget gebracht. In de begroting van 2026 hebben we € 0,5 miljoen opgenomen. Wij willen u voorstellen om de hogere lasten, ad € 1,1 miljoen, ten laste te brengen op de ARR. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,1 miljoen te onttrekken aan Algemene Risico Reserve en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.5.4 van de begroting 2026. Rijksmiddelen provinciefonds (septembercirculaire) voor pachtmaatregelen stikstof:In de septembercirculaire van het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						provinciefonds hebben wij van het rijk een compensatie ontvangen. Als toelichting is opgenomen: "De provincie Overijssel is tijdelijk gestopt met het door pachters laten bemesten van grond die ze in eigendom heeft ten behoeve van het creëren van feitelijke stikstofruimte (zie ook paragraaf 3.2.10 van de decembercirculaire 2024). Hierdoor ontvangt de provincie minder pachtinkomsten. De provincie Overijssel ontvangt hiervoor in 2026 een financiële compensatie van € 0,8 miljoen." Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij u voor om de Rijksbijdrage van € 0,8 miljoen toe te voegen aan de Algemene Risico Reservering ten behoeve van de aanpak van PAS melders.
3.5.5 Bossenstrategie en boscompensatie	GS Begrotingswijziging		1.000	-11.500	-12.500	1.000 GS-Begrotingswijziging/ onttrekking SPUK Natuur fase II (L33)In 2024 zijn er van het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Wij verwachten dat op basis van aanvragen die zijn ingediend in 2026 en aanvragen die nog ingediend moeten gaan worden, maar in 2027 tot een verlening zullen gaan leiden, een fors deel van het budget moeten aframen. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.5 in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 11,5 miljoen. GS-Begrotingswijziging bosrevitalisatie (KvO-budget): Via het investeringsvoorstel bosrevitalisatie en circulaires van het rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor bosrevitalisatie. De nieuwe subsidieregeling voor bosrevitalisatie zal naar verwachting begin 2027 worden ingesteld en

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						opengesteld. Van het beschikbare budget zal € 1 miljoen niet tot besteding komen en valt terug naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en blijft beschikbaar voor latere jaren. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.5 in 2026 te verlagen met € 1 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. PS Begrotingswijziging van de ontvangen Rijksmiddelen (september circulaire) voor bosrevitalisatie: Via de septembercirculaire van het provinciefonds 2026 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor bosrevitalisatie. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: "De vitaliteit van de Nederlandse bossen gaat achteruit door droogte en verzuring. In het kader van de bossenstrategie werken Rijk en provincies samen aan het revitaliseren van de bossen (zie ook paragraaf 3.2.13 van de decembercirculaire 2025). Het ministerie van LVVN stelt in 2026 (landelijk) een totaalbedrag van € 8 miljoen beschikbaar voor bosrevitaliseringsmaatregelen. De verdeling van dit budget is gebaseerd op de provinciale natuurpact-verdeelsleutel Jansen II." Op basis van deze verdeelsleutel Janssen II hebben wij een bedrag ontvangen van € 0,9 miljoen voor bosrevitalisatie. Het voorstel is om deze middelen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						PS besluit - toevoeging middelen aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) Onder kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie uitkering, ad € 0,9 miljoen toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5 voor de bosrevitalisatie met een looptijdeinde van eind 2028.
3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TvoP)	GS Begrotingswijziging		530	-16.270	-16.800	530 Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 16,8 miljoen lager en de baten € 16,27 miljoen lager dan de begroting zullen uitvallen. De lagere lasten worden veroorzaakt door een aantal oorzaken. In de bijlage worden de oorzaken nader geduid. De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage uit de specifieke uitkering (SPUK) als gevolg van een lagere besteding. De middelen blijven wel beschikbaar voor realisatie in latere jaren, binnen de looptijd van de SPUK. GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Specifieke uitkering (SPUK) Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35)In 2024 heeft het Rijk € 233,7 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van drie maatregelpakketten die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. De verwachte besteding is € 16,27 miljoen lager dan voorzien. De onttrekking wordt teruggebracht van € 29,9 miljoen naar € 13,6 miljoen. De overige middelen blijven beschikbaar voor latere jaren binnen de looptijd van de SPUK.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.6 m.b.t. de Specifieke Uitkering Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 16,27 miljoen. GS-Begrotingswijziging/ Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel budget indirecte uitvoeringslastenDe indirecte uitvoeringskosten vallen € 0,53 miljoen lager uit dan voorzien. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.6 in 2026 te verlagen met € 0,53 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
Totaal			**8.434**	**-39.273**	**-47.707**	**8.434**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.1.1 Beleid en kader natuur en landbouw	-175	0	175	-175	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	-230	0	230	-230	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	75	0	-75	75	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	AlgemeenDe uitvoering van ons bodem(sanerings)beleid wordt voor een groot deel gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen (SPUKS) van het Rijk. Jaarlijks stellen wij aan het begin van het jaar een agenda vast waarin we projecten en middelen met elkaar verbinden. Een aantal budgetten zijn reeds structureel begroot, maar hebben (budgettair neutrale) bijstelling nodig over de jaarschijven. Andere budgetten worden in deze Monitor (budgettair neutraal) aan de begroting toegevoegd. Wij hebben een SPUK ontvangen die toeziet op meerdere bodemsaneringsonderdelen. Dit is de SPUK-regeling E113 die bestaat uit: 1. Asbestsanering, 2. Historische spoedlocaties, 3. Onderzoek naar (potentieel) verontreinigde bodemlocaties en 4.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Toekomstbestendige nazorg. U leest in onderstaande toelichting hoe wij deze SPUK-middelen inzetten: Asbestprogramma TwenteEind 2022 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (E94) ontvangen ter hoogte van € 20 miljoen voor de uitvoering van het asbestprogramma Twente voor de periode 2022-2026. In 2025 hebben wij een aanvullende toezegging vanuit het Rijk gekregen van € 7 miljoen. De uitvoering van het programma vindt plaats door het Bureau Asbest Twente (BAS) en de Twentse gemeenten die het betreft. Wij beschikken de SPUK-middelen aan hen door en zij verantwoorden de uitgaven aan de provincie. Deze middelen zijn nog niet in de begroting 2026 geraamd. Omdat de middelen uit E94 niet voldoende zijn om de volledige opgave in 2026 te dekken, ramen wij het overige deel bij vanuit SPUK E113. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E94) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 4,9 miljoen. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel asbest in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,8 miljoen. PFAS-aandachtslocaties Voor PFAS betreft de inzet in 2026 het communiceren over de 'Tussenbalans PFAS in bodem en watersysteem Overijssel', ofwel afronding van fase 1 van onderzoek naar mogelijke PFAS aandachtslocaties in Overijssel. Maar de inzet betreft vooral het opstarten van fase 2 van de inventarisatie. Met de opgedane ervaringen uit fase 1 worden nieuwe onderzoeken opgestart. Enkele zijn reeds gestart, maar voor het merendeel zijn de aanvragen ingediend en in afwachting van de beslissing dienen er aanbestedingen gestart te worden. Onderzoek zal zich richten op enkele zorgpunten uit fase 1 en enkele nieuwe branches, waaronder de brandweeroefenlocaties. De inzet in 2026 voor de PFAS aandachtslocaties zal zich ook richten op de regierol die het ministerie van ons vraagt. Samen met de 5 grote gemeenten en in afstemming met de overige gemeenten en omgevingsdiensten, gaan we verkennen hoe we die regierol vorm gaan geven. Vanuit de SPUKS hebben wij reeds € 0,4 miljoen geraamd voor het onderdeel PFAS. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E58) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,2 miljoen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Toekomstbestendige nazorg Uit de overdracht van bodeminformatie naar gemeenten zijn er nog verschillende locaties waarvoor provincie bevoegd gezag is. Om tot afronding te komen van de eventuele sanering en het toekomstbesteding maken van de nazorg zijn nog aanvullende acties nodig. In het project toekomstbestendige nazorg is in 2025 een pilot uitgevoerd om te komen tot een werkprogramma 2026-2030. Het doel is om waar mogelijk de locaties over te dragen aan gemeenten en onder te brengen onder het wettelijke regime van de Omgevingswet. Begin 2026 zijn de projectresultaten van de pilot opgeleverd. Daarop volgend is een nieuwe SPUK-aanvraag ingediend om te komen tot een werkprogramma 2026-2030. Het werkprogramma dat voortgekomen is uit de pilot van 2025 wordt in een opdracht aan de omgevingsdiensten uitgezet. 'Voormalige stortplaatsen' is een bijzondere categorie locaties daarbinnen die niet zomaar overgedragen kan worden naar de bevoegdheid van de gemeente. Die hebben extra aandacht nodig. In 2025 zijn we voor 50 van die locaties onderzoek gestart om de milieuhygiënische situatie in beeld te brengen, om te bepalen wat er in de toekomst nodig is aan nazorg en hoe dat optimaal geregeld kan worden. In 2026 wordt dat project afgerond en opgeleverd. Hiervoor hebben wij vanuit de SPUKS reeds € 0,1 miljoen voor geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel toekomstbestendige nazorg in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,2 miljoen. Historische spoedlocatiesWij voeren monitorings- en beheersingswerkzaamheden uit bij locaties die in het verleden zijn gesaneerd. Het Rijk heeft hiervoor SPUK middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog niet in de begroting 2026 geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel historische spoedlocaties in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 2,6 miljoen. Budget vanuit Reserve BodemsaneringOp deze prestatie is budget voor de beheersing en monitoring van historische spoedlocaties beschikbaar vanuit de Reserve Bodemsanering. In verband met bovenstaande bijraming vanuit de SPUK verwachten wij in 2026 geen beroep te doen op de Reserve

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Bodemsanering en kan dit budget ter hoogte van € 1,0 miljoen worden afgeraamd. Wij stellen u voor om de lasten voor deze prestatie te verlagen met € 1,0 miljoen en de onttrekking aan de Reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.1.2 Vergun,toez.&handh natuur & landb	-738	0	738	-738	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	AlgemeenDe uitvoering van ons bodem(sanerings)beleid wordt voor een groot deel gefinancierd vanuit specifieke uitkeringen (SPUKS) van het Rijk. Jaarlijks stellen wij aan het begin van het jaar een agenda vast waarin we projecten en middelen met elkaar verbinden. Een aantal budgetten zijn reeds structureel begroot, maar hebben (budgettair neutrale) bijstelling nodig over de jaarschijven. Andere budgetten worden in deze Monitor (budgettair neutraal) aan de begroting toegevoegd. Wij hebben een SPUK ontvangen die toeziet op meerdere bodemsaneringsonderdelen. Dit is de SPUK-regeling E113 die bestaat uit: 1. Asbestsanering, 2. Historische spoedlocaties, 3. Onderzoek naar (potentieel) verontreinigde bodemlocaties en 4. Toekomstbestendige nazorg. U leest in onderstaande toelichting hoe wij deze SPUK-middelen inzetten: Asbestprogramma TwenteEind 2022 hebben wij van het Rijk een specifieke uitkering (E94) ontvangen ter hoogte van € 20 miljoen voor de uitvoering van het asbestprogramma Twente voor de periode 2022-2026. In 2025 hebben wij een aanvullende toezegging vanuit het Rijk gekregen van € 7 miljoen. De uitvoering van het programma vindt plaats door het Bureau Asbest Twente (BAS) en de Twentse gemeenten die het betreft. Wij beschikken de SPUK-middelen aan hen door en zij verantwoorden de uitgaven aan de provincie. Deze middelen zijn nog niet in de begroting 2026 geraamd. Omdat de middelen uit E94 niet voldoende zijn om de volledige opgave in 2026 te dekken, ramen wij het overige deel bij vanuit SPUK E113. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E94) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 4,9 miljoen. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel asbest in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,8 miljoen. PFAS-aandachtslocaties Voor PFAS betreft de inzet in 2026 het communiceren over de 'Tussenbalans PFAS in bodem en watersysteem Overijssel', ofwel afronding van fase 1 van onderzoek naar mogelijke PFAS aandachtslocaties in Overijssel. Maar de inzet betreft vooral het opstarten van fase 2 van de inventarisatie. Met de opgedane ervaringen uit fase 1 worden nieuwe onderzoeken opgestart. Enkele zijn reeds gestart, maar

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						voor het merendeel zijn de aanvragen ingediend en in afwachting van de beslissing dienen er aanbestedingen gestart te worden. Onderzoek zal zich richten op enkele zorgpunten uit fase 1 en enkele nieuwe branches, waaronder de brandweeroefenlocaties. De inzet in 2026 voor de PFAS aandachtslocaties zal zich ook richten op de regierol die het ministerie van ons vraagt. Samen met de 5 grote gemeenten en in afstemming met de overige gemeenten en omgevingsdiensten, gaan we verkennen hoe we die regierol vorm gaan geven. Vanuit de SPUKS hebben wij reeds € 0,4 miljoen geraamd voor het onderdeel PFAS. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E58) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,2 miljoen. Toekomstbestendige nazorg Uit de overdracht van bodeminformatie naar gemeenten zijn er nog verschillende locaties waarvoor provincie bevoegd gezag is. Om tot afronding te komen van de eventuele sanering en het toekomstbesteding maken van de nazorg zijn nog aanvullende acties nodig. In het project toekomstbestendige nazorg is in 2025 een pilot uitgevoerd om te komen tot een werkprogramma 2026-2030. Het doel is om waar mogelijk de locaties over te dragen aan gemeenten en onder te brengen onder het wettelijke regime van de Omgevingswet. Begin 2026 zijn de projectresultaten van de pilot opgeleverd. Daarop volgend is een nieuwe SPUK-aanvraag ingediend om te komen tot een werkprogramma 2026-2030. Het werkprogramma dat voortgekomen is uit de pilot van 2025 wordt in een opdracht aan de omgevingsdiensten uitgezet. 'Voormalige stortplaatsen' is een bijzondere categorie locaties daarbinnen die niet zomaar overgedragen kan worden naar de bevoegdheid van de gemeente. Die hebben extra aandacht nodig. In 2025 zijn we voor 50 van die locaties onderzoek gestart om de milieuhygiënische situatie in beeld te brengen, om te bepalen wat er in de toekomst nodig is aan nazorg en hoe dat optimaal geregeld kan worden. In 2026 wordt dat project afgerond en opgeleverd. Hiervoor hebben wij vanuit de SPUKS reeds € 0,1 miljoen voor geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel toekomstbestendige nazorg in 2026 budgettair neutraal te

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						verhogen met € 0,2 miljoen. Historische spoedlocatiesWij voeren monitorings- en beheersingswerkzaamheden uit bij locaties die in het verleden zijn gesaneerd. Het Rijk heeft hiervoor SPUK middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog niet in de begroting 2026 geraamd. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 2.2.1 met betrekking tot deze specifieke uitkering (E113) voor het deel historische spoedlocaties in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 2,6 miljoen. Budget vanuit Reserve BodemsaneringOp deze prestatie is budget voor de beheersing en monitoring van historische spoedlocaties beschikbaar vanuit de Reserve Bodemsanering. In verband met bovenstaande bijraming vanuit de SPUK verwachten wij in 2026 geen beroep te doen op de Reserve Bodemsanering en kan dit budget ter hoogte van € 1,0 miljoen worden afgeraamd. Wij stellen u voor om de lasten voor deze prestatie te verlagen met € 1,0 miljoen en de onttrekking aan de Reserve Bodemsanering met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.1.3 Opstellen/act. beheerplannen N2000	9	0	-9	9	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
3.1.3 Opstellen/act. beheerplannen N2000	-225	0	225	-225	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-300	0	300	-300	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-172	0	172	-172	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
3.1.5 Natuurwaarden agrarisch gebied	-450	0	450	-450	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
3.1.6 Proj. verbeteren biodiversiteit	-141	0	141	-141	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Van de begrote lasten van € 13,8 miljoen is € 4,4 miljoen niet besteed. De gerealiseerde baten zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot, waardoor deze prestatie een voordelig saldo van € 4,6 miljoen kent. Dit kan worden onderverdeeld in Algemene Middelen (€3,2 miljoen waarvan €1,3 miljoen niet besteed), incidentele programmamiddelen (zoals UKVO-middelen van €5,1 miljoen waarvan €3,4 miljoen niet is besteed) en specifieke uitkeringen (€5,4 miljoen begroot, € 5,5 miljoen besteed). Het voordelige saldo heeft de volgende oorzaken: 1) Subsidieregelingen met een doorlopend plafond in 2025; 2) De afronding van de Smart Energyhubs; 3) de verstrekte subsidies voor de warmtenetten en 4) De Regionale Energiestrategieën. Hieronder worden de posten toegelicht.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						ad 1) Subsidies met een doorlopend plafond Van de volgende regelingen is de omvang van de aanvragen onder het subsidieplafond gebleven in 2025, voor een bedrag van in totaal €1,6 miljoen aan UKVO-middelen; €75.000 aan SPUK-middelen en €215.000 aan motiegeld . Bij de 2e monitor 2025 hebben wij al een verwachte onderbesteding aangekondigd. UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen: € 266.000 (UKVO) UBS 3.6 Lokale Energie-initiatieven: € 24.000 (UKVO) UBS 3.11 Kleine Mestvergisters: €431.000 (UKVO) UBS 3.13 Zonne-energielevering parkeerterreinen: € 400.000 (UKVO) UBS 3.14 Duurzaam bedrijventerreinen: € 396.000 (UKVO) UBS 3.16 Stimuleren Energie-innovatie: € 36.000 (UKVO) UBS 3.21 Train de trainer: € 75.000 SPUK J118 bedrijfsmatig vastgoed (SPUK) UBS 3.20 Motie lusten en lasten met een saldo van €215.000 (algemene middelen) De KVO-budgetten en de SPUK-middelen worden volgend jaar opnieuw ingezet voor het gelijkwaardige doel. Voor de Motie lusten en lasten was € 0,9 miljoen beschikbaar. Niet alle gemeenten hebben meegedaan. De motie is uitgevoerd. De niet bestede middelen van € 215.000 vallen vrij. GS-begrotingswijziging:Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om van het resterende UKVO-bedrag van deze prestatie €2,6 miljoen (inclusief bovengenoemde subsidies van € 1,6 miljoen) te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan prestatie 2.3.1 van de begroting 2026. Wij hebben besloten om de jaarschijf 2026 van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 zowel de baten als de lasten te verhogen met een bedrag van €75.000 ten laste van de SPUK J118 bedrijfsmatig vastgoed ten behoeve van de regeling train de trainer. Ad 2 Afronding Smart Energy Hubs en vrijval middelen Voor het programma Smart Energy Hubs was een bedrag van 2 keer €500.000 aan UKVO-middelen uit de vorige coalitie-periode toegevoegd aan de jaarschijf 2024 en 2025. Er is alternatieve dekking gevonden in een Specifieke Uitkering, waardoor deze budgetten niet geheel besteed zijn. De looptijd van de besteding van deze uKVO-middelen eindigt in 2025 en de niet bestede middelen kunnen vrijvallen. PS-begrotingswijziging (onder Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen):Onder "Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij u voor om de vrijval ter omvang van een bedrag van € 767.000 te verwerken door deze

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Ad 3 Bijstelling ramingen reserve verstrekte subsidies Voor de verstrekte subsidies is in de jaarschijf 2026 een bedrag van €1,3 miljoen te hoog geraamd voor de lastneming van in het verleden verstrekte subsidies. De afwikkeling van de subsidieverlening kan deels niet plaatsvinden in verband met de ontvangen verzoeken tot wijzigingen tot en met 2028. Het saldo van blijft noodzakelijk voor de afwikkeling van de subsidies. PS-begrotingswijziging:Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 2.3.1 en de bijbehorende mutatie van de Reserve verstrekte subsidies als volgt aan te passen: verlagen met € 1,3 miljoen in 2026 en met €0,5 miljoen in 2027. En verhogen in 2028 met €1,8 miljoen. Ad 4 Resultaatbestemming Regionale Energiestrategie Binnen de RES-Overijssel 2025 resteren er middelen. We hebben deze financiële middelen echter hard nodig voor uitvoerig van de opgaven in 2026 omdat en bestuurlijke afspraken zijn gemaakt over de besteding van deze middelen in 2026. Besteding van deze middelen vindt onder andere plaats middels regionale samenwerking binnen de Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. Wij stellen u voor om een bedrag van € 925.000 (West Overijssel €462.333 en Twente €462.333) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2026. Resultaatbestemming Decembercirculaire Small Modular Reactor De provincies werken samen met het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) aan het SMR-programma. Het SMR-programma is er op gericht om stakeholders, specifiek provincies, in een geïnformeerde positie te brengen over SMR's en ze voor te bereiden op de komst van SMR's. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om onderzoeken naar de regionale (technische) potentie van SMR's, de inpassing in het regionale energiesysteem, maatschappelijk draagvlak en informatievoorziening en verkennend onderzoek voor locatiekeuzes. Ten behoeve van het adresseren van regionale vraagstukken wordt vanuit het SMR-programma voor elke provincie €68.625 beschikbaar gesteld. Wij stellen u voor middels resultaatbestemming een bedrag van €68.625 toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.3.1. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. PS-begrotingswijziging Stimuleringslening verduurzaming maatschappelijk vastgoed SVN Halverwege 2023 is de regeling '3.9 Stimuleringslening verduurzaming maatschappelijk vastgoed' ingesteld. De regeling kende een plafond van € 2,0 miljoen. Ter dekking van het risico

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						op de leningen in € 1,0 miljoen opgenomen in de Algemene Financieringsreserve. Per 1 december 2025 is de verstrekte rekeningcourant-faciliteit met de SVN (Beëindiging verduurzaming Maatschappelijk vastgoed) contractueel beëindigd. Er zijn leningen verstrekt voor een bedrag van € 255.000. Uit de Algemene financieringsreserve kan nu € 0,9 miljoen vrijvallen.Conform uw besluit bij de Perspectiefnota 2023 wordt voorzien in afdekking van de deelneming Enexis door vrijvallende middelen binnen de AFR als gevolg van een daling van het uitstaande saldo aan SVn-leningen. Wij stellen u voor om vanuit de Algemene financieringsreserve € 872.500 toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve Enexis. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Prestatie Wind zelfstandige prestatie vanaf 2026 U heeft bij de Perspectiefnota 2026 €3 miljoen beschikbaar gesteld binnen de UKVO ter voorfinanciering van kosten van windparken. Omdat u vanaf 2026 een zelfstandige prestatie Wind in de begroting heeft toegevoegd stellen wij u voor bij de Overhead, Financiering en Algemene dekkingsmiddelen om de bijbehorende middelen ook te koppelen aan deze prestatie. Dit is een beleidsvrije, neutrale beslissing.
3.1.6 Proj. verbeteren biodiversiteit		-100	0	100	-100	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Van de begrote lasten van € 13,8 miljoen is € 4,4 miljoen niet besteed. De gerealiseerde baten zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot, waardoor deze prestatie een voordelig saldo van € 4,6 miljoen kent. Dit kan worden onderverdeeld in Algemene Middelen (€3,2 miljoen waarvan €1,3 miljoen niet besteed), incidentele programmamiddelen (zoals UKVO-middelen van €5,1 miljoen waarvan €3,4 miljoen niet is besteed) en specifieke uitkeringen (€5,4 miljoen begroot, € 5,5 miljoen besteed). Het voordelige saldo heeft de volgende oorzaken: 1) Subsidieregelingen met een doorlopend plafond in 2025; 2) De afronding van de Smart Energyhubs; 3) de verstrekte subsidies voor de warmtenetten en 4) De Regionale Energiestrategieën. Hieronder worden de posten toegelicht. ad 1) Subsidies met een doorlopend plafond Van de volgende regelingen is de omvang van de aanvragen onder het subsidieplafond gebleven in 2025, voor een bedrag van in totaal €1,6 miljoen aan UKVO-middelen; €75.000 aan SPUK-middelen en €215.000 aan motiegeld . Bij de 2e monitor 2025 hebben wij al een verwachte onderbesteding aangekondigd. UBS 3.3 Energiebesparende maatregelen: € 266.000 (UKVO) UBS 3.6 Lokale Energie-initiatieven: € 24.000 (UKVO) UBS 3.11 Kleine Mestvergisters: €431.000 (UKVO) UBS 3.13 Zonne-energielevering parkeerterreinen: € 400.000

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						(UKVO) UBS 3.14 Duurzaam bedrijventerreinen: € 396.000 (UKVO) UBS 3.16 Stimuleren Energie-innovatie: € 36.000 (UKVO) UBS 3.21 Train de trainer: € 75.000 SPUK J118 bedrijfsmatig vastgoed (SPUK) UBS 3.20 Motie lusten en lasten met een saldo van €215.000 (algemene middelen) De KVO-budgetten en de SPUK-middelen worden volgend jaar opnieuw ingezet voor het gelijkwaardige doel. Voor de Motie lusten en lasten was € 0,9 miljoen beschikbaar. Niet alle gemeenten hebben meegedaan. De motie is uitgevoerd. De niet bestede middelen van € 215.000 vallen vrij. GS-begrotingswijziging:Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om van het resterende UKVO-bedrag van deze prestatie €2,6 miljoen (inclusief bovengenoemde subsidies van € 1,6 miljoen) te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan prestatie 2.3.1 van de begroting 2026. Wij hebben besloten om de jaarschijf 2026 van de begroting 2026, prestatie 2.3.1 zowel de baten als de lasten te verhogen met een bedrag van €75.000 ten laste van de SPUK J118 bedrijfsmatig vastgoed ten behoeve van de regeling train de trainer. Ad 2 Afronding Smart Energy Hubs en vrijval middelen Voor het programma Smart Energy Hubs was een bedrag van 2 keer €500.000 aan UKVO-middelen uit de vorige coalitie-periode toegevoegd aan de jaarschijf 2024 en 2025. Er is alternatieve dekking gevonden in een Specifieke Uitkering, waardoor deze budgetten niet geheel besteed zijn. De looptijd van de besteding van deze uKVO-middelen eindigt in 2025 en de niet bestede middelen kunnen vrijvallen. PS-begrotingswijziging (onder Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen):Onder "Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij u voor om de vrijval ter omvang van een bedrag van € 767.000 te verwerken door deze te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Ad 3 Bijstelling ramingen reserve verstrekte subsidies Voor de verstrekte subsidies is in de jaarschijf 2026 een bedrag van €1,3 miljoen te hoog geraamd voor de lastneming van in het verleden verstrekte subsidies. De afwikkeling van de subsidieverlening kan deels niet plaatsvinden in verband met de ontvangen verzoeken tot wijzigingen tot en met 2028. Het saldo van blijft noodzakelijk voor de afwikkeling van de subsidies. PS-begrotingswijziging:Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 2.3.1 en de bijbehorende mutatie van de Reserve verstrekte subsidies als volgt aan te passen: verlagen met

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						€ 1,3 miljoen in 2026 en met €0,5 miljoen in 2027. En verhogen in 2028 met €1,8 miljoen. Ad 4 Resultaatbestemming Regionale Energiestrategie Binnen de RES-Overijssel 2025 resteren er middelen. We hebben deze financiële middelen echter hard nodig voor uitvoerig van de opgaven in 2026 omdat en bestuurlijke afspraken zijn gemaakt over de besteding van deze middelen in 2026. Besteding van deze middelen vindt onder andere plaats middels regionale samenwerking binnen de Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. Wij stellen u voor om een bedrag van € 925.000 (West Overijssel €462.333 en Twente €462.333) middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2026. Resultaatbestemming Decembercirculaire Small Modular Reactor De provincies werken samen met het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) aan het SMR-programma. Het SMR-programma is er op gericht om stakeholders, specifiek provincies, in een geïnformeerde positie te brengen over SMR's en ze voor te bereiden op de komst van SMR's. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om onderzoeken naar de regionale (technische) potentie van SMR's, de inpassing in het regionale energiesysteem, maatschappelijk draagvlak en informatievoorziening en verkennend onderzoek voor locatiekeuzes. Ten behoeve van het adresseren van regionale vraagstukken wordt vanuit het SMR-programma voor elke provincie €68.625 beschikbaar gesteld. Wij stellen u voor middels resultaatbestemming een bedrag van €68.625 toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.3.1. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. PS-begrotingswijziging Stimuleringslening verduurzaming maatschappelijk vastgoed SVN Halverwege 2023 is de regeling '3.9 Stimuleringslening verduurzaming maatschappelijk vastgoed' ingesteld. De regeling kende een plafond van € 2,0 miljoen. Ter dekking van het risico op de leningen in € 1,0 miljoen opgenomen in de Algemene Financieringsreserve. Per 1 december 2025 is de verstrekte rekeningcourant-faciliteit met de SVN (Beëindiging verduurzaming Maatschappelijk vastgoed) contractueel beëindigd. Er zijn leningen verstrekt voor een bedrag van € 255.000. Uit de Algemene financieringsreserve kan nu € 0,9 miljoen vrijvallen.Conform uw besluit bij de Perspectiefnota 2023 wordt voorzien in afdekking van de deelneming Enexis door vrijvallende middelen binnen de AFR als gevolg van een daling van het uitstaande saldo aan SVn-leningen. Wij stellen u voor om vanuit de Algemene financieringsreserve € 872.500 toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve Enexis. Deze

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Prestatie Wind zelfstandige prestatie vanaf 2026 U heeft bij de Perspectiefnota 2026 €3 miljoen beschikbaar gesteld binnen de UKVO ter voorfinanciering van kosten van windparken. Omdat u vanaf 2026 een zelfstandige prestatie Wind in de begroting heeft toegevoegd stellen wij u voor bij de Overhead, Financiering en Algemene dekkingsmiddelen om de bijbehorende middelen ook te koppelen aan deze prestatie. Dit is een beleidsvrije, neutrale beslissing.
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur	-276	0	276	-276	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.2.1 Beheer landschap	-1.000	0	1.000	-1.000	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Toewijzen laatste restant van de investeringsmiddelen UKVO aan de jaarschijf Uit het statenvoorstel 2024-2027 resteert nog een minimaal bedrag van € 28.000. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 28.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 2.3.1 van de begroting 2026.
3.2.1 Beheer landschap	-75	0	75	-75	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
3.3.1 Beleidsontwikkeling stikstof	-84	0	84	-84	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.3.2 Nationale parken	-343	0	343	-343	Wijz. 206 Diversen maart 2026 2	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 206 Diversen maart 2026 2
3.3.4 Faunabeheer	-62	0	62	-62	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.3.4 Faunabeheer	322	0	-322	322	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Actualisatie prestatie Wind op basis van de Anterieure Overeenkomst Wij voeren het vastgesteld windbeleid uit en nemen de regie op de realisatie van de windopgave - door uitvoering te geven aan de programmeringsafspraken. Voor de voorfinanciering van de uitvoering van het Windbeleid heeft u bij de Perspectiefnota 2026 incidenteel € 3 miljoen beschikbaar gesteld en toegevoegd aan de UKvO. De eerste projecten zijn gestart in 2026. Wij treffen de voorbereidingen om het programma meerjarig in te richten. Hierbij blijkt dat de voorfinanciering ontoereikend is om de periode tot de ontvangst van de betalingen te overbruggen. Om op basis van de verwachte baten en lasten de jaarschijven 2026 en verdere jaren in te kunnen richten is aanvullende financiering nodig. Hierin zijn de uitgangspunten verwerkt van de anterieure overeenkomsten. Zie ook de brief aan PS mbt de Anterieure overeenkomst projectprocedures wind. Bij de Perspectiefnota 2027 stellen wij u voor aanvullende

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						voorfinanciering beschikbaar te stellen tot een bedrag van € 13,2 miljoen. Wij verwijzen daarom naar de Perspectiefnota, die tegelijkertijd met de monitor voorligt in Provinciale Staten. Ter behandeling van de reeds ingediende vragen hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om een bedrag van € 1,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 2.3.4 en toe te voegen aan de jaarschijf 2026.
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	-715	0	715	-715	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.3.5 Bestrijding invasieve exoten	-208	0	208	-208	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
3.4.1 Beleidsontw.verduurz. Agro&Food	-190	0	190	-190	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	-200	0	200	-200	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-210	0	210	-210	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	15.600	4.000	-11.600	15.600	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overi	0	470	470	0	GS 102 Jaarstukken 2025	Vergunningverlening/toezicht/handhaving stikstof:De inzet is gekoppeld aan het aantal vergunningen en handhavingsverzoeken. Het doel is om binnen de wettelijke termijnen vergunningen te verlenen, dit is niet haalbaar tot er generieke maatregelen gedefinieerd worden door het Rijk. De onderbesteding is aangekondigd in de tweede monitor. Resultaatbestemming versterken groene BOA's, toezicht houtopstanden en handhaving buitengebied:Het budget voor het versterken van groene boa’s betreft budget voor 2025 en 2026. Dit restant budget 2025 (€ 180.000) wordt in 2026 uitgegeven aan terreinbeherende organisaties middels subsidies. Daarnaast is in 2025 € 50.000 niet besteed aan inzet voor toezicht houtopstanden en handhaving buitengebied, deze middelen willen wij eveneens doorschuiven naar 2026. Op dit moment staat de vacature voor toezichthouder houtopstanden uit, zodat de werkzaamheden in 2026 uitgevoerd kunnen worden. Wij stellen u voor om middels een resultaatbestemming een bedrag van € 230.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.1.2 van de begroting 2026. Vrijval Kwaliteit van Overijssel (KvO) uitvoering vergunning verlening, toezicht en handhaving stikstof: Bij de Perspectiefnota 2026 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2026-2028 (vanuit de algemene middelen) voor de extra inzet op vergunning verlening, toezicht en handhaving stikstof. De extra KvO middelen, met een einddatum van 31 december 2025, kunnen daarom bij dit jaarverslag vrijvallen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						naar de algemene middelen. Wij stellen u voor om het restantbudget van € 629.000 in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel vrij te laten vallen naar de algemene middelen. Deze wijziging is opgenomen onder kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overi		0	-2.000	-2.000	0 GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Overheveling incidenteel budget casco beleid landschapBij de Perspectiefnota 2025 is budget beschikbaar gesteld voor handhavingscapaciteit voor behoud van houtopstanden. Onderdeel van dit budget is een incidenteel bedrag voor het opstellen van een voorstel voor cascobeleid landschap. Dit bedrag, ad. € 150.000, is opgenomen onder prestatie 3.1.2. In de begroting 2026 is de actie "opstellen voorstel voor cascobeleid landschap" opgenomen onder prestatie 3.2.1 (landschapsbeheer). Wij stellen u voor om incidenteel en budgettair neutraal € 150.000 over te hevelen van prestatie 3.1.2 naar 3.2.1 en hiervan € 75.000 toe te wijzen aan 2026 en € 75.000 aan jaarschijf 2027.
3.5.5 Bosstrategie en Boscompensatie		-1.000	0	1.000	-1.000 Wijz. GS 101 Revitalisatie van bossen	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. GS 101 Revitalisatie van bossen
3.5.5 Bosstrategie en Boscompensatie		-447	1.020	1.467	-447 GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
3.5.6 Toekomst voor ons platteland		500	-20.611	-21.111	500 GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Bij de Perspectiefnota 2025 is voor twee jaar incidenteel € 160.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van (eventueel benodigde) MilieuEffectRapport (MER) voor beheerplannen. Of er een milieueffectraportage-procedure nodig is voor de gebieden waar nu aan wordt gewerkt, hangt af van het maatregelpakket dat in deze beheerplannen wordt opgenomen. Dat is momenteel nog niet duidelijk, waardoor ook de besteding van deze middelen in 2026 onzeker is. Zoals inhoudelijk is toegelicht zullen ook de overige beschikbare middelen niet geheel in 2026 worden ingezet. De herziening van de beheerplannen loopt nog een aantal jaren door, daarvoor blijven deze middelen nodig (o.a. voor onderzoeken en inhuur van externe deskundigheid). Onder deze prestatie is (ook) een Kwaliteit van Overijssel budget opgenomen van € 225.000. Vanwege bestedingen in voorgaande jaren is dit bedrag € 9.000 te hoog ten opzichte van wat nog beschikbaar is in deze Reserve. Op basis van spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om onder prestatie 3.1.3 een bedrag van € 9.000 af te ramen in 2026.
3.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn		-161	0	161	-161 PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-382	0	382	-382	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
3.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	136	0	-136	136	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Resultaatbestemming van de ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire) voor Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029: Via de decembercirculaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor Natuurbrandbeheersing. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: "Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelt daarom € 5,7 miljoen beschikbaar aan provincies waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is (zie ook paragraaf 3.2.11 van de meicirculaire 2025). De desbetreffende provincies worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken, bijvoorbeeld door natuurbrandbeheersingsplannen op te stellen of betrokken partijen te begeleiden. De verdeling van dit budget is gebaseerd op ingediende aanvragen van provincies bij het decembercirculaire provinciefonds 2025 ministerie van LVVN." Het Overijssels aandeel hiervan is nu € 0,5 miljoen. De komende jaren (t/m 2029) gaan de provincies aanvullend via toekomstige circulaires € 1 miljoen ontvangen. Omdat het bestedingsritme van de provincie en de rijksbijdragen niet synchroon lopen stellen wij u voor om de ontvangen middelen te storten in de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Resultaatbestemming restantmiddelen natuurbrandbeheersing 2025: In de begroting 2025 is voor natuurbrandbeheersing een bedrag opgenomen van € 0,3 miljoen, van dit budget zijn twee subsidies verleend van totaal € 0,22 miljoen. Het restant budget, € 80.000, willen we vanwege het meerjarig karakter doorschuiven naar de periode 2026 t/m 2029 en toevoegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Resultaatbestemming - toevoeging middelen aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) Onder kerntaak Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen decentralisatie-uitkering, ad € 0,5 miljoen, en het restant budget 2025, ad. € 80.000, toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.1.4 voor natuurbrandbeheersing met een looptijdeinde van eind 2029. GS besluit jaarschijf 2026 - natuurbrandbeheersing:

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Onder voorbehoud van goedkeuring van bovenstaande wijziging (PS besluit toevoeging middelen aan U-KvO) hebben wij besloten om vanuit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel een bedrag van € 0,3 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 om de kosten van de natuurbrandbeheersing te dekken onder prestatie 3.1.4.
Totaal		**8.758**	**-17.121**	**-25.878**	**8.758**	

Kerntaak 4: Mobiliteit

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op het optimaal bereikbaar houden van onze provincie. Overijssel moet goed en veilig bereikbaar zijn voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie en een aantrekkelijk leefklimaat. Daarom werken we aan een veilig en toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk. We staan voor grote veranderingen. Een slimme inrichting van onze mobiliteit kan deze opgaven ondersteunen en versterken.
In onze visie op mobiliteit staan een veilige, duurzame en snelle verplaatsing in en door Overijssel centraal. We leggen de nadruk op het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, Mobiliteitsservices en deelmobiliteit, Privéauto) en op zero emissie vervoer, zowel voor personen- als goederenvervoer. Via het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid werken we aan een veilige weginrichting en stimuleren we veilig (rij)gedrag bij verkeersdeelnemers. Daarnaast streven we naar betaalbaar regionaal OV dat dorpen en steden goed verbindt. We voeren de wettelijke regie en coördineren de inbreng van alle betrokken partijen binnen het beleidsveld mobiliteit. We zijn concessieverlener voor het regionaal openbaar vervoer en werken hiermee aan het verbeteren van onze bereikbaarheid, bijvoorbeeld door de introductie van mobiliteitshubs, elektrificatie van treindiensten en flexibel openbaar vervoersoplossingen.
Als beheerder van provinciale (vaar)wegen werken we aan de instandhouding van een veilig en goed functionerend (vaar)wegennet.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken

We optimaliseren de (benutting van) vervoersystemen en netwerken. Op basis van de omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende Regionaal Mobiliteitsprogramma maken we keuzes over de kwaliteit van ons vervoerssysteem (4.1.1).
In onze mobiliteitsaanpak zetten we met gemeenten en partners in op gedragsbeïnvloeding en een betere bereikbaarheid en onderlinge aansluiting van verschillende vervoerswijzen voor personen en goederen (4.1.2).
Voor een betere bereikbaarheid stimuleren we het bewust kiezen of, hoe, en op welk tijdstip men zich verplaatst. Ook het slim combineren van systemen en netwerken draagt bij aan optimale bereikbaarheid (4.1.3). Dit gebeurt onder andere via de ontwikkeling van mobiliteithubs (4.1.5).

Prestaties

4.1.1 Beleidsontwikkeling mobiliteit

Acties 2026

1. Wij stellen het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) op als uitwerking van de Nieuwe Omgevingsvisie Overijssel. De uitkomsten van de Streefwaarde Bereikbaarheid worden betrokken bij de keuzes. Dit RMP vervangt in 2026 uiteindelijk de bestaande Koersdocumenten.

2. We onderzoeken de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een dashboard om beter te monitoren hoe de mobiliteitsmaatregelen bijdrage aan de doelen van het RMP. Voor verkeersveiligheid onderzoeken we het verkrijgen van meer nauwkeurige data zoals opgeroepen in uw motie van 2 juli 2025.
3. Wij dragen bij aan de uitwerking van de bereikbaarheidsopgaven van de verstedelijkingsregio Zwolle en geven samen met de betrokken partners invulling aan een verstedelijkingsstrategie voor Twente en Stedendriehoek. Onze Regionale Mobiliteitsaanpak Overijssel draagt bij aan de bereikbaarheidsopgaven.
4. Wij voeren studies en pilots uit ter onderbouwing en uitwerking van mobiliteitsvraagstukken zoals een beleidslijn Landbouwverkeer en/of lobbydossiers voor de versterking van onze infrastructuur.
5. Wij werken mee aan lopende studies op spoorverbeteringen zoals de nut- en noodzaakstudie spoorgoederenvervoer GNOE (Goederenvervoer Noordoost Europa) die door het Rijk wordt uitgevoerd en de MIRT-verkenning Nedersaksenlijn.
6. Wij brengen het belang van Overijssel in bij de planvorming van Nationaal Mobiliteitsbeleid en programma's (zoals de Mobiliteitsvisie 2050 en het Bereikbaarheidspeil) en vertalen de concrete betekenis hiervan voor Overijssel in onder andere het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP).
7. Wij verbinden onze mobiliteitsopgaven aan bredere maatschappelijke thema's zoals defensie en wat dit voor Overijssel betekent (zoals omgeving Staphorst) en brede welvaart door het versterken van de samenwerking en afstemming op de corridor Zwolle - Twente - Münster.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting
Actie 2
Het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) ligt nu ter inzage en wordt eind 2026/ begin 2027 vastgesteld. Het dashboard ontwikkelen we in 2027 zoals opgenomen in de Begroting 2027.

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten
- Brief aan PS - Actuele ontwikkelingen goederenvervoer spoor Oost-Nederland 2023
- Brief aan PS - Actuele ontwikkelingen goederenvervoer spoor Oost-Nederland 2025

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema

Begrotingswijziging
- Geen

4.1.2 Regionale Mobiliteitsaanpak

Acties 2026
1. Wij actualiseren samen met onze partners ons meerjarig investeringsprogramma Mobiliteit op basis van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) en Strategische programma's. Hierbij zetten we in op de brede mobiliteitsaanpak om de mobiliteitstransitie te faciliteren.
2. Wij stellen vanuit onze gebiedsgerichte aanpak samen met onze partners de bestedingsplannen Mobiliteit 2026 voor Twente en West-Overijssel op en verwerken dit in onze begroting.
3. Wij stellen samen met de gemeenten het uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UVP) voor 2027 op van waaruit gemeentelijke en provinciale projecten en/of maatregelen worden gesubsidieerd/gefinancierd. Hierbij stimuleren wij ook projecten die bijdragen aan de ambitie rondom de verstedelijkingsopgaven.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2026
- Statenvoorstel - Integrale Netwerkvisie Overijssel
- Statenvoorstel - Koersdocument Fiets
- Statenvoorstel - Uitwerking Koersdocument Fiets Overijssel
- Statenvoorstel - Koersdocument Openbaar Vervoer
- Brief aan PS - Rapport Referentiekader bereikbaarheid Kernnet auto Overijssel en rapport
- Brief aan PS - Aanpak knelpunten economische bereikbaarheid Kernnet auto Overijssel
- Statenvoorstel - Koersdocument Goederenvervoer en Logistiek
- Werken aan logistiek Overijssel 2024-2027
- Statenvoorstel - Beleidsimpuls Verkeersveiligheid
- Brief aan PS - Uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid Overijssel 2021-2024

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken

Acties 2026

1. Wij zetten onze provinciale gedragsaanpak voort en dragen daarmee bij aan de nieuwe landelijke aanpak spitsspreiden en -mijden.
2. We dragen bij aan de doelen van het Klimaatakkoord door de mobiliteit te verduurzamen. Onderdeel hiervan is het stimuleren van de aanleg van openbare laadinfrastructuur (zowel laadinfra voor personenvervoer als logistiek). Dit doen we vanuit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) Oost, samen met Gelderland.
3. Wij verbinden onze verduurzamingsopgaven aan de maatschappelijke energietransitie, bijvoorbeeld elektrische aansluitpunten voor vrachtauto's en elektrische bussen.
4. We zetten in op bewezen innovatieve slimme mobiliteitsprojecten die bijdragen aan de bestaande mobiliteitsthema's en -programma's zoals slimme verkeerslichten, innovaties rond fiets zoals MegaBITS (Bike Intelligente Transport Systemen), de fietsstimuleringsapp en mobiliteitsdiensten. We ondersteunen de wegbeheerders met de digitaliseringsopgave mobiliteit zoals vastgelegd in de nieuwe Europese richtlijnen.
5. Samen met de werkgeversnetwerken vanuit onder andere VNO-NCW en de MKB regio’s zetten wij in op minder, ander en schoner vervoer door advies, kennisdeling en inzet van gedragsinterventies.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget, aan de lastenkant, van € 2,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen.

Toelichting

We hebben een specifieke uitkering ontvangen voor Spitsspreiden en -mijden. Deze middelen worden deels in 2026 ingezet. Hierdoor hebben we een deel van de eigen middelen niet nodig waardoor die bij de jaarrekening vrij kunnen vallen naar de algemene middelen (€ 0,25 miljoen).

De middelen voor de specifieke uitkering nemen we bij deze monitor op in de begroting.
GS begrotingswijziging
Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitsspreiden en - mijden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,55 miljoen.
We stellen ook voor om een extra baat op te nemen van € 70.000 vanwege reeds genomen last in 2025 die dit jaar verantwoord moet worden ten behoeve van de SPUK spitsspreiden en -mijden. Hierdoor ontstaat ruimte in de algemene middelen wat bij de jaarrekening vrij zal vallen.
PS begrotingswijziging
Wij stellen voor om een baat te ramen van € 70.000 op prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitspreiden en -mijden in 2026.

Gedragsaanpak spitsdruk (P-nota 2027)
Voor de gedragsaanpak zijn de middelen beschikbaar gesteld bij de P-nota 2027. Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de gedragsaanpak om de spitsdruk te verlagen. Hiermee kan er ingespeeld worden op nieuwe vragen, opschaling van het programma en doorontwikkeling van de gedragsaanpak. De middelen zijn dit jaar nog niet nodig, omdat we eerst gebruik gemaakt hebben van de SPUK middelen en daarom zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming van € 0,15 miljoen voorstellen.

Decentralisatieuitkering Nationale Agenda Laadinfrastructuur
Voor de uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) ontvangen we aanvullende middelen van het Rijk. Hiermee werken we aan voldoende laadinfrastructuur voor verschillende vormen van vervoer en dragen we bij aan een landelijk dekkend laadnetwerk. Voor Overijssel gaat het om € 979.000 in 2028, € 367.000 in 2029 en € 184.000 in 2030. Wij stellen u voor deze middelen middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 van prestatie 4.1.3.

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema

Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

PS-begrotingswijziging (baten)	70
GS-begrotingswijziging (baten)	550
GS-begrotingswijziging (lasten)	550
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	150

4.1.5 Mobiliteitshubs

Acties 2026
1. Wij voeren een effectmeting uit van de hubs die in de eerste tranche zijn gerealiseerd. Via een informatiesessie informeren wij uw Staten over de resultaten en leerpunten.
2. Wij stimuleren en coördineren de realisatie van de tweede tranche hubs.

3. Wij verwerken de resultaten en ervaringen in een Hubvisie. Wij informeren u dit jaar via een informatieve brief over de stand van zaken en leggen de visie in 2027 ter vaststelling aan uw Staten voor.
4. Wij werken samen in een gebiedsgerichte aanpak en inventariseren alle belangen en opgaven waarmee we de ruimtelijke- en verkeerskundige situatie bij de A28 Lichtmis optimaliseren.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 2
Er zijn nog onvoldoende aanvragen ingediend. Voor Slagharen en Haaksbergen zijn aanvragen in voorbereiding. We brengen de regeling actief onder de aandacht bij gemeenten.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget van € 1,6 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,1 miljoen.

Toelichting:

Uitvoeringskosten programma mobiliteitshubs

In 2026 is nog € 0,2 miljoen beschikbaar voor uitvoeringskosten. Dit budget wordt naar verwachting niet volledig benut. In Q4 2026 starten we met het adaptief programma mobiliteitshubs, als vervolg op de Routekaart mobiliteitshubs. Dit loopt door tot medio 2027. Voor het opstellen van het programma zijn onder andere sessies met gemeenten en mogelijk externe ondersteuning nodig. Daarom schuiven we het resterende budget door naar 2027.

Subsidieregeling Regionale hubs

Voor de subsidieregeling Regionale hubs is in 2026 nog € 1,3 miljoen beschikbaar. Er zijn nog geen aanvragen ingediend, maar aanvragen voor Slagharen en Haaksbergen zijn in voorbereiding. Naar verwachting wordt voor beide locaties maximaal € 0,4 miljoen ingezet. We verwachten dat in ieder geval 1 aanvraag dit jaar nog beschikt kan worden. De andere zal begin volgend jaar zijn. We brengen de regeling actief onder de aandacht bij gemeenten en verwachten dat het resterende beschikbare budget voor het einde van de coalitieperiode grotendeels wordt benut. We schuiven nu dus € 0,9 miljoen door naar 2027.

GS begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.1.5 een budget van € 1,1 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Voortgang hubprogramma (incl. bijlage Eerste tranche hubaanpak in Overijssel smaakt naar meer)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel aanpak van hubs in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-1118

Dit is wat wij doen

4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer

Als opdrachtgever voor het regionale openbaar vervoer (OV) verlenen wij concessies voor bus en trein. Wij zetten in op kwaliteitsverbetering en stemmen het vervoersaanbod af op de vraag. We versterken het kernnet en vinden oplossingen voor de kleinere vervoersstromen. Met een omvorming van openbaar vervoer naar publieke mobiliteit krijgt de vraag naar mobiliteit een passender en meer toekomstbestendig aanbod.
We zetten ons in om de treintrajecten Zutphen – Hengelo – Oldenzaal, Almelo – Hardenberg en Enschede – Gronau (Münster) te elektrificeren om robuuste en duurzame treindiensten te realiseren. We werken door aan zero emissie busvervoer.
Openbaar vervoer moet veilig en toegankelijk zijn. De provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel hebben samen met de vervoerders en politie een convenant om sociale veiligheid zo goed mogelijk te garanderen binnen de kaders van budget, wet en beleid. Uitvoering gebeurt volgens gezamenlijke jaarplannen. Ons openbaar vervoer moet toegankelijk en vanzelfsprekend zijn, zodat iedereen er goed gebruik van kan maken (4.2.3 t/m 4.2.7).
We werken mee aan het Rijksprogramma 'Toekomstbeeld OV 2040' en behartigen daarin de belangen van Overijssel. We werken aan gezamenlijke kennisontwikkeling (4.2.1).

Prestaties

4.2.1 Transities Openbaar Vervoer

Acties 2026

1. Wij realiseren verbeteringen (maatregelen) vanuit de reserve Publieke Mobiliteit.
2. Wij verkennen, samen met onze bestuurlijk partners, belangengroeperingen en mobiliteitsaanbieders, oplossingen die de mobiliteitstransitie verder helpen te realiseren mede in het licht van de verstedelijkingsopgaven.
3. Wij verkennen en realiseren samen met de bestuurlijke partners in Overijssel het vormgeven van publieke mobiliteit.
4. Wij verbeteren de toegankelijkheid van het openbaar vervoer op fysiek, mentaal en financieel vlak door de abonnementen, informatie en wijze van benadering aan te passen aan diverse doelgroepen waaronder minder-validen en laaggeletterden. Op deze wijze maken wij het openbaar vervoer ook geschikt om een deel van de mobiliteitsvraag vanuit het Wmo en het leerlingenvervoer op te vangen.
5. Wij werken landelijk, binnen het DOVA-verband, samen met andere overheden om het openbaar vervoer verder te verbeteren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Spelregels Reserve Publieke Mobiliteit inclusief Ontwikkelplan Openbaar Vervoer

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein

Acties 2026

1. Wij zetten het concessie- en contractmanagement voor de uitvoering van onze openbaar vervoer concessies voort. We blijven met onze vervoerders in gesprek over hun prestaties en bespreken met hen mogelijkheden voor verdere verbeteringen zoals bijvoorbeeld het verkennen van vraagafhankelijk vervoer in de Kop van Overijssel en op welke wijze de capaciteit op de lijn Zwolle-Enschede kan worden uitgebreid zoals door uw Staten opgeroepen in moties.

2. Wij begeleiden de implementatie van de nieuwe concessies voor de treindiensten Zwolle-Emmen en Almelo-Hardenberg (Vechtdallijnen) en het kortlopend contract van de grensoverschrijdende treindiensten NWM (Enschede – Münster, Enschede – Dortmund) en Hengelo - Bielefeld.
3. Wij bereiden de aanbesteding van de openbaar vervoer concessie Twente voor en betrekken daarbij onder andere de reizigers en chauffeurs en verkennen de mogelijkheden van publieke mobiliteit hierin.
4. Wij begeleiden de wervingsacties van vervoerders voor nieuwe reizigers.
5. Wij ondersteunen de OV-ambassadeurs in hun rol om reizigers te informeren en wegwijs te maken in het openbaar vervoer.
6. Wij vernieuwen met Flevoland en Gelderland de dynamische reisinformatiepanelen (DRIS) bij bushaltes en -stations.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Ontwikkelplan Openbaar Vervoer

Op 28 januari heeft u het Statenvoorstel Spelregels Reserve Publieke Mobiliteit vastgesteld. Daarin is toegezegd dat uw Staten via de Begroting of de Monitor worden geïnformeerd over projecten en voorstellen uit het ontwikkelplan OV die binnen de lopende begroting passen. De volgende maatregelen met bekostiging uit de Reserve Publieke Mobiliteit worden voorbereid:

- Scenariostudie spoor
  Wij voeren vanuit het ontwikkelplan OV een scenariostudie spoor uit. Dit is een studie naar een toekomstige optimale concessie-indeling van de regionale treindiensten in Overijssel en kan input geven op de nota van uitgangspunten regionale treindiensten te wijzigen.
- Vlootplan IJssel-Vecht
  In de concessie IJssel-Vecht wordt samen met de provincie Flevoland een capaciteitsvraagstuk opgelost door 7 gebruikte BYD K7 bussen met een lengte van 9 meter in de concessie te vervangen door 7 nieuwe gelede ZE-bussen met een lengte van 18 meter. Provincie Overijssel draagt bij in deze investering na aftrek van opgelegde boetes en de restwaarde van de BYD K7 bussen.
- Carpoolinitiatief
  We voeren een praktijk onderzoek uit waarmee we ervaringen op doen gericht op het verlagen van spitsbelasting.
- Deelfietsysteem Pak 'Em
  We dragen met een subsidie bij aan een project in de gemeente Steenwijkerland waarmee we een deelfietssysteem uitbreiden in het landelijk gebied om ervaringen op te doen voor verdere uitrol.
- Werkgeversaanpak
  Wij breiden het instrumentenpalet van de werkgeversaanpak uit met een subsidie voor een mobiliteitskaart voor het midden- en kleinbedrijf om, daar waar het toegevoegde waarde heeft vanuit een bedrijfsscan, voor hen de drempel te verlagen deze kaarten voor hun medewerkers aan te schaffen.

Via een Statenvoorstel heeft u besloten over

- Uitbreiding busvervoer Twente-ZHO
- Extra treinstellen concessie Zwolle-Enschede

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Bij Monitor I hebben wij aangegeven u bij de 2e Monitor nauwkeuriger te informeren over het verwachte jaarresultaat. Op een lastenbudget van € 134,1 miljoen verwachten wij een overbesteding van € 6,4 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij € 13,3 miljoen meer baten dan begroot, op een budget van € 42,5 miljoen.
Per saldo verwachten wij daarmee een voordelig resultaat van circa € 6,9 miljoen.
Een aantal onzekerheden in bovenstaande ramingen liggen vooral in:

1. Het definitief aantal gereden dienstregelingsuren en -kilometers, opbrengsten en de definitieve prijsindexen.
2. Eventuele maatregelen om de continuïteit van het openbaar vervoer in de concessie IJssel-Vecht te borgen, zie brief van 08-07-2026. U wordt separaat geïnformeerd over dit dossier.

Toelichting
De huidige budgettaire ruimte is tijdelijk van aard en wordt met name verklaard door:

- De toevoeging van Bikker-middelen aan het beschikbare budget;
- Incidentele meevallers uit subsidievaststellingen van eerdere jaren en boeteoplegging;
- De introductie van nieuwe maatregelen vanuit het ontwikkelplan, waarvan de financiële effecten zich door de doorlooptijd tussen planvorming en realisatie pas geleidelijk manifesteren;
- De huidige inschatting van de financiële gevolgen van lopende aanbestedingen en bijbehorende risico's.
- Extra opbrengsten emissiereductie-eenheden (ERE) *
- Effecten Ontwikkelplan Openbaar Vervoer

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de budgettaire ruimte in de komende jaren geleidelijk afneemt en in 2029 beperkt zal zijn.
Voor de tussenliggende jaren zal op grond van de spelregels Reserve Publieke Mobiliteit (PS25-000777) worden voorgesteld deze onderbesteding aan de Reserve Publieke Mobiliteit toe te voegen zodat deze middelen beschikbaar blijven voor het openbaar vervoer.
PS Begrotingswijziging
Wij stellen u voor om de lasten van prestatie 4.2.3 van de begroting 2026 met € 6,4 miljoen te verhogen en de baat met € 13,3 miljoen te verhogen en vervolgens het gesaldeerde bedrag van € 6,9 miljoen toe te voegen aan de Reserve Publieke Mobiliteit.
Overige financiële ontwikkelingen
<u>OV-amendement van Kamerlid Grinwis</u>
Bij monitor I is aangegeven dat Overijssel naar verwachting zowel in 2026 en 2027 circa € 8,9 miljoen zal ontvangen vanuit het OV-amendement van Kamerlid Grinwis. Ondanks dat deze middelen nog niet zijn opgenomen in de septembercirculaire is er inmiddels voldoende duidelijkheid dat wij deze middelen in 2026 en 2027 zullen gaan ontvangen. Wij zullen deze Rijksmiddelen na ontvangst aanwenden om onze vervoerders te compenseren voor het lagere studentenreisrecht in 2026 (en 2027).
PS Begrotingswijziging
We stellen voor om de de last van prestatie 4.2.3 van 2026 te verhogen met € 8,9 miljoen. De raming van de baat van € 8,9 miljoen wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'.
<u>Decentralisatie uitkering decentraal spoor</u>
Bij monitor I is de begroting 2026 gewijzigd voor de nog te ontvangen Rijksbijdrage decentraal spoor. Wij verwachten dat deze decentralisatie uitkering in lijn met voorgaande jaren via de decembercirculaire van het Provinciefonds zal worden uitgekeerd.
<u>Emissiereductie-eenheden (ERE)</u> *
Naast bovenstaande effecten ontstaat extra ruimte door opbrengsten voor emissiereductie-eenheden. In Nederland is de herziene Europese richtlijn hernieuwbare energie RED III

omgezet in wet- en regelgeving (systematiek). Per 1 januari 2026 is de systematiek in dit kader gewijzigd van hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's) naar Emissiereductie-eenheden (ERE's).
Onveranderd blijft het marktmechanisme met verhandelbare eenheden. Vanuit onze concessies verwachten wij over 2026 op basis van nieuwe inzichten € 3,4 miljoen baten te genereren. Dit is circa € 1,6 miljoen meer dan bij monitor I is ingeschat en draagt daarmee bij aan het positieve resultaat van prestatie 4.2.3 van de begroting 2026.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Rapportage voortgang OV-concessies Q1 2026
- Statenvoorstel - Extra Treinmaterieel Zwolle-Enschede

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (baten)	22200
PS-begrotingswijziging (lasten)	15300

4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer

Acties 2026

1. Wij zetten de elektrificatie van de spoorlijnen Almelo-Mariënberg (zie ook 4.2.7) en Zutphen-Hengelo-Oldenzaal voort. Wij treffen de eerste voorbereidingen voor realisatie van elektrificatie op de lijn Almelo-Mariënberg. Voor de elektrificatie van de lijn Zutphen-Hengelo-Oldenzaal willen we de planuitwerkingsstudie opstarten en blijven wij met partners in gesprek om de elektrificatie ook hier te realiseren.
2. Wij zetten de (voorbereidingen op) elektrificatie van het spoor Enschede-grens(Gronau) voort. We onderzoeken de mogelijkheden om de treinverbinding Enschede-Gronau door te trekken richting Hengelo. In 2026 ronden we deze studies af, en streven ernaar met onze Duitse partners een realisatiebesluit te nemen. De lobby voor een optimale verbinding tussen Zwolle en Münster wordt gecontinueerd. Samen met onze Duitse projectpartners kijken we naar de mogelijkheden om het spoor te verbeteren en de treindiensten verder te ontwikkelen. In dit proces werken we samen met de betrokken regio's in Nederland en Duitsland, ProRail en het Rijk.
3. Wij zetten samen met projectpartners de verbetering van het traject Zwolle-Meppel voort.
4. Wij blijven met de NS in gesprek om de rechtstreekse verbindingen vanuit Twente naar de Randstad zo snel mogelijk weer in de dienstregeling opgenomen te krijgen, ook naar aanleiding van de motie 'Verbetering Intercityverbinding Regio Twente' van 2 juli 2025. De uitvoering hiervan kan financiële consequenties hebben voor de provincie Overijssel.
5. Wij blijven betrokken bij de ontwikkelingen rondom de Nedersaksenlijn. De elektrificatie van de spoorlijn Almelo-Mariënberg is onderdeel van de Overijsselse inzet om deze nieuwe verbinding mogelijk te maken (zie ook 4.2.7).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Op een budget, aan de lastenkant, van € 3,8 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 2,7 miljoen. Op het batenbudget van € 1,2 miljoen verwachten wij € 0,7 miljoen minder inkomsten te ontvangen dan begroot.
Zutphen-Hengelo
Zutphen-Hengelo bevindt zich in de fase van de planuitwerking. Op basis van de laatste voortgangsrapportage van ProRail verwachten wij dit jaar € 1,8 miljoen minder uit te geven dan eerder voorzien. Omdat de bijdrage van Gelderland afhankelijk is van de gerealiseerde uitgaven, vallen de baten naar verwachting ook € 0,7 miljoen lager uit dan begroot. De planuitwerking is later van start gegaan dan eerder gepland, daarom worden in 2026 minder kosten gerealiseerd. Dit heeft geen effect op de doelen van deze opgave.
PS begrotingswijziging
We stellen voor om voor prestatie 4.2.4 een budget van € 1,8 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027. Daarnaast stellen we voor om de baat van € 0,7 miljoen door te schuiven naar 2027.
Enschede-Gronau
Voor het project Enschede-Gronau verwachten wij in 2026 € 0,9 miljoen minder uit te geven dan begroot. De besluitvorming over de vervolgfase van het project en de bijbehorende uitvoering vraagt meer tijd dan eerder voorzien. Hierdoor worden de beschikbare middelen in 2026 niet ingezet. De opdracht is door IenW aan ProRail verstrekt. Onze provinciale bijdrage rekenen we af aan het einde van de studiefase. De studies naar elektrificatie en doorkoppeling worden eind 2026/begin 2027 opgeleverd.
PS begrotingswijziging
We stellen voor om voor prestatie 4.2.4 een budget van € 0,9 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Publicatie aanbesteding concessie treindienst Zutphen - Hengelo - Oldenzaal (ZHO) dec. 2028
- Statenvoorstel - Extra treinmaterieel Zwolle-Enschede
- Brief aan PS - Afdoening motie 'Verbetering bereikbaarheid regio Twente'
- Motie - (Intercity) Verbetering bereikbaarheid Regio Twente (BBB e.a.)
- Statenvoorstel - Investeringsbesluit elektrificatie Almelo-Mariënberg
- Statenvoorstel - Planuitwerking elektrificatie Almelo-Hardenberg
- Statenvoorstel - Verkenning elektrificatie en doorkoppeling Enschede-Gronau
- Brief aan PS - Voortgang elektrificatie spoorlijnen
- Brief aan PS - inzake Schiphol - Twente
- Statenvoorstel - Verkenningsfase elektrificatie spoorlijnen

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (baten)	-729
PS-begrotingswijziging (lasten)	-2698

4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede

Acties 2026

1. Wij ronden de uitvoering af van de kwaliteitsverbeteringen van de treinverbinding Zwolle-Enschede (versnellen intercity, verbeteren perronveiligheid en bereikbaarheid stations Heino en Raalte). Het gaat hierbij om het afronden van enkele restpunten en de contractuele aspecten.
2. Wij onderzoeken verdere verbeteringen met betrekking tot de robuustheid van de spoorverbinding tussen Zwolle en Enschede, mede vanuit het belang van de corridor Zwolle-Twente-Münster. Hierover is op 2 juli 2025 de motie 'Toekomst treinverbinding Zwolle-Enschede' aangenomen. De uitvoering van deze motie kan financiële consequenties hebben.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op het budget van € 1,4 miljoen verwachten wij € 0,2 miljoen minder uit te geven dan begroot.
De uitvoering van de kwaliteitsverbeteringen op de treinverbinding Zwolle-Enschede is grotendeels afgerond. Een deel van de resterende financiële afwikkeling van het project vindt later plaats dan eerder voorzien. Hierdoor schuift naar verwachting € 0,2 miljoen door naar volgend jaar. We schuiven dit bedrag door naar 2027 in de verwachting dat de afrekening dan plaats kan vinden. Daarom stellen we ook voor om de einddatum van het KVO budget te verlengen t/m 2027, omdat deze nu op 2026 staat.

PS begrotingswijziging

We stellen voor om de lasten van € 0,2 miljoen voor prestatie 4.2.6, samen met de bijbehorende onttrekking aan de Reserve Kwaliteit van Overijssel, door te schuiven van 2026 naar 2027 en de looptijd van het KVO budget op prestatie 4.2.6 ook een jaar te verlengen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Extra treinmaterieel Zwolle-Enschede
- Besluit+Statenvoorstel+Extra+treinmaterieel+Zwolle-Enschede

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	-200

4.2.7 Elektrificatie Almelo - Mariënberg

Acties 2026

1. Wij starten, samen met de betrokken projectpartners, de voorbereidingen voor de uitvoering op. In 2026 begeleiden wij de selectie van een aannemer. Daarna blijven we betrokken bij de voorbereidingen die de aannemer doet om het werk in 2027 en 2028 uit te voeren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Prognose
Op het budget van € 2,4 miljoen verwachten wij € 1 miljoen minder uit te geven dan begroot.
De aanbesteding van het werk (door ProRail) is iets later gestart vanwege een langere doorlooptijd van de planstudie. Hierdoor valt het uitgavenpatroon iets later dan aan het begin van het jaar voorzien.
PS begrotingswijziging
We stellen voor om voor prestatie 4.2.7 een budget van € 1 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Investeringsbesluit elektrificatie Almelo-Mariënberg

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	-1000

Dit is wat wij doen

4.3 Vaker op de fiets

We zetten, vanuit het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, Mobiliteitsdiensten en Privéauto) , sterk in op actieve mobiliteit: lopen en fietsen. Wij stimuleren het gebruik van de (elektrische) fiets op afstanden tot ongeveer vijftien kilometer. De fiets is belangrijk als vervoermiddel van en naar stations, mobiliteitshubs, bushaltes en carpoolplaatsen. Het belang van actieve mobiliteit is de bijdrage aan onze maatschappelijke opgaven zoals leefbare steden en dorpen, de bereikbaarheid van voorzieningen en economische kernen, minder CO2 uitstoot, gezonde en vitale bewoners. Een kwalitatief goed en veilig fietsnetwerk is een randvoorwaarde voor het stimuleren van fietsen. We blijven daarom gezamenlijk investeren in ons Kernnet fiets.
Daarnaast zetten we samen met onze partners in op gedragsinterventies, via o.a. de landelijke campagnes, werkgeversaanpak en verkeersveiligheidsacties (4.3.1).

Prestaties

4.3.1 Stimuleren fietsgebruik
Acties 2026
1. Wij stimuleren het fietsgebruik door infrastructurele projecten te ontwikkelen en uit te voeren in samenhang met gedragsbeïnvloeding en techniek. De middelen uit het door uw Staten vastgestelde Investeringsvoorstel Fiets maken versnelling mogelijk. Dit doen wij samen met onze partners.
2. Wij stellen dit jaar het geactualiseerde Kernnet Fiets vast als basis van onze provinciale beleidsvoering rondom Fiets en het uitgangspunt voor de subsidieregeling (de verdeling van de beschikbare middelen vanuit het Provinciefonds voor verkeer en vervoer). Hierbij kijken we naar de mogelijkheden voor het versnellen van de plannen voor doorfietsroutes en nemen we de verbindingen tussen hubs en doorfietsroutes op zoals u verzocht heeft in de Motie 'Een tandje erbij' van 2 juli 2025.

3. Wij werken samen met gemeenten, buurprovincies en het Rijk aan realisatie van de regionale doorfietsroutes en de F35, waaronder de routes Lonneker-Oldenzaal, Steenwijk-Zwolle, Wijhe-Zwolle, Zwolle-Hardenberg, Nijverdal-Zwolle en Deventer-Raalte.
4. Wij stimuleren goede fietsvoorzieningen bij regionale hubs en goede fietsroutes van/naar regionale hubs.
5. Wij (mede)financieren gemeentelijke en provinciale fietsinfrastructuur om te komen tot een kwalitatief goed en veilig fietsnetwerk volgens de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde uitvoeringsprogramma. Uw Staten worden in het eerste kwartaal per brief geïnformeerd over het uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UVP) 2026 (zie ook prestatie 4.1.2).
6. Wij voeren samen met gemeenten gedragsinterventies uit om onze inwoners te stimuleren vaker de fiets te pakken. Wij zijn initiator en voeren de regie over de fietsstimulering App 'Da's zo gefietst'. Wij ontwikkelen stimuleringsacties zoals de 'Fietstrein/BikeTrain' voor schoolgaande kinderen en koppelen dit aan verkeersveiligheidsacties. Ook leggen we een directe relatie met de verbeteringen van de gemeentelijke en provinciale fietsinfrastructuur.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Fiets 2024
- Atlas van Overijssel (Kernnet Fiets Overijssel)
- Website - Da's zo gefietst
- Motie - Een tandje erbij (D66 e.a.)
- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2024
- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2025
- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2026

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek

Onder de vlag van Logistics Overijssel werken we aan een toekomstbestendige logistieke sector (4.4.1). We hebben goed bereikbare werklocaties op strategische knooppunten aan (inter)nationale routes. Deze sterke logistieke positie willen we nog beter benutten. Samen werken we aan een efficiënt en duurzame transitie van het goederenvervoer (4.4.2). Dat vergroot de bereikbaarheid, de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde van de logistieke sector.

Prestaties

4.4.1 Logistics Overijssel

Acties 2026

1. Wij werken samen met onze partners onder de vlag van Logistics Overijssel aan een toekomstbestendige logistieke sector. Wij voeren onze opgaven, ambities en projecten uit die door uw Staten zijn vastgesteld in het werkplan Werken aan Logistics Overijssel 2024-2027.

2. Wij ondersteunen Logistics Overijssel (secretariaat, aanjager kernteam en werktafels) en de logistieke netwerkorganisaties.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Werken aan Logistics Overijssel 2024-2027 (incl. besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

4.4.2 Slimme, vitale en innovatieve logistiek en goederenvervoer

Acties 2026

1. Samen met onze partners voeren we projecten uit die bijdragen aan het efficiënt benutten van ruimte en het bereikbaar houden van Overijssel. Dit geldt voor goederenvervoer via binnenvaart, weg en spoor.
2. We volgen de implementatie van de vrachtwagenheffing (voorzien in juli 2026) en organiseren samen met de gemeenten en Rijkswaterstaat de monitoring en evaluatie van de effecten.
3. Wij vergroten de zichtbaarheid van Logistics Overijssel in het (inter)nationale netwerk en versterken de netwerksamenwerking op de North Sea Baltic corridor. Dit doen we door een actieve (inter)nationale lobby, door handelsmissies en deel te nemen aan relevante (inter)nationale congressen en beurzen.
4. Samen met onze partners werken we aan duurzame toeleveringsketens. We ondersteunen gemeenten en ondernemers bij de energietransitie in transport en logistiek, onder andere door het realiseren van passende laadinfrastructuur en het verduurzamen van stedelijke logistiek. Daarnaast stimuleren we de verduurzaming van zowel het wegtransport als de binnenvaart.
5. Wij realiseren slimme infrastructuur en corridors via projecten zoals Connecting Transport Corridors, door data slim te ontsluiten en toe te passen, en door innovatieve initiatieven te stimuleren – zoals autonoom rijden.
6. Wij werken samen met diverse mbo-, hbo- en universitaire kennisinstellingen om innovaties in goederenvervoer en logistiek te stimuleren, met een sterke focus op praktische toepasbaarheid binnen bedrijven.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringen Goederenvervoer en Logistiek

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

4.5 Iedereen elke dag veilig thuis

Verkeersveiligheid is fundamenteel voor de leefbaarheid in Overijssel. De ongevallencijfers en de maatschappelijke kosten onderstrepen de noodzaak dat we ons blijven inzetten op het veiliger maken van het verkeer. Op basis van het landelijke Strategisch Plan

Verkeersveiligheid (SPV) 2030 werken we aan onze uitvoeringsprogramma's en dragen wij bij aan de ambities om het aantal verkeersslachtoffers te verlagen. Dat doen we door het veiliger maken van het wegennetwerk in onze provincie (4.5.1.) en door gedragsbeïnvloeding (4.5.2.).

Prestaties

4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

Acties 2026

1. Wij co-financieren gemeentelijke en provinciale infrastructurele projecten om de verkeersveiligheid te verbeteren volgens de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde uitvoeringsprogramma. We dragen op deze wijze bij aan de uitvoering van het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030.
2. Wij werken samen met de gemeenten en verkeersveiligheidspartners aan Uitvoeringsprogramma's Verkeersveiligheid gebaseerd op de risico gestuurde aanpak.
3. Wij zetten in op het verkeersveilig maken van 6 risicovolle provinciale N-wegen. In een actieplan verkeersveiligheid werken we op basis van locatie- en haalbaarheidsonderzoeken maatregelen uit voor kruispunten en wegvakken.
4. Wij voeren lobby richting Rijk voor realisatie van alle maatregelen die nodig zijn om de hele N36 verkeersveilig te maken. In 2025 heeft het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld; voor de aanleg van een fysieke rijbaanscheiding op de N36 is dit nog altijd niet toereikend. Wij adviseren over de door Rijkswaterstaat op te stellen planuitwerking voor de benodigde maatregelen op deze weg, brengen hierbij mogelijke mee koppel kansen in en stimuleren daar waar mogelijk de voortgang.
5. Wij stellen een beleidslijn landbouwverkeer op.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 3 Actieplan verkeersveiligheid
Voor risicovolle locaties voeren we eerst veiligheids- en probleemanalyses uit. Op basis daarvan bepalen we welke maatregelen nodig zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren. Deze analyses zijn nog niet voor alle locaties afgerond. Daardoor kunnen de beoogde maatregelen op een aantal locaties niet meer in 2026 worden uitgevoerd. Na afronding van de analyses onderzoeken we, waar nodig, de technische en verkeerskundige haalbaarheid van de beoogde maatregelen. De maatregelen die haalbaar blijken, worden verder voorbereid en waar mogelijk gekoppeld aan gepland groot onderhoud. Zo kunnen we de werkzaamheden doelmatig uitvoeren en beperken we hinder voor het verkeer. De betreffende locaties en maatregelen blijven onderdeel van het actieplan. Daarom schuiven we € 1,0 miljoen door naar 2027.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose

Op een budget van € 6,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,4 miljoen. Zoals inhoudelijk genoemd zijn niet alle veiligheids- en probleemanalyses al uitgevoerd voor risicovolle locaties. Daarom schuiven we € 1 miljoen door naar 2027.
Daarnaast resteert voor haalbaarheidsonderzoeken € 0,4 miljoen. Met deze onderzoeken bepalen we hoe de beoogde maatregelen op risicovolle locaties technisch en verkeerskundig kunnen worden uitgevoerd. Een aantal onderzoeken is inmiddels gestart, maar wordt niet meer volledig in 2026 afgerond. De werkzaamheden en bijbehorende uitgaven lopen daarom door in 2027. Om het budget beschikbaar te houden voor afronding van deze onderzoeken, schuiven we € 0,4 miljoen door naar 2027.

GS begrotingswijziging
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 1,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Verkeersveiligheid (besluit)
- Brief aan PS - Motie toename verkeersslachtoffers grondig in beeld

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-1400

4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid

Acties 2026

1. Wij werken samen met onze partners aan het ontwikkelen en uitvoeren van de gedragsbeïnvloedende aanpak op basis van het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Overijssel voor de regionale samenwerking en provinciale wegen. We werken daarbij aan de belangrijkste risicothema's en geven daarmee uitvoering aan het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030.
2. Wij voeren jaarlijks het Werkplan Verkeersveiligheid en Gedragsbeïnvloeding voor Overijssel uit. Dit werkplan is gebaseerd op de belangrijkste risicothema's in het verkeer voor de regionale samenwerking en onze provinciale wegen.
3. Wij verlenen subsidie aan gemeentelijke verkeersveiligheidsprojecten en -programma's op het gebied van gedragsbeïnvloeding. Uw Staten worden hier jaarlijks over geïnformeerd via een informatiebrief over het vastgestelde Uitvoeringsprogramma (UVP) Mobiliteit.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Prognose
Op een budget van € 5,4 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,8 miljoen.

Toelichting
Binnen het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit verwachten lagere vaststelling van subsidies uit eerdere jaren. Conform PS besluit (Herprioritering 2020/1102400) zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming voorstellen om dit bedrag beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Uitvoeringsprogramma UVP 2024
- Brief aan PS - Uitvoeringsprogramma UVP 2025
- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2026
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Verkeersveiligheid (besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	750

Dit is wat wij doen

4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer

Een goed en veilig wegennet in de provincie is en blijft noodzakelijk voor de bereikbaarheid van woningen, werklocaties en voorzieningen in Overijssel. Hierbij hechten we veel waarde aan goede (inter)nationale verbindingen. Samen met onze regiopartners maken wij er ons hard voor dat het Rijk blijft investeren in de verbetering van Rijkswegen in Overijssel.
De opgaven voor woningbouw, duurzame mobiliteit met het STOMP principe (Stappen, Trappen, OV, Mobiliteitsdiensten, Prive-auto), en ruimtelijke keuzes vragen om een integrale afweging voor nieuwe investeringen in het wegennet. Vanuit de Wegenvisie in de Integrale Netwerkvisie Overijssel (INO) werken wij dit uit in een Meerjarenprogramma Wegen (4.6.2 t/m 4.6.13).

Prestaties

4.6.2 A28

Acties 2026

1. Het in 2022 uitgevoerde gebiedsgericht MIRT-onderzoek 'Bereikbaarheid Zwolle en omgeving' en de opgestelde 'Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle' zetten in op een Regionale Mobiliteitsstrategie om de bereikbaarheid van de regio op peil te houden en zo de doorstroming op de A28 in stand te houden en de regionale woningbouwopgave te faciliteren. Wij werken samen met de betrokken gemeenten aan deze mobiliteitstransitie. We bewaken de voortgang van de gemaakte afspraken in het jaarlijks overleg met het Rijk (BO MIRT) 2022 en nog te maken vervolgafspraken met het Rijk.
2. Met naburige provincies zoals Drenthe en Flevoland zetten we de afstemming voort over onze inzet op de A28 vanuit de gezamenlijke werkgeversaanpak uit de Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX) afspraken.
3. Rijkswaterstaat gaat verder met de voorbereiding van de uitvoering van inframaatregelen op de A28 (met in Overijssel knooppunt Lankhorst) waarvan de realisatie gepland staat in 2027/2028. Wij houden hierbij een vinger aan de pols.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Op 16 oktober 2026 heeft de Minister van I&W de Kamer geïnformeerd over de Herprioritering van het Mobiliteitsfonds en het Deltafonds. Als gevolg van de omvangrijke onderhouds- en vernieuwingsopgave heeft de Minister binnen het Mobiliteitsfonds moeten her-prioriteren. Dit heeft gevolgen gehad voor enkele Overijsselse projecten. De A28 is een van de MIRT-projecten die gepauzeerd wordt, maar niet geschrapt.

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle /MIRT Onderzoek Bereikbaarheid Zwolle e.o.
- Brief aan PS - Vervolg Ruimtelijk voorstel Overijssel voor het Rijksprogramma NOVEX

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.6.3 N35 lobby, onderzoek en realisatie

Acties 2026

1. Rijksproject opwaardering Nijverdal-Wierden autoweg 2x2 100 km per uur
   Wij bewaken het proces richting een onherroepelijk projectbesluit door de Minister IenW en de voorbereiding van de realisatie van een autoweg met gescheiden rijbanen; 2x2 rijstroken met een maximum snelheid van 100 km/uur met ongelijkvloerse kruisingen.
2. Rijksproject Meer Veilig 3 Wijthmen-Nijverdal
   Wij bewaken en stimuleren de realisatie van de verkeersveiligheidsmaatregelen waaronder een circulair viaduct bij Haarle, een pakket aan maatregelen bij Mariënheem en twee bajonetaansluitingen bij Heino.
3. MIRT Verkenning N35 Wijthmen-Nijverdal
   Wij participeren in de MIRT-verkenning N35 Wijthmen - Nijverdal naar een autoweg 2x1 100 km per uur. De rondweg Mariënheem maakt hier onderdeel van uit. We verwachten dat de minister van I en W begin 2026 beslist over het Voorkeursalternatief. Dit zal ter inzage gaan waarna de Minister de definitieve Voorkeursbeslissing neemt. Ondertussen blijven wij samen met onze regionale partners lobbyen voor een volwaardige en toekomstbestendige Marsroute N35.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Op 16 oktober 2026 heeft de Minister van I&W de Kamer geïnformeerd over de Herprioritering van het Mobiliteitsfonds en het Deltafonds. Als gevolg van de omvangrijke onderhouds- en vernieuwingsopgave heeft de Minister binnen het Mobiliteitsfonds moeten her-prioriteren. Dit heeft gevolgen gehad voor enkele Overijsselse projecten.
De N35 Nijverdal-Wierden is een van de MIRT-projecten die gepauzeerd wordt, maar niet geschrapt. De beschikbaar gestelde middelen voor het Rijksproject Meer Veilig 3 Wijthmen - Nijverdal blijven gehandhaafd evenals de middelen voor de MIRT Verkenning N35 Wijthmen-Nijverdal. Wij verwachten dat de Minister binnenkort een definitieve Voorkeursbeslissing neemt.

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Provinciale bijdrage aan de opwaardering van de N35 Zwolle-Twente [PS/2013/793]
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel N35 Nijverdal - Wierden
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Knooppunt Raalte
- Brief aan PS - Principebesluit Gedeputeerde Staten stikstof ruimte N35 Nijverdal - Wierden
- Statenvoorstel - Cofinanciering N35 MIRT afspraak Wijthmen – Raalte, Mariënheem en kruispunten
- Brief aan PS - Toezegging Statenvoorstel cofinanciering N35 MIRT afspraak Wijthmen - Raalte, Mariënheem
- Brief aan PS - Verdiepend onderzoek N35 - informatiebrief

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.6.5 N50

Acties 2026

1. Wegvak Ramspol - Kampen
   Wij bewaken de voortgang van de planvorming door Rijkswaterstaat voor de aanleg van een fysieke rijbaanscheiding en voeren samen met de regio gesprekken met het Rijk. Hiernaast voeren wij, indien nodig, samen met onze regionale partners een actieve lobby voor verdere financiering van de maatregel.

2. Wegvak Kampen - Kampen-Zuid
   Wij stimuleren het Rijk om de uitvoering van de permanente uitbreiding naar 2x2 rijstroken voortvarend op te pakken.
3. Wegvak Kampen-Zuid - Hattemerbroek
   Wij bepalen samen met onze regionale partners de meest passende lobbystrategie voor de opwaardering van dit wegvak.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Op 16 oktober 2026 heeft de Minister van I&W de Kamer geïnformeerd over de Herprioritering van het Mobiliteitsfonds en het Deltafonds. Als gevolg van de omvangrijke onderhouds- en vernieuwingsopgave heeft de Minister binnen het Mobiliteitsfonds moeten her-prioriteren. Dit heeft gevolgen gehad voor enkele Overijsselse projecten.
Het beschikbare middelen voor het verkeersveiligheid (Rijks-N-)wegen project N50 Kampen-Kampen Ramspol blijven gehandhaafd en zijn aangevuld met de benodigde € 40 miljoen. De Rijksmiddelen voor het wegvak Kampen - Kampen-Zuid blijven ook gehandhaafd.

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle /MIRT Onderzoek Bereikbaarheid Zwolle e.o.
- Brief aan PS - Vervolg Ruimtelijk voorstel Overijssel voor het Rijksprogramma NOVEX

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten

Acties 2026

1. Wij werken aan een (tijdelijke) alternatief voor de rotonde De Meente Olst (N337) omdat een omgevingsvergunning voor aanleg i.v.m. een te hoge stikstofdepositie niet verleend kan worden.
2. Wij starten met de voorbereiding van de herinrichting van de kom van Weerselo (N343).
3. Wij starten de aanbestedingsprocedure voor de aanleg van een bediencentrale voor vijf bruggen in Noordwest Overijssel.
4. Wij bereiden de maatregelen voor bij N764 – N331 Zwolseweg (bij Zwolle extra linksaf strook), N764 – Mr. Niersallee (bij Kampen extra linksaf strook) en N377 – aansluiting A28 (bij De Lichtmis bypass rechtsaf naar Nieuwleusen) en onderzoeken de rotonde N348-N332.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
N766 Afkoop Deventer
De gemeente Deventer heeft aangegeven bereid te zijn deze weg in eigendom en beheer over te nemen onder voorwaarde dat de weg gerehabiliteerd wordt. De rehabilitatie van de N766 vergt een investering van € 7,3 miljoen.
De provinciale weg N766 is in het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) opgenomen voor groot onderhoud (€3,2 miljoen). Naast de middelen in de voorziening groot onderhoud zijn in de Perspectiefnota middelen beschikbaar gesteld in de Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel (€ 2,8 miljoen) en de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel (€ 1,3 miljoen). Wij stellen u voor een investeringskrediet van € 7,3 miljoen, waarvan € 0,3 miljoen in 2026 en € 7,0 miljoen in 2027, beschikbaar te stellen voor de Rehabilitatie van de N766. Ook stellen wij u voor de benodigde dekkingsmiddelen vanuit de hiervoor genoemde voorziening en reserves over te hevelen naar de Reserve dekking kapitaallasten activa.
Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen (de reservemutaties) en prestatie 4.7.2. (vrijval van € 3,2 miljoen uit de voorziening).
Faunavoorzieningen
Er zijn diverse faunavoorzieningen aangelegd. Twee voorzieningen worden in verband met benodigde afstemming in 2027 aangelegd en één zal in 2028 worden aangebracht in combinatie met uitvoering van het project Hasselt - de Lichtmis.
Voor de faunavoorziening N737 zoeken we een oplossing die draagvlak heeft. Eind 2026 verwachten we meer duidelijkheid over.
Conform ons begrotingsbeleid hebben wij besloten om de niet bestede middelen van de faunavoorzieningen toe te voegen aan het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 met € 922.000 en van de jaarschijf 2028 met € 300.000 in onze begroting.
Actie 1
Rotonde De Meente Olst
We bereiden de uitvoering en aanbestedingsprocedure van de rotonde samen met het IJsselwerken/waterschap voor. De onderzoeken kunnen eerder uitgevoerd worden dan verwacht, hierdoor hebben we extra middelen in 2026 nodig.
Op basis van ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 te verlagen met € 100.000 ter compensatie van de overbesteding in 2026. De aanbesteding wordt verder voorbereid. Op dit project zien we budgetspanning voor de uitvoering vanwege stijgende bouwprijzen. Wij zijn de mogelijkheden aan het bekijken om dit binnen de bestaande begroting te dekken of de scope bij te stellen. Hier komen we bij u op terug in een van de eerstvolgende P&C documenten.
Actie 4
Studie rotonde N348-N332 / N342-N343
Bij de P-nota 2025 zijn middelen gereserveerd in de reserve Spoor en Wegen voor een studie om te kijken welke maatregelen het meest passend en efficiënt zijn voor de rotonde N348-N332. En aanvullend om voor de rotonde N342 – N343 de situatie te monitoren op basis van Floating Car Data. Deze onderzoeken worden dit jaar uitgevoerd waarvoor we de middelen nu opnemen in de begroting.
PS begrotingswijziging
Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan Reserve Spoor en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.6.9 van de begroting 2026.

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	100

4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid

Acties 2026

1. Wij (mede-) financieren gemeentelijke en provinciale projecten ter verbetering van de wegbereikbaarheid volgens de afspraken uit het gezamenlijk opgestelde uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Verdelingsvoorstel UVP Mobiliteit 2026

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

4.6.12 Vloedbeltverbinding

Acties 2026

1. Wij verwerken de uitkomsten van de toekomstige uitspraak van de Raad van State over de ingediende beroepen op het Provinciaal Inpassingsplan.
2. Wij zetten de minnelijke verwerving van gronden en voorbereiding van de realisatie voort.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

De voorbereidingswerkzaamheden (o.a. onderzoeken en ontwerp) gaan onverminderd door. Daarnaast stellen we, conform Motie 'Vloedbeltverbinding in zorgvuldigheid', een Investeringsvoorstel op ter besluitvorming.

Actie 1
De Raad van State heeft nog geen uitspraak gedaan. Onduidelijk is wanneer Raad van State dit dossier in behandeling neemt, waarbij de huidige verwachting is dat behandeling in Q1-2027 wordt opgestart.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Bij de Perspectiefnota 2027 heeft u besloten aanvullende middelen te reserveren voor toekomstige afschrijvingslasten. Hierdoor wordt in het budgettair perspectief alvast rekening gehouden met de toekomstige lasten wanneer u het verhoogde investeringskrediet toewijst. Voor de toewijzing van dit krediet leggen wij u nog een investeringsvoorstel voor.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Vloedbeltverbinding
- Statenvoorstel - Vaststellen PIP Vloedbeltverbinding en investeringsvoorstel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

4.6.13 N35 Knooppunt Raalte

Acties 2026

1. Wij stellen de bestuursovereenkomst (BOK) vast.
2. Wij voeren het participatieplan uit.
3. Wij ontwerpen alternatieven die vallen binnen de bandbreedte van het bestuurlijk voorkeursalternatief.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1. De haalbaarheid voor de ondertekening van de bestuursovereenkomst is een bestuurlijk discussiepunt omdat het Rijk herprioriteert op de algehele opgave. In september/oktober worden de bestuurlijke gesprekken hierover gevoerd.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Zoals gemeld bij Monitor I en Perspectiefnota verwachten we meer projectbudget nodig te hebben. Hiervoor zijn middelen in onze begroting gereserveerd maar daarbij zijn we ook afhankelijk van de bijdragen die de deelnemende partijen (Rijk en Gemeente) doen. Zodra hier meer bekend over is, informeren wij u.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Bezuinigingsmaatregelen voor N35 Knooppunt Raalte
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Knooppunt Raalte

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur

Wij werken aan de instandhouding van onze provinciale infrastructuur. Wij houden daarbij rekening met verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en het milieu. Daarnaast voeren wij de Schaderegeling Kanaal Almelo de Haandrik uit.

Prestaties

4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur

Acties 2026

1. Wij voeren metingen, inspecties en onderzoeken uit om de kwaliteit van de infrastructuur vast te stellen. We voeren extra onderzoeken uit op het gebied van waterstofverbrossing en tand-nok constructies bij kunstwerken en rondom de stikstofproblematiek.
2. Wij bevorderen een verkeersveilige doorstroming door het zo goed mogelijk benutten van de bestaande infrastructuur.
3. Wij zien er op toe dat (vaar)wegen niet anders gebruikt worden dan vanuit wet- en regelgeving c.q. vergunning bepaald is.
4. Wij bedienen bruggen en sluizen om doorgang te verlenen aan beroeps- en pleziervaart.
5. Wij voeren gladheidsbestrijding uit samen met gemeenten en Rijkswaterstaat.
6. Wij voeren dagelijks onderhoud uit op de provinciale infrastructuur conform het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2024-2027.

7. Wij voeren het dagelijks onderhoud aan bermen uit en nemen hierbij de actie 'Meer bloemrijke bermen binnen 2 kilometer van de bebouwde kom’ uit het investeringsvoorstel NCK -stikstof, circulariteit en klimaatadaptief mee (PS25-000304).
8. Wij stellen het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2028-2031 op en leggen dit aan uw Staten voor.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 1
Wij hebben diverse onderzoeken uitgevoerd ten behoeve van komende projecten.

Voor de gedragscode en de zorgplicht wordt in 2026 minder besteed. Dit hangt samen met het aanbestedingsproces dat meer tijd heeft gevraagd dan voorzien en de ecologisch geschikte onderzoeksperioden. Het doel en de inhoudelijke opgave blijven ongewijzigd en schuiven door naar 2027.

Voor tand-nokconstructies lijkt dat aanvullende berekeningen en onderzoeken mogelijk niet meer noodzakelijk zijn. Voor een eventueel nog benodigde gerichte inspectie wordt buget doorgeschoven naar 2027.
Voor waterstofverbrossing laten de resultaten van het TNO-onderzoek langer op zich wachten. Op basis van de huidige informatie lijkt vervolgonderzoek bij meerdere kunstwerken aan de orde in 2027.

Actie 7
In 2026 zijn verschillende KANCI-initiatieven gestart voor klimaatadaptief, natuurinclusief en circulair beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur. De lagere besteding hangt samen met de meerjarige doorlooptijd van deze activiteiten en afhankelijkheden zoals seizoensinvloeden, afstemming met regulier onderhoud en voorbereidingstijd. Daardoor verschuift een deel van de uitvoering en besteding naar 2027.
De eerste vakken Bloemrijke bermen zijn ingezaaid en in 2027 volgt de rest.

Actie 8
De voorbereidingen lopen conform planning. Het BIK wordt uiterlijk 3 februari 2027 aan PS aangeboden ter besluitvorming.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Op basis van de huidige inzichten staan de structurele budgetten binnen prestatie 4.7.1 onder druk. Als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de winter 2025-2026 is het budget van gladheidsbestrijding reeds overschreden. De omvang van de overschrijding wordt bepaald door de weeromstandigheden in de periode oktober- december.
Daarnaast is er sprake van budgettaire spanning als gevolg van incidentele werkzaamheden binnen het dagelijks onderhoud en hogere kosten voor de inhuur van brug- en sluisbediening.

Vooraankondiging resultaatbestemming

In de Perspectiefnota 2027 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderzoeken naar de constructieve veiligheid van civiele kunstwerken en voor de implementatie van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van ecologie en het BOA-stelsel. Van de middelen voor deze werkzaamheden wordt in 2026 € 0,4 miljoen niet besteed. Bij de jaarrekening 2026 stellen wij u voor om dit bedrag via resultaatbestemming toe te voegen aan de begroting 2027.

Investeringsimpulsgelden NCK – Bloemrijke bermen

GS-begrotingswijziging

Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,4 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027.

Investeringsimpulsgelden - Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel

GS-begrotingswijziging

Wij hebben de werkzaamheden voor een 'Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel' opgepakt. Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,25 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,25 miljoen , samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027.

Vechtdalverbinding

PS-begrotingswijziging

Na de aanleg van de Vechtdalverbinding zijn gebreken geconstateerd bij de fietstunnels en de asfaltverharding. Deze vallen deels buiten de garantieverplichtingen van de aannemer. Wij starten met het uitvoeren van onderzoeken naar de oorzaken van de gebreken en de benodigde maatregelen om de situatie te herstellen. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd.
Wij stellen u voor om € 0,2 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 en deze te onttrekken aan de Algemene Risico reserve.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Beheerplan Infrastructurele kapitaalgoederen 2024-2027
- Statenvoorstel - Investeringsimpuls afwegingskader NCK

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

PS-begrotingswijziging (lasten)	176
GS-begrotingswijziging (lasten)	-650
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	400

4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur

Acties 2026

1. Wij voeren het geprogrammeerde onderhoud aan de provinciale infrastructuur uit op basis van het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen en conform de tabel welke is opgenomen in de paragraaf Kapitaalgoederen.
2. Wij beperken geluidbelasting van onze wegen op locaties waar al werkzaamheden zullen plaatsvinden conform het actieplan geluid 2024-2029 (PS24-000319).

3. Wij nemen binnen het groot onderhoud de acties ‘N731 fietsoversteek Losser’ en ‘N337 Windesheim’ mee (PS25-000274) als versnelde uitvoering van het actieplan Verkeersveiligheid.
4. Wij starten met het baggeren in Noordwest Overijssel en nemen de actie 'Natuureiland Beulakerwijde' mee (PS25-000304).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

De gerealiseerde lasten op prestatie 4.7.2 hebben betrekking op de toevoegingen aan de 'voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur'. De uitgaven voor de diverse onderhoudsprojecten komen ten laste van deze voorziening.
Bij de uitvoering van de onderhoudsopgave is sprake van toenemende kosten. Geopolitieke ontwikkelingen leiden tot prijsstijgingen die doorwerken in de projectramingen en de meerjarige onderhoudsopgave.
Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur wordt hierop meerjarig geactualiseerd. Daarbij worden tevens de binnen prestatie 4.7.3 verantwoorde tekorten op de Rehabilitatie van kunstwerken verwerkt.
De actualisatie wordt in de jaarrekening 2026 of het Statenvoorstel over het BIK 2028-2031 aan u opgeleverd. Indien hier financiële consequenties uit voortvloeien, leggen wij deze aan u voor.

N766 Afkoop Deventer

Onder prestatie 4.6.9 hebben wij u voorgesteld een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de rehabilitatie van de N766. Door deze investering komt het in 2028 geplande groot onderhoud te vervallen. Technisch gezien moeten deze beschikbare middelen met een omvang van €3,2 miljoen vrijvallen uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur en toegevoegd worden aan de Reserve dekking kapitaallasten activa.

PS-begrotingswijziging

Wij stellen u voor om uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur € 3,2 miljoen vrij te laten vallen en, de begrote lasten voor prestatie 4.7.2 te verlagen met dit bedrag te verlagen en de vrijvallende middelen toe te voegen aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Investeringsimpulsgelden NCK – Natuureiland Beulakerwijde

GS-begrotingswijziging

Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,3 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Beheerplan Infrastructurele kapitaalgoederen 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	-3235
GS-begrotingswijziging	**(lasten)**

-300

4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur

Acties 2026

1. Wij vervangen provinciale infrastructuur conform het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen, zoals vastgesteld door PS voor de jaren 2020-2023 en 2024-2027. Voor een overzicht verwijzen wij naar de paragraaf Investeringen.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

<u>Vervanging wegen</u>

N337 Rehabilitatie Kom den Nul

De aanbestedingsprocedure is in voorbereiding waarbij uitvoering eind 2027 is gepland. Voor 2026 is er voldoende budget beschikbaar, maar voor de gehele uitvoering wordt er een tekort verwacht vanwege stijgende bouwprijzen. Wij zijn de mogelijkheden aan het bekijken om dit binnen de bestaande begroting te dekken of de scope bij te stellen. Hier komen we bij u op terug in een van de eerstvolgende P&C documenten.

N377 Hasselt - de Lichtmis

Het eerste deel van de werkzaamheden vanaf Hasselt tot aan Het Rakje is gestart en in uitvoering. Het resterende deel vanaf Het Rakje tot de Lichtmis kan, als gevolg van natuurwetgeving (compenserende- en mitigerende maatregelen) in 2028 starten.
Voor het eerste deel van de werkzaamheden voor 2026 hebben we middelen van € 400.000 uit 2027 nodig. Vooralsnog verwachten we dat het totaal beschikbaar gestelde budget voldoende is voor realisatie van het gehele project.
Op basis van ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 te verlagen met € 400.000 ter compensatie van de overbesteding in 2026.

<u>Vervanging kunstwerken</u>

Rehabilitatie kunstwerken

Binnen het project worden bij 9 objecten groot onderhouds- en investeringsmaatregelen uitgevoerd. De uitvoering van het object Grote Puntbrug is gereed. Het object Tonnendijkbrug gaat in Q4 2026 in uitvoering. In Q1 2027 start de uitvoering aan het laatste object, de Aadorpophaalbrug en -schutsluis.
Op het gehele project van € 20,6 miljoen verwachten we een tekort van € 5,0 miljoen Het tekort van € 2,4 miljoen voor de groot onderhoudsmaatregelen nemen we mee in de herziening van de doorrekening van de voorziening groot onderhoud bij de jaarrekening of het Statenvoorstel van het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen 2028 t/m 2031.

Voor de uitvoering van de laatste objecten is er voor de investeringsmaatregelen een aanvullend investeringskrediet van € 2,6 miljoen nodig. Dit komt door extra maatregelen die nodig blijken te zijn na uitgebreider onderzoek tijdens de voorbereiding en omdat extra maatregelen aan het licht zijn gekomen na demontage van de objecten tijdens de uitvoering. Wij stellen u voor een aanvullend investeringskrediet van € 2,6 miljoen in 2027 beschikbaar te stellen. De financiële dekking kan binnen de middelen voor mobiliteit worden opgevangen door;
- € 0,5 miljoen uit het project Machineveiligheid en Arbo veiligheidheid bruggen en sluizen (zie toelichting onder prestatie 4.7.3.);
- € 0,4 miljoen uit beschikbare middelen binnen het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen 2024 tm 2027;
- € 1,7 miljoen uit de beheersmaatregelen Kanaal Almelo- de Haandrik (zie toelichting onder prestatie 4.7.6.).

Machineveiligheid en ARBO veiligheid bruggen en sluizen

Het project omvat aanpassingen aan 22 bruggen en sluizen. De uitvoering van het laatste object (Gramsbergerophaalbrug) vindt plaats in Q3 2027. Richting afronding van dit project voorzien we een kleine onderschrijding van € 0,5 miljoen op het totale investeringsbudget van € 12,4 miljoen voor machineveiligheid. Wij stellen u voor om dit budget van € 0,5 miljoen in 2026 af te ramen en toe te voegen aan het investeringskrediet voor het project Rehabilitatie Kunstwerken in de jaarschijf 2027 van de begroting.

Vervanging bruggen N346

De circulaire vervanging van de bruggen Schipbeekbrug & Bolksbeekbrug gaat eerder dan voorzien, in Q4 2026 van start.
Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project circulaire vervanging Schipbeekbrug & Bolksbeekbrug. Deze maatregel draagt bij aan onze ambitie voor circulariteit.
Wij stellen u voor om de benodigde dekkingsmiddelen ad € 1,0 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 1.4.1 naar de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wijzigingen wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen.
Conform ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 met € 3,4 miljoen te verlagen. Deze verlaging dient ter compensatie van de hogere uitgaven in 2026 die zijn ontstaan doordat een deel van de werkzaamheden eerder worden uitgevoerd.

Om de bruggen circulair te vervangen is er een aanvullend krediet van € 1,0 miljoen benodigd. Wij stellen u voor om een aanvullend investeringskrediet van € 1,0 miljoen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het investeringskrediet van de jaarschijf 2026.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2024 - 2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	-518

4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik

Acties 2026

1. Wij voeren de schaderegeling uit zoals die door Provinciale Staten is vastgesteld op 13 december 2023.
2. Wij maken hierbij gebruik van adviezen van het onafhankelijk bestuurlijk kopstuk, dhr. Arie Slob.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

De schadeafhandeling verloopt voorspoedig. De verwachting van het team bestuurlijk kopstuk is dat zij in Q1 2027 al hun adviezen hebben uitgebracht. Het schadeteam van de provincie verwacht voor het einde van deze collegeperiode een besluit ligt voor alle resterende schadedossiers.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

In de begroting is € 3 miljoen beschikbaar. Wij schatten in dat de uitvoeringskosten van het schadedossier in 2026 € 2,3 tot € 2,5 miljoen bedragen. Dit is inclusief de uitvoeringskosten van het bestuurlijk kopstuk. Dat betekent dat de werkelijke besteding in 2026 zoals we dat nu inschatten € 0,5 miljoen tot € 0,7 miljoen lager zal zijn begroot.

PS Begrotingswijziging

Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 4.7.4 in 2026 en de bijbehorende onttrekking aan de Reserve waterwegen te verlagen met € 0,5 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik (besluit)
- Brief aan PS - Vaststelling regeling aanpak schades langs kanaal Almelo-De Haandrik
- Brief aan PS - Aangepaste regeling vergoeden schade Kanaal Almelo - De Haandrik
- Statenvoorstel - Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Martijn Dadema

PS-begrotingswijziging (lasten)	-500

4.7.5 Vervangen Zwartewaterbrug Hasselt

Acties 2026

1. Wij leggen de voorkeursvariant voor de vervanging van de Zwartewaterbrug in Hasselt aan u voor.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

In het eerste kwartaal van 2026 is de 'Kennisgeving participatie & Notitie Reikwijdte en Detailniveau' gepubliceerd. We verwachten de voorkeursvariant begin 2027 aan u voor te leggen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Voor de planstudie fase is een voorbereidingskrediet van € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld. Om de gehele planstudie tot en met projectbesluit te komen, is er € 6,5 miljoen aanvullend krediet nodig. De kosten voor de planvormingsfase zijn gestegen doordat onder de Omgevingswet een uitgebreide projectbesluitprocedure met brede variantenafweging verplicht is. Daarbij is bewust gekozen voor intensieve participatie en is op advies van de Commissie MER aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de effecten op de omgeving, verkeer en gebiedsontwikkelingen. Deze extra investeringen in de planvormingsfase zorgen voor een zorgvuldige, robuuster en juridisch beter houdbaar besluitvormingsproces, wat latere tegenvallers en vertraging helpt voorkomen.
Bij de Perspectiefnota 2027 zijn extra middelen aangevraagd en voor het gehele project is er totaal structurele dekking € 2,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen. Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 80 jaar biedt dit ruimte voor een investeringsvolume van € 180 miljoen.
In 2027 zal de voorkeursvariant worden vastgesteld, waarbij gevraagd wordt het gehele investeringskrediet beschikbaar te stellen. De aanvullende kapitaallasten van € 81.000 kunnen worden gedekt binnen de eerder beschikbaar gestelde ruimte van € 2,3 miljoen.
Wij stellen u voor een aanvullend investeringskrediet van € 6,5 miljoen beschikbaar te stellen waarvan in jaarschijf 2026 € 1,3 miljoen, jaarschijf 2027 € 2,9 miljoen en jaarschijf 2028 € 2,2 miljoen.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Brief aan PS - Uitkomsten verkenning vervanging N331 Zwartewaterbrug Hasselt

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema

Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging

4.7.6 Aanpak vervangen Oeverconstructies Kanaal Almelo de Haandrik

Acties 2026
1. Wij nemen de uitkomsten van de vastgestelde toekomstfunctie mee in de vervangingsopgave van de oeverconstructies (PS25-000321).
2. Wij ronden de procedure voor het projectbesluit af en starten de gunningsprocedure voor de uitvoeringsfase van trajectdeel 1.
3. Wij voeren de voorbereidingsfase uit van trajectdelen 2 en 3.
4. Wij voeren extra beheermaatregelen uit aan de oeverconstructies langs Kanaal Almelo-De Haandrik om de veiligheid te waarborgen (PS25-000274).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Vervanging damwanden
De scope voor deel 1 is inmiddels definitief vastgesteld. De uitwerking van de milieueffecten en het ontwerpbesluit wordt voortgezet tot begin 2027, waarna een projectbesluit wordt voorbereid. Het voornemen is om de werkzaamheden in de eerste helft van 2027 te gunnen Op basis hiervan is de raming geactualiseerd naar prijspeil 2027, uitgaande van een start uitvoering in 2028. Het totaal benodigde krediet voor de uitvoering bedraagt € 65 miljoen. Dat is € 22,0 miljoen hoger dan waar ten tijde van het Statenvoorstel (PS25-000321) rekening mee is gehouden. Destijds waren er nog veel onzekerheden met betrekking tot de scope en de uit te voeren maatregelen. De scope is nu definitief waarbij in de raming de prijzen voor o.a. bouwmaterialen zijn geactualiseerd naar de huidige marktsituatie. De toename in kosten wordt veroorzaakt door de toegenomen bouwkosten en verschuiving in planning, waardoor zowel de indexatiekosten en personeelskosten hoger uitvallen dan eerder voorzien.
Bij het Statenvoorstel voor de vastgestelde toekomstfunctie is € 3,5 miljoen aan structurele dekking beschikbaar gesteld voor de afschrijvingslasten van nieuwe investeringen. Uitgaande van een afschrijvingstermijn van 50 jaar biedt dit ruimte voor een investeringsvolume van € 175 miljoen. Op basis van de destijds beschikbare inzichten werd verwacht dat hiermee de vervangingsopgave tot en met 2060 kon worden opgevangen. Op dit moment is uitsluitend de scope van deel 1 definitief vastgesteld. Voor de overige deelopgaven moet de scope nog nader worden bepaald. Een actueel totaalbeeld verwachten we in het derde kwartaal van 2027. Op basis daarvan kunnen we beoordelen hoe deze zich verhoudt tot het eerder in het Statenvoorstel verwachte beeld.
De aanvullende kapitaallasten voor deel 1 van € 866.000 kunnen worden gedekt binnen de eerder beschikbare gestelde ruimte van € 3,5 miljoen. Zowel de gereserveerde € 3,5 miljoen als de reeds beschikbare investeringskredieten lopen mee in de reguliere indexering. Wij stellen u voor een aanvullend investeringskrediet van € 43,3 miljoen beschikbaar te stellen waarvan in jaarschijf 2028 € 22,0 miljoen, jaarschijf 2029 € 18,0 miljoen en in jaarschijf 2030 € 3,3 miljoen.
Beheersmaatregelen Kanaal Almelo-de Haandrik
Bij de Perspectiefnota 2026 heeft u voor de jaren 2025 t/m 2027 een budget van € 10,2 miljoen beschikbaar gesteld voor verschillende beheersmaatregelen bij Kanaal Almelo-de Haandrik. Ten opzichte van de eerdere raming zijn minder maatregelen (waaronder de aanlegvoorzieningen) nodig. Als gevolg hiervan wordt voor 2027 een onderschrijding verwacht en is € 1,7 miljoen minder budget benodigd.
Zoals bij prestatie 4.7.3. is toegelicht, verwachten we voor het project rehabilitatie kunstwerken een overschrijding. Wij stellen u voor de verwachte overschrijding op het investeringsproject rehabilitatie kunstwerken gedeeltelijk te dekken door inzet van vrijvallende middelen uit beheersmaatregelen die niet langer worden uitgevoerd. Hiermee wordt een deel van de extra budgetbehoefte binnen kerntaak 4 opgevangen.
Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Waterwegen en toe te voegen aan de reserve Dekking kapitaallasten activa (RDKA) voor de jaarschijf 2027 van de begroting. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene middelen. Bij prestatie 4.7.3. wordt voorgesteld het benodigde investeringskrediet bij te ramen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Toekomstfunctie Kanaal Almelo De Haandrik

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Martijn Dadema
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
4. Mobiliteit						
4.1 Combinatie van systemen en netwerken						
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	**981**	**1.159**	**2.139**	**1.628**	**903**	**-392**
4.1.5 Mobiliteitshubs	**750**	**860**	**1.610**	**25**	**64**	**1.521**
Totaal 4.1 Combinatie van systemen en netwerken	**1.731**	**2.019**	**3.750**	**1.654**	**967**	**1.129**
4.2 Duurzaam openbaar vervoer						
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	**129.348**	**4.835**	**134.183**	**121.077**	**2.432**	**10.674**
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	**0**	**3.850**	**3.850**	**652**	**2.201**	**998**
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	**0**	**1.400**	**1.400**	**928**	**1.763**	**-1.291**
4.2.7 Elektrificatie Almelo - Mariënberg	**0**	**2.400**	**2.400**	**752**	**1.848**	**-200**
Totaal 4.2 Duurzaam openbaar vervoer	**129.348**	**12.485**	**141.833**	**123.408**	**8.244**	**10.180**
4.3 Vaker op de fiets						
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	**11.949**	**404**	**12.353**	**8.103**	**2.819**	**1.432**
Totaal 4.3 Vaker op de fiets	**11.949**	**404**	**12.353**	**8.103**	**2.819**	**1.432**
4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek						
4.4.1 Logistics Overijssel	**400**	**421**	**821**	**160**	**230**	**431**
4.4.2 Slimme, vitale & innov. log & g.v.	**483**	**-183**	**300**	**47**	**34**	**220**
Totaal 4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek	**883**	**238**	**1.121**	**206**	**264**	**650**
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis						
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	**4.825**	**1.290**	**6.116**	**3.777**	**615**	**1.724**
4.5.2 Educatie en voorlichting	**5.363**	**64**	**5.427**	**3.084**	**450**	**1.893**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
verkeersveiligheid						
Totaal 4.5 Iedereen elke dag veilig thuis	**10.189**	**1.354**	**11.543**	**6.861**	**1.064**	**3.617**
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer						
4.6.9 Verk,planstudies & real ov proj	**10.233**	**-74**	**10.160**	**10.099**	**214**	**-153**
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	**2.094**	**2.224**	**4.318**	**537**	**1.540**	**2.242**
4.6.13 N35 Knooppunt Raalte	**9.407**	**-7.889**	**1.518**	**695**	**358**	**465**
Totaal 4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	**21.735**	**-5.738**	**15.996**	**11.331**	**2.112**	**2.554**
4.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
4.66.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**14.691**	**89**	**14.781**	**0**	**0**	**14.781**
Totaal 4.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**14.691**	**89**	**14.781**	**0**	**0**	**14.781**
4.7 Functionerende provinciale infrastr.						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	**17.928**	**7.460**	**25.388**	**13.444**	**11.975**	**-30**
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	**26.260**	**-4**	**26.257**	**25.977**	**0**	**280**
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	**997**	**440**	**1.437**	**919**	**0**	**518**
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik	**2.135**	**908**	**3.043**	**1.680**	**685**	**678**
4.7.6 Aanpak vervangen Oeverconstructies Kanaal Almelo de Haandrik	**0**	**3.400**	**3.400**	**809**	**1.132**	**1.459**
Totaal 4.7 Functionerende provinciale infrastr.	**47.321**	**12.205**	**59.525**	**42.829**	**13.791**	**2.905**
Totaal 4. Mobiliteit	**237.845**	**23.056**	**260.902**	**194.392**	**29.261**	**37.248**
Totaal Lasten	**237.845**	**23.056**	**260.902**	**194.392**	**29.261**	**37.248**
Baten						
4. Mobiliteit						
4.1 Combinatie van systemen en netwerken						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	**0**	**1.009**	**1.009**	**864**	**0**	**145**
Totaal 4.1 Combinatie van systemen en netwerken	**0**	**1.009**	**1.009**	**864**	**0**	**145**
4.2 Duurzaam openbaar vervoer						
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	**52.354**	**-9.830**	**42.524**	**39.526**	**0**	**2.998**
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	**0**	**1.247**	**1.247**	**0**	**0**	**1.247**
Totaal 4.2 Duurzaam openbaar vervoer	**52.354**	**-8.583**	**43.771**	**39.526**	**0**	**4.245**
4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek						
4.4.1 Logistics Overijssel	**0**	**0**	**0**	**51**	**0**	**-51**
4.4.2 Slimme, vitale & innov. log & g.v.	**0**	**0**	**0**	**41**	**0**	**-41**
Totaal 4.4 Robuuste, slimme en duurz. logistiek	**0**	**0**	**0**	**92**	**0**	**-92**
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer						
4.6.13 N35 Knooppunt Raalte	**0**	**0**	**0**	**3.300**	**0**	**-3.300**
Totaal 4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	**0**	**0**	**0**	**3.300**	**0**	**-3.300**
4.7 Functionerende provinciale infrastr.						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	**361**	**-70**	**291**	**137**	**0**	**155**
Totaal 4.7 Functionerende provinciale infrastr.	**361**	**-70**	**291**	**137**	**0**	**155**
Totaal 4. Mobiliteit	**52.715**	**-7.644**	**45.071**	**43.918**	**0**	**1.153**
Totaal Baten	**52.715**	**-7.644**	**45.071**	**43.918**	**0**	**1.153**
Saldo baten en lasten	**-185.130**	**-30.701**	**-215.830**	**-150.474**	**-29.261**	**-36.095**

Toelichting investeringen

Bij diverse prestaties worden investeringskredieten beschikbaar gesteld. Deze investeringskredieten zijn niet opgenomen in de bovenstaande tabel. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden pas zichtbaar na afronding van de betreffende projecten.

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	GS Begrotingswijziging		0	550	550	0 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 2,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen. ToelichtingWe hebben een specifieke uitkering ontvangen voor Spitsspreiden en -mijden. Deze middelen worden deels in 2026 ingezet. Hierdoor hebben we een deel van de eigen middelen niet nodig waardoor die bij de jaarrekening vrij kunnen vallen naar de algemene middelen (€ 0,25 miljoen). De middelen voor de specifieke uitkering nemen we bij deze monitor op in de begroting. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitsspreiden en -mijden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,55 miljoen. We stellen ook voor om een extra baat op te nemen van € 70.000 vanwege reeds genomen last in 2025 die dit jaar verantwoord moet worden ten behoeve van de SPUK spitsspreiden en -mijden. Hierdoor ontstaat ruimte in de algemene middelen wat bij de jaarrekening vrij zal vallen. PS begrotingswijzigingWij stellen voor om een baat te ramen van € 70.000 op prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitspreiden en -mijden in 2026. Gedragsaanpak spitsdruk (P-nota 2027)Voor de gedragsaanpak zijn de middelen beschikbaar gesteld bij de P-nota 2027. Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de gedragsaanpak om de spitsdruk te verlagen. Hiermee kan er ingespeeld worden op nieuwe vragen, opschaling van het programma en doorontwikkeling van de gedragsaanpak. De middelen zijn dit jaar nog niet nodig, omdat we eerst gebruik gemaakt hebben van de SPUK middelen en daarom zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming van € 0,15 miljoen voorstellen. Decentralisatieuitkering Nationale Agenda LaadinfrastructuurVoor de uitvoering van de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) ontvangen we aanvullende middelen van het Rijk. Hiermee werken we aan voldoende laadinfrastructuur voor verschillende vormen van vervoer en dragen we bij aan een landelijk dekkend laadnetwerk. Voor Overijssel gaat het om € 979.000 in 2028, € 367.000 in 2029 en € 184.000 in 2030. Wij stellen u voor deze middelen middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 van prestatie 4.1.3.
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	PS Begrotingswijziging		70	70	0	70 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 2,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen. ToelichtingWe hebben een specifieke uitkering ontvangen voor Spitsspreiden en -mijden. Deze middelen worden deels in 2026 ingezet. Hierdoor hebben we een deel van de eigen middelen niet nodig waardoor die bij de jaarrekening vrij kunnen vallen naar de algemene middelen (€ 0,25 miljoen). De middelen voor de specifieke uitkering nemen we bij deze monitor op in de begroting. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitsspreiden en -mijden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,55 miljoen. We stellen ook voor om een extra baat op te nemen van € 70.000 vanwege reeds genomen last in 2025 die dit jaar verantwoord moet worden ten behoeve van de SPUK spitsspreiden en -mijden. Hierdoor ontstaat ruimte in de algemene middelen wat bij de jaarrekening vrij zal vallen. PS begrotingswijzigingWij stellen voor om een baat te ramen van € 70.000 op prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitspreiden en -mijden in 2026. Gedragsaanpak spitsdruk (P-nota 2027)Voor de gedragsaanpak zijn de middelen beschikbaar gesteld bij de P-nota 2027. Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de gedragsaanpak om de spitsdruk te verlagen. Hiermee kan er ingespeeld worden op nieuwe vragen, opschaling van het programma en doorontwikkeling van de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						gedragsaanpak. De middelen zijn dit jaar nog niet nodig, omdat we eerst gebruik gemaakt hebben van de SPUK middelen en daarom zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming van € 0,15 miljoen voorstellen. Decentralisatieuitkering Nationale Agenda LaadinfrastructuurVoor de uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) ontvangen we aanvullende middelen van het Rijk. Hiermee werken we aan voldoende laadinfrastructuur voor verschillende vormen van vervoer en dragen we bij aan een landelijk dekkend laadnetwerk. Voor Overijssel gaat het om € 979.000 in 2028, € 367.000 in 2029 en € 184.000 in 2030. Wij stellen u voor deze middelen middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 van prestatie 4.1.3.
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	Vooraankondiging resultaatbestemming		-150	0	150	-150 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 2,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,4 miljoen. ToelichtingWe hebben een specifieke uitkering ontvangen voor Spitsspreiden en -mijden. Deze middelen worden deels in 2026 ingezet. Hierdoor hebben we een deel van de eigen middelen niet nodig waardoor die bij de jaarrekening vrij kunnen vallen naar de algemene middelen (€ 0,25 miljoen). De middelen voor de specifieke uitkering nemen we bij deze monitor op in de begroting. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitsspreiden en -mijden in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,55 miljoen. We stellen ook voor om een extra baat op te nemen van € 70.000 vanwege reeds genomen last in 2025 die dit jaar verantwoord moet worden ten behoeve van de SPUK spitsspreiden en -mijden. Hierdoor ontstaat ruimte in de algemene middelen wat bij de jaarrekening vrij zal vallen. PS begrotingswijzigingWij stellen voor om een baat te ramen van € 70.000 op prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Spitspreiden en -mijden in 2026.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Gedragsaanpak spitsdruk (P-nota 2027)Voor de gedragsaanpak zijn de middelen beschikbaar gesteld bij de P-nota 2027. Deze middelen zijn bedoeld om uitvoering te geven aan de gedragsaanpak om de spitsdruk te verlagen. Hiermee kan er ingespeeld worden op nieuwe vragen, opschaling van het programma en doorontwikkeling van de gedragsaanpak. De middelen zijn dit jaar nog niet nodig, omdat we eerst gebruik gemaakt hebben van de SPUK middelen en daarom zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming van € 0,15 miljoen voorstellen. Decentralisatieuitkering Nationale Agenda LaadinfrastructuurVoor de uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) ontvangen we aanvullende middelen van het Rijk. Hiermee werken we aan voldoende laadinfrastructuur voor verschillende vormen van vervoer en dragen we bij aan een landelijk dekkend laadnetwerk. Voor Overijssel gaat het om € 979.000 in 2028, € 367.000 in 2029 en € 184.000 in 2030. Wij stellen u voor deze middelen middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 van prestatie 4.1.3.
4.1.5 Mobiliteitshubs	GS Begrotingswijziging		1.118	0	-1.118	1.118 PrognoseOp een budget van € 1,6 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,1 miljoen. Toelichting: Uitvoeringskosten programma mobiliteitshubsIn 2026 is nog € 0,2 miljoen beschikbaar voor uitvoeringskosten. Dit budget wordt naar verwachting niet volledig benut. In Q4 2026 starten we met het adaptief programma mobiliteitshubs, als vervolg op de Routekaart mobiliteitshubs. Dit loopt door tot medio 2027. Voor het opstellen van het programma zijn onder andere sessies met gemeenten en mogelijk externe ondersteuning nodig. Daarom schuiven we het resterende budget door naar 2027. Subsidieregeling Regionale hubsVoor de subsidieregeling Regionale hubs is in 2026 nog € 1,3 miljoen beschikbaar. Er zijn nog geen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						aanvragen ingediend, maar aanvragen voor Slagharen en Haaksbergen zijn in voorbereiding. Naar verwachting wordt voor beide locaties maximaal € 0,4 miljoen ingezet. We verwachten dat in ieder geval 1 aanvraag dit jaar nog beschikt kan worden. De andere zal begin volgend jaar zijn. We brengen de regeling actief onder de aandacht bij gemeenten en verwachten dat het resterende beschikbare budget voor het einde van de coalitieperiode grotendeels wordt benut. We schuiven nu dus € 0,9 miljoen door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.1.5 een budget van € 1,1 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	PS Begrotingswijziging		6.900	22.200	15.300	6.900 PrognoseBij Monitor I hebben wij aangegeven u bij de 2e Monitor nauwkeuriger te informeren over het verwachte jaarresultaat. Op een lastenbudget van € 134,1 miljoen verwachten wij een overbesteding van € 6,4 miljoen. Aan de batenkant verwachten wij € 13,3 miljoen meer baten dan begroot, op een budget van € 42,5 miljoen. Per saldo verwachten wij daarmee een voordelig resultaat van circa € 6,9 miljoen. Een aantal onzekerheden in bovenstaande ramingen liggen vooral in: Het definitief aantal gereden dienstregelingsuren en -kilometers, opbrengsten en de definitieve prijsindexen. Eventuele maatregelen om de continuïteit van het openbaar vervoer in de concessie IJssel-Vecht te borgen, zie brief van 08-07-2026. U wordt separaat geïnformeerd over dit dossier. ToelichtingDe huidige budgettaire ruimte is tijdelijk van aard en wordt met name verklaard door: De toevoeging van Bikker-middelen aan het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						beschikbare budget; Incidentele meevallers uit subsidievaststellingen van eerdere jaren en boeteoplegging; De introductie van nieuwe maatregelen vanuit het ontwikkelplan, waarvan de financiële effecten zich door de doorlooptijd tussen planvorming en realisatie pas geleidelijk manifesteren; De huidige inschatting van de financiële gevolgen van lopende aanbestedingen en bijbehorende risico's. Extra opbrengsten emissiereductie-eenheden (ERE) * Effecten Ontwikkelplan Openbaar Vervoer Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de budgettaire ruimte in de komende jaren geleidelijk afneemt en in 2029 beperkt zal zijn. Voor de tussenliggende jaren zal op grond van de spelregels Reserve Publieke Mobiliteit (PS25-000777) worden voorgesteld deze onderbesteding aan de Reserve Publieke Mobiliteit toe te voegen zodat deze middelen beschikbaar blijven voor het openbaar vervoer. PS BegrotingswijzigingWij stellen u voor om de lasten van prestatie 4.2.3 van de begroting 2026 met € 6,4 miljoen te verhogen en de baat met € 13,3 miljoen te verhogen en vervolgens het gesaldeerde bedrag van € 6,9 miljoen toe te voegen aan de Reserve Publieke Mobiliteit. Overige financiële ontwikkelingen OV-amendement van Kamerlid GrinwisBij monitor I is aangegeven dat Overijssel naar verwachting zowel in 2026 en 2027 circa € 8,9 miljoen zal ontvangen vanuit het OV-amendement van Kamerlid Grinwis. Ondanks dat deze middelen nog niet zijn opgenomen in de septembercirculaire is er inmiddels voldoende duidelijkheid dat wij deze middelen in 2026 en 2027 zullen gaan ontvangen. Wij zullen deze Rijksmiddelen na ontvangst aanwenden om onze vervoerders te compenseren voor het lagere studentenreisrecht in 2026 (en 2027). PS BegrotingswijzigingWe stellen voor om de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						de last van prestatie 4.2.3 van 2026 te verhogen met € 8,9 miljoen. De raming van de baat van € 8,9 miljoen wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Decentralisatie uitkering decentraal spoorBij monitor I is de begroting 2026 gewijzigd voor de nog te ontvangen Rijksbijdrage decentraal spoor. Wij verwachten dat deze decentralisatie uitkering in lijn met voorgaande jaren via de decembercirculaire van het Provinciefonds zal worden uitgekeerd. Emissiereductie-eenheden (ERE) *Naast bovenstaande effecten ontstaat extra ruimte door opbrengsten voor emissiereductie-eenheden. In Nederland is de herziene Europese richtlijn hernieuwbare energie RED III omgezet in wet- en regelgeving (systematiek). Per 1 januari 2026 is de systematiek in dit kader gewijzigd van hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's) naar Emissiereductie-eenheden (ERE's).Onveranderd blijft het marktmechanisme met verhandelbare eenheden. Vanuit onze concessies verwachten wij over 2026 op basis van nieuwe inzichten € 3,4 miljoen baten te genereren. Dit is circa € 1,6 miljoen meer dan bij monitor I is ingeschat en draagt daarmee bij aan het positieve resultaat van prestatie 4.2.3 van de begroting 2026.
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	PS Begrotingswijziging		1.969	-729	-2.698	1.969 PrognoseOp een budget, aan de lastenkant, van € 3,8 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 2,7 miljoen. Op het batenbudget van € 1,2 miljoen verwachten wij € 0,7 miljoen minder inkomsten te ontvangen dan begroot. Zutphen-HengeloZutphen-Hengelo bevindt zich in de fase van de planuitwerking. Op basis van de laatste voortgangsrapportage van ProRail verwachten wij dit jaar € 1,8 miljoen minder uit te geven dan eerder voorzien. Omdat de bijdrage van Gelderland afhankelijk is van de gerealiseerde uitgaven, vallen de baten naar verwachting ook € 0,7 miljoen lager uit dan begroot. De planuitwerking is later van start gegaan dan eerder gepland, daarom worden in

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						2026 minder kosten gerealiseerd. Dit heeft geen effect op de doelen van deze opgave. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om voor prestatie 4.2.4 een budget van € 1,8 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027. Daarnaast stellen we voor om de baat van € 0,7 miljoen door te schuiven naar 2027. Enschede-GronauVoor het project Enschede-Gronau verwachten wij in 2026 € 0,9 miljoen minder uit te geven dan begroot. De besluitvorming over de vervolgfase van het project en de bijbehorende uitvoering vraagt meer tijd dan eerder voorzien. Hierdoor worden de beschikbare middelen in 2026 niet ingezet. De opdracht is door IenW aan ProRail verstrekt. Onze provinciale bijdrage rekenen we af aan het einde van de studiefase. De studies naar elektrificatie en doorkoppeling worden eind 2026/begin 2027 opgeleverd. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om voor prestatie 4.2.4 een budget van € 0,9 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027.
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	PS Begrotingswijziging		200	0	-200	200 PrognoseOp het budget van € 1,4 miljoen verwachten wij € 0,2 miljoen minder uit te geven dan begroot. De uitvoering van de kwaliteitsverbeteringen op de treinverbinding Zwolle-Enschede is grotendeels afgerond. Een deel van de resterende financiële afwikkeling van het project vindt later plaats dan eerder voorzien. Hierdoor schuift naar verwachting € 0,2 miljoen door naar volgend jaar. We schuiven dit bedrag door naar 2027 in de verwachting dat de afrekening dan plaats kan vinden. Daarom stellen we ook voor om de einddatum van het KVO budget te verlengen t/m 2027, omdat deze nu op 2026 staat. PS begrotingswijziging We stellen voor om de lasten van € 0,2 miljoen voor prestatie 4.2.6, samen met de bijbehorende onttrekking aan de Reserve

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Kwaliteit van Overijssel, door te schuiven van 2026 naar 2027 en de looptijd van het KVO budget op prestatie 4.2.6 ook een jaar te verlengen.
4.2.7 Elektrificatie Almelo - Mariënberg	PS Begrotingswijziging		1.000	0	-1.000	1.000 PrognoseOp het budget van € 2,4 miljoen verwachten wij € 1 miljoen minder uit te geven dan begroot. De aanbesteding van het werk (door ProRail) is iets later gestart vanwege een langere doorlooptijd van de planstudie. Hierdoor valt het uitgavenpatroon iets later dan aan het begin van het jaar voorzien. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om voor prestatie 4.2.7 een budget van € 1 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve spoor en wegen, door te schuiven van 2026 naar 2027.
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	GS Begrotingswijziging		1.400	0	-1.400	1.400 PrognoseOp een budget van € 6,1 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 1,4 miljoen. Zoals inhoudelijk genoemd zijn niet alle veiligheids- en probleemanalyses al uitgevoerd voor risicovolle locaties. Daarom schuiven we € 1 miljoen door naar 2027. Daarnaast resteert voor haalbaarheidsonderzoeken € 0,4 miljoen. Met deze onderzoeken bepalen we hoe de beoogde maatregelen op risicovolle locaties technisch en verkeerskundig kunnen worden uitgevoerd. Een aantal onderzoeken is inmiddels gestart, maar wordt niet meer volledig in 2026 afgerond. De werkzaamheden en bijbehorende uitgaven lopen daarom door in 2027. Om het budget beschikbaar te houden voor afronding van deze onderzoeken, schuiven we € 0,4 miljoen door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 1,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
4.5.2 Educatie en voorlichting	Vooraankondiging resultaatbestemming		-750	0	750	-750 PrognoseOp een budget van € 5,4 miljoen verwachten wij een onderbesteding van € 0,8

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
verkeersveiligheid						miljoen. ToelichtingBinnen het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit verwachten lagere vaststelling van subsidies uit eerdere jaren. Conform PS besluit (Herprioritering 2020/1102400) zullen we bij de jaarrekening een resultaatbestemming voorstellen om dit bedrag beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit.
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	PS Begrotingswijziging		-100	0	100	-100 N766 Afkoop DeventerDe gemeente Deventer heeft aangegeven bereid te zijn deze weg in eigendom en beheer over te nemen onder voorwaarde dat de weg gerehabiliteerd wordt. De rehabilitatie van de N766 vergt een investering van € 7,3 miljoen.De provinciale weg N766 is in het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) opgenomen voor groot onderhoud (€3,2 miljoen). Naast de middelen in de voorziening groot onderhoud zijn in de Perspectiefnota middelen beschikbaar gesteld in de Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel (€ 2,8 miljoen) en de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel (€ 1,3 miljoen).Wij stellen u voor een investeringskrediet van € 7,3 miljoen, waarvan € 0,3 miljoen in 2026 en € 7,0 miljoen in 2027, beschikbaar te stellen voor de Rehabilitatie van de N766. Ook stellen wij u voor de benodigde dekkingsmiddelen vanuit de hiervoor genoemde voorziening en reserves over te hevelen naar de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wijziging wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen (de reservemutaties) en prestatie 4.7.2. (vrijval van € 3,2 miljoen uit de voorziening). FaunavoorzieningenEr zijn diverse faunavoorzieningen aangelegd. Twee voorzieningen worden in verband met benodigde afstemming in 2027 aangelegd en één zal in 2028 worden aangebracht in combinatie met uitvoering van het project Hasselt - de Lichtmis. Voor de faunavoorziening N737 zoeken we een oplossing die draagvlak heeft. Eind 2026 verwachten we meer duidelijkheid over.Conform ons begrotingsbeleid hebben wij

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						besloten om de niet bestede middelen van de faunavoorzieningen toe te voegen aan het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 met € 922.000 en van de jaarschijf 2028 met € 300.000 in onze begroting. Actie 1Rotonde De Meente OlstWe bereiden de uitvoering en aanbestedingsprocedure van de rotonde samen met het IJsselwerken/waterschap voor. De onderzoeken kunnen eerder uitgevoerd worden dan verwacht, hierdoor hebben we extra middelen in 2026 nodig. Op basis van ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 te verlagen met € 100.000 ter compensatie van de overbesteding in 2026. De aanbesteding wordt verder voorbereid. Op dit project zien we budgetspanning voor de uitvoering vanwege stijgende bouwprijzen. Wij zijn de mogelijkheden aan het bekijken om dit binnen de bestaande begroting te dekken of de scope bij te stellen. Hier komen we bij u op terug in een van de eerstvolgende P&C documenten. Actie 4Studie rotonde N348-N332 / N342-N343Bij de P-nota 2025 zijn middelen gereserveerd in de reserve Spoor en Wegen voor een studie om te kijken welke maatregelen het meest passend en efficiënt zijn voor de rotonde N348-N332. En aanvullend om voor de rotonde N342 – N343 de situatie te monitoren op basis van Floating Car Data. Deze onderzoeken worden dit jaar uitgevoerd waarvoor we de middelen nu opnemen in de begroting. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan Reserve Spoor en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.6.9 van de begroting 2026.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	GS Begrotingswijziging		650	0	-650	650 Op basis van de huidige inzichten staan de structurele budgetten binnen prestatie 4.7.1 onder druk. Als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de winter 2025-2026 is het budget van gladheidsbestrijding reeds overschreden. De omvang van de overschrijding wordt bepaald door de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						weeromstandigheden in de periode oktober-december.Daarnaast is er sprake van budgettaire spanning als gevolg van incidentele werkzaamheden binnen het dagelijks onderhoud en hogere kosten voor de inhuur van brug- en sluisbediening. Vooraankondiging resultaatbestemmingIn de Perspectiefnota 2027 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderzoeken naar de constructieve veiligheid van civiele kunstwerken en voor de implementatie van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van ecologie en het BOA-stelsel. Van de middelen voor deze werkzaamheden wordt in 2026 € 0,4 miljoen niet besteed. Bij de jaarrekening 2026 stellen wij u voor om dit bedrag via resultaatbestemming toe te voegen aan de begroting 2027. Investeringsimpulsgelden NCK – Bloemrijke bermenGS-begrotingswijzigingOp basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,4 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. Investeringsimpulsgelden - Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor OverijsselGS-begrotingswijzigingWij hebben de werkzaamheden voor een 'Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel' opgepakt. Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,25 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,25 miljoen , samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. VechtdalverbindingPS-begrotingswijzigingNa de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						aanleg van de Vechtdalverbinding zijn gebreken geconstateerd bij de fietstunnels en de asfaltverharding. Deze vallen deels buiten de garantieverplichtingen van de aannemer. Wij starten met het uitvoeren van onderzoeken naar de oorzaken van de gebreken en de benodigde maatregelen om de situatie te herstellen. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd. Wij stellen u voor om € 0,2 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 en deze te onttrekken aan de Algemene Risico reserve.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	PS Begrotingswijziging		-176	0	176	-176 Op basis van de huidige inzichten staan de structurele budgetten binnen prestatie 4.7.1 onder druk. Als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de winter 2025-2026 is het budget van gladheidsbestrijding reeds overschreden. De omvang van de overschrijding wordt bepaald door de weeromstandigheden in de periode oktober-december.Daarnaast is er sprake van budgettaire spanning als gevolg van incidentele werkzaamheden binnen het dagelijks onderhoud en hogere kosten voor de inhuur van brug- en sluisbediening. Vooraankondiging resultaatbestemmingIn de Perspectiefnota 2027 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderzoeken naar de constructieve veiligheid van civiele kunstwerken en voor de implementatie van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van ecologie en het BOA-stelsel. Van de middelen voor deze werkzaamheden wordt in 2026 € 0,4 miljoen niet besteed. Bij de jaarrekening 2026 stellen wij u voor om dit bedrag via resultaatbestemming toe te voegen aan de begroting 2027. Investeringsimpulsgelden NCK – Bloemrijke bermenGS-begrotingswijzigingOp basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,4 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. Investeringsimpulsgelden - Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor OverijsselGS-begrotingswijzigingWij hebben de werkzaamheden voor een 'Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel' opgepakt. Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,25 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,25 miljoen , samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. VechtdalverbindingPS-begrotingswijzigingNa de aanleg van de Vechtdalverbinding zijn gebreken geconstateerd bij de fietstunnels en de asfaltverharding. Deze vallen deels buiten de garantieverplichtingen van de aannemer. Wij starten met het uitvoeren van onderzoeken naar de oorzaken van de gebreken en de benodigde maatregelen om de situatie te herstellen. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd. Wij stellen u voor om € 0,2 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 en deze te onttrekken aan de Algemene Risico reserve.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	Vooraankondiging resultaatbestemming		-400	0	400	-400 Op basis van de huidige inzichten staan de structurele budgetten binnen prestatie 4.7.1 onder druk. Als gevolg van ongunstige weersomstandigheden in de winter 2025-2026 is het budget van gladheidsbestrijding reeds overschreden. De omvang van de overschrijding wordt bepaald door de weeromstandigheden in de periode oktober-december.Daarnaast is er sprake van budgettaire spanning als gevolg van incidentele werkzaamheden binnen het dagelijks onderhoud en hogere kosten voor de inhuur van brug- en sluisbediening. Vooraankondiging resultaatbestemmingIn de Perspectiefnota 2027 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderzoeken naar de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						constructieve veiligheid van civiele kunstwerken en voor de implementatie van gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van ecologie en het BOA-stelsel. Van de middelen voor deze werkzaamheden wordt in 2026 € 0,4 miljoen niet besteed. Bij de jaarrekening 2026 stellen wij u voor om dit bedrag via resultaatbestemming toe te voegen aan de begroting 2027. Investeringsimpulsgelden NCK – Bloemrijke bermenGS-begrotingswijzigingOp basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,4 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,4 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. Investeringsimpulsgelden - Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor OverijsselGS-begrotingswijzigingWij hebben de werkzaamheden voor een 'Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel' opgepakt. Op basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,25 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,25 miljoen , samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027. VechtdalverbindingPS-begrotingswijzigingNa de aanleg van de Vechtdalverbinding zijn gebreken geconstateerd bij de fietstunnels en de asfaltverharding. Deze vallen deels buiten de garantieverplichtingen van de aannemer. Wij starten met het uitvoeren van onderzoeken naar de oorzaken van de gebreken en de benodigde maatregelen om de situatie te herstellen. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd. Wij

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						stellen u voor om € 0,2 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 en deze te onttrekken aan de Algemene Risico reserve.
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	GS Begrotingswijziging		300	0	-300	300 De gerealiseerde lasten op prestatie 4.7.2 hebben betrekking op de toevoegingen aan de 'voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur'. De uitgaven voor de diverse onderhoudsprojecten komen ten laste van deze voorziening.Bij de uitvoering van de onderhoudsopgave is sprake van toenemende kosten. Geopolitieke ontwikkelingen leiden tot prijsstijgingen die doorwerken in de projectramingen en de meerjarige onderhoudsopgave.Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur wordt hierop meerjarig geactualiseerd. Daarbij worden tevens de binnen prestatie 4.7.3 verantwoorde tekorten op de Rehabilitatie van kunstwerken verwerkt. De actualisatie wordt in de jaarrekening 2026 of het Statenvoorstel over het BIK 2028-2031 aan u opgeleverd. Indien hier financiële consequenties uit voortvloeien, leggen wij deze aan u voor. N766 Afkoop DeventerOnder prestatie 4.6.9 hebben wij u voorgesteld een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de rehabilitatie van de N766. Door deze investering komt het in 2028 geplande groot onderhoud te vervallen. Technisch gezien moeten deze beschikbare middelen met een omvang van €3,2 miljoen vrijvallen uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur en toegevoegd worden aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. PS-begrotingswijzigingWij stellen u voor om uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur € 3,2 miljoen vrij te laten vallen en, de begrote lasten voor prestatie 4.7.2 te verlagen met dit bedrag te verlagen en de vrijvallende middelen toe te voegen aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Investeringsimpulsgelden NCK – Natuureiland BeulakerwijdeGS-begrotingswijzigingOp basis

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,3 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027.
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	PS Begrotingswijziging		3.235	0	-3.235	3.235 De gerealiseerde lasten op prestatie 4.7.2 hebben betrekking op de toevoegingen aan de 'voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur'. De uitgaven voor de diverse onderhoudsprojecten komen ten laste van deze voorziening.Bij de uitvoering van de onderhoudsopgave is sprake van toenemende kosten. Geopolitieke ontwikkelingen leiden tot prijsstijgingen die doorwerken in de projectramingen en de meerjarige onderhoudsopgave.Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur wordt hierop meerjarig geactualiseerd. Daarbij worden tevens de binnen prestatie 4.7.3 verantwoorde tekorten op de Rehabilitatie van kunstwerken verwerkt. De actualisatie wordt in de jaarrekening 2026 of het Statenvoorstel over het BIK 2028-2031 aan u opgeleverd. Indien hier financiële consequenties uit voortvloeien, leggen wij deze aan u voor. N766 Afkoop DeventerOnder prestatie 4.6.9 hebben wij u voorgesteld een investeringskrediet beschikbaar te stellen voor de rehabilitatie van de N766. Door deze investering komt het in 2028 geplande groot onderhoud te vervallen. Technisch gezien moeten deze beschikbare middelen met een omvang van €3,2 miljoen vrijvallen uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur en toegevoegd worden aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. PS-begrotingswijzigingWij stellen u voor om uit de Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur € 3,2 miljoen vrij te laten vallen en, de begrote lasten voor prestatie 4.7.2 te verlagen met dit bedrag te verlagen en de vrijvallende middelen toe te

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						voegen aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Investeringsimpulsgelden NCK – Natuureiland BeulakerwijdeGS-begrotingswijzigingOp basis van de huidige inzichten wordt een deel van het begrote budget niet in 2026 besteed (€ 0,3 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2027 uitgevoerd.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,3 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van jaarschijf 2026 naar jaarschijf 2027.
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	PS Begrotingswijziging		518	0	-518	518 Vervanging wegenN337 Rehabilitatie Kom den NulDe aanbestedingsprocedure is in voorbereiding waarbij uitvoering eind 2027 is gepland. Voor 2026 is er voldoende budget beschikbaar, maar voor de gehele uitvoering wordt er een tekort verwacht vanwege stijgende bouwprijzen. Wij zijn de mogelijkheden aan het bekijken om dit binnen de bestaande begroting te dekken of de scope bij te stellen. Hier komen we bij u op terug in een van de eerstvolgende P&C documenten. N377 Hasselt - de Lichtmis Het eerste deel van de werkzaamheden vanaf Hasselt tot aan Het Rakje is gestart en in uitvoering. Het resterende deel vanaf Het Rakje tot de Lichtmis kan, als gevolg van natuurwetgeving (compenserende- en mitigerende maatregelen) in 2028 starten.Voor het eerste deel van de werkzaamheden voor 2026 hebben we middelen van € 400.000 uit 2027 nodig. Vooralsnog verwachten we dat het totaal beschikbaar gestelde budget voldoende is voor realisatie van het gehele project. blijven. Op basis van ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 te verlagen met € 400.000 ter compensatie van de overbesteding in 2026. Vervanging kunstwerkenRehabilitatie kunstwerken Binnen het project worden bij 9 objecten groot onderhouds- en investeringsmaatregelen uitgevoerd. De

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						uitvoering van het object Grote Puntbrug is gereed. Het object Tonnendijkbrug gaat in Q4 2026 in uitvoering. In Q1 2027 start de uitvoering aan het laatste object, de Aadorpophaalbrug en -schutsluis. Op het gehele project van € 20,6 miljoen verwachten we een tekort van € 5,0 miljoen Het tekort van € 2,4 miljoen voor de groot onderhoudsmaatregelen nemen we mee in de herziening van de doorrekening van de voorziening groot onderhoud bij de jaarrekening of het Statenvoorstel van het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen 2028 t/m 2031. Voor de uitvoering van de laatste objecten is er voor de investeringsmaatregelen een aanvullend investeringskrediet van € 2,6 miljoen nodig. Dit komt door extra maatregelen die nodig blijken te zijn na uitgebreider onderzoek tijdens de voorbereiding en omdat extra maatregelen aan het licht zijn gekomen na demontage van de objecten tijdens de uitvoering. Wij stellen u voor een aanvullend investeringskrediet van € 2,6 miljoen in 2027 beschikbaar te stellen. De financiële dekking kan binnen de middelen voor mobiliteit worden opgevangen door;- € 0,5 miljoen uit het project Machineveiligheid en Arbo veiligheidheid bruggen en sluizen (zie toelichting onder prestatie 4.7.3.);- € 0,4 miljoen uit beschikbare middelen binnen het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen 2024 tm 2027;- € 1,7 miljoen uit de beheersmaatregelen Kanaal Almelo- de Haandrik (zie toelichting onder prestatie 4.7.6.). Machineveiligheid en ARBO veiligheid bruggen en sluizenHet project omvat aanpassingen aan 22 bruggen en sluizen. De uitvoering van het laatste object (Gramsbergerophaalbrug) vindt plaats in Q3 2027. Richting afronding van dit project voorzien we een kleine onderschrijding van € 0,5 miljoen op het totale investeringsbudget van € 12,4 miljoen voor machineveiligheid. Wij stellen u voor om dit budget van € 0,5 miljoen in 2026 af te ramen en toe te voegen aan het investeringskrediet

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						voor het project Rehabilitatie Kunstwerken in de jaarschijf 2027 van de begroting. Vervanging bruggen N346 De circulaire vervanging van de bruggen Schipbeekbrug & Bolksbeekbrug gaat eerder dan voorzien, in Q4 2026 van start.Op 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project circulaire vervanging Schipbeekbrug & Bolksbeekbrug. Deze maatregel draagt bij aan onze ambitie voor circulariteit. Wij stellen u voor om de benodigde dekkingsmiddelen ad € 1,0 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 1.4.1 naar de Reserve dekking kapitaallasten activa. Deze wijzigingen wordt verwerkt bij het onderdeel Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen. Conform ons begrotingswijzigingsbeleid hebben wij besloten om het investeringskrediet van de jaarschijf 2027 in de begroting 2027 met € 3,4 miljoen te verlagen. Deze verlaging dient ter compensatie van de hogere uitgaven in 2026 die zijn ontstaan doordat een deel van de werkzaamheden eerder worden uitgevoerd.Om de bruggen circulair te vervangen is er een aanvullend krediet van € 1,0 miljoen benodigd. Wij stellen u voor om een aanvullend investeringskrediet van € 1,0 miljoen beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het investeringskrediet van de jaarschijf 2026.
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal Almelo de Haandrik	PS Begrotingswijziging		500	0	-500	500 In de begroting is € 3 miljoen beschikbaar. Wij schatten in dat de uitvoeringskosten van het schadedossier in 2026 € 2,3 tot € 2,5 miljoen bedragen. Dit is inclusief de uitvoeringskosten van het bestuurlijk kopstuk. Dat betekent dat de werkelijke besteding in 2026 zoals we dat nu inschatten € 0,5 miljoen tot € 0,7 miljoen lager zal zijn begroot. PS BegrotingswijzigingWij stellen u voor om

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						het budget voor prestatie 4.7.4 in 2026 en de bijbehorende onttrekking aan de Reserve waterwegen te verlagen met € 0,5 miljoen.
Totaal			**16.284**	**22.091**	**5.807**	**16.284**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
4.1.3 Slim inzetten systemen & netwerken	-150,00	-	150,00	-150,00	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
4.1.3 Slim inzetten systemen & netwerken	-	1.008,83	1.008,83	-	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.1.5 Mobiliteitshubs	370,44	-	-370,44	370,44	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.1.5 Mobiliteitshubs	-1.230,75	-	1.230,75	-1.230,75	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
4.2.3 Concessies & contract bus en trein	-90,00	-	90,00	-90,00	PS 003 Exrta treinmat. Zwolle-Enschede	Resultaatbestemming voor nog toe te kennen aanvragen uit 2025 voor de UBS regelingen 4.27 Alternatieve verblijfplaatsen beschermde diersoorten en 4.28 Ondersteuning Overijsselse aandachtsoorten: In december 2025 zijn een aantal aanvragen met een omvang van € 0,22 miljoen ontvangen die passen binnen het gepubliceerde plafond van 2025. Een deel (€ 141.000) van deze aanvragen kan gedekt worden uit het restant (algemene middelen) budget 2025 onder prestatie 3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit. Restant wordt gedekt uit het Kwaliteit van Overijssel budget dat meerjarig beschikbaar is (t/m 2030). Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 3.1.6 in de jaarschijf 2026 van de begroting 2026 te verhogen met € 141.000. Onderbesteding Soortenmanagement (SMP's): Alle Overijsselse gemeenten zijn volop in ontwikkeling om een Soortenmanagementplan (SMP) op te gaan stellen en aan de compensatieopgave te gaan voldoen. Voor beide opgaves zijn hiervoor twee afzonderlijke subsidieregelingen (4.14 en 4.27) actief waar gemeenten aanspraak op kunnen maken. Beide regelingen worden gefinancierd met provinciaal en rijksbudget.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Specifieke uitkering (rijksbudget): In december 2023 (1e deel) en december 2024 (2e deel) hebben wij een specifieke uitkering ontvangen van het rijk, ad. € 6,8 miljoen, voor de versnelling van de aanpak natuurinclusief isoleren met een looptijd tot en met eind 2030. Naar aanleiding van deze specifieke uitkering is de subsidieregeling 4.14 gemeentelijke soortenmanagementplan voor woningverduurzaming begin 2024 opengesteld. Bij de 2e monitor hebben wij het totale rijksbudget verlaagd van € 1,8 naar € 0,9 miljoen. Omdat wij minder aanvragen hebben ontvangen is circa € 0,275 miljoen van het budget niet besteed. Het bedrag van de onderbesteding blijft beschikbaar voor de komende jaren (t/m 2030). Provinciaal budget (Kwaliteit van Overijssel (KvO)) Begin 2023 hebben wij u per brief (D2023-01-005579, 31 januari 2023) geïnformeerd over natuurvriendelijk isoleren. In deze brief hebben wij aangegeven dat wij het streven hebben dat iedere Overijsselse gemeente een soortenmanagementplan (SMP) opstelt voor particuliere woningverduurzaming en op basis daarvan een gebiedsontheffing van de Wet natuurbescherming bij ons aanvraagt. Bij de 2e monitor is dit budget verlaagd van € 0,85 miljoen naar € 0,3 miljoen. Ook op dit budget hebben wij lagere bestedingen gerealiseerd omdat wij minder aanvragen hebben ontvangen van gemeenten. Het restant budget blijft meerjarig beschikbaar (t/m 2030).
4.2.3 Concessies & contract bus en trein	-14.772,04	-11.970,00	2.802,04	-14.772,04	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.2.3 Concessies & contract bus en trein	-	2.140,00	2.140,00	-	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.2.3 Concessies & contract bus en trein	197,11	-	-197,11	197,11	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	De besteding is achtergebleven ten opzichte van de begroting, een deel van de begrote bijdrage aan NDFF was niet nodig en de opstart voor monitoring in natuurgebieden is gerealiseerd met minder inzet van middelen. Voor de extra inzet op monitoring verbeterprogramma VHR en ontvangen december circulaire doen wij hieronder een voorstel voor resultaatbestemming. Resultaatbestemming monitoring verbeterprogramma VHR: Via de meicirculaire heeft het Ministerie van LVVN

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						middelen beschikbaar gesteld voor de jaren 2025-2027 (jaarlijks € 127.000) voor natuurmonitoring. De middelen worden door LVVN verstrekt in het kader van het verbeterprogramma VHR monitoring, waar Rijk en Provincies gezamenlijk aan werken. Het verbeterprogramma heeft als doel om een uniform en landelijk natuurmonitoringssysteem te ontwikkelen. De extra middelen zijn bestemd om extra capaciteit te kunnen inzetten om het verbeterprogramma te kunnen uitvoeren. De middelen voor de jaren 2026 en 2027 zijn via de begroting 2026 toegevoegd aan de jaren 2026 en 2027. Omdat de middelen 2025 (nog) niet zijn ingezet stellen wij u voor om de middelen voor extra inzet door te schuiven naar 2028. Wij stellen u voor om een bedrag van € 127.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 3.1.7 van de begroting 2026. Resultaatbestemming van de ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire) voor Monitoring van natuurherstelverordening (habitattypen en capaciteit): Via de december circulaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor monitoring van natuurherstelverordening. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: "In totaal wordt € 0,8 miljoen (landelijk) ter beschikking gesteld voor de monitoring van overige habitattypen buiten het Natura2000-netwerk. De verdeling van de middelen over de betrokken provincies is tot stand gekomen op basis van een door de provincies gemaakte selectie van gebieden in combinatie met een aanvullende witte vlekken analyse door LVVN en BIJ12" en "In totaal wordt € 0,65 miljoen ter beschikking gesteld voor het aansluiten van provincies in werkgroepen, stuurgroepen en het opzetten van de additionele monitoring aangaande overige habitattypen buiten de Natura2000-gebieden. De verdeling van het budget is in overleg met de provincies gebeurd en gebaseerd op de verwachte inspanning per provincie." Voor Overijssel gaat dit om een totale bijdrage van € 0,28 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 275.632 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						jaarschijf 2026 van prestatie 3.1.7 van de begroting 2026. Deze wijziging wordt verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen.
4.2.4 Verbeteren infra openbaar vervoer	-1.915,61	450,00	2.365,61	-1.915,61	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
4.2.4 Verbeteren infra openbaar vervoer	835,49	-450,00	-1.285,49	835,49	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.2.4 Verbeteren infra openbaar vervoer	-1.523,00	1.247,00	2.770,00	-1.523,00	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Onder prestatie 3.1.2 is een voorstel opgenomen om budget vanuit deze prestatie over te hevelen naar prestatie 3.2.1. Budgetoverheveling heeft betrekking op actie 6 van deze prestatie. Budget is bij de Perspectiefnota 2025 gekoppeld aan prestatie 3.1.2. Zie ook de toelichting onder prestatie 3.1.2.
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	-1.399,81	-	1.399,81	-1.399,81	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	-0,24	-	0,24	-0,24	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.2.7 Elektr. Almelo - Mari nberg	-694,23	-	694,23	-694,23	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	De financiële bijdrage aan BIJ12 (gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van de provincie) voor stikstofbeleid en Aerius is vewerkt onder deze prestatie.
4.2.7 Elektr. Almelo - Mari nberg	-1.705,77	-	1.705,77	-1.705,77	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-2.102,39	-	2.102,39	-2.102,39	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	1.698,00	-	-1.698,00	1.698,00	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.4.1 Logistics Overijssel	-420,68	-	420,68	-420,68	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Overschrijding als gevolg stijging faunaschades en afschaffing faunaleges (motie): Zoals bij de tweede monitor aangekondigd is het totale budget met € 0,6 miljoen overschreden. Belangrijkste oorzaken zijn de jaarlijkse toename van het aantal aanvragen voor tegemoetkoming in faunaschade (circa 200 extra per jaar), hogere taxatiekosten en fluctuerende (hogere) gewasprijzen. Daarnaast hebben wij in 2025 de afrekening ontvangen over 2024. Deze bedraagt € 0,3 miljoen en maakt onderdeel uit van de € 0,6 miljoen. Deze afrekening was niet opgenomen in de begroting 2025. Resultaatbestemming voor nog toe te kennen aanvragen uit 2025 voor de UBS regelingen 4.22 Wolf- en goudjakhals preventieve middelen: In december 2025 is een aantal aanvragen met een

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						omvang van € 0,16 miljoen ontvangen die passen binnen het gepubliceerde plafond van 2025. Een deel van deze aanvragen, ad. € 62.000, kan gedekt worden uit het deelbudget dat specifiek beschikbaar is gesteld voor preventieve maatregelen. Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 3.3.4 in de jaarschijf 2026 van de begroting 2026 te verhogen met € 62.000. Hogere bestedingen Kwaliteit van Overijssel budget faunabeheer: Provinciale Staten hebben begin 2025 besloten - in het kader van het provinciale coalitieakkoord 'Schouder aan Schouder' - € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor extra investeringen in faunabeheer. Van het totale beschikbare bedrag is in 2025 € 1,195 miljoen gerealiseerd (ten opzichte van € 0,8 miljoen begroot in 2025) voor maatregelen uit het investeringsvoorstel. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 3.3.4 € 0,395 miljoen extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve.
4.4.2 Slimme, vitale & innov. log & g.v.	182,71	-	-182,71	182,71	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Verwachte overschrijding budget faunaschade Ook in 2026 verwachten wij opnieuw een overschrijding op het budget faunaschade. Op basis van de laatste verwachting (opgenomen in de begroting 2026 / BIJ12) verwachten wij een overschrijding van circa € 0,3 miljoen op het budget vergoeding faunaschades 2026. Belangrijkste redenen voor de stijging van de totale kosten: 1) in lijn met voorgaande jaren verwachten wij een verdere stijging en aanvragen voor vergoeding; 2) stijgende taxatiekosten voor het beoordelen van de schade; 3) vergoedingsbedragen door schade (afhankelijk van het gewastype) zijn gestegen. Tot slot: wij zien een daling van het aantal ganzen maar nog niet het gewenste aantal ganzen om een daling ook terug te zien in de schade uitkeringen. Verlaging investeringsbudget faunabeheer Onder deze prestatie is (ook) het Investeringsbudget / Kwaliteit van Overijssel budget (totaal € 2 miljoen) opgenomen voor faunabeheer. Vanwege hogere bestedingen in 2025 is de begroting in 2026 € 322.000 te hoog ten opzichte van wat nog beschikbaar is in de Reserve

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Op basis van spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om onder prestatie 3.3.4 een bedrag van € 322.000 af te ramen in 2026.
4.5.1 Infra maatregln verkeersveilighei	-745,02	-	745,02	-745,02	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.5.1 Infra maatregln verkeersveilighei	-192,40	-	192,40	-192,40	GS 102 Jaarstukken 2025	Resultaatbestemming van de ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire) voor invasieve exoten: Via de decembercirculaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor de bestrijding van invasieve exoten. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: "Provincies zijn verantwoordelijk voor bestrijding van invasieve exoten van de Unielijst (uitvoering Europese Exotenverordening). Het ministerie van LVVN verstrekt in aanvulling op eerder ter beschikking gestelde middelen (zie paragraaf 3.2.7 van de septembercirculaire 2025) € 2,2 miljoen ten behoeve van de vroege bestrijding van invasieve exoten met als doel bescherming van de biodiversiteit. De verdeelsleutel is identiek aan de verdeelsleutel die wordt gehanteerd voor het beheer van de Nationale Databank Flora en Fauna (zie paragraaf 3.2.10 van de meicirculaire 2025)." Voor Overijssel betreft dit een extra bijdrage van € 0,2 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 204.065 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2026. Deze wijziging hebben wij verwerkt onder de kerntaak Overhead, financiering en Algemene dekkingsmiddelen. Resultaatbestemming voor nog toe te kennen aanvragen uit 2025 voor de UBS regelingen 4.17 Aanpak van invasieve exoten 2.0: In december 2025 is een aantal aanvragen met een omvang van € 0,14 miljoen ontvangen die passen binnen het gepubliceerde plafond van 2025. Deze aanvragen kunnen gedekt worden uit het restant (algemene middelen) budget 2025 onder prestatie 3.3.5 Bestrijding Invasieve exoten. Wij stellen u voor om een bedrag van € 136.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2026. LIFE project bestrijding exotische waterplanten:

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Vanuit Europa is een LIFE-subsidie beschikbaar gesteld van € 4,3 miljoen met als voorwaarde dat Overijssel een cofinanciering beschikbaar stelt. Bij de Perspectiefnota 2025 heeft u hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Daarvan is in 2025 € 0,7 miljoen begroot op deze prestatie. Resultaatbestemming cofinanciering LIFE project: Op basis van gerealiseerde bestedingen is € 0,375 miljoen aan cofinanciering niet besteed in 2025. Ten opzichte van de 2e monitor is dit iets hoger dan verwacht (€ 0,3 miljoen was verwacht). Bij dit jaarverslag stellen wij een resultaatbestemming voor om de benodigde cofinanciering beschikbaar te houden voor de uitvoering van het LIFE project in de jaren 2026 t/m 2028. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,375 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.3.5 van de begroting 2026.
4.5.1 Infra maatregln verkeersveilighei	197,01	-	-197,01	197,01	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.5.1 Infra maatregln verkeersveilighei	-550,00	-	550,00	-550,00	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
4.5.2 Educatie & voorlicht.verkeersveil.	-63,83	-	63,83	-63,83	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Resultaatbestemming capaciteit landbouw: In de P-nota 2026 is het voorstel opgenomen om incidenteel € 0,8 miljoen beschikbaar te stellen voor aanvullende personele inzet op ontwikkeling in het gebied van landbouw. Voor de inzet van de middelen is een verdeling opgenomen van € 0,2 miljoen voor de jaren 2025 t/m 2028. De werving is gestart na besluitvorming van Provinciale Staten (zomer 2025). De benodigde inzet hebben wij pas in de loop van het 4e kwartaal 2025 kunnen realiseren waardoor de € 0,15 miljoen niet is ingezet. Om toch de inzet voor de volledige 4 jaar mogelijk te maken (ook via de 2e monitor gemeld) stellen wij bij het jaarverslag een voorstel voor om de beschikbare middelen voor 2025 door te schuiven naar 2029. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,15 miljoen via een resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2029 van prestatie 3.4.1 van de begroting 2026. Resultaatbestemming ontvangen bijdrages en uitbreiding gezamenlijk project: Vanuit het budget onder prestatie 3.4.1 hebben wij het onderzoeksproject Biologisch Bodembeheer van

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						graslanden opgestart. Samen met de provincies Gelderland en Drenthe is hiervoor langjarig onderzoek opgezet. De uitvoering van het project is in 2025 verder uitgebreid. In 2025 hebben wij extra bijdrages ontvangen van de provincies Gelderland en Drenthe. Deze bijdragen willen wij bestemmen voor de verdere uitvoering in 2026 en 2027. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,19 miljoen via resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 3.4.1 van de begroting 2026.
4.6.10 Infrastruct.maatreg.bereikbaarhd	-1.539,76	-	1.539,76	-1.539,76	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
4.6.10 Infrastruct.maatreg.bereikbaarhd	-684,46	-	684,46	-684,46	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.6.13 N35 Knooppunt Raalte	7.889,00	-	-7.889,00	7.889,00	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
4.6.9 Verk,planstudies & real ov proj	73,52	-	-73,52	73,52	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Afronding landinrichtingsproject en inzet subsidie vrijwillige kavelruil project: De afronding van Blokzijl-Vollenhove is doorgeschoven naar 2026. Daardoor is een deel van de kosten (circa € 0,1 miljoen) (nog) niet gerealiseerd in 2025. In dit bedrag hebben we ook de kosten van Staphorst meegenomen. Hier loopt nog een juridische procedure (getuigenverhoor). Daarnaast hebben we in 2025 een subsidie voor vrijwillige kavelruil project lager vastgesteld. Dit is veroorzaakt door een lagere realisatie (circa € 0,11 miljoen) op dit budget. Per saldo is hierdoor het begrote bedrag van € 0,21 miljoen niet besteed. Dit budget blijft beschikbaar. Deze middelen zetten we in voor het opstarten van nieuwe vrijwillige kavelruilprojecten in 2026. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 0,21 miljoen onder prestatie 3.4.3 door te schuiven naar 2026. Resultaat Revolving Fund: Financieel uitgangspunt van het Revolving Fund (RF) is dat dit een meerjarig budgettair neutraal resultaat oplevert voor de provincie. Het resultaat over de jaren kan echter wel fluctueren. Zo is in de afgelopen jaren (2014-2024) een positief resultaat gerealiseerd van € 1,26 miljoen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Op basis van aan- en verkopen en herwaardering van RF is in 2025 een negatief resultaat gerealiseerd van € 0,2 miljoen. Dit negatieve resultaat maakt onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat.
4.66.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-542,99	-	542,99	-542,99	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 11,6 miljoen lager en de baten € 4 miljoen hoger dan de begroting zullen uitvallen. De lagere lasten worden vooral veroorzaakt door langere ruimtelijke processen, waardoor werkzaamheden niet of later in uitvoering gaan komen. Tegelijk is een subsidie voor uitvoeringsmaatregelen terugbetaald omdat de werkzaamheden door de provincie zelf aanbesteed gaan worden. De hogere baten worden veroorzaakt door een hogere bijdrage uit de subsidie NSP (€ 3,6 miljoen), een hogere bijdrage uit de subsidie LIFE (€ 0,8 miljoen) en een lagere bijdrage uit het programma Natuur I en II (€ 0,4 miljoen). GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase I (L16)In 2021 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur. Deze middelen zijn via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld. In deze Monitor is verwerkt dat een hoger deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur (€ 1,2 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase I (L16) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,2 miljoen. GS-Begrotingswijziging/onttrekking SPUK Natuur Fase II (L33)In 2024 zijn er via het Rijk middelen beschikbaar gekomen via het Programma Natuur fase 2. Deze middelen zijn, na het opstellen van de begroting 2025, via een specifiek uitkering aan de provincie beschikbaar gesteld (eind 2024). In deze Monitor is verwerkt dat een lager deel van de bestedingen ten laste van de SPUK Natuur Fase II (€ 1,6 miljoen) wordt gebracht dan eerder verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de Specifieke Uitkering Natuur Fase II (L33) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 1,6 miljoen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering LIFEIn 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurreerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkvenen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,3 miljoen te besteden. In 2023 is een nieuwe subsidieaanvraag LIFE Crossborder toegekend die heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Aamsveen. In 2026 verwachten wij voor dit gebied € 0,5 miljoen te besteden. Gezamenlijk is de besteding van de LIFE subsidie € 0,8 miljoen hoger dan verwacht. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering LIFE in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,8 miljoen. GS-Begrotingswijziging/onttrekking doeluitkering NSPIn 2025 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvON) aan de provincie Overijssel een aantal subsidies verleend voor niet productieve investeringen (NPI). Deze subsidies vallen onder het Nationaal Strategisch Plan (NSP) en betreffen "niet landbouw Overijssel natuurdoelen". Het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) financiert dit programma voor een deel. De middelen zijn verkregen om maatregelen uit te kunnen voeren die een bijdrage leveren aan het realiseren van natuurdoelen in een aantal N-2000 gebieden. In 2026 verwachten wij € 3,6 miljoen te besteden. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.1 m.b.t. de doeluitkering NSP in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 3,6 miljoen. GS-Begrotingswijziging bestedingsritme ten laste van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk NederlandDoor de lagere besteding en de ontvangen subsidies zal de onttrekking aan de Uitvoeringsreserve NNN met € 15,6 miljoen worden teruggebracht van € 32,6 miljoen naar € 17,0 miljoen. Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.1 in 2026 te verlagen met € 15,6 miljoen en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland met

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						hetzelfde bedrag te verlagen.
4.66.66 Totaal personeelsgebonden kosten	453,70	-	-453,70	453,70	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel
4.66.66 Totaal personeelsgebonden kosten	0,00	-	-0,00	0,00	Wijz. 212 Diversen personeel afd.	GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Impuls Veenweiden (L10)In 2022 heeft het Rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor een gebiedsplan impuls veenweiden dat wij hebben ingediend bij het Rijk. Hiervan hebben wij tot en met 2025 € 11,3 miljoen besteed. In 2025 hebben wij hiervan € 0,9 miljoen besteed. De begrote lasten in 2025 bedroegen € 1,25 miljoen. De niet bestede middelen van € 0,35 miljoen voegen wij toe aan de begroting 2026. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Impuls Veenweiden (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verhogen met € 0,35 miljoen. SPUK Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP-VP): De bestedingen voor de specifieke uitkering IBP-VP zijn in 2025 met € 0,12 miljoen achtergebleven ten opzichte van de begroting 2025. Op basis van de totale bestedingen t/m 2025 is er nog een beschikbare ruimte van € 1,1 miljoen. Dit bedrag kan nog t/m eind 2027 worden ingezet. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK IBP-VP (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verhogen met € 120.000.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	7,68	-	-7,68	7,68	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	GS-Begrotingswijziging/onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) Impuls Veenweiden (L10)In 2022 heeft het Rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor een gebiedsplan impuls veenweiden dat wij hebben ingediend bij het Rijk. In 2026 verwachten wij hiervan € 2 miljoen minder in te zetten. Deze middelen kunnen nog in 2027 ingezet worden. Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de SPUK-Impuls Veenweiden (baten) en de exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.2 in 2026 te verlagen met € 2 miljoen en door te schuiven naar 2027.
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-5.350,00	-70,00	5.280,00	-5.350,00	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-409,57	-	409,57	-409,57	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-220,00	-	220,00	-220,00	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-1.870,00	-	1.870,00	-1.870,00	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	312,00	-	-312,00	312,00	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	GS besluit - doorschuiven budget Programma Natuur (SPUK)- Boscompensatie fase 1: In 2025 is van de totale besteding voor € 4 miljoen besteed voor boscompensatie, daarnaast is € 0,5 miljoen ingezet voor proceskosten. Het resterende SPUK-budget van 2025, ad. € 1,02 miljoen, voegen we toe aan de begroting van 2026. Wij hebben besloten om van het resterende SPUK-budget 2025 voor boscompensatie, € 1,02 miljoen door te schuiven naar 2026 en toe te voegen aan prestatie 3.5.5. Tevens verhogen wij de baten (onttrekking vanuit de SPUK) in 2026 met hetzelfde bedrag. Resultaatbestemming van de ontvangen Rijksmiddelen (december circulaire) voor bosrevitalisatie: Via de decembercirculaire van het provinciefonds 2025 heeft het Rijk een decentralisatie-uitkering verstrekt voor bosrevitalisatie. Als toelichting is in de circulaire het volgende opgenomen: "De vitaliteit van de Nederlandse bossen gaat achteruit door droogte en verzuring. In het kader van de bossenstrategie werken Rijk en provincies samen aan het revitaliseren van de bossen. Het ministerie van LVVN stelt in 2025 (landelijk) een totaalbedrag van € 1,6 miljoen beschikbaar voor bosrevitaliseringsmaatregelen. De verdeling van dit budget is gebaseerd op de ingediende aanvragen van provincies bij het ministerie van LVVN." Op basis van de aanvraag die Overijssel heeft ingediend hebben wij een bedrag ontvangen van € 0,45 miljoen voor bosrevitalisatie. Het voorstel is om deze middelen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5. Om de lasten in 2026 te kunnen dekken is het ook nodig om € 0,45 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026. PS besluit - toevoeging middelen aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (U-KvO) Onder kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen stellen wij voor om de ontvangen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						decentralisatie uitkering, ad € 0,45 miljoen toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5 voor de bosrevitalisatie met een looptijdeinde van eind 2028. GS besluit jaarschijf 2026 - bosrevitalisatie: Onder voorbehoud van goedkeuring van bovenstaande wijziging (PS besluit toevoeging middelen aan U-KvO) hebben wij besloten om vanuit de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel een bedrag van € 0,45 miljoen toe te voegen aan de begroting 2026 om de kosten van de bosrevitalisatie te dekken onder prestatie 3.5.5.
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infra	303,56	-	-303,56	303,56	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infra	-300,00	-	300,00	-300,00	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Wij verwachten dat de totale lasten voor deze prestatie in 2026 € 21,1 miljoen lager en de baten € 20,6 miljoen lager dan de begroting zullen uitvallen. De lagere lasten worden vooral veroorzaakt doordat er minder voortvarend gebruik wordt gemaakt van een aantal subsidieregelingen, de verkenningsfase binnen de gebiedsprocessen en de proeftuinen meer tijd nodig hebben dan verwacht voordat de plannen uitgewerkt en gerealiseerd kunnen worden en er nog geen goedkeuring vanuit de EU is voor een (landelijke) regeling die het mogelijk maakt om landbouwgronden gedeeltelijk af te waarderen. De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere bijdrage uit de specifieke uitkering (SPUK) als gevolg van een lagere besteding. De middelen blijven wel beschikbaar voor realisatie in latere jaren, binnen de looptijd van de SPUK. GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Regeling Specifieke uitkering (SPUK) provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (L25)In 2022 heeft het Rijk € 13,1 miljoen beschikbaar gesteld voor een aantal versnellingsvoorstellen die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. In 2025 verwachten wij hiervan € 0,2 miljoen in te zetten. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.6 m.b.t. de Specifieke Uitkering provinciale versnellingsvoorstellen transitie landelijk gebied (L25) in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 0,2 miljoen.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						GS-Begrotingswijziging/ onttrekking Specifieke uitkering (SPUK) Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35)In 2024 heeft het Rijk € 233,7 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van drie maatregelpakketten die de provincie heeft ingediend bij het Rijk. De verwachte besteding is € 20,8 miljoen lager dan voorzien. De onttrekking wordt teruggebracht van € 52,4 miljoen naar € 31,6 miljoen. De overige middelen blijven beschikbaar voor latere jaren binnen de looptijd van de SPUK. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 3.5.6 m.b.t. de Specifieke Uitkering Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (RPML) (L35) in 2026 budgettair neutraal te verlagen met € 20,8 miljoen. GS-Begrotingswijziging/ Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel budget Toekomst voor ons PlattelandDe indirecte uitvoeringskosten vallen € 0,2 miljoen lager uit dan voorzien. De lasten voor de gebiedstafels in de provincie vallen € 0,3 miljoen lager uit. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.5.6 in 2026 te verlagen met € 0,5 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
4.7.3 Vervangen provinciale infrastruct.	-440,17	-	440,17	-440,17	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.7.4 Aanpak schades langs Kanaal AdH	-908,18	-	908,18	-908,18	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
4.7.6 Aanpk verv. Oeverconstructies KADH	-3.400,00	-	3.400,00	-3.400,00	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
Totaal	**-30.700,67**	**-7.644,17**	**23.056,49**	**-30.700,67**		

Kerntaak 5: Regionale economie

Dit is hoe wij denken

Werken aan een toekomstbestendige regionale economie
In Overijssel kijken we breder naar economie. Voor ons is economische groei geen doel op zich, maar een middel om de welvaart en het welzijn van al onze inwoners te vergroten. In het hart van deze visie staan onze familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf, die al generaties lang het fundament vormen van onze regionale economie. Onze ambitie: een toekomstgerichte economie, die krachtig en weerbaar is.

We staan sterk door samenwerking. Met partners als Novel-T, Kennispoort Regio Zwolle, Ondernemershuis Stedendriehoek en Oost NL bouwen we aan een slimme en schone economie. Daarbij werken we samen met andere overheden, onderzoek- en onderwijsinstellingen en ondernemers. We geven bedrijven ruimte om te innoveren en samen zoeken we antwoorden op de grote uitdagingen van onze tijd: het verbeteren van de gezondheid, het vormgeven van de energietransitie, het benutten van digitalisering, het beschermen van biodiversiteit, het versterken van de leefbaarheid op het platteland en het ontwikkelen van een circulaire economie.

Onze aanpak is praktisch en doelgericht. We creëren een omgeving waarin ondernemers kunnen bloeien en innovatie wordt gestimuleerd. Daarmee verhogen we de arbeidsproductiviteit, concurrentiekracht en verdienvermogen van onze Overijsselse economie. Om ondernemers te helpen bij de grote uitdagingen van morgen en succesvol te kunnen ondernemen bieden we kennis, advies en subsidies. We investeren in een arbeidsmarkt met voldoende en goed opgeleide vakmensen en kenniswerkers. We waarderen vakmanschap en investeren in sociale innovatie op de werkvloer. Door het vestigingsklimaat te versterken, behouden we en trekken we hoogwaardige bedrijven aan die onze regio verder versterken. Infrastructuur speelt hierin een cruciale rol. We zetten in op strategisch gelegen, goed bereikbare werklocaties. Bovendien dragen we bij aan uitstekende logistieke verbindingen. Vanwege de relatie met de doelstellingen van kerntaak 4 Mobiliteit is laatstgenoemde daar verder uitgewerkt.

We zien volop kansen in de defensiesector. Met name de Overijsselse maak- en hightechindustrie zijn krachtig en kansrijk om in te spelen op de wensen van defensie. Daarbij richten we ons vooral op technologieën die zowel voor defensie als in het dagelijks leven waardevol zijn.
Daarnaast investeren we in levendige winkelcentra in onze steden en dorpen. Ook de vrijetijdseconomie en cultuursector bieden grote mogelijkheden. Door te investeren in het vrijetijdsaanbod, evenementen en cultuur maken we onze provincie nog aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers uit binnen- en buitenland.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

5.1 Krachtige Economie

In ons coalitieakkoord 'Schouder aan schouder 2023-2027' gaan wij uit van een regionale economie die bloeit, toekomstbestendig en betekenisvol is: 'Een economie die bijdraagt aan de welvaart en het welzijn van onze inwoners en samenleving. Een economie die positief bijdraagt aan én de kansen benut van maatschappelijke opgaven zoals energie, biodiversiteit, leefbaarheid en gezondheid'.
Wij zetten ons in om bij te dragen aan concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers (5.1.1), een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers (5.1.2, 5.1.4) en door te werken aan een toekomstgerichte economie (5.1.3). Met ons programma Regionale Economie investeren wij in het realiseren van deze ambities.
Met het verstrekken van risicokapitaal aan Overijsselse ondernemers dragen wij bij aan het verbeteren van de toegang tot financiering (prestatie 5.1.5 Verstrekken risicokapitaal).
We werken aan een gezonde en veerkrachtige retail die bijdraagt aan de lokale economie, werkgelegenheid en leefbaarheid (prestatie 5.1.6 Retail: vernieuwende stads- en dorpscentra). Wij leveren een bijdrage aan de nationale veiligheid door ruimte te bieden voor defensie. Ook benutten wij de economische kansen voor bedrijven die op het gebied van defensie werkzaam (kunnen) zijn (5.1.7).

Prestaties

5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel

Acties 2026
Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3. Prestatie 5.1.1 bestaat uit vier programmalijnen met de volgende acties:

A. Het versterken van het regionale ecosysteem voor innovatieve startups en scale-ups

1. Wij versterken het ecosysteem voor start-ups en scale-ups in Overijssel, met name door de samenwerking tussen de drie regionale hubs te intensiveren.
2. Wij breiden de samenwerking uit naar Gelderland zodat we op Oost-Nederlandse schaal kunnen optrekken.
3. Wij breiden de samenwerking uit naar Duitsland en gaan hier een INTERREG traject voor ontwikkelen.

B. Het toekomstbestendig houden van familiebedrijven

1. Wij activeren met Family Next 2.0 familiebedrijven die een bedrijfsovername voor ogen hebben of waarin in het verleden een overname heeft plaatsgevonden. In 2026 worden 60 familiebedrijven 1:1 ondersteund, nemen er 75 deel aan Leren met Elkaar kringen en bezoeken 210 familiebedrijven een masterclass, event of bedrijfsbezoek in het kader van Family Next.
2. Wij bieden via het Centre of Expertise (CoE) Familiebedrijven van hogeschool Windesheim structurele ondersteuning aan Overijsselse familiebedrijven bij hun uitdagingen en faciliteren een regionaal netwerk familiebedrijven. In 2026 zet het CoE een online kennisplatform op en organiseert namens het netwerk Familiebedrijven Overijssel minimaal vier netwerkbijeenkomsten verspreid over de provincie.

C. Het stimuleren van export door het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en het aantrekken van buitenlandse bedrijfsinvesteringen

1. Wij stimuleren de a2cquisitie van bedrijven en de uitbreidingsinvesteringen van buitenlandse bedrijven samen met de regio's Twente en Zwolle. Hiervoor zetten wij Oost NL in, de regionale ontwikkelingsmaatschappij.
2. Wij ondersteunen met het programma GO4EXPORT het MKB met de voorbereiding voor het exporteren van producten en diensten. Het GO4EXPORT programma begeleidt 200 bedrijven bij het internationaliseren.

D. Het in stand houden en doorontwikkelen van de dienstverlening aan het Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

1. Wij zorgen samen met partners voor een efficiënte ondersteuning aan het brede MKB, waarbij de vraag en behoefte van de ondernemer over innovatie en transities (digitalisering, verduurzaming) centraal staat. Wij bieden ondersteuning aan ondernemers via een financiële bijdrage aan Oost NL, Novel-T, Ondernemershuis Deventer en Kennispoort regio Zwolle.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Onderuitputting BAR-gelden

De opdracht ten laste van de BAR-middelen wordt uitgevoerd in 2026 en 2027. Wij verwachten in 2026 een onderuitputting op de Brexit Adjustment gelden van 115.000. Wij zullen een aanvraag voor resultaatbestemming doen bij de jaarrekening.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel economie 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen
- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	115

5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers

Acties 2026

Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3. Prestatie 5.1.2 bestaat uit twee programmalijnen met de volgende acties:

A. Het erkennen, waarderen en behouden van vakmanschap en talent door de aansluiting van beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt

1. Wij zetten in op de waardering van vakmanschap en organiseren hiervoor jaarlijks een vakmanschapsdag met een award en erkenning van jonge vaktalenten.
2. Wij streven naar behoud van talent in Overijssel via kennisdeling en samenwerking tussen onderwijs, zorg en bedrijfsleven.
3. Wij versterken de grensoverstijgende arbeidsmarkt, zodat bedrijven meer vaktalent kunnen benutten. Dit realiseren we door competenties grensbreed te erkennen en actuele informatie te bieden.
4. Wij stimuleren bedrijven om hun arbeidsproductiviteit te versterken. We doen dit door behoeften te peilen, sociale innovatie te stimuleren, kennis te delen en ondersteuning te bieden via gerichte regelingen.

B. Het toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties en invulling geven aan een optimaal vestigingsklimaat

1. Wij monitoren de uitvoering van de met de regio's West-Overijssel en Twente gemaakte 'Programmeringsafspraken bedrijventerreinen 2023-2026', die gaan over de hoeveelheid bedrijventerreinen en de gewenste kwaliteit daarvan.
2. Wij werken samen met de gemeenten dit jaar aan de herijking van de Programmeringsafspraken.

3. Wij investeren samen met ondernemers en gemeenten in toekomstbestendige werklocaties, door minimaal drie subsidies te verstrekken aan innovatieve projecten en door de inzet van de Herstructureringsmaatschappij Overijssel voor gebiedsgerichte investeringen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel economie PS24-000099
- Brief aan PS GS nota regionale programmeringsafspraken bedrijventerreinen 2023-2026 2023-005270

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Zie financiën.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Potentiële onderbesteding in 2026

Wij verwachten in 2026 een onderuitputting van €600.000. De belangrijkste oorzaak is dat er minder dan verwacht gebruik wordt gemaakt van de subsidieregeling Toekomstbestendige Werklocaties. We merken terughoudendheid bij ondernemers om te investeren, mede door onduidelijkheid over vergunningverlening en geopolitieke ontwikkelingen. Wij intensiveren de communicatie over deze regeling om het gebruik er van te bevorderen. Ook zijn de voorwaarden aangepast.

GS-begrotingswijziging

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.2 in 2026 te verlagen met €600.000, en door te schuiven naar 2027; onder gelijktijdige mutatie van de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Septembercirculaire: pilot duurzame bedrijfsterreinen €994.000

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor een pilot duurzame bedrijfsterreinen. Dit bedrag wordt onder Overhead, financiering en dekkingsmiddelen verwerkt als een storting in de Algemene Financieringsreserve ten behoeve van de HMO. Het gaat om een bedrag van € 994.000.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel economie 2024-2027
- Brief aan PS - Regionale Programmeringsafspraken bedrijventerrreinen 2023-2026
- Motie - Breed gedragen ambities 2026
- Brief aan PS - Pilot toekomstbestendige bedrijventerreinen

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland, Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-600

5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie

Acties 2026

Het programma Regionale Economie 2024-2027 betreft prestaties 5.1.1., 5.1.2 en 5.1.3. Prestatie 5.1.3 bestaat uit drie programmalijnen met de volgende acties:

A. Het verduurzamen van het grondstoffengebruik door het circulair maken van productieprocessen en producten

1. Wij werken aan de doorontwikkeling van circulaire ketens met onze netwerken bestaande uit overheid, ondernemers en onderwijs rond textiel, kunststof, bouw&infra en maakindustrie. Wij nemen daarvoor o.a. deel in tenminste drie internationale programma's.
2. Wij doen op basis van de nieuwe nationale doelen voor circulaire economie een voorstel voor aanvullende provinciale kaders ter versnelling van de circulaire economie, met heldere en haalbare doelstellingen. Deze leggen wij uiterlijk in Q1 2026 ter beraadslaging aan u voor.

B. Het bevorderen van digitalisering in de maakindustrie en het brede Midden- en Kleinbedrijf

1. Wij ondersteunen de digitalisering in de maakindustrie en het brede MKB. Dit gebeurt via de programma's EDIH-Boost Robotics East Netherlands en de AI-Hub Oost Nederland en via verschillende digitaliseringsprojecten in de Regio Deals, waaronder de Digitale Werkplaatsen, Pitstop, Innovatiedistrict Spoorzone Zwolle, de KIEN Stadscampus Deventer en de Innovatieve leeromgeving voor Veiligheid en Digitalisering.

C. Het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en innovatie bij het Midden- en Kleinbedrijf

1. Wij stimuleren experimentele ontwikkeling en innovatie bij MKB ondernemers. Dit doen wij via de MKB innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT-regeling). Deze regeling wordt gecofinancierd door het Rijk.
2. Wij ontwikkelen een plan voor besteding van onze cofinancieringsmiddelen, rekening houdend met het beleid en beschikbaarheid van middelen voor innovatie vanuit het Rijk.
3. Wij organiseren in 2026 een conferentie waarin we in gesprek gaan met bedrijven, belangenorganisaties en andere betrokken partijen over de ontwikkeling van de economie van Overijssel richting 2050.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Helaas is het Polymer Science Park (PSP) afgelopen periode failliet gegaan. De kunststofsector in Overijssel werd in met name circulaire projecten veelal vertegenwoordigd door PSP. Ze hebben inmiddels hiervoor andere oplossingen gevonden.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Meicirculaire: Mkb-Innovatieregeling Topsectoren (MIT) €793.000

De MIT is een subsidieregeling die gezamenlijk uitgevoerd wordt door het ministerie van EZK en alle provincies. De doelstelling van de MIT is het stimuleren van het innovatieve Nederlandse mkb middels subsidie voor haalbaarheidsprojecten en R&D samenwerkingsprojecten. Overijssel ontvangt een bedrag van €793.000. Wij stellen u voor om €793.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van de begroting 2026, prestatie 5.1.3.

Gewijzigde Rijks-systematiek MIT en voorfinanciering

In 2026 is de Rijks-systematiek voor de financiering van de MIT-regeling gewijzigd. Tot en met 2025 ontving de provincie een Specifieke Uitkering voor het volledige bedrag. In de huidige systematiek ontvangen we het bedrag in 3 delen en moet de provincie naar verwachting in 2026, 2027, 2028 en 2029 respectievelijk een bedrag van €1,2 miljoen; €1,3 miljoen; €1 miljoen en €0,4 miljoen voorfinancieren. Uiteindelijk loopt de voorfinanciering terug naar €0 in 2030.

Het is ons in 2026 gelukt om de voorfinanciering te doen door middel van de beschikbare UKVO-middelen binnen de prestatie.

Wij stellen u voor om deze aflopende voorfinanciering MIT binnen de UKVO als geheel op te vangen.

Aanpassen onttrekkingen UKVO voor de uitvoering MIT in 2026 en 2027
Ter uitvoering van de MIT hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om het budget in de begroting 2026 te verhogen met een bedrag van van €1,066 miljoen en in 2027 met €0,3 miljoen; deze bedragen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 5.1.3.
Verhoging begroting ter uitvoering van het MKB-programma
Wij hebben ingespeeld op de mogelijkheden die ons programma bood en een aantal projecten uitgevoerd die niet begroot waren maar wel in het programma passen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.3 van de begroting 2026. Dit bedrag is opgebouwd uit een onttrekking ten behoeve van circulaire economie (€0,1 miljoen), en een bedrag tbv het programmamanagement en actualiteiten (€0,4 miljoen).
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel economie 2024-2027
- Motie - Samenwerken aan circulaire economie voor de hightech okt. 2025
- Brief aan PS - Uitvoering motie Versnelling circulaire economie in Overijssel
- Motie - Breed gedragen ambities 2026

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Erwin Hoogland, Gert Harm ten Bolscher
Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	794
GS-begrotingswijziging (lasten)	1566

5.1.4 Werklocaties provinciale participaties
Acties 2026
1. Wij beheren de bestaande participaties Regionaal Bedrijventerrein Twente, Special Purpose Vehicle Hengelo en Technology Base.
2. Wij wikkelen de liquidatie van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) af in 2026. Dit betekent het overdragen van de boedel, resterend eigen vermogen en resterende taken.

Inhoudelijke kleurscore
Inhoudelijke toelichting
De liquidatie van de Gemeenschappelijke regeling RBT kost meer tijd dan voorzien. De afronding van de liquidatie zal naar verwachting net niet in 2026 afgerond kunnen worden en in 2027 plaatsvinden.
Financiële kleurscore
Financiële toelichting
Opheffingsuitkering RBT
In 2026 is een opheffingsuitkering ontvangen voor het RBT ter omvang van €2,5 miljoen. Door deze baat ontstaat een onderuitputting op prestatie 5.1.4. Dit jaar is het definitieve liquidatieplan vastgesteld. Dit plan voorziet in overdracht van de grondexploitatie, erfpachtportefeuille, openbare ruimte, laad- en loskades en parkmanagementvoorzieningen per 31 december 2026.

Verder wordt een investeringsbudget van € 3,5 miljoen gereserveerd voor de realisatie van een Smart Energy Hub (SEH). Indien de SEH niet gerealiseerd wordt, vloeit 50% van het restant van dit investeringsbudget terug naar de Provincie.
Het resterende eigen vermogen van de GR RBT wordt verdeeld, waarvan eerst 80% wordt uitgekeerd aan de deelnemers. Dit gebeurt naar rato van het percentage waarvoor de deelnemers in de GR deelnemen. De provincie Overijssel (23%) en de gemeenten Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%). Deze eerste tranche hebben wij ontvangen en leidt tot een eenmalige bate van € 2,5 miljoen.
Na afronding van de liquidatie wordt de eindafrekening opgemaakt en vindt uitkering aan de deelnemers plaats van het restant. De uitkomst hiervan verwerken wij in één van de komende P&C documenten.
Op 10 december 2025 heeft PS toestemming verleend voor de liquidatie van de GR RBT.

Voorstel voor begrotingswijziging (PS)

Wij stellen u voor de begrote bate op prestatie 5.1.4 te verhogen met € 2.452.000 ten bate van het saldo van deze Monitor.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Kaderstelling/Investeringsvoorstel Technology Base Twente
- Statenvoorstel - Evaluatie Technology Base
- Brief aan PS - Evaluatie Topwerklocaties
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel economie
- Kaderbrief 2026 financiële stukken Technology Base
- Statenvoorstel - Toekomstige exploitatie Twente Airport
- Statenvoorstel - Toestemming Liquidatie GR RBT

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (baten)	2452
PS-begrotingswijziging (lasten)	-4
GS-begrotingswijziging (baten)	27
GS-begrotingswijziging (lasten)	27

5.1.5 Verstrekken risicokapitaal

Acties 2026

1. Wij dragen financieel bij aan het Participatiefonds van Oost NL, monitoren de uitvoering en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
2. Wij dragen financieel bij aan het Innovatiefonds Overijssel, monitoren de uitvoering en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
3. Wij monitoren de uitvoering van de strategie van Wadinko en bewaken of dit past bij de provinciale maatschappelijke opgaven.
4. Wij houden toezicht op de governance van onze fondsen.

5. Wij informeren u in de eerste helft van 2026 over de beoogde inzet van de € 30 miljoen die door uw Staten beschikbaar is gesteld voor versterking van de fondsenstructuur. Hierbij betrekken we onder andere het lopende onderzoek naar de mogelijke meerwaarde van de oprichting van een Perspectieffonds Overijssel en een Fonds Landelijk Gebied.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Agiostorting Innovatiefonds Overijssel (IFO) (actie 2)

In de Perspectiefnota 2027 is de voorgenomen inzet van het geld voor de versterking van de fondsenstructuur toegelicht. De noodzaak voor vrijgave van de bij de Perspectiefnota gereserveerde middelen bestaat onverkort. IFO speelt een belangrijke rol bij het financieren van innovatieve bedrijven en projecten. Het Innovatiefonds is dicht bij het einde van het beschikbare provinciale kapitaal, terwijl investeringen langer uitstaan dan oorspronkelijk voorzien. Voor de borging van de continuïteit is een aanvullende storting van € 7,5 miljoen benodigd. Stilvallen van het fonds vanwege ontoereikende middelen, heeft een effect op de bestaande pijplijn en daarnaast een naijl-effect op de betrouwbaarheid en aantrekkelijkheid van het fonds als publieke investeringspartner. En daarmee op de effectiviteit van dit instrument binnen ons economisch en innovatiebeleid.

Bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen stellen we u voor om de € 7,5 miljoen over te hevelen van de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel naar de Algemene Financieringsreserve.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeren met rendement en risico
- Statenvoorstel - Aanpassing kaders Innovatiefonds Overijssel
- Brief aan PS - Jaaroverzicht 2025 Overijsselse fondsen
- Brief aan PS - Onderzoek Rekenkamer Oost-Nederland naar effectiviteit revolverende fondsen
- Statenvoorstel - Onderzoek Rekenkamer Oost Nederland (RON) naar Effectiviteit fondsen provincie Overijssel
- Statenvoorstel - Principebesluit oprichting Perspectieffonds Overijssel
- Brief aan PS - Stand van zaken Fonds Landelijk Gebied

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland (Wadinko), Gert Harm ten Bolscher (Innovatiefonds Overijssel en Oost NL), Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

5.1.6 Retail: Vernieuwende stads- en dorpscentra

Acties 2026

Het programma Retail heeft twee actielijnen, 'Kennisdeling en netwerk' en 'Versterken kleine steden en dorpen'.

1. Wij versterken de samenwerking in de Overijsselse centra van kleine steden en dorpen door het verlenen van tien subsidies op basis van met lokale partners afgesloten arrangementen.
2. Wij organiseren voor het netwerk van Overijsselse gemeenten en centrummanagers tien bijeenkomsten om kennis te ontwikkelen en te delen. We nemen deel in het brede landelijke kennisnetwerk, om hier ook de Overijsselse opgaven en belangen in beeld te brengen.

3. Wij werken met de leden van het Retail Platform Overijssel (RPO) aan verdere professionalisering van de samenwerking en ondersteunen het RPO bij het organiseren van een congres over opvolging in de retail.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

De opgestelde acties liggen op schema. Actie 3 heeft een nadere inhoudelijke invulling gekregen door te verdiepen middels onderzoek vanuit het RPO. Het congres komt daarmee te vervallen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Voorstel verlaging KVO-budget Vernieuwende Stads- en dorpscentra

De subsidieregeling binnen deze prestatie loopt naar verwachting en we zullen onze doelstellingen daarin behalen. Op het terrein van de kennis- en netwerklijnen blijven de bestedingen achter ten opzichte van het budget omdat de behoefte naar kennisonderzoek minder groot blijkt dan verwacht.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.6 in 2026 te verlagen met €200.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Retail 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-200

5.1.7 Nationale veiligheid en defensie

Acties 2026

A. Sterke economie

1. Wij benutten het Europese Netwerk van Defensieregio's (ENDR) en werken samen op regionale schaal met de ministeries van Defensie & Economische Zaken, Gelderland, Oost NL en het bedrijfsleven aan technologie en innovatie voortkomend uit in november 2025 gesloten samenwerkingsafspraak ('Letter of Intent').
2. We ondersteunen met het ministerie van Defensie en de provincie Gelderland de totstandkoming van een regiokantoor, dat functioneert als business-developer en kennispunt voor het bedrijfsleven én Defensie in Oost Nederland.
3. In opdracht van de provincies Overijssel en Gelderland voert Oost NL een programma uit dat het versterken en vergroten van de regionale en nationale waardeketens voor defensie, veiligheid en weerbaarheid beoogt.

B. Wij werken samen aan een weerbaar Overijssel

1. Wij leveren een deelbijdrage aan de scan voor de vitale provinciale publieke diensten en infrastructuur voor het thema 'weerbaarheid' en komen waar nodig met voorstellen om deze weerbaarder te maken (zie prestatie 7.1.5).
2. Wij vergroten hiermee de weerbaarheid en productiezekerheid van de Overijsselse economie.
3. Wij dragen bij aan het beschermen van onze inwoners, verbindingen, energie en drinkwatervoorziening.
4. Wij leveren een bijdrage aan de arbeidsmarkt voor reservisten.

C. Wij dragen bij aan ruimte voor defensie

1. Wij behartigen de provinciale belangen in het Nationaal programma Ruimte voor Defensie.
2. Wij werken intensief samen met betrokken gemeenten, het bedrijfsleven en de diverse departementen van het Rijk.
3. Wij participeren actief in het gebiedsproces MMC Staphorst met als hoofddoel een goede inpassing van de uitbreiding van het complex.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Op 30 september 2026 is een mijlpaal bereikt door Gedeputeerde Staten opdracht te geven uitvoering te geven aan het beleidsprogramma nationale veiligheid en Defensie.

Verwachte onderuitputting door benodigde voorbereiding van uitvoeringsactiviteiten

Bij de Perspectiefnota zijn voor Nationale veiligheid en Defensie additionele middelen beschikbaar gesteld. In het beleidsprogramma is op hoofdlijnen aangegeven waaraan deze middelen besteed worden. Nu dat duidelijk is, kunnen wij het beleidsprogramma concretiseren en in het najaar starten met de uitvoering. In verband met de benodigde voorbereiding van uitvoeringsactiviteiten verwachten wij een onderuitputting van €600.000.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.7 in 2026 te verlagen met €600.000 en toe te voegen aan de jaarschijf 2028, en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag aan te passen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Statenbrief Nationaal Plan Autonome Intelligente Systemen voor Europese Veiligheid
- Brief aan PS - Statenbrief Ontwikkeling Programma Nationale Veiligheid en Defensie
- Brief aan PS - Statenbrief Kamerbrief NPRD
- Brief aan PS - Statenbrief Economische propositie defensie (incl. bijlage)
- Brief aan PS - Statenbrief Aanvullende informatie Ontwerp Nationale Beleidsvisie Ruimte (incl. bijlage)
- Statenvoorstel - Statenvoorstel_PS26-000374 (incl. bijlage)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Actielijn A: Erwin Hoogland
Actielijn B: Erwin Hoogland
Actielijn C: Erwin Hoogland (coördinatie Defensie) en Tjitske de Groot (Ruimte)

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-600

Dit is wat wij doen

5.2 Vrijetijdseconomie

De investeringsimpuls 2024-2027 ‘Overijssel, een gastvrije en aantrekkelijke bestemming voor bezoekers, bedrijven én bewoners’ zet in op het bevorderen van de balans tussen lusten en lasten van recreatie en vrijetijdsbesteding. We bevorderen het toekomstig verdienvermogen van de toeristische sector en versterken daarmee onze regionale economie (5.2.1). Dit doen we door het stimuleren van bedrijven om te digitaliseren, te vergroenen en te verduurzamen en nieuwe arrangementen voor nieuwe gasten te ontwikkelen. Vrijetijdslandschappen bevorderen de spreiding van gasten en bewoners in ruimte en tijd. Het kenniscentrum Gastvrij Overijssel ondersteunt bedrijven, bezoekers en bewoners hierbij. Evenementen dragen bij aan de levendigheid en aantrekkelijkheid van Overijssel voor inwoners, bedrijven en bezoekers. Dat vraagt om een evenementenbeleid met focus op de betekenis voor Overijssel, op toegankelijkheid voor een breed publiek en op de verbinding tussen landelijk en stedelijk gebied en tussen mensen.
In de periode 2025-2027 investeren wij in drie categorieën evenementen in Overijssel (5.2.2):

1. Beeldbepalende cultuur- en sportevenementen;
2. Bijzondere Regionale cultuur- en sportevenementen;
3. Eenmalige en/of onvoorziene cultuur- en sportevenementen.

Prestaties

5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd

Acties 2026

Wij gaan in 2026 door met de uitvoering van onze investeringsimpuls 'Overijssel, een bewuste en gastvrije bestemming voor bezoekers, bedrijven én inwoners'. Concreet gaat het om de volgende onderwerpen:

1. Wij voeren onze regeling ‘Ons Toeristisch MKB groen, digitaal en toegankelijk’ uit.
2. Wij werken samen met gemeenten en andere partijen aan de realisatie van vrijetijdslandschappen, specificeren van doelgroepen en bezoekersmanagement.
3. Wij nemen een besluit over de ondersteuning van de routenetwerken in Overijssel en de ondersteuning van betrokken organisaties.
4. Wij investeren in kenniscentrum 'Gastvrij Overijssel' bij Marketing Oost waardoor actuele data over o.a. bezoekersstromen (Resono), aantal overnachtingen en bezettingsgraden real time beschikbaar en inzichtelijk zijn.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Openstelling regeling Nieuw aanbod, Nieuwe gasten

Wij hebben de regeling 6.29 Nieuw aanbod, Nieuwe gasten opengesteld. Voor de uitvoering van deze regeling onttrekken wij €40.000 uit latere jaren.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 40.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026, en de begroting 2027 tegelijkertijd met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsimpuls Recreatie en Vrije Tijd 2024-2027 (incl. bijlage en besluit)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging	**(lasten)**

40

5.2.2 Festivals en evenementen

Acties 2026

Wij ondersteunen en dragen financieel bij aan de volgende cultuur- en sportevenementen in Overijssel:

1. Vijftien beeldbepalende evenementen: provinciaal van belang, regionaal ingebed, kwalitatief hoogwaardig, met groot publieks- en mediabereik.
2. Circa vijftien bijzondere regionale evenementen: onderscheidend, lokaal maatschappelijk gedragen, met regionale uitstraling.
3. Eenmalige en/of onvoorziene incidentele evenementen (indien deze zich melden) : met aantoonbare maatschappelijke meerwaarde en provinciale uitstraling.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Voorbereiding verlenging evenementenbeleid tot en met 2028 ivm 500 jaar Overijssel

Bij de Begroting 2027 stond u welwillend ten opzichte van de verlenging van het beleid tot en met 2028 in verband met 500 jaar Overijssel in 2028. Wij stellen u voor om de UKVO-termijn van prestatie 5.2.2 te verlengen tot en met 2028.

Motie Duurzame cultuursector €500.000

U heeft €500.000 beschikbaar gesteld voor de duurzame cultuursector. In 2026 werken wij het beleid uit. De subsidieregeling wordt dit jaar uitgewerkt. De besteding van dit bedrag (verlening van subsidies) zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen om dit bedrag middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2027.

Aanpassing UKVO-budgetten

Na beoordeling van de subsidie-aanvragen die nog in de pijplijn zitten verwachten wij een onderuitputting van €490.000 op de UKVO. Dit budget zal op een later moment tot besteding komen.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €490.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.2 en de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel tegelijkertijd met hetzelfde dezelfde bedrag te verhogen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel evenementenbeleid 2025-2027
- Motie - Breed gedragen ambities 2026

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-490
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	500

Dit is wat wij doen

5.3 Betrekken andere financiers bij onze opgaven

Via de Regiodeals (5.3.1, 5.3.2) werken we samen met het Rijk en de regio's aan het versterken van de brede welvaart en pakken we gezamenlijk de opgaven in de regio's aan. Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden en het leven de moeite waard maakt. In ons beleid nemen we de brede welvaart van onze inwoners als uitgangspunt en streven we naar een economische ontwikkeling die rechtvaardig en verantwoord is.
Verder ondersteunen wij bij voorstellen die in het kader van het Nationaal Groeifonds (5.3.3) zijn gehonoreerd en de lange termijn groei van de Overijsselse economie bevorderen.
Met onze provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027 zetten wij in op het benutten van de financiële fondsen vanuit Europa (5.3.4). Elke geïnvesteerde euro levert flink meer op voor Overijssel omdat, naast de provincie, ook de EU, medeoverheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven bijdragen aan projecten. Wij leveren een bijdrage aan maatschappelijke opgaven, en specifiek de regionale concurrentiekracht, door het benutten van de Europese mogelijkheden. Wij voeren mede regie op de Europese programma's. In Europees verband werken Gelderland en Overijssel samen.

Prestaties

5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe

Acties 2026

1. Wij monitoren en werken mee aan de uitvoering van de Regio Deals in Twente en Zuid- en Oost-Drenthe.
2. Wij beheren de lening van € 10 miljoen van het Nationale Fotonica Innovatieprogramma Photon Delta die wordt benut voor enerzijds productie-ontwikkeling en anderzijds de fabriek voor proefproductie van fotonische chips van New Origin. Daarnaast investeren wij via Oost NL met risicofinanciering in bedrijven die actief zijn in deze snel groeiende hightech markt.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

SPUK J96 Regiodeal Twente 2023-2028 Rijksdeel budgettair neutraal aanpassen

De uitvoering van de Regiodeal verloopt voorspoedig. In het kader van de specifieke uitkering hebben wij subsidies verstrekt. Hiervoor moeten wij de begroting 2026 aanpassen. Wij hebben besloten om zowel de geraamde baten als de lasten van de J96 Regiodeal Twente budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van €3,631 miljoen.

Aanpassing begroting Regiodeal

De Twenteboard zal in november 2026 adviezen uitbrengen met betrekking tot de nieuw te verlenen subsidies voor de Regiodeal. Procedureel gezien zal de subsidieverlening niet meer plaats kunnen vinden in 2026. Daarom passen wij de begroting 2026 aan. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.1 in 2026 te verlagen met € 1,1 miljoen en het budget 2027 te verhogen met €1,1 miljoen; verder gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Aankondiging vrijval

U heeft in 2019 middelen beschikbaar gesteld voor de eerste regiodeal Twente. Dit programma loopt ten einde. Een bedrag van €438.000 zal hierdoor vrijvallen.
Wij voegen dit bedrag toe aan de UKVO. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.1 in 2026 te verlagen met € 438.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

U besluit dat er bij de jaarrekening 2026 een bedrag van €438.000 uit de UKVO van prestatie 5.3.1 zal vrijvallen, omdat er geen doel meer is voor deze middelen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Kansen in Overijssel Regio Deal Twente
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Regio Deals (vierde tranche)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel fotonica
- Brief aan PS - Regiodeals vijfde tranche
- Brief aan PS - Stand van zaken Regiodeals

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (baten)	3631
GS-begrotingswijziging (lasten)	2064

5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek

Acties 2026

1. Wij monitoren en werken mee aan de uitvoering van de Regio Deals in Zwolle en de Stedendriehoek.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Aanpassing begroting 2027

Er staat een bedrag van €150.000 aan cofinancieringsmiddelen Regio Zwolle geraamd wat niet meer tot besteding zal komen in 2026.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.2 in 2026 te verlagen met € 150.000, en toe te voegen aan de jaarschijf 2027, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Regio Deals 2018
- Statenvoorstel - Cleantech Regio Regiodeal (besluit)
- Brief aan PS - Stand van zaken Regiodeals derde tranche Regio Zwolle en Cleantech Regio
- Brief aan PS - Regio Deals vijfde tranche
- Brief aan PS - Uitwerking Regio Deals 5e tranche
- Statenvoorstel - Cofinanciering Regiodeals Zwolle II en Stedendriehoek

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-150

5.3.3 Nationaal Groeifonds

Acties 2026

1. Wij ondersteunen in het kader van project Beethoven de versterking van de chiptechnologie activiteiten in Overijssel via provinciale cofinanciering.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Zie financiën.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Mutatie Budget Nationaal Groeifonds

De afgelopen tijd hebben wij veel aandacht besteed aan het versterken van de chiptechsector in Overijssel. De ontwikkeling van de Twentse fotonicafabriek New Origin verloopt voorspoedig. De uitwerking van de plannen heeft enigszins vertraging opgelopen door het zoeken naar oplossingen voor de vraagstukken met betrekking tot het verkrijgen van energie en water. De eventuele middelen die wij als provincie aanvullend moeten investeren, zijn daardoor nog niet besteed. Hierdoor ontstaat op deze prestatie wellicht een onderuitputting van €2,4 miljoen.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.3 in 2026 te verlagen met € 2,4 miljoen, en het budget in 2027 verhogen met hetzelfde bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Nationaal Groeifonds
- Brief aan PS - Nationaal Groeifonds (NGF) - 2e ronde projecten en vooruitblik op vervolg
- Statenvoorstel - Effectuering bijdragen uitvoering Nationaal Groeifonds
- Brief aan PS - Beantwoording Statenvragen Operatie Beethoven en chiptechnologie Oost Nederland
- Brief aan PS - Beantwoording motie Structuurversterking fotonica- en chiptechnologie

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-2400

5.3.4 Europese programma's

Acties 2026

1. Wij voeren het programmamanagement uit voor het Overijsselse deel van de Europese Programma's EFRO, Interreg en ELFPO/GLB-NSP 2014-2020 (afronding) en 2021-2027. Wij zien toe op tijdige realisatie van projecten en tijdige besteding van de Europese middelen via onze provincie. Met deze projecten wordt een bijdrage geleverd aan de ambities van Overijssel. Cofinanciering vanuit Europese fondsen draagt bij aan de zogenaamde 'multiplier' van de provinciale investering – elke geïnvesteerde euro levert flink meer op voor Overijssel.
2. Wij bevorderen dat Overijssel, en in het bijzonder het MKB, de Europese (thematische) fondsen benut. Dit bereiken wij door te informeren, te stimuleren, te faciliteren en (mede) te ontwikkelen. Dit doen we onder meer via samenwerkingsverband Think East Netherlands, hét innovatieprofiel van Oost-Nederland, het participeren in Europese netwerken, directe contacten met (MKB) bedrijven en andere partners in de regio, een cofinancieringsregeling en het organiseren van leergangen Europa voor collega's, medeoverheden en kennisinstellingen.

3. We volgen de ontwikkelingen en publicaties rondom de nieuwe Europese begroting- en programmaperiode 2028-2034 op de voet. We informeren en adviseren de organisatie hierover waar relevant en borgen, in samenwerking met Public affairs (7.3.1), zo goed mogelijk de belangen van Overijssel binnen de toekomstige Europese fondsen en programma's. De ontwikkeling van de regionale fondsen en onderliggende strategieën wordt in 2026 opgestart. Gedurende dit traject zijn er meerdere strategische ijkmomenten voorzien om stil te staan bij de ontwikkelingen voor de programmaperiode 2028-2034.
4. We informeren, enthousiasmeren, adviseren en faciliteren de interne organisatie om meer gebruik te maken van de beschikbare EU-fondsen. We sluiten hierbij aan op de Europa agenda en prioriteiten. Wij realiseren dit onder meer door concrete EU-prioriteiten en onderliggende plannen, EU-advies- en begeleidingstrajecten voor beleidsprogramma’s, het opzetten van een projectbureau en het organiseren van de leergang Campus Europa.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Specifiek voor GLB-NSP 2023-2027 geldt dat de stikstofproblematiek voor de openstellingsprogrammering een continue rol speelt. Sommige onderdelen vallen uit de programmering omdat ze te stikstofgevoelig zijn. Dezelfde problematiek rond de vergunningverlening leidt bij reeds toegekende projecten tot veel wijzigingsverzoeken op de projectperiode (verlenging) en gaat naar verwachting leiden tot decommittering.

Europese programma’s en fondsen

Sinds 2021 is er ruim € 412 miljoen aan Europese subsidie toegekend aan 634 verschillende organisaties (overheden, kennisinstellingen, bedrijfsleven) in Overijssel. Dit geld ging naar 991 projecten. Samen met andere bijdragen komt de totale investering op € 637 miljoen. Dit is exclusief de steun aan landbouwers, die tot en met 2024 ruim € 364 miljoen kregen. We hebben u eerder geïnformeerd over de Europese programma’s van 2014–2020 en 2021–2027. In mei 2021 heeft u ingestemd met de provinciale bijdrage aan deze programma’s (2021/1103304).

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Actualiseren begroting Europese projecten 2026

Het Europese programma loopt naar verwachting. Dit meerjarige programma loopt over de periode 2021-2030 waardoor het altijd een inschatting blijft in welke periode de subsidieverlening kan plaatsvinden. Wij verwachten de volgende afwijking ten opzichte van de begroting.

Interreg: verwachte onderuitputting €300.000

Niet alle Interregprojecten zijn gehonoreerd door de Interreg beoordelingscommissie. Hierdoor zijn er minder openstellingen geweest dan verwacht.

GLB / NSP: verwachte onderuitputting €1 mln

In 2026 vindt nog een openstelling plaats met de sluitingsdatum november 2026. Deze beschikkingen zullen niet ten laste van het boekjaar 2026 komen. Daarnaast speelt de stikstofproblematiek voor de openstellingsprogrammering een continue rol. Sommige onderdelen vallen uit de programmering omdat ze te stikstofgevoelig zijn.

Wij stellen u voor om voor prestatie 5.3.4 in 2026 de lasten te verlagen met €1.300.000 evenals de onttrekking aan Reserve Europese Programma's.

Raming baten en lasten kassiersfunctie

De provincie vervult de rol van kassier bij de uitvoering van diverse Europese regelingen. De kassiersrol is budgettair neutraal van aard; de baten en de lasten vallen tegen elkaar weg. De omvang van deze post is op voorhand niet goed te begroten, omdat het afhankelijk is van de omvang van de projecten die aangevraagd én gehonoreerd.

Wij stellen u voor om zowel de baten als de lasten van prestatie 5.3.4 in 2026 te verhogen met een bedrag van €1,55 miljoen. Dit is een budgettair neutrale wijziging die voorziet in de kassiersfunctie.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Brief aan PS - Ontwikkelingen Europees Meerjarig Kader 2028-2034
- Brief aan PS - Overijssel en Europa 2025
- Brief aan PS - Duiding Europese ontwikkelingen
- Statenvoorstel - Provinciale cofinanciering Europese programma's 2021-2027
- Statenvoorstel - Integrale Public Affairs Agenda en Europa/Duitsland Agenda

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (baten)	1555
PS-begrotingswijziging (lasten)	255

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
5. Regionale economie						
5.1 Krachtige Economie						
5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel	**6.064**	**215**	**6.279**	**4.709**	**795**	**775**
5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers	**1.750**	**1.550**	**3.300**	**1.176**	**344**	**1.780**
5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie	**2.249**	**957**	**3.206**	**1.638**	**283**	**1.285**
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	**409**	**286**	**695**	**398**	**69**	**228**
5.1.5 Verstrekken risicokapitaal	**126**	**0**	**126**	**0**	**0**	**126**
5.1.6 Retail: Vernieuwende stads- en dorpscentra	**975**	**283**	**1.258**	**637**	**38**	**583**
5.1.7 Nationale	**600**	**1.200**	**1.800**	**354**	**438**	**1.008**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
veiligheid en defensie						
Totaal 5.1 Krachtige Economie	**12.172**	**4.491**	**16.664**	**8.912**	**1.966**	**5.785**
5.2 Regiodeals en Nationaal Groeifonds						
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	**1.734**	**1.287**	**3.021**	**1.526**	**0**	**1.495**
5.2.2 Festivals en evenementen	**1.213**	**1.219**	**2.432**	**1.224**	**82**	**1.126**
Totaal 5.2 Regiodeals en Nationaal Groeifonds	**2.948**	**2.506**	**5.453**	**2.750**	**82**	**2.621**
5.3 Betrekken andere financiers opgaven						
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	**533**	**4.949**	**5.482**	**6.914**	**183**	**-1.615**
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	**0**	**9.762**	**9.762**	**4.387**	**3.359**	**2.016**
5.3.3 Nationaal Groeifonds	**2.250**	**1.115**	**3.365**	**362**	**267**	**2.735**
5.3.4 Europese programma's	**13.205**	**802**	**14.007**	**5.566**	**3.350**	**5.091**
Totaal 5.3 Betrekken andere financiers opgaven	**15.988**	**16.628**	**32.616**	**17.228**	**7.159**	**8.228**
5.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
5.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**5.203**	**-692**	**4.511**	**0**	**0**	**4.511**
Totaal 5.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**5.203**	**-692**	**4.511**	**0**	**0**	**4.511**
Totaal 5. Regionale economie	**36.311**	**22.932**	**59.243**	**28.890**	**9.208**	**21.145**
Totaal Lasten	**36.311**	**22.932**	**59.243**	**28.890**	**9.208**	**21.145**
Baten						
5. Regionale economie						
5.1 Krachtige Economie						
5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel	**0**	**0**	**0**	**10**	**0**	**-10**
5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels	**0**	**200**	**200**	**200**	**0**	**0**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
vestigingsklimaat voor ondernemers						
5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie	**0**	**0**	**0**	**-6**	**0**	**6**
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	**0**	**-27**	**-27**	**2.499**	**0**	**-2.526**
Totaal 5.1 Krachtige Economie	**0**	**173**	**173**	**2.702**	**0**	**-2.529**
5.3 Betrekken andere financiers opgaven						
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	**0**	**2.003**	**2.003**	**5.451**	**0**	**-3.448**
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	**0**	**7.244**	**7.244**	**3.773**	**0**	**3.472**
5.3.4 Europese programma's	**66**	**0**	**66**	**1.539**	**0**	**-1.473**
Totaal 5.3 Betrekken andere financiers opgaven	**66**	**9.247**	**9.313**	**10.763**	**0**	**-1.449**
Totaal 5. Regionale economie	**66**	**9.420**	**9.486**	**13.465**	**0**	**-3.979**
Totaal Baten	**66**	**9.420**	**9.486**	**13.465**	**0**	**-3.979**
Saldo baten en lasten	**-36.245**	**-13.512**	**-49.757**	**-15.426**	**-9.208**	**-25.124**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
5.1.1 Bevorderen van de concurrentiekracht en verdienvermogen van ondernemers in Overijssel	Vooraankondiging resultaatbestemming		-115	0	115	-115 Onderuitputting BAR-geldenDe opdracht ten laste van de BAR-middelen wordt uitgevoerd in 2026 en 2027. Wij verwachten in 2026 een onderuitputting op de Brexit Adjustment gelden van 115.000. Wij zullen een aanvraag voor resultaatbestemming doen bij de jaarrekening.
5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers	GS Begrotingswijziging		600	0	-600	600 Potentiële onderbesteding in 2026Wij verwachten in 2026 een onderuitputting van €600.000. De belangrijkste oorzaak is dat er minder dan verwacht gebruik wordt gemaakt van de subsidieregeling Toekomstbestendige Werklocaties. We merken terughoudendheid bij ondernemers om te investeren, mede door onduidelijkheid over vergunningverlening en geopolitieke ontwikkelingen. Wij intensiveren de communicatie over deze regeling om het gebruik er van te bevorderen. Ook zijn de voorwaarden aangepast. GS-begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.2 in 2026 te verlagen met €600.000, en door te schuiven naar 2027; onder gelijktijdige mutatie van de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Septembercirculaire: pilot duurzame bedrijfsterreinen €994.000Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor een pilot duurzame bedrijfsterreinen. Dit bedrag wordt onder Overhead, financiering en dekkingsmiddelen verwerkt als een storting in de Algemene Financieringsreserve ten behoeve van de HMO. Het gaat om een bedrag van € 994.000.
5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie	GS Begrotingswijziging		-1.566	0	1.566	-1.566 Meicirculaire: Mkb-Innovatieregeling Topsectoren (MIT) €793.000De MIT is een subsidieregeling die gezamenlijk uitgevoerd wordt door het ministerie van EZK en alle provincies. De doelstelling van de MIT is het stimuleren van het innovatieve Nederlandse mkb middels subsidie voor haalbaarheidsprojecten en R&D samenwerkingsprojecten. Overijssel ontvangt een bedrag van €793.000. Wij stellen u voor om €793.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2026

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						van de begroting 2026, prestatie 5.1.3. Gewijzigde Rijks-systematiek MIT en voorfinanciering In 2026 is de Rijks-systematiek voor de financiering van de MIT-regeling gewijzigd. Tot en met 2025 ontving de provincie een Specifieke Uitkering voor het volledige bedrag. In de huidige systematiek ontvangen we het bedrag in 3 delen en moet de provincie naar verwachting in 2026, 2027, 2028 en 2029 respectievelijk een bedrag van €1,2 miljoen; €1,3 miljoen; €1 miljoen en €0,4 miljoen voorfinancieren. Uiteindelijk loopt de voorfinanciering terug naar €0 in 2030.Het is ons in 2026 gelukt om de voorfinanciering te doen door middel van de beschikbare UKVO-middelen binnen de prestatie. Wij stellen u voor om deze aflopende voorfinanciering MIT binnen de UKVO als geheel op te vangen. Aanpassen onttrekkingen UKVO voor de uitvoering MIT in 2026 en 2027 Ter uitvoering van de MIT hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om het budget in de begroting 2026 te verhogen met een bedrag van van €1,066 miljoen en in 2027 met €0,3 miljoen; deze bedragen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 5.1.3. Verhoging begroting ter uitvoering van het MKB-programmaWij hebben ingespeeld op de mogelijkheden die ons programma bood en een aantal projecten uitgevoerd die niet begroot waren maar wel in het programma passen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.3 van de begroting 2026. Dit bedrag is opgebouwd uit een onttrekking ten behoeve van circulaire economie (€0,1 miljoen), en een bedrag tbv het programmamanagement en actualiteiten (€0,4 miljoen).
5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte	PS Begrotingswijziging		-794	0	794	-794 Meicirculaire: Mkb-Innovatieregeling Topsectoren (MIT) €793.000De MIT is een subsidieregeling die gezamenlijk uitgevoerd wordt door het

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
economie						ministerie van EZK en alle provincies. De doelstelling van de MIT is het stimuleren van het innovatieve Nederlandse mkb middels subsidie voor haalbaarheidsprojecten en R&D samenwerkingsprojecten. Overijssel ontvangt een bedrag van €793.000. Wij stellen u voor om €793.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van de begroting 2026, prestatie 5.1.3. Gewijzigde Rijks-systematiek MIT en voorfinanciering In 2026 is de Rijks-systematiek voor de financiering van de MIT-regeling gewijzigd. Tot en met 2025 ontving de provincie een Specifieke Uitkering voor het volledige bedrag. In de huidige systematiek ontvangen we het bedrag in 3 delen en moet de provincie naar verwachting in 2026, 2027, 2028 en 2029 respectievelijk een bedrag van €1,2 miljoen; €1,3 miljoen; €1 miljoen en €0,4 miljoen voorfinancieren. Uiteindelijk loopt de voorfinanciering terug naar €0 in 2030.Het is ons in 2026 gelukt om de voorfinanciering te doen door middel van de beschikbare UKVO-middelen binnen de prestatie. Wij stellen u voor om deze aflopende voorfinanciering MIT binnen de UKVO als geheel op te vangen. Aanpassen onttrekkingen UKVO voor de uitvoering MIT in 2026 en 2027 Ter uitvoering van de MIT hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om het budget in de begroting 2026 te verhogen met een bedrag van van €1,066 miljoen en in 2027 met €0,3 miljoen; deze bedragen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 5.1.3. Verhoging begroting ter uitvoering van het MKB-programmaWij hebben ingespeeld op de mogelijkheden die ons programma bood en een aantal projecten uitgevoerd die niet begroot waren maar wel in het programma passen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.3 van de begroting 2026.

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						Dit bedrag is opgebouwd uit een onttrekking ten behoeve van circulaire economie (€0,1 miljoen), en een bedrag tbv het programmamanagement en actualiteiten (€0,4 miljoen).
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	GS Begrotingswijziging		0	27	27	0 Opheffingsuitkering RBTIn 2026 is een opheffingsuitkering ontvangen voor het RBT ter omvang van €2,5 miljoen. Door deze baat ontstaat een onderuitputting op prestatie 5.1.4. Dit jaar is het definitieve liquidatieplan vastgesteld. Dit plan voorziet in overdracht van de grondexploitatie, erfpachtportefeuille, openbare ruimte, laad- en loskades en parkmanagementvoorzieningen per 31 december 2026. Verder wordt een investeringsbudget van € 3,5 miljoen gereserveerd voor de realisatie van een Smart Energy Hub (SEH). Indien de SEH niet gerealiseerd wordt, vloeit 50% van het restant van dit investeringsbudget terug naar de Provincie. Het resterende eigen vermogen van de GR RBT wordt verdeeld, waarvan eerst 80% wordt uitgekeerd aan de deelnemers. Dit gebeurt naar rato van het percentage waarvoor de deelnemers in de GR deelnemen. De provincie Overijssel (23%) en de gemeenten Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%). Deze eerste tranche hebben wij ontvangen en leidt tot een eenmalige bate van € 2,5 miljoen. Na afronding van de liquidatie wordt de eindafrekening opgemaakt en vindt uitkering aan de deelnemers plaats van het restant. De uitkomst hiervan verwerken wij in één van de komende P&C documenten. Op 10 december 2025 heeft PS toestemming verleend voor de liquidatie van de GR RBT. Voorstel voor begrotingswijziging (PS) Wij stellen u voor de begrote bate op prestatie 5.1.4 te verhogen met € 2.452.000 ten bate van het saldo van deze Monitor.
5.1.4 Werklocaties provinciale participaties	PS Begrotingswijziging		2.456	2.452	-4	2.456 Opheffingsuitkering RBTIn 2026 is een opheffingsuitkering ontvangen voor het RBT ter omvang van €2,5 miljoen. Door deze baat ontstaat een onderuitputting op prestatie 5.1.4. Dit jaar is het definitieve liquidatieplan vastgesteld. Dit plan voorziet in overdracht van de grondexploitatie, erfpachtportefeuille,

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo		Financiële toelichting prestatie
							openbare ruimte, laad- en loskades en parkmanagementvoorzieningen per 31 december 2026. Verder wordt een investeringsbudget van € 3,5 miljoen gereserveerd voor de realisatie van een Smart Energy Hub (SEH). Indien de SEH niet gerealiseerd wordt, vloeit 50% van het restant van dit investeringsbudget terug naar de Provincie. Het resterende eigen vermogen van de GR RBT wordt verdeeld, waarvan eerst 80% wordt uitgekeerd aan de deelnemers. Dit gebeurt naar rato van het percentage waarvoor de deelnemers in de GR deelnemen. De provincie Overijssel (23%) en de gemeenten Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%). Deze eerste tranche hebben wij ontvangen en leidt tot een eenmalige bate van € 2,5 miljoen. Na afronding van de liquidatie wordt de eindafrekening opgemaakt en vindt uitkering aan de deelnemers plaats van het restant. De uitkomst hiervan verwerken wij in één van de komende P&C documenten. Op 10 december 2025 heeft PS toestemming verleend voor de liquidatie van de GR RBT. Voorstel voor begrotingswijziging (PS) Wij stellen u voor de begrote bate op prestatie 5.1.4 te verhogen met € 2.452.000 ten bate van het saldo van deze Monitor.
5.1.6 Retail: Vernieuwende stads- en dorpscentra	GS Begrotingswijziging		200	0	-200	200	Voorstel verlaging KVO-budget Vernieuwende Stads- en dorpscentra De subsidieregeling binnen deze prestatie loopt naar verwachting en we zullen onze doelstellingen daarin behalen. Op het terrein van de kennis- en netwerklijnen blijven de bestedingen achter ten opzichte van het budget omdat de behoefte naar kennisonderzoek minder groot blijkt dan verwacht. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.6 in 2026 te verlagen met €200.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
5.1.7 Nationale	GS Begrotingswijziging		600	0	-600	600	Op 30 september 2026 is een mijlpaal bereikt

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
veiligheid en defensie						door Gedeputeerde Staten opdracht te geven uitvoering te geven aan het beleidsprogramma nationale veiligheid en Defensie. Verwachte onderuitputting door benodigde voorbereiding van uitvoeringsactiviteitenBij de Perspectiefnota zijn voor Nationale veiligheid en Defensie additionele middelen beschikbaar gesteld. In het beleidsprogramma is op hoofdlijnen aangegeven waaraan deze middelen besteed worden. Nu dat duidelijk is, kunnen wij het beleidsprogramma concretiseren en in het najaar starten met de uitvoering. In verband met de benodigde voorbereiding van uitvoeringsactiviteiten verwachten wij een onderuitputting van €600.000.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.7 in 2026 te verlagen met €600.000 en toe te voegen aan de jaarschijf 2028, en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag aan te passen.
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	GS Begrotingswijziging		-40	0	40	-40 Openstelling regeling Nieuw aanbod, Nieuwe gasten Wij hebben de regeling 6.29 Nieuw aanbod, Nieuwe gasten opengesteld. Voor de uitvoering van deze regeling onttrekken wij €40.000 uit latere jaren. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 40.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026, en de begroting 2027 tegelijkertijd met hetzelfde bedrag te verlagen.
5.2.2 Festivals en evenementen	GS Begrotingswijziging		490	0	-490	490 Voorbereiding verlenging evenementenbeleid tot en met 2028 ivm 500 jaar Overijssel Bij de Begroting 2027 stond u welwillend ten opzichte van de verlenging van het beleid tot en met 2028 in verband met 500 jaar Overijssel in 2028. Wij stellen u voor om de UKVO-termijn van prestatie 5.2.2 te verlengen tot en met 2028. Motie Duurzame cultuursector €500.000 U heeft €500.000 beschikbaar gesteld voor de

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						duurzame cultuursector. In 2026 werken wij het beleid uit. De subsidieregeling wordt dit jaar uitgewerkt. De besteding van dit bedrag (verlening van subsidies) zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen om dit bedrag middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2027. Aanpassing UKVO-budgetten Na beoordeling van de subsidie-aanvragen die nog in de pijplijn zitten verwachten wij een onderuitputting van €490.000 op de UKVO. Dit budget zal op een later moment tot besteding komen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €490.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.2 en de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel tegelijkertijd met hetzelfde dezelfde bedrag te verhogen.
5.2.2 Festivals en evenementen	Vooraankondiging resultaatbestemming		**-500**	**0**	**500**	**-500** Voorbereiding verlenging evenementenbeleid tot en met 2028 ivm 500 jaar Overijssel Bij de Begroting 2027 stond u welwillend ten opzichte van de verlenging van het beleid tot en met 2028 in verband met 500 jaar Overijssel in 2028. Wij stellen u voor om de UKVO-termijn van prestatie 5.2.2 te verlengen tot en met 2028. Motie Duurzame cultuursector €500.000 U heeft €500.000 beschikbaar gesteld voor de duurzame cultuursector. In 2026 werken wij het beleid uit. De subsidieregeling wordt dit jaar uitgewerkt. De besteding van dit bedrag (verlening van subsidies) zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen om dit bedrag middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2027. Aanpassing UKVO-budgetten Na beoordeling van de subsidie-aanvragen die nog in de pijplijn zitten verwachten wij een onderuitputting van €490.000 op de UKVO. Dit budget zal op een later moment tot besteding komen. Op basis van de spelregels van de Reserve

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €490.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.2 en de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel tegelijkertijd met hetzelfde dezelfde bedrag te verhogen.
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost Drenthe	GS Begrotingswijziging		1.567	3.631	2.064 1.567	SPUK J96 Regiodeal Twente 2023-2028 Rijksdeel budgettair neutraal aanpassen De uitvoering van de Regiodeal verloopt voorspoedig. In het kader van de specifieke uitkering hebben wij subsidies verstrekt. Hiervoor moeten wij de begroting 2026 aanpassen. Wij hebben besloten om zowel de geraamde baten als de lasten van de J96 Regiodeal Twente budgettair neutraal te verhogen met een bedrag van €3,631 miljoen. Aanpassing begroting Regiodeal De Twenteboard zal in november 2026 adviezen uitbrengen met betrekking tot de nieuw te verlenen subsidies voor de Regiodeal. Procedureel gezien zal de subsidieverlening niet meer plaats kunnen vinden in 2026. Daarom passen wij de begroting 2026 aan. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.1 in 2026 te verlagen met € 1,1 miljoen en het budget 2027 te verhogen met €1,1 miljoen; verder gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren. Aankondiging vrijval U heeft in 2019 middelen beschikbaar gesteld voor de eerste regiodeal Twente. Dit programma loopt ten einde. Een bedrag van €438.000 zal hierdoor vrijvallen. Wij voegen dit bedrag toe aan de UKVO. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.1 in 2026 te verlagen met € 438.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. U besluit dat er bij de jaarrekening 2026 een bedrag van €438.000 uit de UKVO van prestatie 5.3.1 zal vrijvallen, omdat er geen doel meer is

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						voor deze middelen.
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	GS Begrotingswijziging		150	0	-150 150	Aanpassing begroting 2027 Er staat een bedrag van €150.000 aan cofinancieringsmiddelen Regio Zwolle geraamd wat niet meer tot besteding zal komen in 2026. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.2 in 2026 te verlagen met € 150.000, en toe te voegen aan de jaarschijf 2027, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
5.3.3 Nationaal Groeifonds	GS Begrotingswijziging		2.400	0	-2.400 2.400	Mutatie Budget Nationaal Groeifonds De afgelopen tijd hebben wij veel aandacht besteed aan het versterken van de chiptechsector in Overijssel. De ontwikkeling van de Twentse fotonicafabriek New Origin verloopt voorspoedig. De uitwerking van de plannen heeft enigszins vertraging opgelopen door het zoeken naar oplossingen voor de vraagstukken met betrekking tot het verkrijgen van energie en water. De eventuele middelen die wij als provincie aanvullend moeten investeren, zijn daardoor nog niet besteed. Hierdoor ontstaat op deze prestatie wellicht een onderuitputting van €2,4 miljoen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.3 in 2026 te verlagen met € 2,4 miljoen, en het budget in 2027 verhogen met hetzelfde bedrag; en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren
5.3.4 Europese programma's	PS Begrotingswijziging		1.300	1.555	255 1.300	Actualiseren begroting Europese projecten 2026 Het Europese programma loopt naar verwachting. Dit meerjarige programma loopt over de periode 2021-2030 waardoor het altijd een inschatting blijft in welke periode de subsidieverlening kan plaatsvinden. Wij verwachten de volgende afwijking ten opzichte van de begroting. Interreg: verwachte onderuitputting €300.000Niet alle Interregprojecten zijn gehonoreerd door de Interreg

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						beoordelingscommissie. Hierdoor zijn er minder openstellingen geweest dan verwacht. GLB / NSP: verwachte onderuitputting €1 mlnIn 2026 vindt nog een openstelling plaats met de sluitingsdatum november 2026. Deze beschikkingen zullen niet ten laste van het boekjaar 2026 komen. Daarnaast speelt de stikstofproblematiek voor de openstellingsprogrammering een continue rol. Sommige onderdelen vallen uit de programmering omdat ze te stikstofgevoelig zijn. Wij stellen u voor om voor prestatie 5.3.4 in 2026 de lasten te verlagen met €1.300.000 evenals de onttrekking aan Reserve Europese Programma's. Raming baten en lasten kassiersfunctie De provincie vervult de rol van kassier bij de uitvoering van diverse Europese regelingen. De kassiersrol is budgettair neutraal van aard; de baten en de lasten vallen tegen elkaar weg. De omvang van deze post is op voorhand niet goed te begroten, omdat het afhankelijk is van de omvang van de projecten die aangevraagd én gehonoreerd. Wij stellen u voor om zowel de baten als de lasten van prestatie 5.3.4 in 2026 te verhogen met een bedrag van €1,55 miljoen. Dit is een budgettair neutrale wijziging die voorziet in de kassiersfunctie.
Totaal			**6.748**	**7.665**	**917**	**6.748**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.1.1 Concurrentiekracht	-215	0	215	-215	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.1.2 Attractief Overijssel	-100	0	100	-100	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26
5.1.2 Attractief Overijssel	-709	0	709	-709	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.1.2 Attractief Overijssel	709	0	-709	709	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Specifieke uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2023 – 2030 Deze regeling is ingesteld ten behoeve van het opstellen, actualiseren en

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						uitvoeren van een plan van aanpak voor de laadinfrastructuur. De resterende (Rijks)middelen en de bijbehorende kosten ramen we nu bij voor 2026 en 2027. GS begrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.1.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Regionale Aanpak Laadinfrastructuur in 2026 en 2027 budgettair neutraal te verhogen met € 1 miljoen per jaar.
5.1.2 Attractief Overijssel	-300	0	300	-300	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
5.1.2 Attractief Overijssel	-1.150	200	1.350	-1.150	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Actualiseren raming mobiliteitshubs (KVO) Bij de jaarrekening is € 0,4 miljoen extra onttrokken aan de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. De raming voor 2026 is daarmee nog niet gecorrigeerd. Die actualiseren we bij deze monitor. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 4.1.5 in 2026 te verlagen met € 0,4 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
5.1.2 Attractief Overijssel	200	0	-200	200	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-100	0	100	-100	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-10	0	10	-10	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.1.3 Toekomstgerichte Economie	-497	0	497	-497	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Contractmanagement van bus en trein In de begroting 2026 van prestatie 4.2.3 staat voor € 129,2 miljoen aan lasten en € 52,4 miljoen aan baten. Inmiddels is € 120,4 miljoen aan lasten verwerkt. Het is nu nog lastig om goed te voorspellen hoeveel de totale kosten aan het einde van het jaar zullen zijn. Dat komt doordat verschillende factoren hier nog invloed op hebben. Zo spelen het aantal gereden dienstregelingsuren en -kilometers en de definitieve prijsindexen nog een rol. Voor de baten is € 39,4 miljoen verwerkt. Naar verwachting vallen de totale baten voor prestatie 4.2.3 lager uit dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met een verschuiving van de baat voor de Rijksbijdrage decentraal spoor naar kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' (zie hieronder bij specifieke uitkering decentraal spoor).De overige inkomsten, vooral uit reizigersopbrengsten, kunnen aan het einde van het jaar nog iets afwijken. Naarmate het jaar vordert, wordt dit duidelijker. Over het verwachte jaarresultaat informeren wij u uitgebreider bij de 2e monitor. Specifieke uitkering decentraal spoor Bij de decentralisatie van een aantal spoordiensten is afgesproken dat

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						de minister van IenW een bijdrage levert ten behoeve van de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoordiensten. Deze rijksbijdrage wordt in 2026 een decentralisatie-uitkering (DU) in plaats van een specifieke uitkering (SPUK). Als gevolg hiervan verplaatsen deze baten administratief van prestatie 4.2.3 (kerntaak 4) naar kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' van de begroting 2026. Daarnaast ramen we de verwachtte indexatie op de baten bij van € 0,5 miljoen. PS BegrotingswijzigingWe stellen voor om een baat van € 13,8 miljoen af te ramen onder prestatie 4.2.3 en budgettair neutraal bij te ramen onder kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' van de begroting 2026. Onder de kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen ramen we ook de extra baat bij van € 0,5 miljoen voor de indexatie en de bijbehorende lasten. OV-amendement van Kamerlid Grinwis De Tweede Kamer heeft ingestemd met het OV-amendement van Kamerlid Grinwis. Dat betekent dat er landelijk de komende twee jaar incidenteel € 224 miljoen per jaar beschikbaar komt voor het openbaar vervoer, waarvan Overijssel naar verwachting zowel in 2026 en 2027 circa € 8,9 miljoen zal ontvangen. Deze middelen zullen wij, voor zover wij daartoe op grond van de verleende concessies verplicht zijn, uitkeren aan onze vervoerders. Nadat duidelijk is hoe en op welk moment wij deze middelen ontvangen met de daarbij behorende voorwaarden zullen wij hierover rapporteren via de P&C-cyclus. Ontwikkelplan Openbaar VervoerUitbreiding busvervoer Twente-ZHOIn lijn met het ontwikkelplan OV dragen wij voor circa € 8 miljoen bij in de aanschafkosten van ZE-bussen en de benodigde laadinfrastructuur om het busvervoer in de concessie Twente-ZHO uit te breiden. De hiervoor benodigde investeringen dekken wij voor € 2,1 miljoen uit een toegekende specifieke uitkering voor ZE-bussen, het restant van € 5,9 miljoen verwachten wij te kunnen opvangen binnen prestatie 4.2.3 van de begroting 2026, waardoor we de reserve publieke mobiliteit niet hoeven aan te spreken. GS BegrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Zero Emissie Bussen in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 2,1 miljoen. Hernieuwbare brandstofeenhedenVia brief met kenmerk D2023-11-004538 bent u geïnformeerd over de omgang met uit openbaar vervoer concessies verkregen hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's). De hieruit in 2025 gerealiseerde baten zijn in 2025 verantwoord binnen prestatie 4.2.3 van de begroting. Bij instemming met het resultaatbestemmingsvoorstel 2025 worden deze baten, als onderdeel van het resultaat van prestatie 4.2.3, toegevoegd aan de reserve publieke mobiliteit. Daarmee worden deze middelen gereserveerd voor bestedingen in het kader van het Ontwikkelplan. Voor 2026 verwachten wij vooralsnog € 1,8 miljoen baten te genereren. PS BegrotingswijzigingWij stellen u voor om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,8

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						miljoen. Extra treinstellen voor de concessie Zwolle-EnschedeVanuit het ontwikkelplan openbaar vervoer heeft u via statenvoorstel 'extra treinmaterieel Zwolle-Enschede' (PS25-001334) ingestemd met het voorstel voor twee extra treinstellen voor de concessie Zwolle-Enschede. Hoewel de totale investering van € 33,1 miljoen ongewijzigd blijft actualiseren wij de begroting op grond van de aan Keolis verleende subsidie, dit betekent samengevat: De te verwachten projectkosten nemen met € 0,4 miljoen af; De subsidie geldlening stijgt met € 2,1 miljoen, hiermee is het risico op prijsstijging afgedekt; De post onvoorzien neemt per saldo met € 1,7 miljoen af. Bij deze monitor actualiseren we de ramingen voor 2026 op basis van de verleende subsidiebeschikking. Bij de begroting 2027 actualiseren we de meerjarenraming. Voor 2026 betekent dit een verschuiving van projectkosten van 2028 naar 2026 (€ 48.000) en een verhoging van de afdekking in de Algemene Financieringsreserve (AFR) o.b.v. de afdekking van het risico van prijsstijgingen (€ 2,1 miljoen) en tot slot een extra afdekking in de AFR van € 2,5 miljoen voor de subsidie geldlening voor de onderdelen van de treinen. PS Begrotingswijziging1. Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 4.2.3 in 2026 en de onttrekking aan Reserve Publieke Mobiliteit te verhogen met € 48.000, en tegelijkertijd het budget voor deze prestatie en de onttrekking aan reserve Publieke Mobiliteit in 2028 met hetzelfde bedrag te verlagen. 2. Wij stellen u voor om een bedrag van € 4,6 miljoen te onttrekken aan Reserve Publieke Mobiliteit en toe te voegen aan de Algemene Financieringsreserve. Deze mutatie wordt verwerkt onder kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'.
5.1.3 Toekomstgerichte Economie		-350	0	350	-350 Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Contractmanagement van bus en trein In de begroting 2026 van prestatie 4.2.3 staat voor € 129,2 miljoen aan lasten en € 52,4 miljoen aan baten. Inmiddels is € 120,4 miljoen aan lasten verwerkt. Het is nu nog lastig om goed te voorspellen hoeveel de totale kosten aan het einde van het jaar zullen zijn. Dat komt doordat verschillende factoren hier nog invloed op hebben. Zo spelen het aantal gereden dienstregelingsuren en -kilometers en de definitieve prijsindexen nog een rol. Voor de baten is € 39,4 miljoen verwerkt. Naar verwachting vallen de totale baten voor prestatie 4.2.3 lager uit dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met een verschuiving van de baat voor de Rijksbijdrage decentraal spoor naar kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' (zie hieronder bij specifieke uitkering decentraal spoor).De overige inkomsten, vooral uit reizigersopbrengsten, kunnen aan het einde van het jaar nog iets afwijken. Naarmate het jaar vordert, wordt dit duidelijker. Over het verwachte jaarresultaat informeren wij u uitgebreider bij de 2e

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						monitor. Specifieke uitkering decentraal spoor Bij de decentralisatie van een aantal spoordiensten is afgesproken dat de minister van IenW een bijdrage levert ten behoeve van de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoordiensten. Deze rijksbijdrage wordt in 2026 een decentralisatie-uitkering (DU) in plaats van een specifieke uitkering (SPUK). Als gevolg hiervan verplaatsen deze baten administratief van prestatie 4.2.3 (kerntaak 4) naar kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' van de begroting 2026. Daarnaast ramen we de verwachtte indexatie op de baten bij van € 0,5 miljoen. PS BegrotingswijzigingWe stellen voor om een baat van € 13,8 miljoen af te ramen onder prestatie 4.2.3 en budgettair neutraal bij te ramen onder kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen' van de begroting 2026. Onder de kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen ramen we ook de extra baat bij van € 0,5 miljoen voor de indexatie en de bijbehorende lasten. OV-amendement van Kamerlid Grinwis De Tweede Kamer heeft ingestemd met het OV-amendement van Kamerlid Grinwis. Dat betekent dat er landelijk de komende twee jaar incidenteel € 224 miljoen per jaar beschikbaar komt voor het openbaar vervoer, waarvan Overijssel naar verwachting zowel in 2026 en 2027 circa € 8,9 miljoen zal ontvangen. Deze middelen zullen wij, voor zover wij daartoe op grond van de verleende concessies verplicht zijn, uitkeren aan onze vervoerders. Nadat duidelijk is hoe en op welk moment wij deze middelen ontvangen met de daarbij behorende voorwaarden zullen wij hierover rapporteren via de P&C-cyclus. Ontwikkelplan Openbaar VervoerUitbreiding busvervoer Twente-ZHOIn lijn met het ontwikkelplan OV dragen wij voor circa € 8 miljoen bij in de aanschafkosten van ZE-bussen en de benodigde laadinfrastructuur om het busvervoer in de concessie Twente-ZHO uit te breiden. De hiervoor benodigde investeringen dekken wij voor € 2,1 miljoen uit een toegekende specifieke uitkering voor ZE-bussen, het restant van € 5,9 miljoen verwachten wij te kunnen opvangen binnen prestatie 4.2.3 van de begroting 2026, waardoor we de reserve publieke mobiliteit niet hoeven aan te spreken. GS BegrotingswijzigingWij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 m.b.t. de Specifieke Uitkering Zero Emissie Bussen in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 2,1 miljoen. Hernieuwbare brandstofeenhedenVia brief met kenmerk D2023-11-004538 bent u geïnformeerd over de omgang met uit openbaar vervoer concessies verkregen hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's). De hieruit in 2025 gerealiseerde baten zijn in 2025 verantwoord binnen prestatie 4.2.3 van de begroting. Bij instemming met het resultaatbestemmingsvoorstel 2025 worden deze baten, als onderdeel van het resultaat van prestatie 4.2.3, toegevoegd aan de reserve publieke mobiliteit. Daarmee worden deze middelen gereserveerd voor bestedingen in het kader van het Ontwikkelplan. Voor

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						2026 verwachten wij vooralsnog € 1,8 miljoen baten te genereren. PS BegrotingswijzigingWij stellen u voor om de baten en lasten voor prestatie 4.2.3 in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 1,8 miljoen. Extra treinstellen voor de concessie Zwolle-EnschedeVanuit het ontwikkelplan openbaar vervoer heeft u via statenvoorstel 'extra treinmaterieel Zwolle-Enschede' (PS25-001334) ingestemd met het voorstel voor twee extra treinstellen voor de concessie Zwolle-Enschede. Hoewel de totale investering van € 33,1 miljoen ongewijzigd blijft actualiseren wij de begroting op grond van de aan Keolis verleende subsidie, dit betekent samengevat: De te verwachten projectkosten nemen met € 0,4 miljoen af; De subsidie geldlening stijgt met € 2,1 miljoen, hiermee is het risico op prijsstijging afgedekt; De post onvoorzien neemt per saldo met € 1,7 miljoen af. Bij deze monitor actualiseren we de ramingen voor 2026 op basis van de verleende subsidiebeschikking. Bij de begroting 2027 actualiseren we de meerjarenraming. Voor 2026 betekent dit een verschuiving van projectkosten van 2028 naar 2026 (€ 48.000) en een verhoging van de afdekking in de Algemene Financieringsreserve (AFR) o.b.v. de afdekking van het risico van prijsstijgingen (€ 2,1 miljoen) en tot slot een extra afdekking in de AFR van € 2,5 miljoen voor de subsidie geldlening voor de onderdelen van de treinen. PS Begrotingswijziging1. Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 4.2.3 in 2026 en de onttrekking aan Reserve Publieke Mobiliteit te verhogen met € 48.000, en tegelijkertijd het budget voor deze prestatie en de onttrekking aan reserve Publieke Mobiliteit in 2028 met hetzelfde bedrag te verlagen. 2. Wij stellen u voor om een bedrag van € 4,6 miljoen te onttrekken aan Reserve Publieke Mobiliteit en toe te voegen aan de Algemene Financieringsreserve. Deze mutatie wordt verwerkt onder kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'.
5.1.4 Werkloc. provinc. participaties	-31	-27	4	-31	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.1.4 Werkloc. provinc. participaties	-282	0	282	-282	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
5.1.6 Vernieuwende stads- en dorpscentra	-483	0	483	-483	GS 102 Jaarstukken 2025	Op een budget van € 4,3 miljoen is € 3 miljoen niet besteed. Daarnaast is er een begrote baat niet binnengekomen conform planning van € 0,5 miljoen. Dit is € 0,6 miljoen meer dan bij monitor II aangegeven. Reden hiervoor is dat ook het traject Almelo-Hardenberg vertraging heeft opgelopen. Zutphen-HengeloDe opdracht voor de planstudie is later verstrekt dan gepland. Verwachting is dat deze in februari 2026 wordt verstrekt. Opdrachtverstrekking in februari heeft geen nadelige invloed op de mijlpaal van elektrificatie die gereed moet zijn in december 2032.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Daarom stellen we een begrotingswijziging voor om zowel de begrote baten (bijdrage Gelderland) als de begrote lasten door te schuiven naar 2026. PS begrotingswijzing Wij stellen u voor om de baat van € 0,45 miljoen en de last van € 1,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve Sporen en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.2.4 van de begroting 2026. Almelo-Hardenberg Een deel van de werkzaamheden (ten behoeve van aanbesteding realisatie) loopt door in Q1 en Q2 2026. Dit was eerder voorzien voor 2025, maar de overeenstemming met het Rijk over de financiering heeft meer tijd in beslag genomen. Dit heeft geen invloed op de planning van de realisatiefase. PS begrotingswijzing Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Sporen en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.2.7 van de begroting 2026. Enschede-Gronau De studies kennen een langere doorlooptijd vanwege gemeentelijke afstemming. Verrekening van de studiekosten zal plaatsvinden na oplevering van de verkenningen (prognose Q4 2026). PS begrotingswijzing Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,9 miljoen te onttrekken aan de Reserve Sporen en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.2.4 van de begroting 2026.
5.1.6 Vernieuwende stads- en dorpscentra	200	0	-200	200	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Zutphen-HengeloVoor de elektrificatie van de lijn Zutphen-Hengelo-Oldenzaal wordt gewerkt aan de planuitwerkingsstudie. We stellen voor om de raming aan te passen conform het door Prorail opgegeven uitgavenpatroon van het project. PS begrotingswijzingWe stellen u voor om de begrote lasten en baten voor prestatie 4.2.6 in 2026 te verlagen met respectievelijk € 1,3 miljoen en € 0,45 miljoen en de bijbehorende onttrekking aan de Reserve sporen en wegen te verlagen met € 0,85 miljoen. Verder stellen we voor de begrote lasten en baten en de onttrekking in 2027 met dezelfde bedragen te verhogen.
5.1.7 Nationale veiligheid en defensie	-1.200	0	1.200	-1.200	GS 109 Nationale Veiligheid en Defensie	Deze wijziging heeft betrekking op GS 109 Nationale Veiligheid en Defensie
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-500	0	500	-500	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	In tegenstelling tot de verwachting bij monitor II heeft ProRail niet alle geplande werkzaamheden in 2025 kunnen uitvoeren. Dit heeft met beschikbaarheid van kritische capaciteit van monteurs (treinbeveiliging) te maken. De werkzaamheden staan nu op de planning voor juni 2026. Daarna kan het project administratief afgerond worden. Met deze vertraging moet ook de einddatum van de KvO-reserve met betrekking tot prestatie 4.2.6 verlengd worden. PS begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,4 miljoen te onttrekken aan de

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.2.6 van de begroting 2026. Verlenging einddatum KvO Wij stellen u voor om de looptijd van het KvO-budget voor prestatie 4.2.6 te verlengen naar eind 2026.
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-78	0	78	-78	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.2.1 Recreatie en Vrije Tijd	-709	0	709	-709	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
5.2.2 Festivals en evenementen	-500	0	500	-500	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Almelo - Mariënberg Voor de elektrificatie van de lijn Almelo - Mariënberg heeft u middels statenvoorstel PS25-000308 besloten om over te gaan naar de realisatiefase. We stellen voor om de raming aan te passen conform het door Prorail opgegeven uitgavenpatroon van het project. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om een bedrag van € 1,7 miljoen te onttrekken aan Reserve Sporen en Wegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.2.7 van de begroting 2026.
5.2.2 Festivals en evenementen	-178	0	178	-178	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Op een budget van € 13,5 miljoen is € 8 miljoen niet besteed. De afwijking is € 4 miljoen meer dan bij monitor II ingeschat. Dit heeft met name te maken met langjarige subsidies. Uit de uitvraag bij subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UBS 5.1) Onder het uitvoeringsprogramma mobiliteit (UVP), binnen deze prestatie, is € 4 miljoen niet besteed. € 2,8 miljoen heeft betrekking op het fietspad F35 traject Oldenzaal-Lonneker. Zoals gemeld bij monitor II vergt de voorbereiding hiervan meer tijd. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel zodat het met het gereserveerde bedrag bij monitor II beschikbaar blijft voor dit project. Daarnaast is er binnen het UVP een vrijval van € 1,2 miljoen uit eerdere jaren ontstaan, doordat diverse projecten niet zijn doorgegaan. Conform het Statenvoorstel Herprioritering (nr. 2020/1102400) stellen wij u voor om deze vrijval via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit. We stellen voor om dit bedrag door te schuiven naar 2027. Resultaatbestemming Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,2 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2027. Wij stellen u voor om een bedrag van € 2,8 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel ten behoeve van prestatie 4.3.1. Coalitiemiddelen 2020 Fiets (KVO) Vanuit de oude coalitiemiddelen is een subsidie vrijgevallen van € 96.318. Conform de spelregels laten we deze vrijvallen naar de algemene middelen. PS begrotingswijziging

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Wij stellen u voor om een bedrag van € 96.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Meerjarige subsidies (Reserve Verstrekte Subsidies + KvO) Uit de uitvraag bij subsidiepartners blijkt dat de realisatie vertraging heeft opgelopen. Het gaat hier om projecten aan de F35. Vanwege afstemming partners, participatie en eigendomssituaties hebben de projecten een langere doorlooptijd. Daarom passen we het bestedingsritme aan op basis van de ontvangen informatie. Het gaat om € 4 miljoen vanuit de Reserve Verstrekte Subsidies en € 0,37 miljoen vanuit de Reserve Kwaliteit van Overijssel. We stellen voor om deze middelen door te schuiven en de KvO middelen toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Met deze wijziging stellen we ook voor om de reeds begrootte bedragen in 2026 en 2027 over te hevelen van de uitvoeringsreserve kwaliteit van Overijssel naar de reserve verstrekte subsidies. PS begrotingswijziging Wij stellen u voor om € 0,37 miljoen te onttrekken aan de Reserve Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Deze overheveling wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Daarnaast stellen wij u voor om een bedrag van € 4,4 miljoen te onttrekken aan de Reserve verstrekte subsidies en de jaarschijven 2026-2028 voor prestatie 4.3.1 te verhogen/verlagen met respectievelijk € 2,1 miljoen , - € 1,9 miljoen en € 4,2 miljoen. Tot slot stellen wij u voor om € 1,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Deze overheveling wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. En om € 1,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve verstrekte subsidies en de jaarschijven 2026-2027 voor prestatie 4.3.1 te verhogen met respectievelijk € 0,25 miljoen en € 1,6 miljoen.
5.2.2 Festivals en evenementen	-274	0	274	-274	GS 102 Jaarstukken 2025	Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Begin dit jaar hebben we het uitvoeringsprogramma vastgesteld waarin invulling is gegeven aan de afspraken die provincie Overijssel met haar gemeenten heeft gemaakt over de uitvoering van het provinciale verkeer en vervoersbeleid. Samen met de gemeenten bepalen wij jaarlijks de prioriteiten, de inzet van de beschikbare middelen en de uitvoering van projecten. Door op deze wijze samen te werken, werken we gezamenlijk aan een bereikbaar, leefbaar, duurzaam en veilig Overijssel.Om de middelen aan te laten sluiten op het vastgestelde uitvoeringsprogramma stellen we voor om de begrote lasten van € 1,7 miljoen voor 2026 van prestatie 4.3.1 over te hevelen naar de volgende prestaties: Prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid': € 0,6 miljoen Prestatie 4.5.2 'Educatie en voorlichting verkeersveiligheid': € 64.000

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Prestatie 4.6.10 'Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid': € 1,1 miljoen PS begrotingswijzigingWe stellen voor om voor de jaarschijf 2026 € 1,7 miljoen aan begrote lasten over te hevelen van prestatie 4.3.1 naar prestatie 4.5.1 (€ 0,6 miljoen), 4.5.2 (€ 64.000) en 4.6.10 (€1,1 miljoen) van de begroting 2026. Meerjarige subsidies (Reserve Verstrekte Subsidies + KvO) In het Jaarverslag 2025 hebben we ten behoeve van meerjarige subsidies € 1,8 miljoen overgeheveld vanuit de Reserve Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve Verstrekte Subsidies. Per abuis zijn hierbij de toekomstige onttrekkingen uit deze reserves niet aangepast. Bij deze monitor wordt u voorgesteld om de toekomstige onttrekkingen aan te passen. PS begrotingswijziging We stellen voor om de onttrekking aan de Reserve verstrekte subsidies in de jaarschijven 2026 en 2027 met respectievelijk € 0,25 miljoen en € 1,6 miljoen te verhogen en de onttrekking aan de UKVO voor deze prestatie in deze jaarschijven te verlagen met hetzelfde bedrag. Deze correctie op de onttrekkingen wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'.
5.2.2 Festivals en evenementen	-266	0	266	-266	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
5.3.1 Regiodeals Twente en ZO Drenthe	-750	0	750	-750	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
5.3.1 Regiodeals Twente en ZO Drenthe	-580	0	580	-580	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
5.3.1 Regiodeals Twente en ZO Drenthe	0	2.003	2.003	0	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Begin dit jaar hebben we het uitvoeringsprogramma vastgesteld waarin invulling is gegeven aan de afspraken die provincie Overijssel met haar gemeenten heeft gemaakt over de uitvoering van het provinciale verkeer en vervoersbeleid. Samen met de gemeenten bepalen wij jaarlijks de prioriteiten, de inzet van de beschikbare middelen en de uitvoering van projecten. Door op deze wijze samen te werken, werken we gezamenlijk aan een bereikbaar, leefbaar, duurzaam en veilig Overijssel.Om de middelen aan te laten sluiten op het vastgestelde uitvoeringsprogramma stellen we voor om voor € 0,2 miljoen aan begrote lasten voor 2026 van prestatie 4.4.2 over te hevelen naar prestatie 4.5.1 'infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid'. PS begrotingswijzigingWe stellen voor om voor de jaarschijf 2026 € 0,2 miljoen aan begrote lasten over te hevelen van prestatie 4.4.2 naar prestatie 4.5.1 van de begroting 2026.
5.3.1 Regiodeals Twente en ZO Drenthe	-1.617	0	1.617	-1.617	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.3.2 Regiodeals Zwolle & Stedendriehoek	-2.518	7.244	9.762	-2.518	GS 102 Jaarstukken 2025	Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.3.1 en 4.4.2 Zie voor de toelichting prestatie 4.3.1 en 4.4.2. We stellen daar voor om in totaal € 0,7 miljoen aan begrote lasten over te hevelen naar prestatie 4.5.1. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (KVO) Vanuit de coalitiemiddelen voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit is een bijdrage geleverd ten behoeve van het uitvoeringsprogramma 2026 ter hoogte van € 0,3 miljoen. De raming voor 2026 is op dit moment € 0,5 miljoen, dus we schuiven € 0,2 miljoen door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 0,2 miljoen samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
5.3.3 Nationaal Groeifonds	-637	0	637	-637	GS 102 Jaarstukken 2025	Op een budget van € 4,9 miljoen is € 0,5 miljoen niet besteed. Bij monitor II was de inschatting dat er geen onderbesteding plaats zou vinden. Zie hieronder de toelichtingen. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UBS 5.1) In het kader van deze prestatie heeft een vrijval op subsidies plaatsgevonden van € 0,16 miljoen. Deze vrijval wordt centraal op prestatie 4.3.1 gereserveerd conform het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400. ResultaatbestemmingWe stellen u voor om een bedrag van € 0,16 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 4.3.1. Reserve Verstrekte Subsidies Onder de kostenplaats die gedekt wordt uit de reserve verstrekte subsidies heeft een vrijval op subsidies plaatsgevonden van € 84.000. De vrijval heeft betrekking op het uitvoeringsprogramma mobiliteit. Deze vrijval wordt centraal op prestatie 4.3.1 gereserveerd conform het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400. PS-begrotingswijzigingWe stellen u voor om een bedrag van € 84.000 vanuit de Reserve verstrekte subsidies vrij te laten vallen en dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 4.3.1. Naast bovenstaande mutatie wijzigen we ook het jaar 2026 in verband met geraamde subsidies boven de € 1,5 miljoen die nog in het uitvoeringsprogramma mobiliteit zitten. PS-begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 83.000 te onttrekken aan de Algemene reserve en toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies. Deze overheveling wordt verwerkt onder kerntaak 'overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. En vervolgens stellen wij u voor om € 83.000 te onttrekken aan de Reserve verstrekte subsidies en de jaarschijf 2026 voor prestatie 4.5.1 te verhogen met € 83.000. Haalbaarheidsonderzoek N-wegen Op dit budget resteert nog een bedrag van € 0,19 miljoen. Een aantal onderzoeken is in gang gezet, maar nog niet uitgevoerd in 2025. Deze lopen nog door naar 2026. Daarom schuiven we het resterende budget door naar 2026.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						GS begrotingswijziging Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,19 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2026.
5.3.3 Nationaal Groeifonds	-478	0	478	-478	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.3.1 en 4.4.2 Zie voor de toelichting prestatie 4.3.1 en 4.4.2. We stellen daar voor om in totaal € 0,7 miljoen aan begrote lasten over te hevelen naar prestatie 4.5.1. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (KVO) Vanuit de coalitiemiddelen voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit is een bijdrage geleverd ten behoeve van het uitvoeringsprogramma 2026 ter hoogte van € 0,3 miljoen. De raming voor 2026 is op dit moment € 0,5 miljoen, dus we schuiven € 0,2 miljoen door naar 2027. GS begrotingswijzigingOp basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.5.1 een budget van € 0,2 miljoen samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
5.3.4 Europese programma's	-802	0	802	-802	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
5.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-168	0	168	-168	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
5.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	860	0	-860	860	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.3.1 Zie voor de toelichting prestatie 4.3.1. We stellen daar voor om € 64.000 over te hevelen naar prestatie 4.5.2.
5.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	0	0	0	0	Wijz. 212 Diversen personeel afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 212 Diversen personeel afd.
Totaal	**-13.512**	**9.420**	**22.932**	**-13.512**		

Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op het behouden van een bruisend cultureel leven, een leefbaar platteland met sociale kwaliteit in Overijssel.
Een sterke sociale binding is een belangrijke basis voor een gezonde en vitale samenleving. De maatschappelijke en economische ontwikkeling van onze provincie wordt voor een groot deel bepaald door onze cultuur. Het verbindt ons en versterkt onze lokale en regionale identiteit. Denk aan onze streektaal, het historisch erfgoed en tradities. Culturele en sociale voorzieningen dragen bij aan beter onderwijs, hebben positieve effecten op de gezondheid en stimuleren actieve deelname aan de samenleving.
We zetten ons in voor een levendige provincie, die bol staat van initiatieven. Onze culturele basisinfrastructuur, cultuur educatie- en participatie, cultureel erfgoed en talentontwikkeling zijn belangrijke pijlers voor ons cultuurbeleid. We hebben oog voor de behoeften per regio en willen dat iedereen kan genieten van cultuur, ongeacht leeftijd, achtergrond, inkomen of woonplaats. Als regenboogprovincie vinden wij het belangrijk dat iedereen in Overijssel zich veilig voelt om zichzelf te kunnen zijn.
Bibliotheken hebben een essentiële rol in onze samenleving. Hier ontmoeten lokale organisaties en initiatieven elkaar die zich bijvoorbeeld inzetten tegen bestrijding van laaggeletterdheid en het aanleren van (digitale) basisvaardigheden.
We investeren in kansrijke initiatieven die het zelforganiserend vermogen van inwoners versterken en bijdragen aan levendige gemeenschappen in de stad en op het platteland.
We dragen actief bij aan een verbeterde sportinfrastructuur voor talentontwikkeling en -herkenning. Gezonde en energieke inwoners hebben de veerkracht om voor zichzelf te zorgen en initiatieven te ontplooien die anderen ten goede komen. Sport speelt hierbij een verbindende rol.
We werken aan een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving. Dit doen we door bottom up te werken, samen met plattelandsbewoners, erfeigenaren, dorpsgemeenschappen, gemeenten en andere partners op het platteland.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

6.1. Cultureel erfgoed met waarde voor de toekomst

Op basis van de Erfgoedwet zijn wij eigenaar van archeologische vondsten in Overijssel en verplicht deze op te slaan, te conserveren en beschikbaar te stellen voor onderzoek. Ook bieden we de vondsten aan als bruiklenen aan collectiebeherende instellingen met een publieksfunctie. Wij zetten ons in voor de restauratie en doorontwikkeling van rijks- en gemeentelijke monumenten, met als doel het toekomstbestendig behoud van cultureel erfgoed. Met provinciebrede inzet op immaterieel erfgoed en het Nedersaksisch willen we deze bijzondere vormen van erfgoed levend houden en doorgeven aan nieuwe generaties Overijsselaars. Met bijdragen aan initiatieven die het verhaal van Overijssel vertellen en borgen houden we het verleden levend. Dit verleden is een inspiratiebron bij de maatschappelijke en ruimtelijke opgaven van nu en de (nabije) toekomst. Om erfgoed als vertrek- en uitgangspunt te kunnen gebruiken voor deze opgaven is kennis over erfgoed essentieel. Daarom stimuleren we het gebruik van de Cultuurhistorische Waardenkaart en ondersteunen we de samenwerking tussen de erfgoedpartners en voorbeeldprojecten op dit thema.

Prestaties

6.1.1 Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie

Acties 2026

1. Wij beheren en ontsluiten archeologisch erfgoed door vondsten op te slaan in het provinciale depot en deze zichtbaar te maken via het publieksprogramma 'De Vondst van Overijssel'. Daarnaast werken wij toekomstscenario's uit voor het beheer en de exploitatie van het archeologisch depot.
2. Wij ondersteunen gemeenten en erfgoedorganisaties via het Steunpunt Cultureel Erfgoed Overijssel, de Monumentenwacht Overijssel-Flevoland en het Erfgoedplatform.
3. Wij maken met de regeling ‘Restauratie Rijksmonumenten’ ten minste 10 restauratieprojecten mogelijk en begeleiden via Stichting RIBO ten minste 20 leerlingen naar een leerwerkplek in de restauratiebouw.
4. Wij vertellen het verhaal van Overijssel door ten minste 20 projecten te ondersteunen via de regeling ‘Verhaal van Overijssel’ en in totaal 60 kleinere projecten via het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO). Zie ook 6.3.1.
5. Wij monitoren onze prestatieafspraken met de Overijsselacademie over een actueel programma rond het Nedersaksisch en wij monitoren onze prestatieafspraken met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland over het borgen van immaterieel erfgoed.
6. Wij bevorderen een erfgoedinclusieve benadering van ruimtelijke opgaven door erfgoed mee te nemen in gebiedsprocessen. Dit doen wij door kennis en instrumenten beschikbaar te stellen aan gemeenten en gebiedspartners, en door samen te werken met organisaties zoals Landschap Overijssel aan projecten waarin erfgoed bijdraagt.
7. Wij stimuleren een passende en duurzame toekomst van religieus erfgoed door het versterken van kennis, draagvlak en netwerk. In 2026 gaan wij gemeenten, eigenaren en initiatiefnemers ondersteunen door middel van het uitvoeren van het Kerkenloket, het aanbieden van een nieuwe leerlijn Behoud je Kerkgebouw en het doorontwikkelen van het Torenpad. Wij werken hierbij samen met onze partners het Steunpunt Cultureel Erfgoed, de Erfgoedacademie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Hiermee geven wij uitvoering aan de motie Invulling Monumentale Kerken van 2 juli 2025.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Meicirculaire: Erfgoed en Overheid €50.000

Het Programma Erfgoed en Overheid is een stimuleringsaanpak gericht op duurzame versterking van de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van erfgoed in de fysieke leefomgeving. Wij ontvangen een bedrag van €50.000 hiervoor in de meicirculaire. Wij stellen u voor om een bedrag van €34.000 toe te voegen aan prestatie 6.1.1 van de begroting 2026, en €16.000 aan de begroting 2027.

Erfgoed: verhaal van Overijssel

Er zijn veel kleinere projecten gehonoreerd. Hierdoor hebben wij wel veel projecten gesteund maar resteren er middelen. Op basis van de spelregels Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de lasten 2026 van prestatie 6.1.1 met een bedrag van €133.000 te verlagen en toe te voegen aan de begroting 2027; en de mutaties van de UKVO met hetzelfde bedrag aan te passen.

Programma Erfgoed in transitie
Wij beogen in Q1 2027 een regeling open te stellen voor het Erfgoed in transitie. Ten behoeve van het noodzakelijke plafond voegen wij een bedrag uit de jaarschijf 2026 toe aan het subsidieplafond van 2027.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.1.1 in 2026 te verlagen met €225.000; dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028
- Statenvoorstel - Opvolging motie breed gedragen ambities 2026
- Motie - Invulling monumentale kerken (CU e.a.)
- Statenvoorstel - Opvolging motie gezamenlijke ambites 2025

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	34
GS-begrotingswijziging (lasten)	-358

Dit is wat wij doen

6.2. Breed en professioneel cultureel aanbod en talentontwikkeling

Onze ambitie is dat iedere inwoner van Overijssel moet kunnen genieten van en deelnemen aan cultuur. Overijssel kent een levendig en gevarieerd cultureel aanbod. Hiervoor is een sterke culturele piramide, van brede basis tot top, nodig. In aanloop naar de stelselherziening in 2029 kiezen we voor bestendiging en waar nodig voor versterking van de culturele piramide. Voor een levendig, gezond en ondernemend productieklimaat investeren wij samen met het rijk en de cultuurregio's in een sterke culturele infrastructuur en ruimte voor talent om zich te ontwikkelen. Een ondernemende, weerbare en wendbare culturele sector is essentieel om hoogwaardig cultureel aanbod te kunnen blijven bieden. Wij vinden het belangrijk om kennisdeling te stimuleren en om nieuwe ondersteuningsmogelijkheden te verkennen om de sector daarbij te helpen.

Prestaties

6.2.1. Een basis voor cultureel aanbod en talentontwikkeling

Acties 2026

1. Wij zetten in op kwalitatief sterke topinstellingen met een uitnodigend, inspirerend en divers aanbod voor onze inwoners. In dit verband monitoren wij de voortgang van onze meerjarige cofinancieringsafspraken met culturele instellingen in Overijssel die voor 2025-2028 meerjarige subsidie van het Rijk (BIS/Cultuurfondsen) ontvangen.
2. Wij voeren samen met het ministerie van OCW en onze partners in Landsdeel-Oost (cultuurregio's en provincie Gelderland) het cultuurconvenant 2025-2028 uit, waarin onze samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd. We zetten ons hiermee gezamenlijk in op versterking van de culturele infrastructuur in Landsdeel-Oost.

3. Wij monitoren de voortgang van onze prestatieafspraken met museum De Fundatie over haar museale activiteiten. Hierbij betrekken wij het bedrijfsplan dat het museum heeft opgesteld voor de periode vanaf 2026.
4. Wij monitoren de voortgang van meerjarige onze prestatieafspraken met het Filmkenniscentrum, en Poppunt Overijssel. Dit zijn onze provinciale netwerkorganisaties op gebied van film en van popmuziek. Filmvertoners ondersteunen we op het gebied van kennis en netwerkvorming, met Poppunt ondersteunen we talenten en startende ondernemers. Hiermee dragen wij bij aan de weerbaarheid van de sector.
5. Wij bespreken met Stichting 4Oost (de vier schouwburgen in Overijssel) de uitvoering van het Programmeringsfonds waarmee we bijdragen aan versterking van de podiuminfrastructuur in Oost-Nederland.
6. Wij monitoren de voortgang van onze prestatieafspraken met Stichting Cultuurprijs Overijssel 2025-2028 over de jaarlijkse cultuur- en talentprijs.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Beleid in voorbereiding

Nadat we het eerste uitvoeringsjaar de basis voor de culturele en talentontwikkeling (prestatie 6.2.1) op orde hebben gebracht gaan we in 2027 middelen uitzetten voor de verdere uitvoering van het cultuur en erfgoedbeleid 2025- 2028. Er resteert een onderuitputting op van €260.000. Dit willen we aanwenden om in gesprek met de sector de ontwikkelingen verder te brengen . Wij zullen dit bedrag aanwenden voor vernieuwing van het aanbod (prestatie 6.2.2).
Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 6.2.1 in 2026 te verlagen met € 260.000 en de begroting 2027 in prestatie 6.2.2 met hetzelfde bedrag te verhogen; gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel in beide prestaties met het bedrag van €260.000 te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028
- Brief aan PS - Museum de Fundatie klaar voor de toekomst
- Brief aan PS - Museum de Fundatie de basis op orde

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	-260

6.2.2. Cultureel aanbod en talentontwikkeling vernieuwen en ontwikkelen

Acties 2026

1. Wij voeren samen met onze partners, waaronder de cultuurregio's en Cultuur+Ondernemen, activiteiten uit waarmee wij het ondernemerschap in de culturele sector helpen versterken. Een ondernemende culturele sector draagt bij aan welzijn en welvaart in de provincie.
2. Wij geven onze jaarlijkse opdracht aan museum De Fundatie tot beheer, onderhoud en vernieuwing van onze provinciale collectie.
3. Wij monitoren onze prestatieafspraken met het OKTO (Overleg Kleine Theaters Overijssel) over versterking van de deskundigheid van de aangesloten theaters.

4. Wij monitoren met de cultuurregio's de voortgang van onze prestatieafspraken over de drie regioprojecten Cross-TIC in Twente, De Werf in Stedendriehoek en VAKTOR in regio Zwolle. Met deze projecten zetten wij in op talentontwikkeling en vernieuwing van het culturele aanbod in de provincie.
5. Wij organiseren ons jaarlijkse Cultuurcongres waarmee we kennisdeling en ontmoeting in de cultuursector stimuleren en faciliteren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Beleid in voorbereiding

Nadat we het eerste uitvoeringsjaar de basis voor de culturele en talentontwikkeling op orde hebben gebracht gaan we in 2027 middelen uitzetten voor de verdere uitvoering van het cultuur en erfgoedbeleid 2025- 2028. Dit levert een onderuitputting op van €150.000.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €150.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026, prestatie 6.2.2 en toe te voegen aan de jaarschijf 2027; en tegelijkertijd de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde dezelfde bedrag te muteren.

Overheveling tussen prestatie 6.2.1 naar 6.2.2

Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 6.2.1 in 2026 te verlagen met € 260.000 en de begroting 2027 in prestatie 6.2.2 met hetzelfde bedrag te verhogen; gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met €260.000 bedrag te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028
- Statenvoorstel - Opvolging motie gezamenlijke ambities 2025

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- PS begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-150

Dit is wat wij doen

6.3. Cultuur voor iedereen

Wij vinden het belangrijk dat iedereen in Overijssel kan meedoen aan cultuur. Daarom investeren wij samen met het Rijk en gemeenten in Cultuureducatie en Cultuurparticipatie 'dicht bij de mensen'. Met deze partners maken wij ons sterk voor toegang tot kwalitatief goed cultuuronderwijs voor alle kinderen in Overijssel en investeren wij in de kwaliteit van het cultuuronderwijs. Cultuurparticipatie vergroot het welzijn van inwoners, vormt gemeenschappen en versterkt daarmee de brede welvaart van inwoners. We blijven verbinding zoeken tussen onze instrumenten ter ondersteuning van cultuurparticipatie en amateurkunst en gemeentelijke initiatieven en fondsen. Op landelijk niveau zijn afspraken gemaakt over cultuurbeoefening 2025-2028 tussen het ministerie van OCW, het IPO en de VNG . We zetten in op een goede vertaling van de uitgangspunten van deze afspraken naar Overijssel. De cultuurmakelaars zijn aanspreekpunt voor het lokale verenigingsleven en amateurkunstactiviteiten, zij geven advies en jagen nieuwe samenwerkingen en initiatieven aan, ook die bijdragen aan andere provinciale ambities en programma's. Wij streven naar een provinciaal dekkend netwerk van cultuurmakelaars.

Prestaties

6.3.1. Cultuureducatie en cultuurparticipatie

Acties 2026

1. Wij monitoren onze afspraken met schoolbesturen en alle Overijsselse gemeenten over goed cultuuronderwijs en kansengelijkheid van kinderen op basis van het Bestuurlijk Kader Cultuuronderwijs Overijssel 2019-2026. We onderzoeken met deze partners een mogelijk vervolg van dit bestuurlijk kader voor de periode na 2026.
2. Wij monitoren onze prestatieafspraken met Rijnbrink op basis van het matchingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit, Versterking landelijke infrastructuur amateurkunst (VLIAK) en de bestuurlijke afspraken die over Cultuurbeoefening met IPO, VNG en OCW zijn gemaakt.
3. Wij voeren de regeling 'Cultuureducatie Overijssel' uit, waarmee we afspraken maken met alle Overijsselse gemeenten om cultuureducatie aan te bieden aan primair, gespecialiseerd en eventueel voortgezet onderwijs.
4. Wij maken ten minste 15 projecten mogelijk met onze subsidieregeling 'Cultuurparticipatie'.
5. Wij maken met onze subsidieregeling 'Overijssel Toont Talent' amateurkunst zichtbaar in ten minste 12 gemeenten.
6. Wij maken met onze regeling ‘Cultuurmakelaars’ met ten minste 12 gemeenten afspraken over de inzet van cultuurmakelaars om nieuwe culturele initiatieven te ondersteunen, deskundigheid te vergroten en slimme verbindingen te maken met andere sectoren.
7. Wij maken ten minste totaal 60 kleinschalige projecten mogelijk met onze storting in het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO) uitgevoerd door het Cultuurfonds Overijssel (zie ook 6.1.1).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

UBS 7.9 Regeling Cultuurmakelaars

Voor de openstelling van UBS 7.9 cultuurmakelaars publiceren wij een plafond van €380.000. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.3.1 in 2026 te verhogen met €380.000 en de jaarschijven 2027 en 2028 te verlagen elk met 190.000 (totaal € 380.000), en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	380

Dit is wat wij doen

6.4. Toekomstbestendige bibliotheken en basisvaardigheden voor iedereen

Openbare bibliotheken zijn een fundamentele basisvoorziening voor alle inwoners van Overijssel. De bibliotheek biedt een breed scala aan functies die bijdragen aan de educatieve, culturele en sociale ontwikkeling van individuen en gemeenschappen. De bibliotheek ontwikkelt zich steeds meer tot een ontmoetingsplaats in de lokale samenleving; een plek om te lezen èn te leren, zowel voor inwoners als lokale organisaties en initiatieven. Op basis van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken ondersteunen wij het Overijsselse bibliotheeknetwerk waarmee wij werken aan een volwaardige bibliotheekvoorziening in elke Overijsselse gemeente, bevorderen wij het interbibliothecair leenverkeer en stimuleren wij bibliotheekinnovatie. Hierbij werken wij samen met gemeenten, bibliotheken en Rijnbrink. Daarnaast bereiden wij ons voor op de zorgplicht van gemeenten en provincies. Bibliotheken worden met succes ingezet bij leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid. Basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) zijn essentieel voor het kunnen mee doen in de maatschappij. We blijven inzetten op het verbeteren van deze vaardigheden van onze inwoners.

Prestaties

6.4.1 Een leven lang lezen èn leren

Acties 2026

1. Wij monitoren onze prestatieafspraken met Rijnbrink over de uitvoering van onze wettelijke taken op het gebied van bibliotheken en over het beheer en uitlenen van bladmuziek aan Overijsselse amateurorkesten en -musici (Musidesk).
2. Op basis van het netwerkplan Overijssels Bibliotheeknetwerk 2025-2028 voeren we een stimuleringsregeling uit gericht op zowel inhoudelijke als organisatorische bibliotheekvernieuwing.
3. Wij verkennen de mogelijkheden voor het verder ontwikkelen van innovatieve projecten met andere domeinen zoals Sociale kwaliteit en Leefbaar Platteland. Wij monitoren de pilots Community Library die wij in 2025 samen met het provinciaal programma Toekomst voor ons platteland zijn gestart. Een Community Library is een bibliotheek die mede wordt vormgegeven door een (deel van) de lokale gemeenschap. We willen hiermee de bibliotheek nog beter laten aansluiten op de behoeften van de lokale omgeving.
4. Wij voeren samen met onze partners het investeringsprogramma 'Basisvaardigheden 2025-2027' uit. Dit doen we langs drie lijnen: Preventie en educatie, Arbeidsmarkt en Brede inclusie. Hiermee investeren we in het vergroten van de basisvaardigheden, zoals lezen, schrijven rekenen en digitale vaardigheden van onze inwoners.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Basisvaardigheden

Binnen het programma Basisvaardigheden verwachten wij een onderuitputting van in totaal €212.000, omdat het uitvoeringsprogramma in de loop van 2026 is vastgesteld.
- Op het onderdeel Arbeidsmarkt €45.000
- Op het onderdeel Brede Inclusie €100.000.
- Op het onderdeel Uitvoeringskosten €67.000

Dit bedrag zal later in het programma worden besteed. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €212.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026, prestatie 6.4.1 en toe te voegen aan de jaarschijf 2027; en tegelijkertijd de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde dezelfde bedrag te muteren.

Septembercirculaire 2026: Openbare bibliotheken
Wij hebben voor het jaar 2027 een bedrag van €39.664 ontvangen vanuit de septembercirculaire voor de openbare bibliotheken. Dit geld is bestemd om te gaan voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob).
Wij stellen u bij Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen voor om dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 6.4.1.
Motiegeld Bibliotheekpas voor minima
U heeft in 2026 motiemiddelen van €500.000 ter beschikking gesteld om een bibliotheekpas voor de minima mogelijk te maken. In 2026 zal het beleid worden voorbereid. De besteding van dit bedrag zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen via resultaatbestemming deze middelen mee te nemen naar de jaarschijf 2027 van de begroting, prestatie 6.4.1.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Cultuur- en erfgoedbeleid 2025-2028
- Statenvoorstel - Opvolging motie breed gedragen ambities 2026
- Statenvoorstel -Investeringsprogramma basisvaardigheden 2025-2027
- Brief aan PS - Uitvoeringsagenda Basisvaardigheden

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tijs de Bree
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-212
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	500

Dit is wat wij doen

6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die meer bewegen

De provincie Overijssel werkt samen met haar partners aan een gezonde, inclusieve en beweegvriendelijke leefomgeving. Via (regionale) netwerken stimuleren wij de gezondheid, welbevinden en sociale cohesie in de samenleving waarbij de thema's sport & bewegen, sociale ontmoetingsplekken, inclusie, vrijwilligerswerk en positieve gezondheid centraal staan. De provincie ondersteunt in dit kader initiatieven uit de samenleving en helpt gemeenten met gezondheid, welzijn en preventiebeleid.

Prestaties

6.5.1 Overijsselaars zijn vitaal en kunnen deelnemen aan een inclusieve samenleving
Acties 2026
1. Wij voeren het uitvoeringsplan Sociale kwaliteit 2025-2026 uit en dragen daarmee bij aan een gezonde, vitale samenleving, waarbij inclusie als rode draad door het beleid loopt, met aandacht voor vitaliteit & Positieve Gezondheid (incl. sport en bewegen)
2. Wij geven uitvoering aan de Motie 'Iedereen doet mee' door te starten met de implementatie van de visie 'Iedereen doet mee' (aangeboden in de tweede helft van 2025).
3. Wij evalueren ons beleid 2020-2026 en ontwikkelen een voorstel voor beleid Sociale Kwaliteit 2027 tot en met 2030.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Sociale Kwaliteit (t/m 2026)
- Uitvoeringsplan - Sociale Agenda 2025-2026
- Statenvoorstel - Visie en Uitvoeringsagenda Iedereen doet Mee 2025 - 2028

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

6.6 Een sterk zelforganiserend vermogen

We versterken het zelforganiserend vermogen van inwoners van Overijssel met duurzame voorzieningen en verbindingen. Een eigentijdse ontmoetingsplek in dorpen en wijken is de plek waar inwoners elkaar ontmoeten en waar goede ideeën ontstaan voor een aantrekkelijke leefomgeving. We ondersteunen deze sociale ontmoetingsplekken om te komen tot toekomstbestendige accommodaties. We geven hen de kans om nieuwe activiteiten te ontwikkelen en inkomsten te verhogen. Wij evalueren de subsidieregeling 'Sociale hypotheek' en op basis van de onderzoeksbevindingen gebruiken geven we verder uitvoering aan het instrument Sociale Hypotheek.
Vrijwilligers en initiatiefnemers zijn de basis voor een aantrekkelijke en vitale leefomgeving. Als provincie waarderen en stimuleren wij de Overijsselse vrijwilligers en initiatiefnemers door middel van kennisuitwisseling. Onze initiatievencoaches ondersteunen initiatiefnemers om te komen tot mooie projecten (6.6.1).

Prestaties

6.6.1 Duurzame voorzieningen, waardevolle verbindingen, inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven

Acties 2026

1. Wij voeren het uitvoeringsplan sociale kwaliteit 2025-2026 uit en dragen daarmee bij aan een gezonde, vitale samenleving, waarbij inclusie als rode draad door het beleid loopt, met aandacht voor de volgende speerpunten:
    - Sociale ontmoetingsplekken
    - Maatschappelijke initiatieven en vrijwilligers
2. Wij evalueren ons beleid 2020-2026 en ontwikkelen een voorstel voor beleid Sociale Kwaliteit 2027 tot en met 2030.
3. Wij geven uitvoering aan de motie 'Vrijwilligers, cruciaal voor Overijssel' waarbij we starten met de implementatie van de provinciale toekomstvisie Beleidsoverstijgende aanpak vrijwilligers.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Verwachte vrijval bezwaarschrift

Om de mogelijkheid open te houden een bezwaarschrift (Regiodeal) uit 2025 te honoreren heeft u in de jaarrekening 2025 middels resultaatbestemming een bedrag van €125.000 beschikbaar gesteld. Inmiddels is gebleken dat deze reservering niet meer ingezet hoeft te worden. Dit bedrag zal in 2026 vrijvallen naar de algemene middelen.

Op een opengestelde subsidieregeling zal een bedrag van €15.000 niet meer tot besteding komen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Sociale Kwaliteit (t/m 2026)
- Uitvoeringsplan - Sociale Agenda 2025-2026
- Statenvoorstel - Vrijwilligers in Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Tijs de Bree

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

6.7 Leefbaar platteland

We werken aan een leefbaar platteland, zodat inwoners hier ook in de toekomst goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving. Dit doen we vanuit een gebiedseigen aanpak, samen met dorpsgemeenschappen en gemeenten, waarbij initiatieven van inwoners, organisaties en ondernemers uit de gebieden centraal staan. Daarnaast zetten we in op lokaal leren door kennis en praktijk te verbinden in een lerend netwerk en werken we toe naar structureel plattelandsbeleid.

Prestaties

6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving

Acties 2026

1. Wij voeren de subsidieregelingen Leefbaar Platteland die in 2024 en 2025 zijn opengesteld verder uit. Het gaat om de regelingen "Dorpsplannen", "Planvorming, uitwerking en analyses leefbaar platteland" en "Fysieke investeringen leefbaar platteland". Hiermee investeren we in het opstellen van dorpsplannen en de uitvoering van lokale initiatieven in dorpen en kernen in Overijssel. Met onze subsidies maken wij plannen en initiatieven van ten minste 20 dorpen mogelijk.
2. Wij bouwen verder aan een lerend netwerk waarin ervaringen vanuit de praktijk en kennis vanuit de wetenschap bij elkaar komen. Hiervoor organiseren wij ten minste vier 'Dorpsschool'-bijeenkomsten waarin inwoners, deskundigen en samenwerkingspartners zoals Rijksuniversiteit Groningen kennis, ideeën, inspiratie en ervaringen kunnen delen.
3. Samen met de inwoners van het platteland, ondernemers van het platteland, gemeenten en andere betrokken organisaties stellen we een Visie Leefbaar Platteland 2035 op. Hiervoor hanteren we een aanpak waarin we verschillende momenten gesprekken organiseren om mee te denken en input te leveren. De resulterende visie is daarmee een visie van het ons Overijsselse platteland. Mede op basis hiervan maken we een Plattelandsagenda voor leefbaar platteland.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Acties 1 en 3 liggen op koers. Voor actie 2 zijn in 2026 twee Dorpsschool-bijeenkomsten georganiseerd, waar vier bijeenkomsten waren voorzien. Door de prioriteit die in 2026 is gegeven aan de ontwikkeling van de Plattelandsagenda en de afhankelijkheid van partners bij de organisatie van de Dorpsscholen, kunnen niet alle geplande bijeenkomsten dit jaar plaatsvinden.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
De totale verwachte onderuitputting bedraagt €3,3 miljoen. Hiervan heeft €2,2 miljoen betrekking op ruimte onder subsidieplafonds en €1,1 miljoen betrekking op de uitvoering van de Plattelandsagenda. Dit wordt hieronder toegelicht.
Gepubliceerde Subsidieplafonds
Binnen deze prestatie heeft u een drietal deel-subsidieregelingen gepubliceerd. Uit gesprekken in het veld merken we dat er veel vraag is naar de regelingen, maar ook dat initiatiefnemers vaak meer tijd dan voorzien nodig hebben om hun plannen uit te werken, voorafgaand aan een subsidieaanvraag. Hierdoor worden aanvragen later ingediend. Het is daarom goed mogelijk dat we niet het volledige budget dit jaar ingezet krijgen. Naar verwachting hebben wij een onderuitputting van €2,2 miljoen. Dit bedrag zal in 2027 naar verwachting alsnog tot besteding komen.
Wij verlagen de raming van de begroting 2026 met €2,2 miljoen en houden dit bedrag tegelijkertijd binnen de uKVO beschikbaar voor het gepubliceerde subsidieplafond. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij daarom besloten om het budget voor prestatie 6.7.1 in 2026 te verlagen met €2,2 miljoen; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen. Wij besluiten dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 6.7.1 en hiervoor de reserve UKVO met hetzelfde bedrag te muteren.
Aanpassen begroting op basis van actuele verwachtingen
In 2026 lag de nadruk op de ontwikkeling van de Plattelandsagenda. Nu volgt de concretiseringsslag in maatregelen. Omdat de doorontwikkeling en uitvoering daarvan vanaf 2027 plaatsvindt, wordt een deel van de middelen doorgeschoven. Het gaat om een bedrag van €1,1 miljoen.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.7.1 in 2026 te verlagen met €1.1 miljoen en toe te voegen aan de begroting 2027; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen.
Statenvoorstellen en -besluiten
- Investeringsvoorstel Leefbaar Platteland PS24-000170
- Brief van GS aan PS over Participatie aanpak voor visie Leefbaar Platteland PS2025-000546
- Participatieplan Leefbaar Platteland PS2025-000546
- Statenvoorstel Stemmen van het Platteland PS26-000242

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Gert Harm ten Bolscher
Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-3300

6.7.2 BoerenPerspectief Overijssel

Acties 2026

1. Wij stellen samen met de Overijsselse gemeenten de financiële middelen beschikbaar aan de gezamenlijke Agrarische Collectieven in Overijssel om in het kader van BoerenPerspectief Overijssel naast actieve boeren ook voormalige agrariërs en particuliere erfeigenaren te begeleiden. BoerenPerspectief Overijssel wordt gefinancierd door het Rijk voor Sociaaleconomische Begeleiding (SEB) van agrariërs. Aanvullend kunnen met de provinciale bijdrage en gemeentelijke cofinanciering procesbegeleiders in het kader van BoerenPerspectief Overijssel alle erfeigenaren in de betreffende gemeenten ondersteunen om toekomstbestendige keuzes te maken bij actuele vraagstukken, zoals stikstof, aanpassingen in de bedrijfsvoering en leegstaande gebouwen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Erfcoaches en psychosociale begeleiding. De provincie verwacht in 2026 geen aanvullende aanvraag voor subsidie van het Boerenperspectief. Tot nu toe hebben wij geen signalen ontvangen dat er meer behoefte is aan erfcoaching en psychosociale ondersteuning. Ondanks de lobby bij het Rijk heeft het Rijk aangegeven erfcoaching en psychosociale ondersteuning niet te willen ondersteunen. Bij gelijkblijvende condities van het rijksbeleid verwachten wij een onderuitputting van €200.000 in 2026.
Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 een resultaatbestemming voorleggen voor dit bedrag.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Vervolg Erfcoaches 2024 en 2025 PS/23-001169 en het besluit.
- Perspectiefnota 2026 PS25-000274

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- Vooraankondiging resultaatbestemming

Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	200

6.7.3 Een extra leefbaarheidsimpuls aan het gebied Kanaal Almelo - De Haandrik

Acties 2026

1. Wij stellen een investeringsvoorstel op waarmee we uitvoering geven aan de motie Maatschappelijk Initiatievenfonds. Deze draagt bij aan het herstel van noaberschap en sociale kwaliteit in het gebied Kanaal Almelo – De Haandrik.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

UBS 7.32 Subsidieregeling Kanaal Almelo de Haandrik

Op 5 oktober gaat de subsidieregeling open. Er is een plafond van €2,7 miljoen voor beschikbaar met 3 verschillende deelplafonds. Naar verwachting zal het deelplafond voor kleine initiatieven (€0,15 mln) vlot uitgeput raken. De aanvragen voor de deelplafonds Dorpsplannen (€2,1 miljoen) en Kanaalbrede activiteiten (€0,45 miljoen) zijn complexer van aard en zullen naar verwachting in 2026 / 2027 aangevraagd worden en in het jaar 2027 beschikt worden. Hierdoor is wel het volledige budget in 2026 geoormerkt tbv de planvorming en uitvoering maar het zal niet volledig tot uitputting komen in het kalenderjaar. Wij verwachten een onderuitputting van €2,4 miljoen, gerelateerd aan de openstaande subsidieplafonds van het jaar 2026.
Wij verlagen de raming van de begroting 2026 met €2,4 miljoen en houden dit bedrag tegelijkertijd binnen de uKVO beschikbaar voor het gepubliceerde subsidieplafond.
Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.7.3 in 2026 te verlagen met €2,4 miljoen en dit bedrag van €2,4 toe te voegen aan de jaarschijf 2027 ; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan deze Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen.

Gebiedsaanpak Kanaal Almelo – De Haandrik €0,2 miljoen

Bij de perspectiefnota 2026 heeft u voor het jaar 2026 een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld om samen met gemeenten onderzoek te doen naar vragen en kansen rond de gebiedsaanpak Kanaal Almelo de Haandrik. Dit onderzoek heeft vertraging opgelopen vanwege capaciteitstekort in verband met ziekte. Voor 2026 verwachten we een onderuitputting van €160.000.
Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 een resultaatbestemming voorleggen voor dit bedrag.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Perspectiefnota 2026 van 2 juli 2025
- Motie Toekomst voor inwoners KADH
- https://inproces.overijssel.nl/home/entiteit/voorstelbehandelen/2026-008415

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Gert Harm ten Bolscher

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-2400
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	160

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
6. Culturele infrastr & krachtige samenl						
6.1 Cult. erfg. met waarde voor toekomst						
6.1.1 Materieel,	**7.030**	**2.225**	**9.255**	**3.091**	**376**	**5.789**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie						
Totaal 6.1 Cult. erfg. met waarde voor toekomst	**7.030**	**2.225**	**9.255**	**3.091**	**376**	**5.789**
6.2 Breed en prof. cultureel aanbod						
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	**5.601**	**223**	**5.824**	**4.712**	**771**	**341**
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	**2.129**	**288**	**2.416**	**1.168**	**1**	**1.247**
Totaal 6.2 Breed en prof. cultureel aanbod	**7.730**	**511**	**8.240**	**5.880**	**772**	**1.588**
6.3 Cultuur voor iedereen en kansen voor						
6.3.1. Cultuureducatie en cultuurparticipatie	**2.360**	**-127**	**2.233**	**1.799**	**286**	**148**
Totaal 6.3 Cultuur voor iedereen en kansen voor	**2.360**	**-127**	**2.233**	**1.799**	**286**	**148**
6.4 Toek. best. biblio. basisv. iedereen						
6.4.1 Een leven lang lezen en leren	**4.460**	**3.033**	**7.493**	**2.879**	**861**	**3.753**
Totaal 6.4 Toek. best. biblio. basisv. iedereen	**4.460**	**3.033**	**7.493**	**2.879**	**861**	**3.753**
6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die						
6.5.1 Overijsselaars zijn vitaal en kunnen deelnemen aan een inclusieve samenleving	**2.108**	**556**	**2.664**	**1.521**	**69**	**1.074**
Totaal 6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars die	**2.108**	**556**	**2.664**	**1.521**	**69**	**1.074**
6.6 Versterken zelforganiserend vermogen						
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	**1.698**	**1.368**	**3.066**	**1.745**	**561**	**760**
Totaal 6.6 Versterken zelforganiserend vermogen	**1.698**	**1.368**	**3.066**	**1.745**	**561**	**760**
6.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
6.66.66 Toegerekende	**2.252**	**289**	**2.541**	**0**	**0**	**2.541**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
personeelsgebonden kosten						
Totaal 6.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**2.252**	**289**	**2.541**	**0**	**0**	**2.541**
6.7 Leefbaar platteland						
6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving	**6.408**	**2.197**	**8.605**	**3.301**	**135**	**5.169**
6.7.2 BoerenPerspectief Overijssel	**200**	**25**	**225**	**1**	**17**	**208**
6.7.3 Een extra leefbaarheidsimpuls aan het gebied Kanaal Almelo - De Haandrik	**200**	**2.797**	**2.997**	**39**	**54**	**2.903**
Totaal 6.7 Leefbaar platteland	**6.808**	**5.019**	**11.827**	**3.341**	**206**	**8.280**
Totaal 6. Culturele infrastr & krachtige samenl	**34.447**	**12.874**	**47.321**	**20.255**	**3.131**	**23.935**
Totaal Lasten	**34.447**	**12.874**	**47.321**	**20.255**	**3.131**	**23.935**
Saldo baten en lasten	**-34.447**	**-12.874**	**-47.321**	**-20.255**	**-3.131**	**-23.935**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
6.1.1 Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie	GS Begrotingswijziging		358	0	-358	358 Meicirculaire: Erfgoed en Overheid €50.000Het Programma Erfgoed en Overheid is een stimuleringsaanpak gericht op duurzame versterking van de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van erfgoed in de fysieke leefomgeving. Wij ontvangen een bedrag van €50.000 hiervoor in de meicirculaire. Wij stellen u voor om een bedrag van €34.000 toe te voegen aan prestatie 6.1.1 van de begroting 2026, en €16.000 aan de begroting 2027. Erfgoed: verhaal van OverijsselEr zijn veel kleinere projecten gehonoreerd. Hierdoor hebben wij wel veel projecten gesteund maar resteren er middelen. Op basis van de spelregels Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de lasten 2026 van prestatie 6.1.1 met een bedrag van €133.000 te verlagen en toe te voegen aan de begroting 2027; en de mutaties van de UKVO met hetzelfde bedrag aan te passen. Programma Erfgoed in transitieWij beogen in Q1 2027 een regeling open te stellen voor het Erfgoed in transitie. Ten behoeve van het noodzakelijke plafond voegen wij een bedrag uit de jaarschijf 2026 toe aan het subsidieplafond van 2027. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.1.1 in 2026 te verlagen met €225.000; dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
6.1.1 Materieel, immaterieel erfgoed en erfgoed in transitie	PS Begrotingswijziging		-34	0	34	-34 Meicirculaire: Erfgoed en Overheid €50.000Het Programma Erfgoed en Overheid is een stimuleringsaanpak gericht op duurzame versterking van de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van erfgoed in de fysieke leefomgeving. Wij ontvangen een bedrag van €50.000 hiervoor in de meicirculaire. Wij stellen u voor om een bedrag van €34.000 toe te voegen aan

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo		Financiële toelichting prestatie
							prestatie 6.1.1 van de begroting 2026, en €16.000 aan de begroting 2027. Erfgoed: verhaal van OverijsselEr zijn veel kleinere projecten gehonoreerd. Hierdoor hebben wij wel veel projecten gesteund maar resteren er middelen. Op basis van de spelregels Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de lasten 2026 van prestatie 6.1.1 met een bedrag van €133.000 te verlagen en toe te voegen aan de begroting 2027; en de mutaties van de UKVO met hetzelfde bedrag aan te passen. Programma Erfgoed in transitieWij beogen in Q1 2027 een regeling open te stellen voor het Erfgoed in transitie. Ten behoeve van het noodzakelijke plafond voegen wij een bedrag uit de jaarschijf 2026 toe aan het subsidieplafond van 2027. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.1.1 in 2026 te verlagen met €225.000; dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
6.2.1. Een basis voor cultureel aanbod en talentontwikkeling	PS Begrotingswijziging		260	0	-260	260	Beleid in voorbereiding Nadat we het eerste uitvoeringsjaar de basis voor de culturele en talentontwikkeling (prestatie 6.2.1) op orde hebben gebracht gaan we in 2027 middelen uitzetten voor de verdere uitvoering van het cultuur en erfgoedbeleid 2025- 2028. Er resteert een onderuitputting op van €260.000. Dit willen we aanwenden om in gesprek met de sector de ontwikkelingen verder te brengen . Wij zullen dit bedrag aanwenden voor vernieuwing van het aanbod (prestatie 6.2.2). Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 6.2.1 in 2026 te verlagen met € 260.000 en de begroting 2027 in prestatie 6.2.2 met hetzelfde bedrag te verhogen; gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel in beide prestaties met het bedrag van €260.000 te muteren.
6.2.2. Cultureel aanbod	GS Begrotingswijziging		150	0	-150	150	Beleid in voorbereiding

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
en talentontwikkeling vernieuwen en ontwikkelen						Nadat we het eerste uitvoeringsjaar de basis voor de culturele en talentontwikkeling op orde hebben gebracht gaan we in 2027 middelen uitzetten voor de verdere uitvoering van het cultuur en erfgoedbeleid 2025- 2028. Dit levert een onderuitputting op van €150.000. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €150.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026, prestatie 6.2.2 en toe te voegen aan de jaarschijf 2027; en tegelijkertijd de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde dezelfde bedrag te muteren. Overheveling tussen prestatie 6.2.1 naar 6.2.2 Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 6.2.1 in 2026 te verlagen met € 260.000 en de begroting 2027 in prestatie 6.2.2 met hetzelfde bedrag te verhogen; gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met €260.000 bedrag te muteren.
6.3.1. Cultuureducatie en cultuurparticipatie	GS Begrotingswijziging		-380	0	380	-380 UBS 7.9 Regeling Cultuurmakelaars Voor de openstelling van UBS 7.9 cultuurmakelaars publiceren wij een plafond van €380.000. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.3.1 in 2026 te verhogen met €380.000 en de jaarschijven 2027 en 2028 te verlagen elk met 190.000 (totaal € 380.000), en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te muteren.
6.4.1 Een leven lang lezen èn leren	GS Begrotingswijziging		212	0	-212	212 Basisvaardigheden Binnen het programma Basisvaardigheden verwachten wij een onderuitputting van in totaal €212.000, omdat het uitvoeringsprogramma in de loop van 2026 is vastgesteld.- Op het onderdeel Arbeidsmarkt €45.000- Op het onderdeel Brede Inclusie €100.000. - Op het onderdeel Uitvoeringskosten €67.000 Dit bedrag zal later in het programma worden besteed. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						hebben wij besloten om een bedrag van €212.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026, prestatie 6.4.1 en toe te voegen aan de jaarschijf 2027; en tegelijkertijd de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde dezelfde bedrag te muteren. Septembercirculaire 2026: Openbare bibliotheken Wij hebben voor het jaar 2027 een bedrag van €39.664 ontvangen vanuit de septembercirculaire voor de openbare bibliotheken. Dit geld is bestemd om te gaan voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Wij stellen u bij Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen voor om dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 6.4.1. Motiegeld Bibliotheekpas voor minima U heeft in 2026 motiemiddelen van €500.000 ter beschikking gesteld om een bibliotheekpas voor de minima mogelijk te maken. In 2026 zal het beleid worden voorbereid. De besteding van dit bedrag zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen via resultaatbestemming deze middelen mee te nemen naar de jaarschijf 2027 van de begroting, prestatie 6.4.1.
6.4.1 Een leven lang lezen èn leren	Vooraankondiging resultaatbestemming		-500	0	500 -500	Basisvaardigheden Binnen het programma Basisvaardigheden verwachten wij een onderuitputting van in totaal €212.000, omdat het uitvoeringsprogramma in de loop van 2026 is vastgesteld.- Op het onderdeel Arbeidsmarkt €45.000- Op het onderdeel Brede Inclusie €100.000. - Op het onderdeel Uitvoeringskosten €67.000 Dit bedrag zal later in het programma worden besteed. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van €212.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2026, prestatie 6.4.1 en toe te voegen aan de jaarschijf 2027; en tegelijkertijd de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde dezelfde bedrag te muteren. Septembercirculaire 2026: Openbare

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo		Financiële toelichting prestatie
							bibliotheken Wij hebben voor het jaar 2027 een bedrag van €39.664 ontvangen vanuit de septembercirculaire voor de openbare bibliotheken. Dit geld is bestemd om te gaan voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Wij stellen u bij Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen voor om dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 6.4.1. Motiegeld Bibliotheekpas voor minima U heeft in 2026 motiemiddelen van €500.000 ter beschikking gesteld om een bibliotheekpas voor de minima mogelijk te maken. In 2026 zal het beleid worden voorbereid. De besteding van dit bedrag zal in 2027 plaatsvinden. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 voorstellen via resultaatbestemming deze middelen mee te nemen naar de jaarschijf 2027 van de begroting, prestatie 6.4.1.
6.7.1 Een platteland waar inwoners goed kunnen wonen, werken en leven in een gezonde en mooie omgeving	GS Begrotingswijziging		3.300	0	-3.300	3.300	De totale verwachte onderuitputting bedraagt €3,3 miljoen. Hiervan heeft €2,2 miljoen betrekking op ruimte onder subsidieplafonds en €1,1 miljoen betrekking op de uitvoering van de Plattelandsagenda. Dit wordt hieronder toegelicht. Gepubliceerde Subsidieplafonds Binnen deze prestatie heeft u een drietal deel-subsidieregelingen gepubliceerd. Uit gesprekken in het veld merken we dat er veel vraag is naar de regelingen, maar ook dat initiatiefnemers vaak meer tijd dan voorzien nodig hebben om hun plannen uit te werken, voorafgaand aan een subsidieaanvraag. Hierdoor worden aanvragen later ingediend. Het is daarom goed mogelijk dat we niet het volledige budget dit jaar ingezet krijgen. Naar verwachting hebben wij een onderuitputting van €2,2 miljoen. Dit bedrag zal in 2027 naar verwachting alsnog tot besteding komen. Wij verlagen de raming van de begroting 2026 met €2,2 miljoen en houden dit bedrag tegelijkertijd binnen de uKVO beschikbaar voor het gepubliceerde subsidieplafond. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						daarom besloten om het budget voor prestatie 6.7.1 in 2026 te verlagen met €2,2 miljoen; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen. Wij besluiten dit bedrag toe te voegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 6.7.1 en hiervoor de reserve UKVO met hetzelfde bedrag te muteren. Aanpassen begroting op basis van actuele verwachtingen In 2026 lag de nadruk op de ontwikkeling van de Plattelandsagenda. Nu volgt de concretiseringsslag in maatregelen. Omdat de doorontwikkeling en uitvoering daarvan vanaf 2027 plaatsvindt, wordt een deel van de middelen doorgeschoven. Het gaat om een bedrag van €1,1 miljoen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.7.1 in 2026 te verlagen met €1.1 miljoen en toe te voegen aan de begroting 2027; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen.
6.7.2 BoerenPerspectief Overijssel	Vooraankondiging resultaatbestemming		-200	0	200 -200	Erfcoaches en psychosociale begeleiding. De provincie verwacht in 2026 geen aanvullende aanvraag voor subsidie van het Boerenperspectief. Tot nu toe hebben wij geen signalen ontvangen dat er meer behoefte is aan erfcoaching en psychosociale ondersteuning. Ondanks de lobby bij het Rijk heeft het Rijk aangegeven erfcoaching en psychosociale ondersteuning niet te willen ondersteunen. Bij gelijkblijvende condities van het rijksbeleid verwachten wij een onderuitputting van €200.000 in 2026. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 een resultaatbestemming voorleggen voor dit bedrag.
6.7.3 Een extra leefbaarheidsimpuls aan het gebied Kanaal Almelo - De Haandrik	GS Begrotingswijziging		2.400	0	-2.400 2.400	UBS 7.32 Subsidieregeling Kanaal Almelo de Haandrik Op 5 oktober gaat de subsidieregeling open. Er is een plafond van €2,7 miljoen voor beschikbaar met 3 verschillende deelplafonds. Naar verwachting zal het deelplafond voor

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						kleine initiatieven (€0,15 mln) vlot uitgeput raken. De aanvragen voor de deelplafonds Dorpsplannen (€2,1 miljoen) en Kanaalbrede activiteiten (€0,45 miljoen) zijn complexer van aard en zullen naar verwachting in 2026 / 2027 aangevraagd worden en in het jaar 2027 beschikt worden. Hierdoor is wel het volledige budget in 2026 geoormerkt tbv de planvorming en uitvoering maar het zal niet volledig tot uitputting komen in het kalenderjaar. Wij verwachten een onderuitputting van €2,4 miljoen, gerelateerd aan de openstaande subsidieplafonds van het jaar 2026. Wij verlagen de raming van de begroting 2026 met €2,4 miljoen en houden dit bedrag tegelijkertijd binnen de uKVO beschikbaar voor het gepubliceerde subsidieplafond. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.7.3 in 2026 te verlagen met €2,4 miljoen en dit bedrag van €2,4 toe te voegen aan de jaarschijf 2027 ; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan deze Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen. Gebiedsaanpak Kanaal Almelo – De Haandrik €0,2 miljoen Bij de perspectiefnota 2026 heeft u voor het jaar 2026 een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld om samen met gemeenten onderzoek te doen naar vragen en kansen rond de gebiedsaanpak Kanaal Almelo de Haandrik. Dit onderzoek heeft vertraging opgelopen vanwege capaciteitstekort in verband met ziekte. Voor 2026 verwachten we een onderuitputting van €160.000. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 een resultaatbestemming voorleggen voor dit bedrag.
6.7.3 Een extra leefbaarheidsimpuls aan het gebied Kanaal Almelo - De Haandrik	Vooraankondiging resultaatbestemming		-160	0	160	-160 UBS 7.32 Subsidieregeling Kanaal Almelo de Haandrik Op 5 oktober gaat de subsidieregeling open. Er is een plafond van €2,7 miljoen voor beschikbaar met 3 verschillende deelplafonds. Naar verwachting zal het deelplafond voor

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						kleine initiatieven (€0,15 mln) vlot uitgeput raken. De aanvragen voor de deelplafonds Dorpsplannen (€2,1 miljoen) en Kanaalbrede activiteiten (€0,45 miljoen) zijn complexer van aard en zullen naar verwachting in 2026 / 2027 aangevraagd worden en in het jaar 2027 beschikt worden. Hierdoor is wel het volledige budget in 2026 geoormerkt tbv de planvorming en uitvoering maar het zal niet volledig tot uitputting komen in het kalenderjaar. Wij verwachten een onderuitputting van €2,4 miljoen, gerelateerd aan de openstaande subsidieplafonds van het jaar 2026. Wij verlagen de raming van de begroting 2026 met €2,4 miljoen en houden dit bedrag tegelijkertijd binnen de uKVO beschikbaar voor het gepubliceerde subsidieplafond. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 6.7.3 in 2026 te verlagen met €2,4 miljoen en dit bedrag van €2,4 toe te voegen aan de jaarschijf 2027 ; en gelijktijdig de begrote onttrekkingen aan deze Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te wijzigen. Gebiedsaanpak Kanaal Almelo – De Haandrik €0,2 miljoen Bij de perspectiefnota 2026 heeft u voor het jaar 2026 een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld om samen met gemeenten onderzoek te doen naar vragen en kansen rond de gebiedsaanpak Kanaal Almelo de Haandrik. Dit onderzoek heeft vertraging opgelopen vanwege capaciteitstekort in verband met ziekte. Voor 2026 verwachten we een onderuitputting van €160.000. Wij zullen u bij de jaarrekening 2026 een resultaatbestemming voorleggen voor dit bedrag.
Totaal			**5.406**	**0**	**-5.406**	**5.406**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-1.138	0	1.138	-1.138	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Op een budget van € 3,1 miljoen is € 2 miljoen niet besteed. Bij monitor II was de inschatting dat er geen onderbesteding zou zijn. Dit heeft te maken doordat realisatie op langjarige subsidies vertraging heeft opgelopen en er een vrijval op subsidies heeft plaatsgevonden. Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UBS 5.1) De middelen ten behoeve van het uitvoeringsprogramma mobiliteit zijn volledig geprogrammeerd. De subsidie gaat over een doorstromingsproject in de Gemeente Almelo. Deze heeft vertraging opgelopen, omdat het ontwerp is aangepast. WeVr stellen voor om deze middelen toe te voegen aan de Reserve Verstrekte Subsidies en te ramen in jaarschijf 2026. Resultaatbestemming We stellen voor om € 1,6 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve Verstrekte Subsidies. Vervolgens stellen we voor om € 1,6 miljoen te onttrekken aan de reserve Verstrekte Subsidies en € 1,5 miljoen toe te voegen aan 2026 en € 68.000 aan 2027. Reserve Mobiliteit Vanwege vrijval van verplichtingen uit eerdere jaren is een ruimte ontstaan van € 0,3 miljoen. Deze middelen waren bestemd voor mobiliteitsprojecten ten aanzien van de F35. Daarom stellen wij u voor om de middelen over te hevelen naar de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel ten behoeve van prestatie 4.3.1 zodat het als dekking kan dienen voor het fietspad F35 traject Oldenzaal-Lonneker. PS begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve Mobiliteitsprogramma's Verkeer & Vervoer en toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel ten behoeve van prestatie 4.3.1. Daarnaast is € 90.000 overgebleven op langjarige subsidies onder deze reserve. We stellen voor om dit bedrag over te hevelen naar de reserve Verstrekte Subsidies. Tegelijkertijd stellen we voor om extra € 210.000 te onttrekken aan de reserve Mobiliteit en ook toe te voegen aan de reserve Verstrekte Subsidies in verband met openstaande verplichtingen. PS begrotingswijziging We stellen voor om € 0,3 miljoen te onttrekken aan de reserve Mobiliteitsprogramma's Verkeer & Vervoer en toe te voegen aan de reserve Verstrekte Subsidies. Deze wijziging wordt verwerkt onder kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'. Vervolgens stellen we voor om € 0,3 miljoen te onttrekken aan de reserve Verstrekte Subsidies en toe te voegen de jaarschijf 2028.
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-780	0	780	-780	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Overheveling middelen UVP vanuit prestatie 4.3.1 Zie voor de toelichting prestatie 4.3.1. We stellen daar voor om € 1,1 miljoen over te hevelen naar prestatie 4.6.10. Reserve Verstrekte Subsidies In de reserve zit een tekort aan middelen om alle verplichtingen te dekken. Daarom ramen we deze nu af in de begroting 2026. Het tekort wordt meegenomen in het UVP 2027. PS begrotingswijzigingWij stellen u voor om het budget voor prestatie

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						4.6.10 in 2026 en de onttrekking aan Reserve Verstrekte Subsidies te verlagen met € 0,4 miljoen.
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	-473	0	473	-473	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
6.1.1 Mater. immat. erfgoed in transitie	166	0	-166	166	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Het beschikbare budget van project N35 Knooppunt Raalte bestaat uit 2 budgetten:- een budget voor de investering in ons eigen areaal waarvan het budget beschikbaar is gesteld in een investeringskrediet;- een budget voor de bijdrage van de Provincie in het areaal van het Rijk en de Gemeente waarvan het budget beschikbaar is gesteld in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. De lasten hiervan worden jaarlijks verantwoord op deze prestatie. InvesteringenDe financiële toelichting op het investeringskrediet is opgenomen in de paragraaf investeringen. GS-begrotingswijzigingExploitatiebudget Van de beschikbare middelen, ter grootte van € 0,9 miljoen is € 0,3 miljoen besteed. Het bestedingsritme van dit budget herijken we bij deze jaarrekening. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten de bestedingen en onttrekkingen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel aan te passen naar:2026 € 1,5 miljoen, 2027 € 1,1 miljoen, 2028 € 3,1 miljoen, 2029 € 1,8 miljoen, 2030 € 6,7 miljoen en 2031 € 316.000.
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	-90	0	90	-90	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
6.2.1 Basis cult. aanbod talentontw.	-133	0	133	-133	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Actie 1 en 2De voorbereidingswerkzaamheden voor de aanleg van de Rotonde De Meente Olst zijn gestart. Dat geldt ook voor de herinrichting van de kom Weerselo. De uitvoering van beide projecten zijn gepland in 2027.Bij beide projecten zien we dat er onvoldoende budget is voor de gehele uitvoering. Bij de Perspectiefnota 2027 zijn hiervoor aanvullende middelen aangevraagd.
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-150	0	150	-150	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-61	0	61	-61	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	-492	0	492	-492	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	340	0	-340	340	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
6.2.2 Cult. aanbd talentontw. Vernieuw.	76	0	-76	76	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
6.3.1 Cultuur is jong geleerd en	-54	0	54	-54	GS 102 Jaarstukken 2025	Actie 1, 2, 3, 4 en 6 Op meerdere budgetten verwachten wij een overschrijding. Enkele oorzaken hiervan zijn hogere eenheidsprijzen bij

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
meedoen						opnieuw aanbestede raamcontracten in het dagelijks onderhoud en hogere kosten brug-sluis bediening als het gevolg van CAO-wijzigingen in de uitzendbranche. Bij de Perspectiefnota 2027 zijn hiervoor aanvullende middelen aangevraagd. Actie 5 - GladheidsbestrijdingConform de inhoudelijke toelichting verwachten we een overschrijding op het budget van gladheidsbestrijding. Bij de Monitor II komen wij er bij u op terug in welke mate dit binnen prestatie 4.7.1 kan worden opgevangen. Herstelwerkzaamheden VechtdalverbindingNa de aanleg van de Vechtdalverbinding zijn onvolledigheden geconstateerd. De herstelwerkzaamheden zullen vanaf dit jaar worden uitgevoerd. Deze vallen buiten de garantieovereenkomst. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd. De financiële consequenties daarvan brengen wij momenteel in beeld. In de Monitor II komen wij hier bij u op terug. Investeringsimpulsgelden NCK – Asfalt proefvak N332GS-begrotingswijzigingOp 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project Asfalt-proefvak N332. Met deze maatregel kan de provincie een innovatieve, duurzame asfaltverharding grootschalig testen in de praktijk. Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,2 miljoen over te hevelen van prestatie 1.4.1 naar prestatie 4.7.1. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen".Vervolgens voegen wij deze op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel in het jaar 2026 vanuit de reserve toe aan de begroting voor prestatie 4.7.1. Klimaatadaptieve, natuurinclusieve, circulaire infrastructuur U heeft in het coalitieakkoord de ambitie uitgesproken het beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur meer klimaatadaptief, natuurinclusief en circulair uit te willen voeren. Hiervoor heeft u € 2 miljoen gereserveerd waarvan € 0,5 miljoen beschikbaar is gesteld.Door middel van verscheidende onderzoeksinitiatieven willen we concreet invulling geven aan die ambitie via de Uitvoeringsagenda 'klimaatadaptieve, natuurinclusieve en circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel'. Hiervoor is een budget nodig van € 1,5 miljoen. Wij stellen u voor om € 1,5 miljoen over te hevelen vanuit de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. We verwerken dit via kerntaak Overhead, Financiering en dekkingsmiddelen.
6.3.1 Cultuur is jong geleerd en meedoen		181	0	-181	181 Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
6.4.1 Een leven lang lezen en leren		-500	0	500	-500 PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	ExploitatieIn 2025 hebben we € 0,3 miljoen meer baten ontvangen dan begroot. De begrote lasten van € 17,6 miljoen voor deze prestatie zijn met € 4,3 miljoen overschreden.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Dagelijks onderhoudHogere eenheidsprijzen in opnieuw aanbestede raamcontracten en bestrijding van invasieve exoten leiden tot een overschrijding van het geraamd budget van € 3,1 miljoen. Brug- en SluisbedieningAls gevolg van CAO-wijzigingen in de uitzendbranche en landelijke wetgeving zijn de kosten voor brug en sluisbediening 374k hoger dan het geraamde budget. Overige postenOverige overschrijdingen vinden plaats op gladheidsbestrijding (€ 0,5 miljoen) , calamiteiten, beheer en incidentmanagement wegen (respectievelijk € 0,1 , € 0,2 en € 0,2 miljoen.) De investeringsimpulsgelden zijn in 2025 niet geheel besteed en leiden tot een onder uitputting van € 0,4 miljoen. Investeringsimpulsgelden NCK – Bloemrijke bermenGS-begrotingswijziging In 2025 is het begrote budget niet besteed (€ 0,20 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,20 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.7.1 van de begroting 2026. Investeringsimpulsgelden - Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor OverijsselGS begrotingswijzigingWij hebben de werkzaamheden voor een 'Klimaat adaptieve, natuur inclusieve, circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel' opgepakt. In 2025 is een deel van het begrote budget niet besteed (€ 0,21 miljoen). Deze werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,21 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 4.7.1 van de begroting 2026. InvesteringenDe financiële toelichting op de investeringen van de gladheidsbestrijding en Patrouilleboot De Beulake is opgenomen in de paragraaf investeringen.
6.4.1 Een leven lang lezen en leren	-1.757	0	1.757	-1.757	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Actie 1, 2, 3, 4 en 6 Op meerdere budgetten verwachten wij een overschrijding. Enkele oorzaken hiervan zijn hogere eenheidsprijzen bij opnieuw aanbestede raamcontracten in het dagelijks onderhoud en hogere kosten brug-sluis bediening als het gevolg van CAO-wijzigingen in de uitzendbranche. Bij de Perspectiefnota 2027 zijn hiervoor aanvullende middelen aangevraagd. Actie 5 - GladheidsbestrijdingConform de inhoudelijke toelichting verwachten we een overschrijding op het budget van gladheidsbestrijding. Bij de Monitor II komen wij er bij u op terug in welke mate dit binnen prestatie 4.7.1 kan worden opgevangen. Herstelwerkzaamheden VechtdalverbindingNa de aanleg van de Vechtdalverbinding zijn onvolledigheden geconstateerd. De herstelwerkzaamheden zullen vanaf dit jaar worden uitgevoerd. Deze vallen buiten de garantieovereenkomst. Hiervoor zijn middelen in de Algemene Risico Reserve gealloceerd. De financiële consequenties

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						daarvan brengen wij momenteel in beeld. In de Monitor II komen wij hier bij u op terug. Investeringsimpulsgelden NCK – Asfalt proefvak N332GS-begrotingswijzigingOp 4 juni 2025 heeft u ingestemd met het Statenvoorstel "Investeringsimpulscoalitieakkoord afwegingskader NCK". Het doel van deze investeringsimpuls is om meer impact te maken op de drie thema's natuurinclusie, circulariteit en klimaatadaptatie. Om dit doel te bereiken hebben we besloten om budget beschikbaar te stellen voor het project Asfalt-proefvak N332. Met deze maatregel kan de provincie een innovatieve, duurzame asfaltverharding grootschalig testen in de praktijk. Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,2 miljoen over te hevelen van prestatie 1.4.1 naar prestatie 4.7.1. Deze mutatie vindt plaats onder "Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen".Vervolgens voegen wij deze op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel in het jaar 2026 vanuit de reserve toe aan de begroting voor prestatie 4.7.1. Klimaatadaptieve, natuurinclusieve, circulaire infrastructuur U heeft in het coalitieakkoord de ambitie uitgesproken het beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur meer klimaatadaptief, natuurinclusief en circulair uit te willen voeren. Hiervoor heeft u € 2 miljoen gereserveerd waarvan € 0,5 miljoen beschikbaar is gesteld.Door middel van verscheidende onderzoeksinitiatieven willen we concreet invulling geven aan die ambitie via de Uitvoeringsagenda 'klimaatadaptieve, natuurinclusieve en circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel'. Hiervoor is een budget nodig van € 1,5 miljoen. Wij stellen u voor om € 1,5 miljoen over te hevelen vanuit de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. We verwerken dit via kerntaak Overhead, Financiering en dekkingsmiddelen.
6.4.1 Een leven lang lezen en leren	-776	0	776	-776	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
6.5.1 Overijsselaars bew. een leven lang	-556	0	556	-556	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	-506	0	506	-506	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
6.6.1 Duurz. vz., waardev. verb., vrijw.	-862	0	862	-862	GS 102 Jaarstukken 2025	PS- wijziging Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur is geactualiseerd. De onttrekkingen en stortingen aan de voorziening Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur passen we aan conform de besluitvorming in de jaarrekening. De structurele jaarlijkse stortingen worden geëgaliseerd naar € 25,5 miljoen. In 2026 verlagen wij de storting met € 0,3 miljoen. In 2027, 2028, 2029 en 2030 verhogen wij de jaarlijkse storting met respectievelijk € 35.000, € 109.000, € 93.000 en € 63.000. GS-wijziging - besteding voorziening

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						De bestedingen ten laste van de voorziening passen we conform besluitvorming jaarrekening aan:2026: verlaging met € 14,0 miljoen naar € 28,2 miljoen2027: verhoging met € 8,4 miljoen naar € 39,2 miljoen2028: verhoging met € 7,4 miljoen naar € 31,8 miljoen2029: verhoging met € 8,3 miljoen naar € 31,8 miljoen2030: de bestedingen worden geraamd op € 31,8 miljoen
6.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-289	0	289	-289	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025
6.7.1 Platteland: wonen, werken en leven	-550	0	550	-550	PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26	Deze wijziging heeft betrekking op PS 002 Motie Breed gedragen ambities 26
6.7.1 Platteland: wonen, werken en leven	-70	0	70	-70	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	VervangingsinvesteringenZowel in eerdere planning & control documenten als in de Perspectiefnota 2027 zijn de verschillende ontwikkelingen met te verwachten tekorten op de infrastructurele projecten benoemd. Bij de Perspectiefnota 2027 zijn hierdoor voor de projecten Hasselt-De Lichtmis, N760 Genemuiden, N737 Enschede en Kadeherstel Zwartsluis en Ossenzijl aanvullende middelen aangevraagd. Project Rehabilitatie KunstwerkenOp basis van gerealiseerde werkzaamheden van enkele objecten zien we budgetspanning voor de uitvoering op de overige objecten. Wij zijn de mogelijkheden aan het bekijken om dit binnen de bestaande begroting te dekken of de scope bij te stellen.
6.7.1 Platteland: wonen, werken en leven	-2.282	0	2.282	-2.282	GS 102 Jaarstukken 2025	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Jaarstukken 2025
6.7.1 Platteland: wonen, werken en leven	705	0	-705	705	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Uitvoeringskosten schadedossier Kanaal Almelo de Haandrik Wij schatten in dat de uitvoeringskosten van het schadedossier in 2026 € 3,0 miljoen bedragen. Dit is inclusief de uitvoeringskosten van het bestuurlijk kopstuk. In de begroting is € 2,1 miljoen beschikbaar. Wij stellen u voor om voor 2026 een bedrag van € 0,9 miljoen bij te ramen voor deze prestatie. Dit bedrag wordt onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in de Reserve Waterwegen.
6.7.2 Boerenperspectief Overijssel	-25	0	25	-25	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
6.7.3 Extra leefbaarheidsimp. KAdH	-2.797	0	2.797	-2.797	GS wijz. 105 Gebiedsaanpak Kanaal AdH	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 105 Gebiedsaanpak Kanaal AdH
Totaal	**-12.874**	**0**	**12.874**	**-12.874**		

Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur

Dit is hoe wij denken

Deze kerntaak richt zich op een sterk en betrokken openbaar bestuur in Overijssel, waarbij we luisteren en verbinding leggen met onze inwoners.
Voor een goed functionerende democratie is het belangrijk dat iedereen meedoet, zo komen we tot de beste oplossingen voor Overijssel. We nodigen daarom iedereen uit om mee te denken en te doen.
We betrekken inwoners en partners bij onze opgaven, zoals vormgegeven in onze Overijsselse Participatievisie en -werkwijze. Daarnaast zorgen we ervoor dat onze belangen goed vertegenwoordigd zijn in Europa en Den Haag.
We zien om naar onze medeoverheden en kijken waar we kunnen bijdragen, waar mogelijk en wenselijk dragen we bij aan oplossingen. Verder streven we naar doelmatige en toegankelijke subsidieregelingen waarbij gebruikers zo min mogelijk administratieve lasten ervaren.
Overijssel moet een veilige plek zijn en blijven voor iedereen. We zetten de strijd tegen ondermijnende activiteiten voort door onze eigen weerbaarheid op orde te hebben en samen met gemeenten, politie en veiligheidspartners alert te zijn op concrete signalen en ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het buitengebied.
We willen de mogelijkheden van digitalisering en data nog beter benutten om ons beleid en de kwaliteit van ons bestuur te ondersteunen.
Bij vrijwel alles wat we doen hebben we inwoners, instellingen, bedrijven en medeoverheden nodig. We werken daarom continue aan het goed houden van bestaande relaties met hen.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden

Dit is wat wij doen

7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel

Voor een goed openbaar bestuur in Overijssel werken wij samen met Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. We zien dat er veel op onze gemeenten afkomt. Wanneer nodig en wenselijk bekijken we per opgave of en op welke wijze we de gemeenten kunnen helpen en of het binnen onze mogelijkheden past. (7.1.1).
Als toezichthouder zien wij erop toe dat Overijsselse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun taken zorgvuldig uitvoeren en dat zij financieel gezond zijn en blijven. In dit kader bereiden we ons onder meer voor op de nieuwe Archiefwet, die naar verwachting dit jaar in werking treedt. (7.1.2)
Wij ondersteunen onze partners in de strijd tegen ondermijning door de uitvoering van de beleidsnota ondermijning 2024-2027 en zetten in op verdere verbetering van de weerbaarheid en integriteit van de eigen organisatie (7.1.3)
De Commissaris van de Koning draagt als voorzitter van Provinciale en Gedeputeerde Staten bij aan een transparant en goed openbaar bestuur. Daarnaast geeft hij invulling aan zijn Rijkstaken, zoals de benoeming van burgemeesters en het voorzitterschap van de Provinciale Regietafel Asiel (7.1.4). We worden geconfronteerd met geopolitieke ontwikkelingen in en buiten Europa en internationale gebeurtenissen zoals langdurige stroomuitval, hacks, extreme weersomstandigheden en een pandemie. Hierdoor kijken wij kritisch naar onze weerbaarheid met als prioriteit de effectiviteit en paraatheid van provinciale crisisorganisatie, de weerbaarheid van de provinciale diensten en infrastructuur en de wijze waarop de CdK in zijn rol als Rijksheer medeoverheden kan ondersteunen om de Overijsselse samenleving (civiel) weerbaar te maken (7.1.5).

Prestaties

7.1.1 Interbestuurlijke verhoudingen

Acties 2026

1. Wij voeren gesprekken met gemeenten en waterschappen over hun bestuurlijke en ambtelijke slagkracht in relatie tot de financiële context. Waar mogelijk en wenselijk dragen we bij aan oplossingen en bevorderen we mogelijkheden tot samenwerking.
2. De Commissaris van de Koning voert 3x per jaar overleg met een delegatie van het bestuur van de VNG Overijssel en op uitnodiging nemen we deel aan de bestuurlijke platforms van de VNG Overijssel (financieel, ruimtelijk, sociaal en infosamenleving).
3. Binnen het Interprovinciaal Overleg (IPO) brengen we de Overijsselse belangen voor het voetlicht en benutten we samen met relevante partners onze lobbykracht richting het rijk en de Europese Unie.
4. We versterken de informatievoorziening tussen GS en PS omtrent IPO-zaken, mede aan de hand van terugkoppeling in de Statencommissies.
5. Rondom de raadsverkiezingen in maart 2026 organiseren we een raadsinformatiemarkt voor gemeenten en maken we kennis met de nieuwe colleges van B&W.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema, Maurits von Martels

7.1.2 Interbestuurlijk toezicht

Acties 2026

1. Wij stellen jaarlijks in april voor iedere gemeente een totaalbeeld interbestuurlijk toezicht (IBT) vast.
2. Wij signaleren bij een rode of oranje kleuring van het totaalbeeld risico’s waarop naar onze mening actie nodig is, en gaan hierover in gesprek met de betreffende gemeente.
3. Wij houden financieel toezicht op onze 25 gemeenten, 2 waterschappen en 17 gemeenschappelijke regelingen.
4. Wij begeleiden gemeenten die onder preventief toezicht staan, met als doel zo snel mogelijk terug te keren naar een financieel gezonde situatie waarbij repressief toezicht volstaat.
5. Wij stellen vanuit archief toezicht voor 25 gemeenten, 1 waterschap en een aantal gemeenschappelijke regelingen IBT-beoordelingen op en leggen in dat kader 10 tot 15 inspectiebezoeken af.
6. Wij investeren in capaciteit en kennis om uitvoering te kunnen geven aan nieuwe archief- en informatiewetgeving.
7. Wij beheren vanuit onze wettelijke archieftaak de analoge (papieren) archieven overeenkomstig de met Collectie Overijssel gesloten dienstverleningsovereenkomst.
8. Wij beheren vanuit onze wettelijke archieftaak de digitale archieven van de provincie door het in productie nemen van een eigen digitaal e-depot vanaf 2026.
9. Wij rapporteren via de provinciearchivaris jaarlijks over uitgevoerde beheeractiviteiten, raadplegingen, uitleningen en eventueel verworven particuliere archieven van provinciaal belang.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
De Archiefwet en Historisch Centrum Overijssel vallen onder interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u daarom voor om voor prestatie 10.0 de lasten vanaf de begroting 2026 structureel met € 0,9 miljoen te verlagen. Gelijktijdig stellen wij u voor om voor prestatie 7.1.2 de lasten met hetzelfde bedrag te verhogen.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Onderzoek Rekenkamer Oost-Nederland - Van intentie naar implementatie - Een onderzoek naar informatiemanagement Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema (IBT/AT), Tijs de Bree (FT)

Begrotingswijziging
- PS begrotingswijziging

PS-begrotingswijziging (lasten)	925

7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning

Acties 2026
1. Wij investeren op het vergroten van de bewustwording (en weerbaarheid) van ambtenaren en bestuurders door onder andere integriteitsworkshops voor nieuwe medewerkers, een jaarlijkse bijeenkomst voor alle medewerkers, nieuwsbrieven en een jaarlijkse Meld Misdaad Anoniem campagne om de meldingsbereidheid van signalen van ondermijning in Overijssel te vergroten.
2. Wij passen conform onze BIBOB-beleidsregel 2024 de bevoegdheden uit de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob) toe op vergunningen, subsidies, aanbestedingen en vastgoedtransacties.
3. Wij werken samen met de districten en/of gemeenten in IJsselland en Twente aan de:
   - de kennis- en informatie-uitwisseling over ondermijning en tussen alle ketenpartners om zo ondermijning effectief tegen te kunnen gaan.
   - Inzet van het provinciaal expertteam door en in opdracht van gemeenten bij het tegengaan van ondermijning in hun gemeente en dan in het bijzonder in het buitengebied (waaronder vitale vakantieparken).
4. Wij nemen deel aan de reguliere overleggen met onze (veiligheids-)partners (politie, belastingdienst, gemeenten e.a.) binnen het samenwerkingsverband Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC-ON) om signalen van ondermijning in kaart te brengen.
5. Wij zetten ons samen met gemeenten en onderwijsinstellingen in om aan de aanbevelingen op te volgen die staan vermeld in het onderzoeksrapport van Lysias Advies gericht op het versterken van de weerbaarheid van kinderen en jongeren tegen criminaliteit.
6. Met de inzet van veiligheidscoaches bouwen we aan vertrouwen en verbinding met bewoners, erfbetreders, dorpsbelangen en gemeenten. Daarnaast worden trends en signalen uit het veld opgehaald en gedeeld met ketenpartners om gezamenlijk tot gerichte acties te komen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
We verwachten een onderbesteding van €0,2 miljoen voor de subsidies voor 'versterken weerbaarheid vakantieparken'. De aanvragen voor deze subsidie lopen vertraging op bij de aanvragers, waardoor de kosten volgend jaar gemaakt zullen worden.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 7.1.3 in 2026 te verlagen met € 0,2 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Ondermijning 2024-2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-200

7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning

Acties 2026

1. Wij behandelen de procedures voor (nieuwe) benoeming burgemeesters en de herbenoemingsprocedures voor zittende burgemeesters en bereiden de reguliere klankbordgesprekken met alle 25 burgemeesters voor.
2. Wij bereiden de ambtsbezoeken, gemiddeld 6 per jaar, aan de Overijsselse gemeenten voor.
3. Wij bereiden (werk)bezoeken van het Koninklijk Huis (mede) voor en adviseren over voorstellen voor Koninklijke onderscheidingen en Koninklijke predicaten.
4. Wij behandelen bemiddelingsverzoeken aan de Commissaris van de Koning en nemen deze binnen 4 weken al dan niet inhoudelijk in behandeling.
5. Wij bevorderen en bewaken vanuit de rol van de Commissaris van de Koning de kwaliteit van het openbaar bestuur, bestuurlijke weerbaarheid, integriteit en veiligheid van provinciale Overijsselse bestuurders en volksvertegenwoordigers, inclusief die van de 25 gemeenten en het Waterschap Vechtstromen, door ten minste twee keer per jaar bestuurlijke bijeenkomsten over deze thema's te organiseren.
6. Wij verzorgen de reguliere inhoudelijke ondersteuning van de Provinciale Regietafel Asiel en de beleidsadvisering op de thema's asiel en vluchtelingen. Dit doen we omdat de Commissaris van de Koning als Rijksorgaan voorzitter is van de Provinciale Regietafel Asiel.
7. Wij bereiden een Overijssels programma voor inzake de viering van 500 jaar Overijssel.
8. Wij bereiden een proces voor in het kader van de rol van de CdK bij (her)benoeming van dijkgraven.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

500 jaar Overijssel:

Wegens voortschrijdend inzicht is het bestedingsritme gewijzigd. De subsidies en opdrachten zullen in 2027 worden verstrekt. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.4 een budget van € 0,8 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Asiel en migratie:
Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld die de provincie middels subsidie toekent aan gemeenten. Om dit proces af te ronden is er tot februari personele inzet nodig. Daarom kondigen wij een resultaatbestemming aan van € 50.000 bij de jaarrekening. Deze middelen willen we onttrekken aan prestatie 7.1.4 en toevoegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4 van de begroting 2026.

Septembercirculaire: Spreidingswet €840.000
Deze middelen zijn verstrekt in het kader van de Spreidingswet, om provinciale regietafels te versterken in het realiseren van opvangplekken. Overijssel ontvangt een bedrag van €0,8 miljoen. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4.

Septembercirculaire: Veilig vergaderen €94.000
Deze middelen worden verstrekt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties (BZK). Er wordt een leernetwerk opgezet om veilig vergaderen te bevorderen en om risicovolle vergaderingen te voorkomen. Overijssel ontvangt een bedrag van €94.000. Wij stellen u voor om deze middel toe te voegen aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - 500 jaar Overijssel

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema

Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging
- Vooraankondiging resultaatbestemming

GS-begrotingswijziging (lasten)	-855
Vooraankondiging Resultaatbestemming (bedrag)	50

7.1.5 Weerbare samenleving

Acties 2026
1. Wij testen de effectiviteit en paraatheid van de crisisorganisatie en ontwikkelen die door aan de hand van de veranderende (geopolitieke) omstandigheden.
2. Wij voeren een scan uit voor de vitale provinciale publieke diensten en infrastructuur en komen daar waar nodig met aanvullende voorstellen om die weerbaarder te maken.
3. Wij onderzoeken of wij onze medeoverheden zoals de gemeenten en veiligheidsregio's kunnen ondersteunen in het weerbaar maken van de Overijsselse samenleving.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting
1. We hebben later dan beoogd een kwartiermaker kunnen aantrekken om de uitvoering ter hand te nemen. We hebben de tests gericht op de effectiviteit en paraatheid van de crisisorganisatie ingepland en de gesprekken over het doorontwikkelen van de crisisorganisatie volgen daarop.
2. We inventariseren momenteel de provinciale publieke diensten. Voor infrastructuur loopt een scan op digitale ondersteuning, daaruit naar voren komende voorstellen volgen in 2027.

3. De gesprekken met de medeoverheden lopen. Samen met medeoverheden organiseren we daarnaast een congres met als doel met elkaar in kaart te brengen hoe we elkaar als overheden kunnen ondersteunen of aanvullen.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
Weerbaarheid Overijssel:
De werkzaamheden hebben vertraging opgelopen wegens capaciteitstekort. Inmiddels is er een projectleider geworven en zijn de werkzaamheden gestart. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.5 een budget van € 1,6 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Perspectiefnota 2027

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema

Begrotingswijziging
- GS begrotingswijziging

GS-begrotingswijziging (lasten)	-1600

Dit is wat wij doen

7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur

Om tijdig en adequaat in te spelen op ontwikkelingen die relevant zijn voor het openbaar bestuur, volgen wij de trends en ontwikkelingen in de maatschappij. We zetten ons actief in om de kinderen en jongeren vroegtijdig in aanraking te laten komen met democratie en burgerschap. Daarom zijn we onder andere actief op de Overijsselse scholen (7.2.1).

We betrekken inwoners en partners bij onze opgaven, zoals vormgegeven in onze Overijsselse Participatievisie en -werkwijze (7.2.2). Wij verzamelen en analyseren data om de ontwikkeling van beleid te ondersteunen en de realisatie te monitoren; we zijn transparant over deze data en zorgen voor zover mogelijk dat ze beschikbaar zijn voor iedereen die daar belang bij heeft, bijvoorbeeld door onze Kennishub Overijssel (7.2.3).

Prestaties

7.2.1 Jongeren en democratie

Acties 2026
1. Wij verzorgen ongeveer 100 provinciespelen en 5 debat- en verkiezingsactiviteiten voor jongeren onder de vlag Overijssel doet mee! (ODM).
2. Wij organiseren samen met ProDemos zo'n 300 gastlessen en activiteiten over democratie en rechtstaat op scholen in Overijssel en bij de Overijsselse gemeenten.
3. Samen met Tienskip, drie projectdagen op het provinciehuis om jongeren te betrekken bij het democratisch proces.
4. Wij onderhouden een netwerk op het thema burgerschap met Overijsselse basisscholen, MBO- en HBO-scholen (bijvoorbeeld Deltion, ROC Twente en Windesheim) en andere organisaties zoals het Memory Vrijheids Museum, onder meer door gezamenlijke lesprogramma's te ontwikkelen en speciale projectdagen te organiseren.

5. Wij ondersteunen minimaal de helft van de gemeenten in Overijssel bij 'democratische activiteiten' en faciliteren en coördineren lokale activiteiten die voor alle gemeenten beschikbaar zijn, zoals de Democratiefabriek.
6. Wij vernieuwen en innoveren indien nodig het activiteitenpalet van ODM, zodat we aan blijven sluiten bij de behoeften van jongeren. Wij bewaken en onderhouden actief de kwaliteit van onze activiteiten, waarbij we speciaal letten op inclusiviteit en samenwerking met interne en externe partijen.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Financiële toelichting
De incidentele budgetten voor de provinciale verkiezingen zijn toegekend in 2027. We maken dit jaar al kosten voor onder andere campagnevoering, waardoor we in 2026 een kleine overschrijding van het budget verwachten.

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema

Begrotingswijziging
- Geen

7.2.2 Participatie

Acties 2026
1. Wij verankeren de participatiewerkwijze in de organisatie en in onze besluitvormingsprocessen beleid en uitvoering. In voorstellen die we aan Provinciale Staten voorleggen en voorstellen waar we als Gedeputeerde Staten over besluiten, maken we bij de start van het proces via een participatieplan inzichtelijk hoe we participatie vormgeven.
2. Wij geven in de participatieverslagen inzicht in het doorlopen participatieproces, de participatieopbrengst en de wijze waarop dit een plek heeft gekregen in beleid of uitvoering.
3. Wij blijven de participatiewerkwijze verbeteren op basis van wat we leren uit de praktijk. Via statenvoorstellen en brieven laten we aan Provinciale Staten zien hoe participatie is verlopen, wat het heeft opgeleverd en wat we daarvan leren.
4. Wij informeren Provinciale Staten tijdens de jaarlijkse participatie- inspiratiedag over de toepassing van de participatiewerkwijze in de praktijk en de daarbij opgedane lessen.
5. Wij investeren in de doorontwikkeling en reflectie van het participatienetwerk met Overijsselse gemeenten en het Provinciaal Netwerk Participatie met de 12 provincies, waar we lessen delen en van elkaars aanpak leren.
6. Wij zetten in op de verdere ontwikkeling van de participatietoolkit, met aandacht voor passende werkvormen, technologische ondersteuning (zoals AI-tools) en specifieke aanpakken voor doelgroepen zoals jongeren.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten
- Statenvoorstel - Participatievisie en -werkwijze Provincie Overijssel
- Statenvoorstel - Participatieverordening Overijssel PS24-000480

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Tjitske de Groot

Begrotingswijziging
- Geen

7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science

Acties 2026

1. Wij faciliteren het datagedreven werken binnen de provincie door innovatieve projecten uit te voeren, een data lakehouse in te richten en te zorgen voor een solide databasis door goed databeheer en gebruik van de wettelijk verplichte basisregistraties.
2. Wij ondersteunen de beleidsvelden met de kennis die nodig is in de vorm van maatwerkproducten maar bijvoorbeeld ook in de vorm van dashboards, digitale kaarten en onderzoeksrapporten.
3. Wij gaan ons geografische informatiesysteem toekomstbestendiger maken waardoor we nog effectiever informatie kunnen creëren en ontsluiten. We kunnen hierdoor ons toenemend aantal gebruikers en het datagedreven werken binnen de provincie beter faciliteren.
4. Wij zorgen voor passende informatieproducten in voorbereiding op de verkiezingen in 2027 met bijvoorbeeld de publicatie van Cijfers en Feiten.
5. Wij vergroten de digitale toegankelijkheid van al onze beleidsinformatieproducten en delen als kennismakelaar actief onze kennis door samen te werken met gemeenten en kennisinstellingen, de Kennishub Overijssel en onze deelname aan het beleidsinformatiecongres 2026.
6. Wij zetten kwalitatief onderzoek, zoals bijvoorbeeld lerend evalueren, steeds breder in binnen de organisatie. Waarbij we ook steeds de combinatie met kwantitatieve analyses maken.
7. Wij experimenteren op veilige en verantwoorde wijze in het Proeflokaal met bestaande en nieuwe technologieën zoals AI met als doel te onderzoeken of en hoe deze ingezet kunnen worden om de effectiviteit van de inzet voor de provinciale opgaven en doelen te vergroten.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

7.3 Effectief eigen bestuur

Wij behartigen de Overijsselse belangen en werken aan maatschappelijke resultaten voor onze provincie. Dit doen wij door samenwerking in ons eigen bestuur en een goede samenwerking met overheden, en gezamenlijk met maatschappelijke organisaties, onderwijs en bedrijfsleven in onze regio's Stedendriehoek, Zwolle en Twente. Door relatiebeheer en lobby op Nederlands, Duitse en Europese schaal willen we de zichtbaarheid en betrouwbaarheid van Overijssel in onze netwerken vergroten. Hiermee bevorderen we de samenwerking en de realisatie van onze doelen (7.3.1).

Daarnaast zorgen wij voor passend en transparant communicatiebeleid, open en uitlegbaar (7.3.3).
Bij de afhandeling van bezwaar en beroep richten wij ons op de dialoog en het oplossen van conflicten volgens de door ons vastgestelde 'Methode Overijssel' (7.3.4). De belangrijkste taak van Gedeputeerde Staten is het voorbereiden en uitvoeren van besluiten door Provinciale Staten. Daarnaast voeren GS een groot aantal regelingen van de rijksoverheid uit (7.3.5)

Dienstverlening is hoe wij in contact zijn met inwoners en organisaties. Het omvat alles wat we doen: van informatie verstrekken en subsidies behandelen tot besluiten nemen en gesprekken voeren. Het programma Dienstverlening richt zich op een online en offline toegankelijke dienstverlening voor inwoners en organisaties. We meten structureel de tevredenheid en voeren verbeteracties uit. Ook creëren we bewustwording onder medewerkers voor een dienstverlenende houding. (7.3.6)

Prestaties

7.3.1 Doelen bereiken met partners

Acties 2026

1. Wij werken in Regio Zwolle samen met partners aan projecten uit de meerjarenagenda. Denk aan betere doorstroming in het stedelijk gebied, oplossingen voor waterberging en scholing voor de arbeidsmarkt. Wij zetten hiervoor onze provinciale middelen in en beheren ook de Rijksmiddelen voor de Regiodeals en NOVEX.
2. Wij stemmen in de Regio Stedendriehoek onze provinciale doelen af met de Strategische Agenda van de regio. Samen met het Rijk en onze partners stellen wij een verstedelijkingsstrategie op. Wij zorgen dat onze financiering goed aansluit op projecten uit de Regio Deal.
3. Wij werken in Twente samen met gemeenten, de Twente Board en het Rijk aan regionale doelen. Wij maken een gezamenlijke verstedelijkingsstrategie en sluiten aan op de Regio Deals, zodat onze inzet goed past bij de ambities van de regio.
4. Wij lobbyen op Nederlandse-, Duitse- en Europese schaal op basis van geprioriteerde provinciale lobby-agenda's, met focus op de opgaven van Overijssel, zoals overeengekomen met onze partners en vastgelegd in het Coalitieakkoord.
5. Wij organiseren relatie- en netwerkbijeenkomsten en ontmoeten partners in Nederland, Duitsland en Europa, waaronder onder andere de jaarlijkse ontmoeting met Oost-Nederlandse Kamerleden, het Regiocongres, de Koningsdagreceptie in Düsseldorf en de European Week of Regions and Cities (EWRC) in Brussel.
6. Wij lobbyen samen met onze partners voor het beschikbaar komen van Europese fondsen voor Oost-Nederland/Overijssel in de periode 2021-2027, en in voorbereiding op de nieuwe programmaperiode 2027-2034. (Zie ook prestatie 5.3.4 Realisatie Europese programma's).

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema, Tjitske de Groot, Erwin Hoogland, Martijn Dadema

Begrotingswijziging

- Geen

7.3.2 Wet open overheid

Acties 2026

1. Wij voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van actieve openbaarmaking. Deze stukken publiceren wij op een daarvoor centraal ingericht portaal. In 2026 gaat het om de tweede tranche o.a. vergaderstukken, adviezen, jaarplannen en WOO verzoeken.

2. Wij handelen binnengekomen WOO verzoeken zo veel mogelijk af binnen de wettelijke termijn. Het aantal WOO verzoeken neemt nog steeds toe. Op basis van het aantal WOO verzoeken in 2024 en 2025 verwachten wij in 2026 130 verzoeken binnen te krijgen.
3. Wij treden voor het einde van de termijn in overleg met de verzoeker over de prioritering indien een voldoende gespecificeerd verzoek niet binnen de wettelijke termijnen kan worden beslist.

Voor verdere informatie rond de WOO verwijzen wij naar de Openbaarheidsparagraaf, zie onderdeel Paragrafen in de begroting.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 2

De afhandeling van Woo-verzoeken blijft in 2026 onder druk door het aantal en de toenemende complexiteit van verzoeken. We lopen de achterstand uit 2025 geleidelijk in. Ondanks extra capaciteit lukt het ons nog niet om alle verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen. Met aanvullende capaciteit en procesverbeteringen realiseren we een geleidelijke verbetering van de tijdigheid.

Actie 3

Bij vrijwel alle verzoeken die vanaf het derde kwartaal binnenkomen, starten we direct het gesprek met de verzoeker, samen met de inhoudelijk verantwoordelijke ambtenaren. Daarnaast zetten we in op regelmatiger tussentijds contact met de verzoeker tijdens de afhandeling.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Door het opschalen van ambtelijke capaciteit om WOO-verzoeken tijdig en correct af te handelen, worden de begrote kosten op deze prestatie met circa € 0,4 miljoen overschreden. Deze overschrijding vangen wij op binnen het resultaat bij de jaarrekening van kerntaak 7. Wij werken aan structurele oplossingen om de capaciteitsvraag te beheersen (zie de inhoudelijke toelichting). Mogelijk heeft dit budgettaire gevolgen. Hierover informeren wij u via de P&C-cyclus.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.3.3 Communicatie

Acties 2026

1. Wij communiceren in al onze uitingen in begrijpelijke en duidelijke taal, trainen medewerkers en benutten goede voorbeelden en denkkracht van inwoners en andere overheden om dit te blijven doen.
2. Wij voeren acties uit naar aanleiding van de 0-meting digitale toegankelijkheid. Daarbij streven wij naar begrijpelijke taal (niveau B1) en goed toegankelijke websites. Wij passen jaarlijks 25 losse projectwebsites aan of integreren ze in de provinciale website, zodat ze voldoen aan de wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

1. Wij voeren het projectplan Klare Taal uit en geven daarmee uitvoering aan de motie Klare Taal (zie de statenbrief van 10 maart 2026). Medewerkers van de provincie worden opgeleid in begrijpelijk schrijven en onderzoeken nu voorbeelden van andere overheden om een meldpunt voor onduidelijke teksten voor inwoners op te zetten en met een lezerspanel te werken aan continue verbetering van de begrijpelijkheid van de teksten van de provincie.
2. Wij liggen op koers om de provinciale websites met een publieke functie in 2027 te laten voldoen aan de digitale toegankelijkheidsvereisten. Voor de overige applicaties stellen we aanvullende eisen bij aankoop en verlenging van contracten met leveranciers, zodat deze vanaf dat moment ook voldoen aan de eisen.

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Motie - Klare taal (PvdA e.a.)

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.3.4 Bezwaar en beroep

Acties 2026

1. Wij handelen bezwaarschriften en klachten vanuit een open houding en gericht op een goede communicatie, in een begrijpelijke taal. Indien nodig schakelen wij een mediator of onafhankelijke deskundigen in om te komen tot een duurzame oplossing.
2. Wij benutten bezwaren, klachten en claims als leerpunten om het handelen van de provincie te verbeteren en adviseren intern over kansen voor verbeteringen.
3. Wij streven ernaar om minstens 75% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn af te handelen. Daarbij houden we rekening met wettelijke verdagingsmogelijkheden en opschorting van de termijn in overleg met belanghebbenden.

Inhoudelijke kleurscore

Inhoudelijke toelichting

Actie 3:
De tijdige afhandeling van bezwaarschriften blijft in 2026 onder druk. Op basis van de huidige stand van zaken handelen we 60% binnen de wettelijke termijn af, tegenover onze norm van 75%. We verwachten deze norm in 2026 niet meer te behalen.
Een belangrijke oorzaak is het omvangrijke en complexe Wind-dossier. Van de instroom in het eerste halfjaar van 2026 had 81% betrekking op dit dossier. Ook bij de start van 2026 bestond 54% van de werkvoorraad uit Wind-bezwaren. De behandeling hiervan is complex, onder meer door het grote aantal belanghebbenden, en vraagt veel juridische capaciteit, procesondersteuning en hoorzittingscapaciteit. Dit werkt door in de tijdige afhandeling van andere bezwaren. Ook andere complexe dossiers, waaronder het Stikstofdossier, beïnvloeden de tijdigheid.
Daarnaast zien we over de verschillende onderwerpen een stijgende instroom van bezwaren, waardoor de tijdigheid verder onder druk staat. De onderlinge verhoudingen zijn daarbij vergelijkbaar met voorgaande jaren. Alleen bezwaren tegen Woo-besluiten laten met een stijging van circa 30% een afwijkend beeld zien.

Het afgelopen jaar hebben we ingezet op uitbreiding van de capaciteit. Door personeelsverloop en verzuim heeft dit per saldo niet geleid tot een structurele uitbreiding, terwijl de instroom is toegenomen. We beoordelen daarom of de beschikbare capaciteit en inrichting van het proces nog aansluiten bij de ontwikkeling van de instroom, de complexiteit van de bezwaren en de beoogde nieuwe werkwijze. Tegelijkertijd verbeteren we onze voorbereiding op verwachte bezwaarstromen en uniformeren we onze werkwijze waar mogelijk. De ervaringen met het Wind-dossier gebruiken we om bij toekomstige grote aantallen samenhangende bezwaren eerder een passende aanpak te organiseren, waar mogelijk buiten het reguliere proces. Voor de komende periode voorzien we geen nieuwe bulkbezwaren.
Juridische zorgvuldigheid blijft daarbij ons uitgangspunt. De verbeteringen in de werkwijze nemen we ook mee bij de inrichting van de toekomstige werkwijze met een externe adviescommissie.

Financiële kleurscore

Financiële toelichting

Wij voorzien een beperkte overschrijding van circa € 20.000 op dit budget doordat we meer dwangsommen moeten uitkeren dan begroot. In hoeverre daadwerkelijk sprake zal zijn van een overschrijding hangt af van gerechtelijke uitspraken en is moeilijk voorspelbaar. Bij de jaarrekening kunnen wij u definitief melden of en in hoeverre er sprake is van een overschrijding op dit budget.

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Procedurebesluit bezwaar, administratief beroepen klachten 2019

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.3.5 Gedeputeerde Staten

Acties 2026

1. Wij voeren de circulaires van het Rijk betreffende beloning politieke ambtsdragers provincies uit.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.3.6 Dienstverlening

Acties 2026

1. Wij doen tevredenheidsonderzoeken onder inwoners en organisaties die een vergunning of subsidie aanvragen.
2. Wij onderzoeken de mogelijkheden om te komen tot één online portaal waar inwoners en organisaties correspondentie over hun aanvraag (voor bijvoorbeeld subsidie of vergunning) ontvangen en in kunnen zien.
3. Wij implementeren de nieuwe Visie op dienstverlening in de organisatie en creëren hierbij bewustwording.
4. Wij verbeteren onze toegankelijkheid door doven- en slechthorenden online de mogelijkheid te geven met behulp van een doventolk contact met ons op te nemen.
5. We werken aan het verder optimaliseren en verbeteren van onze dienstverlening.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder
Andries Heidema
Begrotingswijziging

- Geen

Dit is wat wij doen

7.4 Provinciale Staten en advies

Provinciale Staten zijn in staat om hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol zo goed mogelijk uit te voeren. De Statengriffie ondersteunt, adviseert en informeert Provinciale Staten hierbij (7.4.1). Hierbij worden Provinciale Staten goed ondersteund in hun controlerende rol door de 'hulptroepen' Rekenkamer en accountant.

Trendbureau Overijssel heeft de opdracht om het debat over de toekomst van Overijssel te ondersteunen met trendverkenningen én als sparringspartner voor Overijsselse overheden en hun maatschappelijke partners (7.4.2). De SER Overijssel adviseert GS over sociaal-economische thema's in Overijssel (7.4.3).

Prestaties

7.4.1 Provinciale Staten

Acties 2026

1. Netwerken (Griffie) : binnen en buiten de organisatie zoeken we contact met professionals en collega's om de zichtbaarheid van zowel PS als de griffie te vergroten.
2. Communicatie: Onze communicatie is politiek neutraal en gericht op het vergroten van de zichtbaarheid van PS. Het uitgangspunt is laten zien wat PS doen, waar de Statenleden zijn en hoe besluitvorming verloopt. Bij communicatie aan PS valt te denken aan de Statensite, de nieuwsbrief en het activiteitenoverzicht. Communicatie over PS begint bij de webpagina van PS op overijssel.nl, NotuBox en berichten op social media om bijvoorbeeld vergaderingen aan te kondigen. Daarbij streven we naar begrijpelijk taalgebruik (niveau B1), een toegankelijke website en begeleiden we inwoners ook met hun verwachtingen van PS.
3. Vanuit het oogpunt van communicatie en participatie willen we inzetten op nieuwe kansen voor PS. Er zijn ideeën om meer te doen met video, te experimenteren met een podcast en we denken graag mee over een motiemarkt of andere invulling van infosessie- en commissiedagen, om zo de verbinding met de samenleving verder te versterken. In 2026 willen we dit verder doorontwikkelen.
4. Weerbaar bestuur: Met de werkgroep integriteit en integriteitsambassadeurs besteden we ook in 2026 aandacht aan integriteit, agressie en ongewenste omgangsvormen en ondermijning.
5. (Verder) onderzoek naar inzet van Kunstmatige Intelligentie.
6. Uitvoeren evaluatie werkwijze huidige Statenperiode, vooruitlopend op de verkiezingen in 2027

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Evaluaties en aanbevelingen werkwijze nieuwe Staten

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.4.2 Trendbureau Overijssel

Acties 2026

1. Deelproducten in het kader van de verkenning naar toekomstdenken en toekomstgeletterdheid voor publieke zaken.
2. Doorwerking resultaten verkenning Kunst en Cultuur.
3. Doorwerking Trendweb 2025 en producten in het kader van de provinciale statenverkiezing 2027.
4. Op verzoek bijdrage leveren aan activiteiten van derden, in vorm van presentaties, workshops, hulp bij vraagarticulatie, schriftelijke bijdragen/commentaar, deelname werksessies etc.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Andries Heidema

Begrotingswijziging

- Geen

7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel

Acties 2026

1. Ten minste vier gevraagde en/of ongevraagde adviezen aan GS over sociaal-economische thema's in Overijssel (in kwartaal 4 van elk jaar zijn deze onderwerpen bekend)
2. Een platform bieden voor werkgevers- (VNO-NCW Midden en MKB Nederland) en werknemersorganisaties (FNV en CNV) in Overijssel, de arbeidsmarktregio's en LTO Noord.
3. Doorvertalen van landelijke ontwikkelingen vanuit SER Nederland en inbrengen van ontwikkelingen en adviezen vanuit SER Overijssel.
4. Contact onderhouden met de economic boards, Oost NL, kennis- en onderwijsinstellingen en andere sociaal-economische organisaties in Overijssel, deelnemen aan bijeenkomsten en input leveren voor beleid van derden.

Inhoudelijke kleurscore

Financiële kleurscore

Statenvoorstellen en -besluiten

Gedeputeerde Staten geeft jaarlijks in november aan over welke sociaal-economische thema's zij advies wil ontvangen van de SER Overijssel. De adviezen worden betrokken bij Statenvoorstellen en -besluiten op het gebied van regionale economie, arbeidsmarkt en brede welvaart.

Verantwoordelijk portefeuillehouder

Erwin Hoogland

Begrotingswijziging

- Geen

Financiën

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
7. Kwaliteit openbaar bestuur						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.1 Interbestuurlijke verhoudingen	**27**	**0**	**27**	**11**	**8**	**8**
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	**9**	**0**	**9**	**3**	**0**	**6**
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	**1.813**	**1.064**	**2.877**	**1.120**	**793**	**964**
7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	**360**	**3.072**	**3.432**	**1.164**	**216**	**2.053**
7.1.5 Weerbare samenleving	**250**	**2.000**	**2.250**	**211**	**284**	**1.755**
Totaal 7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	**2.459**	**6.136**	**8.596**	**2.509**	**1.301**	**4.786**
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best						
7.2.1 Jongeren en democratie	**135**	**0**	**135**	**79**	**6**	**50**
7.2.2 Participatie	**263**	**0**	**263**	**352**	**1**	**-90**
7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science	**774**	**250**	**1.024**	**768**	**115**	**141**
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best	**1.172**	**250**	**1.422**	**1.199**	**122**	**101**
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Doelen bereiken met partners	**756**	**200**	**956**	**841**	**45**	**70**
7.3.2 Wet open overheid	**385**	**-291**	**93**	**320**	**230**	**-456**
7.3.3 Communicatie	**283**	**108**	**391**	**220**	**26**	**144**
7.3.4 Bezwaar en beroep	**64**	**0**	**64**	**71**	**8**	**-16**
7.3.5 Gedeputeerde Staten	**1.983**	**0**	**1.983**	**1.395**	**109**	**478**
7.3.6 Dienstverlening	**52**	**0**	**52**	**28**	**0**	**24**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	**3.522**	**17**	**3.538**	**2.876**	**418**	**244**
7.4 Provinciale Staten en advies						
7.4.1 Provinciale Staten	**2.995**	**113**	**3.108**	**2.398**	**113**	**597**
7.4.2 Trendbureau Overijssel	**205**	**0**	**205**	**87**	**76**	**42**
7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel	**74**	**0**	**74**	**16**	**41**	**17**
Totaal 7.4 Provinciale Staten en advies	**3.274**	**113**	**3.386**	**2.501**	**230**	**655**
7.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
7.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**7.187**	**234**	**7.422**	**0**	**0**	**7.422**
Totaal 7.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**7.187**	**234**	**7.422**	**0**	**0**	**7.422**
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	**17.614**	**6.750**	**24.364**	**9.084**	**2.071**	**13.208**
Totaal Lasten	**17.614**	**6.750**	**24.364**	**9.084**	**2.071**	**13.208**
Baten						
7. Kwaliteit openbaar bestuur						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	**218**	**199**	**417**	**32**	**0**	**386**
7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	**32**	**0**	**32**	**0**	**0**	**32**
Totaal 7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	**250**	**199**	**449**	**32**	**0**	**417**
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best						
7.2.3 Beleidsinformatie: kennis, onderzoek en data-science	**55**	**0**	**55**	**0**	**0**	**55**
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best	**55**	**0**	**55**	**0**	**0**	**55**
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Doelen bereiken met partners	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**-1**

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**-1**
7.4 Provinciale Staten en advies						
7.4.3 Sociaal Economische Raad Overijssel	**100**	**0**	**100**	**100**	**0**	**0**
Totaal 7.4 Provinciale Staten en advies	**100**	**0**	**100**	**100**	**0**	**0**
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	**404**	**199**	**604**	**132**	**0**	**471**
Totaal Baten	**404**	**199**	**604**	**132**	**0**	**471**
Saldo baten en lasten	**-17.210**	**-6.551**	**-23.760**	**-8.952**	**-2.071**	**-12.737**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Excel-tabel

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	PS Begrotingswijziging	-925	0	925	-925	De Archiefwet en Historisch Centrum Overijssel vallen onder interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u daarom voor om voor prestatie 10.0 de lasten vanaf de begroting 2026 structureel met € 0,9 miljoen te verlagen. Gelijktijdig stellen wij u voor om voor prestatie 7.1.2 de lasten met hetzelfde bedrag te verhogen.
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	GS Begrotingswijziging	200	0	-200	200	We verwachten een onderbesteding van €0,2 miljoen voor de subsidies voor 'versterken weerbaarheid vakantieparken'. De aanvragen voor deze subsidie lopen vertraging op bij de aanvragers, waardoor de kosten volgend jaar gemaakt zullen worden.Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 7.1.3 in 2026 te verlagen met € 0,2 miljoen, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	GS Begrotingswijziging	855	0	-855	855	500 jaar Overijssel:Wegens voortschrijdend inzicht is het bestedingsritme gewijzigd. De subsidies en opdrachten zullen in 2027 worden verstrekt. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.4 een budget van € 0,8 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Asiel en migratie:Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld die de provincie middels subsidie toekent aan gemeenten. Om dit proces af te ronden is er tot februari personele inzet nodig. Daarom kondigen wij een resultaatbestemming aan van € 50.000 bij de jaarrekening. Deze middelen willen we onttrekken aan prestatie 7.1.4 en toevoegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4 van de begroting 2026. Septembercirculaire: Spreidingswet €840.000Deze middelen zijn verstrekt in het kader van de Spreidingswet, om provinciale regietafels te versterken in het realiseren van opvangplekken. Overijssel ontvangt een bedrag van €0,8 miljoen. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4. Septembercirculaire: Veilig vergaderen €94.000Deze middelen worden verstrekt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties (BZK). Er wordt een leernetwerk opgezet om veilig vergaderen te bevorderen en om risicovolle vergaderingen te voorkomen. Overijssel ontvangt een bedrag van €94.000. Wij stellen u voor om deze middel toe te voegen aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4.
7.1.4 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	Vooraankondiging resultaatbestemming		-50	0	50	-50 500 jaar Overijssel:Wegens voortschrijdend inzicht is het bestedingsritme gewijzigd. De subsidies en opdrachten zullen in 2027 worden verstrekt. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.4 een budget van € 0,8 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027. Asiel en migratie:Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld die de provincie middels subsidie toekent aan gemeenten. Om dit proces af te ronden is er tot februari personele inzet nodig. Daarom kondigen wij een resultaatbestemming aan van € 50.000 bij de jaarrekening. Deze middelen willen we onttrekken aan prestatie 7.1.4 en toevoegen aan de jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4 van de begroting 2026. Septembercirculaire: Spreidingswet €840.000Deze middelen zijn verstrekt in het kader van de Spreidingswet, om provinciale regietafels te versterken in het realiseren van opvangplekken. Overijssel ontvangt een bedrag van €0,8 miljoen. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4. Septembercirculaire: Veilig vergaderen €94.000Deze middelen worden verstrekt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koningsrelaties (BZK). Er wordt een leernetwerk opgezet om veilig vergaderen te bevorderen en om risicovolle vergaderingen te voorkomen. Overijssel ontvangt een bedrag van €94.000. Wij stellen u voor om deze middel toe te voegen aan jaarschijf 2027 van prestatie 7.1.4.
7.1.5 Weerbare samenleving	GS Begrotingswijziging		1600	0	-1600	1600 Weerbaarheid Overijssel:De werkzaamheden hebben vertraging opgelopen wegens capaciteitstekort. Inmiddels is er een projectleider geworven en zijn de werkzaamheden gestart. Op

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
						basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.5 een budget van € 1,6 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2026 naar 2027.
Totaal			**1.680**	**0**	**-1.680**	**1.680**

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-387	0	387	-387	GS 102 Jaarstukken 2025	Het totaal van de begrote lasten voor het bevorderen van concurrentiekracht bedraagt €7,4 miljoen. Nagenoeg het hele bedrag is besteed; er resteert een bedrag van €177.000 ,bestaande uit een meevaller van het Rijk in verband met de Brexit en een overbesteding op de Reserve Uitvoering Kracht van Overijssel. Resultaatbestemming Brexit Adjustment Refund (BAR) In het kader van de Brexit heeft de provincie Overijssel onverwachte kosten gemaakt in de periode 2020 t/m 2023. Deze kosten zijn na een jarenlange procedure uiteindelijk vergoed door het Rijk. Dit heeft in 2025 geleid tot een beschikking van €429.000. De toekenning komt op een moment dat de geo-politieke onrust eerder toe- dan afgenomen is (houding/opstelling USA, dreiging China en situatie Oekraïne-Rusland). Allemaal met grote gevolgen op het gebied van o.a. defensie-industrie waar Overijssel sterk in is (kwantitatief zowel als kwalitatief). Hier liggen kansen die op dit moment niet verzilverd worden. Een andere grote ontwikkeling is de mate Europese afhankelijkheid van niet EU-landen. Om de afhankelijkheid van het buitenland te verminderen heeft de EU de beleidslijn gekozen om te streven naar strategische autonomie (rapport Draghi, Wennink e.a.). Streven naar strategische autonomie vraagt goed inzicht in belemmeringen voor uitbreiding van bestaande bedrijvigheid en strategische werving van nieuwe bedrijvigheid in het buitenland. Om adequaat te reageren op beide voorgaande situaties zal extra aandacht gegeven moeten worden aan behoud en werven van nieuwe bedrijvigheid die aansluit bij het provinciale ecosysteem. We willen hiervoor graag een opdracht bij OostNL neerleggen voor de periode 2026 en 2027 waarin we verwachten zo'n 429.000 euro te besteden. Wij stellen u voor om het ontvangen bedrag voor de BAR ad €215.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.1 van de begroting 2026; en €214.000 aan de jaarschijf 2027. Uitvoering programma bevorderen concurrentiekracht en verdienvermogen loopt voorspoedig Binnen de programmabudgetten van prestatie 5.1.1 heeft een overbesteding

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						plaatsgevonden van € 0,3 miljoen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij € 0,3 miljoen extra onttrokken aan de voor prestatie 5.1.1 beschikbare middelen in deze reserve.
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-300	199	499	-300	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
7.1.3 Integere ovh. & aanpak onderm.	-177	0	177	-177	Wijz. 202 Doorwerking GS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 202 Doorwerking GS 2025
7.1.4 (Rijks)taken CvdK	-1.130	0	1.130	-1.130	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Het totaal van de geraamde lasten op deze prestatie bedraagt €3,3 miljoen. Binnen het uKVO programmageld is er een onderuitputting van circa €600.000. Hieronder volgt de toelichting. Overschrijding op budget Nationale Veiligheid Het onderwerp Nationale Veiligheid heeft zich in 2025 door de geopolitieke ontwikkelingen als een sneeuwbal ontwikkeld. U heeft in 2025 een incidenteel budget uit de algemene middelen beschikbaar gesteld ter omvang van €713.000. De lasten bedragen €756.000 waardoor er een overschrijding plaatsvindt van €43.000. De opdracht van het programma heeft in 2025 een bredere scope gekregen. Voor deze uitbreiding is aanvullende personele capaciteit ingezet. De hiermee gepaard gaande stijging in personeelskosten vormt de oorzaak van de budgetoverschrijding. In 2026 en 2027 is er voor het onderwerp Nationale Veiligheid nog een bedrag beschikbaar van €600.000 respectievelijk €500.000. Wij voorzien in verband met de (inter)nationale ontwikkelingen dat deze bedragen niet toereikend zullen zijn, en komen bij de integrale afweging van de Perspectiefnota bij u terug op dit onderwerp. Incidentele programmagelden UKVO bevorderen ondernemersklimaat De onderuitputting doet zich voor bij de programmalijn 'Het toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties en invulling geven aan een optimaal vestigingsklimaat'. Hier is een subsidieregeling 'Toekomstbestendige werklocaties' geopend met een plafond van € 750.000, - , gericht op samenwerkende ondernemers, organisaties of gemeenten. De regeling loopt door t/m 2027. Voor deze subsidieregeling bestaat minder belangstelling dan verwacht. Wij voegen € 300.000, - van de overblijvende middelen 2025 toe aan de begroting 2026, omdat het plafond van € 750.000, - gedekt moet zijn in de begroting. De overige € 300.000, - gaat terug naar het UkvO. Op dit moment onderzoeken we waarom aanvragen voor deze regeling achterblijven en bekijken we of het wenselijk is de voorwaarden van de regeling aan te passen om deze aantrekkelijker te maken voor beoogde aanvragers. Decentralisatie-uitkering decembercirculaire Bedrijventerreinen leveren een belangrijke bijdrage aan een duurzaam vestigingsklimaat en verdienvermogen. Door economische en maatschappelijke opgaven is het een uitdaging om de bedrijventerreinen toekomstbestendig te houden. Toekomstbestendige bedrijventerreinen zijn terreinen, bedrijven en

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						gebouwen die duurzaam functioneren en de beschikbare ruimte optimaal benutten. Het programma Ruimte voor Economie schetst verschillende uitgangspunten voor het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen, waaronder integraliteit en ondernemersgerichtheid. Door bijvoorbeeld slim en anders om te gaan met de beschikbare ruimte op de bedrijventerreinen, kan er extra bedrijfsruimte gevonden worden. Voor pilotprojecten met betrekking tot toekomstbestendige bedrijventerreinen stelt het ministerie van EZ €709.000 beschikbaar middels de decembercirculaire. Wij stellen u voor om dit bedrag aan de jaarschijf 2026 toe te voegen aan de middelen voor toekomstbestendige werklocaties in prestatie 5.1.2 van de begroting 2026. Deze wijziging vindt plaats onder "Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen". Herstructureringsfonds Overijssel (HMO) Per 31 december 2025 hebben we in totaal € 55,9 miljoen kapitaal verstrekt aan onze deelneming HMO. De waarde (het eigen vermogen) van HMO bedraagt per 31 december 2025 € 49,7 miljoen. Het verschil tussen het verstrekte kapitaal en de waarde verwerken wij via de voorziening HMO. De benodigde voorziening bedraagt daarmee € 6,2 miljoen. Aangezien er per 1 januari 2025 al € 6,3 miljoen in de voorziening aanwezig was, hebben we in 2025 € 0,1 miljoen uit de voorziening vrij laten vallen. Mutaties met de voorziening verrekenen we met de Algemene Financieringsreserve (AFR). Via kerntaak Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen stellen we voor om € 0,1 miljoen in de AFR te storten.
7.1.4 (Rijks)taken CvdK		-900	0	900	-900 GS wijz. 107 - 500 jaar Overijssel	Versterking HMO ter stimulering verduurzaming bedrijfsterreinen Wij beogen door tussenkomst van de HMO (Herstructureringsmaatschappij Overijssel) de verduurzaming van bedrijventerreinen een impuls te geven. Om dit mogelijk te maken zijn middelen binnen het bestaande programma beschikbaar ter omvang van € 2,2 miljoen. Daarnaast zijn er Rijksmiddelen beschikbaar van € 700.000 voor de verduurzaming bedrijventerreinen. Conform ons beleid dekt u de hogere funding van de HMO af in de Algemene Financieringsreserve. Bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen vindt u meer informatie. Wij stellen u bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen voor om een bedrag van 2,9 miljoen te storten in de Algemene Financieringsreserve ter afdekking van de hogere participatie in de HMO. Het bedrag van € 2,9 miljoen bestaat voor € 2,2 miljoen uit een onttrekking van de UKVO (prestatie 5.1.2) en voor € 0,7 miljoen uit algemene Incidentele Rijksmiddelen zoals opgenomen in de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.2. Ook stellen wij u voor om er in principe mee in te stemmen om de nog te ontvangen algemene incidentele Rijksmiddelen voor verduurzaming van bedrijventerreinen van 2 keer circa € 0,7 miljoen, die in 2026 en/of 2027 beschikbaar worden gesteld bij de ministeriële circulaire, ook in de Algemene Financieringsreserve te storten. Wij zullen u dit besluit voorleggen bij het eerst daarop volgende planning- en control-document. Daarmee komt de totale toevoeging aan de Algemene Financieringsreserve (t.b.v. HMO), uit op (ongeveer) € 4,2 miljoen. Correctie Retail

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						In 2025 heeft u besloten dat het programma Retail een zelfstandige prestatie werd. Er is nog één administratieve correctie nodig om de verzelfstandiging te voltooien waar u reeds toe heeft besloten. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om, budgettair neutraal, de jaarschijven 2026 en 2027 van prestatie 5.1.6 te verlagen met € 200.000 onder gelijktijdige verhoging van de desbetreffende jaarschijven van prestatie 5.1.2 met € 200.000. Verhoging jaarschijf tbv uitvoering attractief Overijssel Bij de programmalijn 'Het erkennen, waarderen en behouden van vakmanschap en talent door de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt' gaan in de loop van 2026 verschillende subsidieregelingen open waarvoor extra middelen nodig zijn. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 950.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.2 van de begroting 2026. Neutrale mutatie begroting 2026 SPUK G16 Grensinformatiepunt Euregio Wij hebben een nieuwe beschikking van het rijk ontvangen ter uitvoering van het Euregiobeleid. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.1.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering G16 Grensinformatiepunt Euregio in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 200.000.
7.1.4 (Rijks)taken CvdK	-1.042	0	1.042	-1.042	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Het totaal van de geraamde lasten op deze prestatie bedraagt €3,3 miljoen. Binnen het uKVO programmageld is er een onderuitputting van circa €600.000. Hieronder volgt de toelichting. Overschrijding op budget Nationale Veiligheid Het onderwerp Nationale Veiligheid heeft zich in 2025 door de geopolitieke ontwikkelingen als een sneeuwbal ontwikkeld. U heeft in 2025 een incidenteel budget uit de algemene middelen beschikbaar gesteld ter omvang van €713.000. De lasten bedragen €756.000 waardoor er een overschrijding plaatsvindt van €43.000. De opdracht van het programma heeft in 2025 een bredere scope gekregen. Voor deze uitbreiding is aanvullende personele capaciteit ingezet. De hiermee gepaard gaande stijging in personeelskosten vormt de oorzaak van de budgetoverschrijding. In 2026 en 2027 is er voor het onderwerp Nationale Veiligheid nog een bedrag beschikbaar van €600.000 respectievelijk €500.000. Wij voorzien in verband met de (inter)nationale ontwikkelingen dat deze bedragen niet toereikend zullen zijn, en komen bij de integrale afweging van de Perspectiefnota bij u terug op dit onderwerp. Incidentele programmagelden UKVO bevorderen ondernemersklimaat De onderuitputting doet zich voor bij de programmalijn 'Het toekomstbestendig maken van bestaande werklocaties en invulling geven aan een optimaal vestigingsklimaat'. Hier is een subsidieregeling 'Toekomstbestendige werklocaties' geopend met een plafond van € 750.000, - , gericht op

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						samenwerkende ondernemers, organisaties of gemeenten. De regeling loopt door t/m 2027. Voor deze subsidieregeling bestaat minder belangstelling dan verwacht. Wij voegen € 300.000, - van de overblijvende middelen 2025 toe aan de begroting 2026, omdat het plafond van € 750.000, - gedekt moet zijn in de begroting. De overige € 300.000, - gaat terug naar het UkvO. Op dit moment onderzoeken we waarom aanvragen voor deze regeling achterblijven en bekijken we of het wenselijk is de voorwaarden van de regeling aan te passen om deze aantrekkelijker te maken voor beoogde aanvragers. Decentralisatie-uitkering decembercirculaire Bedrijventerreinen leveren een belangrijke bijdrage aan een duurzaam vestigingsklimaat en verdienvermogen. Door economische en maatschappelijke opgaven is het een uitdaging om de bedrijventerreinen toekomstbestendig te houden. Toekomstbestendige bedrijventerreinen zijn terreinen, bedrijven en gebouwen die duurzaam functioneren en de beschikbare ruimte optimaal benutten. Het programma Ruimte voor Economie schetst verschillende uitgangspunten voor het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen, waaronder integraliteit en ondernemersgerichtheid. Door bijvoorbeeld slim en anders om te gaan met de beschikbare ruimte op de bedrijventerreinen, kan er extra bedrijfsruimte gevonden worden. Voor pilotprojecten met betrekking tot toekomstbestendige bedrijventerreinen stelt het ministerie van EZ €709.000 beschikbaar middels de decembercirculaire. Wij stellen u voor om dit bedrag aan de jaarschijf 2026 toe te voegen aan de middelen voor toekomstbestendige werklocaties in prestatie 5.1.2 van de begroting 2026. Deze wijziging vindt plaats onder "Overhead, financiering en algemene dekkingsmiddelen". Herstructureringsfonds Overijssel (HMO) Per 31 december 2025 hebben we in totaal € 55,9 miljoen kapitaal verstrekt aan onze deelneming HMO. De waarde (het eigen vermogen) van HMO bedraagt per 31 december 2025 € 49,7 miljoen. Het verschil tussen het verstrekte kapitaal en de waarde verwerken wij via de voorziening HMO. De benodigde voorziening bedraagt daarmee € 6,2 miljoen. Aangezien er per 1 januari 2025 al € 6,3 miljoen in de voorziening aanwezig was, hebben we in 2025 € 0,1 miljoen uit de voorziening vrij laten vallen. Mutaties met de voorziening verrekenen we met de Algemene Financieringsreserve (AFR). Via kerntaak Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen stellen we voor om € 0,1 miljoen in de AFR te storten.
7.1.5 Weerbare samenleving		-2.000	0	2.000	-2.000	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Versterking HMO ter stimulering verduurzaming bedrijfsterreinen Wij beogen door tussenkomst van de HMO (Herstructureringsmaatschappij Overijssel) de verduurzaming van bedrijventerreinen een impuls te geven. Om dit mogelijk te maken zijn middelen binnen het bestaande programma beschikbaar ter omvang van € 2,2 miljoen. Daarnaast zijn er Rijksmiddelen beschikbaar van € 700.000 voor de verduurzaming bedrijventerreinen. Conform ons beleid dekt u de hogere funding van de HMO af in de Algemene Financieringsreserve. Bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen vindt u meer informatie. Wij stellen u bij kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen voor om

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						een bedrag van 2,9 miljoen te storten in de Algemene Financieringsreserve ter afdekking van de hogere participatie in de HMO. Het bedrag van € 2,9 miljoen bestaat voor € 2,2 miljoen uit een onttrekking van de UKVO (prestatie 5.1.2) en voor € 0,7 miljoen uit algemene Incidentele Rijksmiddelen zoals opgenomen in de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.2. Ook stellen wij u voor om er in principe mee in te stemmen om de nog te ontvangen algemene incidentele Rijksmiddelen voor verduurzaming van bedrijventerreinen van 2 keer circa € 0,7 miljoen, die in 2026 en/of 2027 beschikbaar worden gesteld bij de ministeriële circulaire, ook in de Algemene Financieringsreserve te storten. Wij zullen u dit besluit voorleggen bij het eerst daarop volgende planning- en control-document. Daarmee komt de totale toevoeging aan de Algemene Financieringsreserve (t.b.v. HMO), uit op (ongeveer) € 4,2 miljoen. Correctie Retail In 2025 heeft u besloten dat het programma Retail een zelfstandige prestatie werd. Er is nog één administratieve correctie nodig om de verzelfstandiging te voltooien waar u reeds toe heeft besloten. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om, budgettair neutraal, de jaarschijven 2026 en 2027 van prestatie 5.1.6 te verlagen met € 200.000 onder gelijktijdige verhoging van de desbetreffende jaarschijven van prestatie 5.1.2 met € 200.000. Verhoging jaarschijf tbv uitvoering attractief Overijssel Bij de programmalijn 'Het erkennen, waarderen en behouden van vakmanschap en talent door de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt' gaan in de loop van 2026 verschillende subsidieregelingen open waarvoor extra middelen nodig zijn. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 950.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.2 van de begroting 2026. Neutrale mutatie begroting 2026 SPUK G16 Grensinformatiepunt Euregio Wij hebben een nieuwe beschikking van het rijk ontvangen ter uitvoering van het Euregiobeleid. Wij hebben besloten om de baten en lasten voor prestatie 5.1.2 m.b.t. de Specifieke Uitkering G16 Grensinformatiepunt Euregio in 2026 budgettair neutraal te verhogen met € 200.000.
7.2.3 Beleidsinf.: kennis, onderz., data	-250	0	250	-250	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
7.3.1 Doelen bereiken met partners	-200	0	200	-200	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
7.3.2 Wet open	291	0	-291	291	Wijz. 208	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
overheid					Voorjaarsronde personeel	
7.3.3 Communicatie	-108	0	108	-108	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Het totaal van de geraamde lasten van prestatie 5.1.3 bedraagt €3,2 miljoen; Per saldo is er een overschrijding van € 0,2 miljoen op deze prestatie, die is samengesteld uit mee- en tegenvallers. Snellere uitvoering programma toekomstgerichte economie Het programma toekomstgerichte economie loopt voorspoediger dan verwacht. Er heeft een overbesteding plaatsgevonden op de programmamiddelen voor een bedrag van € 0,3 miljoen. Dit betekent dat de uitvoering sneller is verlopen dan voorzien. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 5.1.3 € 263.000 extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve. Afronding verlenging regeling UBS 6.13 digitale en circulaire industrie en topclusters uit vorige coalitieperiode De regeling Digitale en Circulaire industrie uit de vorige periode is beleidsmatig afgerond. De dekking bestond uit 2 delen: algemene middelen uit de Motie Wissink uit 2022 en UKVO-middelen uit de vorige coalitie-periode. Rekening houdend met een nog liggende aanvraag van €10.000 waarvoor via de resultaatbestemming wordt aangevraagd valt €30.000 van de motie Wissink vrij. Wij stellen u voor om in te stemmen met een resultaatbestemming van €10.000 ten gunste van de jaarschijf 2026 voor de bovengenoemde subsidieverlening in prestatie 5.1.3. Rekening houdend met een liggende subsidieaanvraag van € 10.000 zit er in m.b.t. regeling UBS 6.13 voor een restantbedrag van €33.000 aan UKVO-middelen,. Dit restantbedrag ad €33.000 valt vrij conform de spelregels. Deze vrijval wordt verwerkt onder kerntaak 20 Overhead, financiering en dekkingsmiddelen.
7.4.1 Provinciale Staten	-130	0	130	-130	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	MIT-regeling In 2026 stellen wij wederom de MIT-regeling open. Hier is een aanvullend bedrag van € 500.000 voor nodig. Tevens zijn er middelen nodig ten behoeve van de topclusters en de Startup residence. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.1.3, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, in 2026 te verhogen met € 0,5 miljoen, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2027 met hetzelfde bedrag te verlagen.
7.4.1 Provinciale Staten	17	0	-17	17	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel
7.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-168	0	168	-168	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
7.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-49	0	49	-49	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Resultaatbestemming Expertisecentrum deelnemingen Bij de Perspectiefnota 2026 heeft u € 30 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld voor fondsen. De onderzoeken en voorbereidingen vergen inzet van (juridische) experts. Hier hangt een prijskaartje aan. In 2025 is er een positief

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						saldo van €31.000 binnen het expertisecentrum deelnemingen. Dit bedrag is noodzakelijk in 2026 ter facilitering van de in 2025 gestarte voorbereidingen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 31.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.4 van de begroting 2026. Compensatie gemeente Enschede gerealiseerd In de Perspectiefnota 2026 is € 2,7 miljoen toegevoegd aan de uitvoeringsreserve KvO voor de toegezegde financiële compensatie aan de gemeente Enschede in het kader van afspraken omtrent Technology Base zoals die in 2018 zijn vastgelegd. Deze compensatie had betrekking op een bijstelling van het woningbouwprogramma van Enschede in 2012, dat destijds een gunstig effect had op de grondexploitatie van Technology Base en ten koste ging van de gemeentelijke grondexploitatie. Dit bedrag is in 2025 uitbetaald. Technology base Jaarlijks stellen wij onze verliesvoorziening voor de grondexploitatie van Technology Base bij op basis van de meest recente doorrekening van nog verwachte uitgaven en inkomsten, uitgedrukt als netto contante waarde. Ook nemen wij 50% van het tekort van de luchthavenexploitatie op Technology Base voor onze rekening. Voor deze lasten hebben wij € 500.000 begroot. De werkelijke lasten bedragen € 230.000. Verlenging einddatum UKVO Wij stellen u voor om de einddatum van het UkvO budget van prestatie 5.1.4 met één jaar te verlengen tot 2026, omdat deze middelen waarschijnlijk onderdeel uitmaken van een investeringsvoorstel dat in 2026 in PS zal worden geagendeerd. Eind 2025 heeft PS een motie aangenomen waarin GS is gevraagd dit investeringsvoorstel uit te werken waarin een vorm van voorfinanciering wordt beoogd voor het baanonderhoud van de luchthaven.
7.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-17	0	17	-17	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Exploitatietekort Technology Base De gewijzigde begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Technology Base kent een negatief begrotingssaldo van € 672.000. De beide deelnemers (Provincie Overijssel en Gemeente Enschede) nemen, conform afspraak, ieder 50% van dit tekort voor hun rekening. In onze begroting is hiervoor reeds € 54.000 begroot. Wij stellen voor aanvullend € 282.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen. Dit tekort is gedeeltelijk structureel van aard (de luchthavenexploitatie is structureel verlieslatend). Daarnaast zijn er incidentele kosten voor o.a. de voorbereiding van het groot baanonderhoud en satelliet navigatie (PBN). Wij stellen u voor om het tekort van € 282.000 net als voorgaande jaren incidenteel te dekken uit de algemene middelen en een structurele oplossing te betrekken bij het gesprek met uw Staten over het toekomstperspectief van de luchthaven.
7.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	0	0	0	0	Wijz. 212 Diversen personeel afd.	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 212 Diversen personeel afd.

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
Totaal	**-6.551**	**199**	**6.750**	**-6.551**		

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen

Overhead

Toelichting op de financiële stand van zaken bedrijfsvoeringsbudgetten

In deze paragraaf geven wij per bedrijfsvoeringsonderdeel een toelichting op de verwachte bestedingen ten opzichte van de begrote budgetten. Daarbij gaan wij in op de belangrijkste aandachtspunten en afwijkingen van de begroting.

Facilitaire dienstverlening

Hoewel de prijsstijgingen afvlakken, blijft het hogere prijsniveau leiden tot structurele druk op de facilitaire budgetten. De kosten voor bouwkundig onderhoud, installaties, terreinonderhoud, schoonmaak, belastingen en netwerkkosten voor energie nemen sterker toe dan op basis van de gehanteerde indexatiemaatstaf (2,1%) wordt gecompenseerd. Daarnaast blijft de veiligheid in en rondom het provinciehuis een belangrijk aandachtspunt, wat aanleiding geeft om de beveiligingsmaatregelen verder op te schalen. Daartegenover staat dat de onderhandelingen met Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf over huur- en servicekosten voor onze rayonkantoren positief verlopen, dat met de inzet van eigen huismeesters klein onderhoud in eigen beheer kan worden uitgevoerd en dat de opbrengsten uit ons bedrijfsrestaurant hoger uitvallen dan begroot. In 2026 leiden de som van incidentele nadelen en voordelen tot een verwacht positief resultaat op de facilitaire budgetten van circa € 0,2 miljoen.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar alternatieven voor onze rayonkantoren van waaruit strooizout wordt opgeslagen en strooiroutes worden gereden. Dit naar aanleiding van stijgende kosten, uw vragen hierover en nieuwbouwplannen van het Rijk, waarbij het Rijk haar vastgoed mogelijk niet meer mag verhuren. Hierover wordt u via onze P&C-cyclus nader geïnformeerd.

Wij hebben oog voor de structurele houdbaarheid van onze facilitaire lasten en zijn scherp op mogelijke kostenbesparingen. Eind 2026 actualiseren wij ons Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP), hetgeen mogelijk budgettaire impact heeft. Met name het onderhoud van Kasteel Nijenhuis vraagt de komende jaren aandacht. Wij streven er naar de stijgende kosten op te vangen binnen de bestaande investerings- en exploitatiebudgetten.

Eerder hebben wij gemeld dat de verbouwing van ons provinciehuis eind 2026 zou worden afgerond. Door een aantal inrichtingskeuzes op de eerste verdieping kent het project een uitloop tot het eerste kwartaal van 2027. Wij passen daar onze investeringsbegroting bij de jaarrekening 2026 op aan. De aanpassingen leiden niet tot significant hogere kosten. De verbouwing kan binnen de daarvoor beschikbare budgetten worden afgerond, waarbij extra aandacht wordt besteed aan maatregelen om de toegankelijkheid van ons provinciehuis te verbeteren. Over de inzet van mogelijk resterende middelen wordt u nader geïnformeerd. Wij betrekken hierbij de uitkomsten uit het geactualiseerde MJOP.

Informatisering & Digitalisering

In april 2026 heeft u het 'Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028' vastgesteld. Met deze investeringsimpuls van € 11 miljoen, werken wij aan het verstevigen en versterken van onze informatievoorziening. Conform het Statenvoorstel is bij Monitor 2026-1, € 3,5 miljoen geraamd voor uitvoering van onze activiteiten in 2026. Wij verwachten in 2026 voor een significant deel de € 3,5 miljoen niet te besteden. Wij informeren u in een informatiesessie in november over de voortgang van het programma en de financiële stand van zaken. In de jaarrekening 2026 zullen wij de budgettaire gevolgen ter besluitvorming aan u voorleggen.

Momenteel werken wij aan het opschonen, digitaliseren en borgen van ons archief, conform de wettelijke vereisten die in de Archiefwet zijn vastgelegd. Hoewel we hier continu aan werken, zien wij dat het tempo achterloopt en dat versnelling noodzakelijk is. Wij werken op dit moment een actieplan uit om de noodzakelijke versnelling te bewerkstelligen op onze archiveringstaken, om daarmee te voldoen aan vereisten die de Archiefwet aan ons stelt. Het actieplan is gericht op deze vereisten van de Archiefwet en is geen onderdeel van het programma borging Informatievoorziening. Dit actieplan zal naar verwachting in 2027 in werking treden. Over eventuele financiële gevolgen informeren wij u via de P&C-cyclus. Naast onze maatregelen die nodig zijn om ons archief op orde te krijgen, zullen in de komende jaren archiefstukken verhuizen naar Collectie Overijssel. Aan deze verhuizing zijn kosten verbonden, temeer omdat dit specialistische kennis en behandeling van archiefstukken vraagt (bijvoorbeeld ter voorkoming van zilvervisjes die het archief aantasten). Wij brengen samen met Collectie Overijssel de verhuiskosten in kaart en zullen u hier nader over informeren.
Shared Service Center ONS (SSC ONS) presenteerde bij de jaarstukken 2025 een positief resultaat (onderbesteding). Hierover bent u middels een Statenbrief in juli geïnformeerd. Voor Overijssel betekende dit een budgettair voordeel van € 539.650, welke bijdraagt aan het jaarrekeningresultaat van bedrijfsvoering in 2026.
Human Resources (HR)
In 2026 is onze arbodienstverlening opnieuw aanbesteed. Daarbij is gekozen voor uitbreiding van de arbo-dienstverlening om duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te bevorderen en verzuim terug te dringen. Daarnaast stijgen de kosten voor woon-werkverkeer door hogere vervoerstarieven en een toegenomen vaste formatie. Ook de kosten voor onze HR verzekeringen zijn door CAO-effecten en formatiegroei toegenomen. Wij vangen de gestegen HR-kosten binnen de bedrijfsvoeringsbegroting op door inzet van het budget 'Bedrijfsvoering beweegt mee'.
Financiële uitvoeringsbudgetten
Door strengere wet- en regelgeving zijn de mogelijkheden om ons eigen vermogen te laten renderen door middel van obligaties beperkt. Bovendien verstrekken wij leningen in eigen beheer en zijn wij voor het overige deel gebonden aan schatkistbankieren. Hierdoor konden de diensten voor extern vermogensbeheer nogmaals worden afgeschaald. Dit leidt in 2026 tot een budgettair voordeel van circa € 100.000. Door wet- en regelgeving mogen wij ons vermogensbeheer niet volledig zelfstandig uitvoeren. In 2027 dienen wij door aanbestedingsregels de (uitgeklede) vermogensbeheerdiensten aan te besteden. Wij verwachten een structurele kostenbesparing, maar wachten de uitkomsten van de aanbesteding af voordat budget vrijvalt of wordt gealloceerd naar andere bedrijfsvoeringsonderdelen. Wij informeren u hierover via de P&C-cyclus.
Juridische uitvoeringsbudgetten
De juridische uitvoeringsbudgetten beperken zich tot inzet van de huisadvocaat, verzekeringen en abonnementen voor juridische data. Onze juridische dienstverlening vanuit bedrijfsvoering, richt zich met name op politiek-bestuurlijke dossiers zoals wind, stikstof en de WOO. In deze dossiers wordt veel van onze capaciteit, kennis en kunde gevraagd. Wij onderzoeken hoeveel capaciteit nodig is om juridische kwaliteitszorg te kunnen blijven leveren. De voortgang op de inhoudelijke dossiers wordt toegelicht bij de inhoudelijke prestaties in deze Monitor, zoals prestatie 7.3.2 Wet Open Overheid en 7.3.4 Bezwaar en beroep.

Bedrijfsvoering beweegt mee
De omvang van de organisatie groeit en krimpt in de loop der jaren. Dit heeft gevolgen voor de kosten van de bedrijfsvoering, zoals licenties, laptops, inventaris, woon-werkverkeer en verzekeringen. Om deze fluctuaties budgettair op te vangen, heeft u bij de meest recente perspectiefnota's middelen beschikbaar gesteld van circa € 24.500 per fte. In de begroting 2026 betreft dit € 0,9 miljoen structureel en € 0,2 miljoen incidenteel. In 2026 alloceren wij ter dekking van stijgende kosten € 0,45 miljoen aan de HR-budgetten. Voor de overige bedrijfsvoeringsonderdelen is daar, om de hierboven toegelichte redenen, nog geen noodzaak toe. Hierdoor resteert er na verwachting een resultaat van circa € 0,65 miljoen op deze budgetten. Wij verwachten het budget vanaf 2027 breder in te (moeten) zetten, zodat voor de hierboven toegelichte ontwikkelingen voldoende dekking beschikbaar is.
Wij ontvangen vanuit het Rijk op verschillende beleidsvelden specifieke uitkeringen (SPUKS). Een aantal SPUK-regelingen biedt de mogelijkheid om overheadkosten door te belasten op de SPUK. Waar mogelijk maken wij hier gebruik van. Dit leidt voor bedrijfsvoering in 2026 tot een incidentele baat van € 0,25 miljoen. Deze baat is niet begroot en leidt tot een positief resultaat.

Bedrijfsvoeringsonderdeel	**Budget**	**Verwacht resultaat**
Facilitaire zaken	€ 11,0 miljoen	€ 0,16 miljoen
Informatisering & Digitalisering (inclusief SSC ONS en Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028)*	€ 20,9 miljoen	€ 2,0 - € 2,5 miljoen
Human Resources	€ 2,2 miljoen	- € 0,475 miljoen
Financiële uitvoeringsbudgetten	€ 0,4 miljoen	€ 0,1 miljoen
Juridische uitvoeringsbudgetten	€ 0,55 miljoen	€ 0,06 miljoen
Bedrijfsvoering beweegt mee	€ 1,1 miljoen	€ 1,1 miljoen
Baten Specifieke uitkeringen	€ 0,25 miljoen	€ 0,25 miljoen
Totaal	**€ 36,4 miljoen**	**€ 3,2 - € 3,7 miljoen**

**In de begroting is € 3,5 miljoen opgenomen vanuit de Uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel (UKvO) voor uitvoering van het Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028. U wordt tijdens de PS-infosessie van 18 november geïnformeerd over de voortgang van het programma. Wij verwachten middelen door te schuiven naar volgende jaarschijven. In het jaarrekeningresultaat is tevens het positieve jaarrekeningresultaat 2025 van SSC ONS opgenomen (€ 0,5 miljoen).*
Overige overheadbudgetten, niet zijnde bedrijfsvoering

Toekomstvaste GIS
Bij het project GIS naar de Cloud verwachten wij een onderbesteding van € 0,3 miljoen. Het Proof of Concept (POC) van gemeente Zwolle is niet geslaagd, waardoor de provincie nu zelf een POC dient op te zetten. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om een IT structuur op te bouwen.
Directiebudgetten
Er is sprake van een verwachte onderbesteding van €0,4 miljoen. Het uitvoeringsbudget is bedoeld als frictiebudget om incidentele kosten op te vangen. Er is minder beroep gedaan op dit budget dan verwacht. Het frictiebudget dekt incidentele organisatiekosten. Ook hier is minder beroep op gedaan dan verwacht. Daarnaast zijn de salariskosten lager uitgevallen, door onder andere de openstaande vacatures voor de nieuwe hoofd eenheden. Dit leidt tot een onderbesteding van €0,9 miljoen.
Audits:
De lasten voor audits zijn €0,1 miljoen lager dan begroot, omdat wij zelf 217a onderzoeken hebben uitgevoerd. Er is geen externe expertise ingehuurd, waardoor de lasten lager zijn uitgevallen.

Begrotingswijziging
De Archiefwet en Historisch Centrum Overijssel vallen onder interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u daarom voor om voor prestatie 10.0 de lasten vanaf de begroting 2026 structureel met € 0,9 miljoen te verlagen. Gelijktijdig stellen wij u voor om voor prestatie 7.1.2 de lasten met hetzelfde bedrag te verhogen.

Financiering

Rentebaten gemeenteleningen
In de afgelopen maanden hebben we een aantal leningen aan gemeenten verstrekt. De bijbehorende rentebaten 2026 ramen we via deze Monitor 2026-II. De rentebaten voor 2027 en verder zijn opgenomen in de Begroting 2027. Voor 2026 gaat het om rentebaten van € 380.056.
Wij stellen u voor om een bedrag van afgerond € 0,4 miljoen aan rentebaten bij te ramen voor de jaarschijf 2026 op kerntaak Overhead, financiering en algemene middelen. Deze rentebaten komen ten gunste van de Algemene Reserve.

Rentebaten rekening courant Schatkist
De ECB heeft in juni 2026 besloten de rente te verhogen. Als gevolg hiervan neemt ook de rente op de Schatkistrekening toe. Voor 2026 verwachten we dat de rentebaten op het saldo van de Schatkist € 2,5 miljoen hoger zullen zijn dan begroot. Voor 2027 schatten wij in dat de rentebaten € 5,0 miljoen hoger zullen liggen dan begroot.
Wij stellen u voor om de rentebaten 2026 op de rekeningcourant schatkist te verhogen met € 2,5 miljoen en voor 2027 met €5,0 miljoen. Deze rentebaten komen ten gunste van de Algemene Reserve.

Rentebaten deposito Schatkist
Wij hebben eind mei 2026 een 1-jaars deposito afgesloten binnen de Schatkistomgeving van het Rijk. Dit levert rentebaten op van € 2,5 miljoen (€ 1,5 miljoen in 2026 en € 1,0 miljoen in 2027).
Wij stellen u voor om de rentebate van € 2,5 miljoen van de schatkistdeposito op te nemen in de begroting (jaarschijf 2026 € 1,5 miljoen, jaarschijf 2027 € 1,0 miljoen). Deze rentebaten komen ten gunste van de Algemene Reserve.

Rentebaten lening Wadinko
Met ingang van 1 januari 2026 hebben wij een leningfaciliteit verstrekt aan onze verbonden partij Wadinko van in totaal € 10 mln. Inmiddels heeft Wadinko een eerste tranche van € 2,5 miljoen opgenomen. Ook is Wadinko van plan om in het 3e kwartaal 2026 € 1,5 miljoen te trekken. In totaal dus € 4 miljoen. Dit levert een jaarlijkse rentebaat op van € 120.000. Voor beginjaar 2026 betreft het € 75.534.

We stellen u voor om voor 2026 een bedrag van € 75.534 aan rentebaten lening Wadinko op te nemen op kerntaak Overhead, financiering en dekkingsmiddelen. En voor de jaren 2027 t/m 2031 jaarlijks € 120.000.

Agiostorting Innovatiefonds Overijssel (IFO)

Zoals inhoudelijk toegelicht bij prestatie 5.1.5 willen we de voorgestelde agiostorting IFO van € 7,5 miljoen uit de Perspectiefnota 2027 gaan effectueren.

We stellen u voor om de gereserveerde € 7,5 miljoen uit de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel over te hevelen naar de Algemene Financieringsreserve.

Dekkingsmiddelen

Mutaties afschrijvingen

Middels deze monitor (2026-II) worden een aantal mutaties op de Investeringskredieten voorgesteld, zie de toelichting onder prestatie 473. De bijbehorende afschrijvingslasten (met dekking via de Reserve dekking kapitaallasten activa) worden tevens middels deze monitor opgeraamd. We stellen u voor de afschrijvingslasten vanaf jaarschijf 2029 structureel te verhogen met € 0,2 miljoen onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking uit de Reserve Kapitaallasten Activa.

Bij monitor 2026-I zijn mutaties op afschrijvingen verwerkt als gevolg van de periodieke actualisatie van de kapitaallasten. Hierbij is een bedrag van € 0,5 miljoen aan afschrijvingslasten budgettair neutraal (met dekking via de Reserve dekking kapitaallasten activa) verschoven van 2028 naar 2026. Na het verwerken van monitor 2026-I is gebleken dat dit niet had gemoeten. We hebben bij het opstellen van de Begroting 2027 de lasten van jaarschijf 2028 gecorrigeerd. Middels deze monitor (2026-II) worden de afschrijvingslasten voor jaarschijf 2026 gecorrigeerd. We stellen u voor de afschrijvingslasten van jaarschijf 2026 te verlagen met € 0,5 miljoen onder gelijktijdige verlaging van de onttrekking uit de Reserve Kapitaallasten Activa.

Overhevelingen tussen reserves

Overheveling U-KVO 6.2.1/6.2.2 ten behoeve van vernieuwing van het aanbod

Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel een bedrag van € 260.000 over te hevelen van prestatie 6.2.1 naar 6.2.2. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 6.2.1.

Overheveling A-KVO/U-KVO en vrijval Voorziening groot onderhoud ten behoeve van RDKA N766 Afkoop Deventer

Wij stellen u voor om de benodigde middelen voor het investeringskrediet voor de N766 ad € 7,3 miljoen te storten in de Reserve dekking kapitaallasten activa en deze middelen gelijktijdig te onttrekken uit de Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel (€ 2,8 miljoen), de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel 4.7.2 (€ 1,3 miljoen) en de voorziening groot onderhoud ad € 3,2 miljoen. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 4.6.9 en 4.7.2.

Overheveling U-KVO ten behoeve van vervanging bruggen N346

Wij stellen u voor om de benodigde dekkingsmiddelen ad € 1,0 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 1.4.1 naar de Reserve dekking kapitaallasten activa. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 4.7.3.

Overheveling U-KVO ten behoeve van regionale co-financiering Clean Energy Hubs

Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,2 miljoen over te hevelen van prestatie 2.3.1 naar prestatie 4.4.1. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 2.3.1.

Overheveling U-KVO ten behoeve van Natuurinclusief, Circulair en Klimaatadaptatie (NCK)

Wij stellen u voor om binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 0,3 miljoen over te hevelen van prestatie 1.4.1 naar prestatie 3.1.6. Daarnaast stellen wij u voor € 0,6 miljoen over te hevelen vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 1.4.1 naar de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland ten behoeve van prestatie 3.5.1. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 1.4.1.

Overheveling U-KVO i.v.m. verstrekte subsidies

In verband met verstrekte subsidies onder prestatie 1.3.3 stellen wij u voor om € 8 miljoen over te hevelen van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel prestatie 1.3.3 naar de Reserve Verstrekte Subsidies. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 1.3.3.

Overheveling Reserve Waterwegen ten behoeve van RDKA rehabilitatie kunstwerken

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Waterwegen en toe te voegen aan de reserve Dekking kapitaallasten activa (RDKA) voor de jaarschijf 2027 van de begroting. Voor een inhoudelijke toelichting wordt u verwezen naar prestatie 4.7.3 en 4.7.6.

Mutaties met betrekking tot personeel

CAO 2026-2028

Bij de P-nota is een meerjarige reservering (structureel en incidenteel) opgenomen op basis van een schatting van de CAO-ontwikkelingen 2026 en verder. Na verwerking van de P-nota 2027 bedroeg de voorlopige reservering voor het cao-effect 2026 € 2,6 miljoen structureel en € 0,5 miljoen incidenteel. In juni 2026 is een akkoord bereikt voor een nieuwe CAO Provinciale Sector met een looptijd van 1 juli 2026 tot en met 30 juni 2028. Als gevolg van deze CAO stijgen de salarissen. Deze stijging is echter trapsgewijs in de tijd, waardoor een deel van de CAO-buffer onbenut blijft. Het werkelijke effect van de cao voor 2026 bedraagt € 1 miljoen structureel en € 0,1 miljoen incidenteel. Dit zal een onderuitputting à € 2,0 miljoen op de CAO-buffer opleveren in 2026. Naarmate de salarissen in de latere jaren toenemen, wordt de reservering verder aangewend. Deze meerjarige aanwending van de reservering is verwerkt in de Begroting 2027. Wij stellen u voor om het cao-effect 2026 ad € 1 miljoen structureel en € 0,1 miljoen incidenteel te verwerken in 2026 en ter dekking hiervoor de CAO-reservering in te zetten.

Verwerking personele mutaties zomer- en najaarsronde

Op 3 momenten in het jaar (in het voorjaar, zomer en in het najaar) wordt de personeelsbegroting geactualiseerd. Hiertoe worden alle gewenste mutaties van de formatie geïnventariseerd en budgettair verwerkt. In de situaties waarin de dekking voor deze mutaties afkomstig is uit bestaande programmabudgetten vindt bij de Monitor besluitvorming plaats over de overheveling hiervan. Bij deze monitor verwerken wij de effecten van de zomer- en de najaarsronde personeel. We hebben naar aanleiding van de zomerronde besloten om het incidentele personeelsbudget voor 2026 bij te ramen met € 2,1 miljoen. Het incidentele programmabudget is met hetzelfde bedrag afgeraamd. We hebben naar aanleiding van de najaarsronde besloten om de structurele personeelsbudgetten bij te ramen met € 0,2 miljoen voor 2026 en € 0,4 miljoen voor 2027 en verder. Tevens hebben we besloten om de incidentele personeelsbudgetten bij te ramen met € 0,5 miljoen voor 2026, € 1,5 miljoen voor 2027, € 1,3 miljoen voor 2028 en € 0,8 miljoen voor 2029 en 2030. De structurele en incidentele programmabudgetten zijn met hetzelfde bedrag afgeraamd. Voor de uitwerking per kerntaak wordt verwezen naar de bijlage met budgettaire gevolgen.

Motorrijtuigenbelasting
Jaarlijks actualiseren we bij de tweede monitor de ramingen van de inkomsten uit de opcenten Motorrijtuigenbelasting (MRB). Hierbij baseren we ons op de ramingen zoals afgegeven door de Belastingdienst en de daadwerkelijke afdrachten tot op heden (augustus 2026). We verhogen de raming voor 2026 en verder met € 3,0 miljoen. Daarmee komen de verwachte inkomsten uit op € 144,7 miljoen in 2026.
De inkomsten zijn vanaf 2026 gestegen doordat door nieuwe wetgeving van de Rijksoverheid de korting op MRB voor zuinige auto's en voor campers daalt. Tegelijkertijd zijn er onzekerheden in de ramingen van de Belastingdienst. Over 2025 vielen de inkomsten in de laatste maanden van het jaar lager uit dan verwacht. Ook constateren we grotere seizoenseffecten. Met deze effecten houdt de Belastingdienst in de ramingen die zij afgeeft geen rekening. Gezien de onzekerheden beoordelen we de raming begin volgend jaar opnieuw.

Mutaties uit mei- en septembercirculaire provinciefonds
SAMENVATTEND
Bij de begroting 2027 is de meicirculaire toegelicht en het meerjarig effect van de meicirculaire verwerkt. In deze monitor verwerken we het effect van de meicirculaire voor het jaar 2026 en de (meerjarige) mutaties uit de septembercirculaire. Onderstaande effecten worden verwerkt:

- Effecten 2026 meicirculaire op Algemene uitkering. Het budgettaire effect is in 2026 incidenteel+/+ € 2,8 miljoen.
- Effecten septembercirculaire op Algemene uitkering. Het budgettaire effect in 2026 is +/+ € 13,8 miljoen, in 2027 € 2,5 miljoen en vanaf 2028 € 5,5 miljoen.
- Effecten meicirculaire op decentralisatie-uitkeringen. De decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus (€ 9.653) en de decentralisatie-uitkering ANLb uitvoeringskosten RVO (€ 346.500) zijn niet benodigd en hebben dus een positief effect op het budgettair perspectief. Ook is er met de afrekening over 2025 nog een bedrag binnengekomen voor decentralisatie-uitkering Wet Versterking Volkshuisvesting (€ 659.129), dit bedrag is ook niet benodigd in 2026. In totaal valt er dus € 1.015.282 vrij naar de algemene middelen.
- Effecten septembercirculaire op decentralisatie-uitkeringen. Vanaf 2026 ontvangen provincies structureel middelen voor de extra werkzaamheden die voortkomen uit het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting. Voor Overijssel gaat het structureel om € 1,2 miljoen, onder andere voor de coördinerende rol bij de woningbouwopgave en het interbestuurlijk toezicht. Deze bedragen worden vanaf 2027 structureel geraamd. Het bedrag voor 2026 kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

ALGEMENE UITKERING
Meicirculaire (met resultaateffect)
In totaal valt de algemene uitkering in 2026 circa € 3,3 miljoen hoger uit. Dit komt door aanpassing van de maatstaven, de aanpassing van het accres, weeffout Jeugdzorg en afrekening plafond BCF.
- De stijging van het accres komt vooral door de gestegen inflatie. Dit effect is structureel en leidt dus ook tot een plus vanaf 2027, deze is reeds verwerkt bij de Begroting 2027.
- Het verschil tussen het plafond in het BCF en de uitgaven ten laste van het BCF in 2025 wordt verwerkt in 2026. De ruimte onder het plafond voor 2025 voor de provincies blijkt te zijn toegenomen met circa € 15 miljoen. Dit overschot wordt toegevoegd aan het provinciefonds. Dit leidt voor Overijssel tot een stijging van de algemene uitkering.
Ook wordt de afrekening van 2025 verwerkt in 2026. Voor de algemene uitkering is dit een daling van € 0,5 miljoen.

Samenvattend voorstel
De bovenstaande posten uit de meicirculaire (accres 2025, afrekening BCF, afrekening 2025 en overig leiden samenvattend tot onderstaand voorstel:
Wij stellen u voor de baten uit het provinciefonds in 2026 te verhogen met € 2,8 miljoen ten gunste van de algemene middelen.

Septembercirculaire (met resultaateffect)
Accres/ Ontwikkeling provinciefonds 2026
In totaal valt de algemene uitkering in 2026 circa € 13,8 miljoen hoger uit. Dit komt bijna in het geheel door de afrekening ruimte onder plafond BCF. Voor 2026 is het accres ongewijzigd.
Accres/ Ontwikkeling provinciefonds 2027 en verder
In de septembercirculaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2027 en verder. Ook zijn de effecten van het nieuwe herverdeelmodel verwerkt in de septembercirculaire.
Zoals ook in de Begroting 2027 geschetst, is er nog een aantal ontwikkelingen die onze inkomsten uit het provinciefonds onzeker maken. Afgelopen zomer hebben we gezien dat op de maatstaven van het nieuwe verdeelmodel meer beweging is dan we de afgelopen jaren gewend zijn geweest. Daarnaast zullen de clusters OV en natuur nog worden herijkt en per 1-1-29 opnieuw een herverdeling kunnen opleveren.
Bij de begroting hebben we het herverdeeleffect van het nieuwe verdeelmodel ten laste gebracht van de stelpost. Met het oog op de onzekerheden houden we een deel van de stelpost in stand. Daarbij gaan we uit van een onzekerheid van 1% in 2027 (circa € 2,8 miljoen), oplopend naar 2% vanaf 2028 (circa € 5,6 miljoen). Deze stelpost houden we in stand tot de herijking van de clusters OV en natuur per 1-1-2029. Tot die periode kan ook meer ervaring worden opgedaan met het nieuwe verdeelmodel en meer inzicht komen in de volatiliteit.
Na verwerking van het herverdeeleffect en rekening houdend met bovenstaande onzekerheidsmarge, valt per saldo vanaf 2028 € 5,5 miljoen vrij vanuit de stelpost (en € 2,5 miljoen in 2027). Die vrijval is mede te verklaren door een hoger accres en doordat de herverdeling beter uitpakt dan vooraf ingeschat.
Accres vanaf 2028
Het ministerie geeft ook een raming van de accresontwikkeling in 2028 en verder. Conform de bestaande uitgangspunten nemen wij, voorzichtigheidshalve, alleen de accres effecten van het voorliggende begrotingsjaar mee. Het accres voor 2028 en verder is niet verwerkt in ons budgettair perspectief. Daar staat tegenover dat we de budgetten ook niet meerjarig indexeren, maar ook alleen voor het aankomende begrotingsjaar.
Samenvattend voorstel
De bovenstaande posten uit de septembercirculaire leiden samenvattend tot onderstaand voorstel:
Wij stellen u voor de baten uit het provinciefonds in 2026 te verhogen met € 13,8 miljoen, 2027 met € 2,5 miljoen en vanaf 2028 met € 5,5 miljoen ten gunste van de algemene middelen.

DECENTRALISATIE-UITKERINGEN
In de meicirculaire en de septembercirculaire zijn decentralisatie-uitkeringen aangekondigd voor uiteenlopende onderwerpen. De effecten van de meicirculaire vanaf jaarschijf 2027 zijn meegenomen bij het opstellen van de begroting 2027. Bij deze monitor (2026-II) stellen u voor de baten uit het Provinciefonds te verhogen met onderstaande bedragen:

- Meicirculaire: 2026: 10,6 miljoen;
- Septembercirculaire: 2026: 13,5 miljoen, 2027: 3,7 miljoen, 2028: 3,7 miljoen, 2029: 2,3 miljoen, 2030: 1,3 miljoen en 2031: 0,4 miljoen.

Hieronder wordt per decentralisatie-uitkering een toelichting gegeven op de te ramen uitgaven. Een aantal decentralisatie uitkeringen voor 2026 zal in latere jaren geraamd worden om onderuitputting voor dit jaar te voorkomen. Gezien de timing gaan deze middelen namelijk niet meer besteed worden in 2026.

Meicirculaire (zonder resultaat effect)

Stimuleringsprogramma Energiehubs

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 790.000 voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 2.3.1. Onder prestatie 2.3.1 wordt u voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2028 van prestatie 2.3.1.

Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 160.000 voor 2026, € 275.000 voor 2027, € 275.000 voor 2028 en € 275.000 voor 2029. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.4. Onder prestatie 3.1.4. wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 160.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2026. De bedragen voor 2027, 2028 en 2029 zijn via de Begroting 2027 toegevoegd aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 4,1 miljoen in 2026, € 4,1 miljoen in 2027 en € 4,1 miljoen in 2028. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.5. Wij stellen u voor om de ontvangen decentralisatie-uitkering ad € 4,1 miljoen toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5. De bijdrage voor 2027 en 2028 zijn verwerkt in de begroting 2027 en toegevoegd aan de Reserve Agrarisch Natuurbeheer.

ANB investeringsmiddelen

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 4 miljoen in 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.5. Wij stellen u voor om de ontvangen decentralisatie-uitkering ad € 4 miljoen toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5.

Bestrijding invasieve exoten

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,3 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.3.5. Onder prestatie 3.3.5. wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 0,3 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.

Mkb-Innovatieregeling Topsectoren (MIT)

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,8 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 5.1.3. Onder prestatie 5.1.3. wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 0,8 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2026.

Erfgoed en Overheid

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 50.000 voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 6.1.1. Onder prestatie 6.1.1. wordt u voorgesteld om € 34.000 toe te voegen aan prestatie 6.1.1 van de begroting 2026, en € 16.000 aan de begroting 2027.

Meicirculaire (met resultaat effect)

ANLb-uitvoeringskosten RVO

Het budget dat via de meicirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,3 miljoen in 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.5. Dit bedrag kan vrijvallen naar Algemene Reserve, omdat wij voor de gestegen uitvoeringskosten RvO via de P-nota 2027 extra budget beschikbaar hebben gesteld. Wij stellen u voor € 0,3 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus
Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. In deze circulaire ontvangt Overijssel € 2.000 en € 8.000. Deze bedragen zijn niet benodigd en kunnen vrijvallen. De kosten zijn al gerealiseerd via het salarisbudget. . Wij stellen u voor € 10.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
Wet Versterking Volkshuisvesting
In de meicirculaire wordt een afrekening over 2025 verwerkt. Het betreft een decentralisatie-uitkering 2025 van € 0,6 miljoen voor het onderwerp Wet Versterken regie volkshuisvesting. Dit bedrag kan vrijvallen. Wij stellen u voor € 0,6 miljoen toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Septembercirculaire (zonder resultaateffect)
RES Zwolle en Hengelo
Het voor dit onderwerp beschikbare structurele budget ad € 0,9 miljoen is middels de septembercirculaire afgeraamd naar 0. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 2.3.1. Onder prestatie 2.3.1 wordt u voorgesteld om deze middelen structureel af te ramen voor 2026 en de daarop volgende jaren.
Aanpak netcongestie.
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is in 2027: € 0,7 miljoen; in 2028 € 0,7 miljoen; in 2029 € 0,7 miljoen en in 2030 € 0,7 miljoen. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 2.3.1. Onder prestatie 2.3.1 wordt u voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2027, 2028, 2029 en 2030.
Bestrijding invasieve exoten
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,8 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.3.5. Onder prestatie 3.3.5. wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 0,8 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Natuurbrandpreventie en mitigatie 2025-2029
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel aanvullend beschikbaar is gesteld is € 0,6 miljoen voor 2026, € 0,8 miljoen voor 2027 en € 0,8 miljoen voor 2028 en 2029. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.4. Onder prestatie 3.1.4. wordt u voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijven 2026, 2027, 2028 en 2029.
SNL - stijging standaardkostprijzen 2026
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 1,6 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.4. Onder prestatie 3.1.4. wordt u voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Agrarisch natuur- en landschapsbeheer
Voor Agrarisch natuur- en landschapsbeheer zijn onderstaande budgetten via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar gesteld:

- *ANLb compensatie Eco-regeling:* € 4,3 miljoen voor 2026
- *ANB uitvoeringscapaciteit:* € 0,2 miljoen voor de jaren 2026 en 2027 (totaal € 0,4 miljoen)
- *ANB grondfaciliteit:* € 0,9 miljoen voor 2026
- *Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb):* € 1,6 miljoen voor 2027 en 2028 (totaal € 3,1 miljoen).

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.5. Wij stellen u voor om de ontvangen decentralisatie-uitkeringen, ad € 4,3 miljoen, € 0,4 miljoen, € 0,9 miljoen en € 3,1 miljoen, toe te voegen aan de Reserve Agrarisch natuurbeheer en te koppelen aan prestatie 3.1.5.

Verbeterprogramma Vogelhabitatrichtlijn (VHR)
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,2 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.1.7. Onder prestatie 3.1.7 wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 0,2 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Landelijke Aanpak Wolven
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,2 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.3.4. Onder prestatie 3.3.4 wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 0,2 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Pachtmaatregelen stikstof
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,8 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.5.4. Wij stellen u voor om de Rijksbijdrage van € 0,8 miljoen toe te voegen aan de Algemene Risico Reservering ten behoeve van de aanpak van PAS melders.
Bosrevitalisatie
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,9 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 3.5.5. Wij stellen u voor om deze middelen toe te voegen aan de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 3.5.5.
Nationale Agenda Laadinfrastructuur
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 1 miljoen in 2028, € 0,4 miljoen in 2029 en € 0,2 miljoen in 2030. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 4.1.3. Onder prestatie 4.1.3 wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 1 miljoen, € 0,4 miljoen en € 0,2 miljoen toe te voegen aan de jaarschijven 2028, 2029 en 2030.
Openbare bibliotheken
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 40.000 voor 2027. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 6.4.1. Onder prestatie 6.4.1 wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 40.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Veilig vergaderen
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 94.000 voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 7.1.4. Onder prestatie 7.1.4 wordt u voorgesteld om deze middelen ad € 94.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Spreidingswet
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 0,8 miljoen voor 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 7.1.4 .Onder prestatie 7.1.4 wordt u voorgesteld om deze middelen toe te voegen aan de jaarschijf 2027.
Pilot duurzame bedrijfsterreinen
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 1 miljoen voor 2026. Conform uw eerdere besluitvorming in monitor 2026-I onder prestatie 5.1.2 stellen wij u voor om het door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag ad € 1 miljoen voor een pilot duurzame bedrijfsterreinen toe te voegen aan de Algemene Financieringsreserve ten behoeve van de HMO.

Septembercirculaire (met resultaateffect)
Wet Versterking Volkshuisvesting
Het budget dat via de septembercirculaire voor Overijssel beschikbaar is gesteld is € 1,2 miljoen structureel vanaf 2026. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar prestatie 1.3.1. Onder prestatie 1.3.1 wordt u voorgesteld om dit bedrag vanaf 2027 op te nemen in de structurele begroting voor prestatie 1.3.1. Het bedrag voor 2026 kan vrijvallen

ten gunste van de algemene middelen. Wij stellen u voor € 1,2 miljoen toe te voegen aan de Algemene reserve.

Financiën

In dit hoofdstuk maken wij alle overige baten en lasten inzichtelijk voor zover er een bedrag in de begroting is opgenomen. Het betreft hier de onderdelen 'overhead' waarin alle bedrijfsvoeringsbudgetten zijn opgenomen en de 'algemene dekkingsmiddelen', waarin met name de algemene inkomsten zijn opgenomen. Een nadere uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen is te vinden onder financiën - meerjarig overzicht van baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
Lasten						
10. Bedrijfsvoering						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Bedrijfsvoering	**33.628**	**4.427**	**38.056**	**26.097**	**6.782**	**5.177**
Totaal 10.0 Bedrijfsvoering	**33.628**	**4.427**	**38.056**	**26.097**	**6.782**	**5.177**
10.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	**34.220**	**2.038**	**36.258**	**0**	**0**	**36.258**
Totaal 10.66 Totaal personeelsgebonden kosten	**34.220**	**2.038**	**36.258**	**0**	**0**	**36.258**
Totaal 10. Bedrijfsvoering	**67.849**	**6.465**	**74.314**	**26.097**	**6.782**	**41.435**
20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.						
20.00 Overige algemene dekkingsmiddele						
20.00.3 Dividend	**4**	**0**	**4**	**0**	**0**	**4**
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	**-174**	**0**	**-174**	**-184**	**0**	**10**
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	**2.300**	**0**	**2.300**	**-1.698**	**0**	**3.999**
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddele	**2.131**	**0**	**2.131**	**-1.882**	**0**	**4.013**
20.20 Onvoorzien						
20.20.1 Onvoorzien	**3.326**	**0**	**3.326**	**0**	**0**	**3.326**
Totaal 20.20 Onvoorzien	**3.326**	**0**	**3.326**	**0**	**0**	**3.326**
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.	**5.456**	**0**	**5.456**	**-1.882**	**0**	**7.339**
Totaal Lasten	**73.305**	**6.465**	**79.770**	**24.215**	**6.782**	**48.773**
Baten						
10. Bedrijfsvoering						
10.0 Bedrijfsvoering						

Saldo baten en lasten	Primitieve begroting 2026	Doorgevoerde begrotingswijzigingen	Begroot per 18-09-2026	Besteed per 18-09-2026	Verplicht per 18-09-2026	Ruimte per 18-09-2026
10.0.0 Bedrijfsvoering	**878**	**90**	**968**	**1.021**	**0**	**-53**
Totaal 10.0 Bedrijfsvoering	**878**	**90**	**968**	**1.021**	**0**	**-53**
Totaal 10. Bedrijfsvoering	**878**	**90**	**968**	**1.021**	**0**	**-53**
20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.						
20.00 Overige algemene dekkingsmiddele						
20.00.1 Lokale heffingen	**141.700**	**0**	**141.700**	**142.147**	**0**	**-447**
20.00.2 Algemene uitkeringen	**274.270**	**21.800**	**296.071**	**296.071**	**0**	**0**
20.00.3 Dividend	**22.947**	**747**	**23.694**	**23.189**	**0**	**505**
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	**21.075**	**3.719**	**24.794**	**17.079**	**0**	**7.716**
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	**0**	**14.246**	**14.246**	**261**	**0**	**13.985**
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddele	**459.993**	**40.513**	**500.505**	**478.747**	**0**	**21.759**
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen c.a.	**459.993**	**40.513**	**500.505**	**478.747**	**0**	**21.759**
Totaal Baten	**460.871**	**40.603**	**501.473**	**479.767**	**0**	**21.706**
Saldo baten en lasten	**387.566**	**34.138**	**421.703**	**455.553**	**-6.782**	**-27.067**

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Voorgestelde Begrotingswijziging/Resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	Financiële toelichting prestatie
10.0.0 Overhead	PS Begrotingswijziging	947		947	947	CAO 2026-2028
10.0.0 Overhead	PS Begrotingswijziging	111		111	111	CAO 2026-2028
10.0.0 Overhead	PS Begrotingswijziging	-925		-925	-925	De Archiefwet en Historisch Centrum Overijssel vallen onder interbestuurlijk toezicht. Wij stellen u daarom voor om voor prestatie 10.0 de lasten vanaf de begroting 2026 structureel met € 0,9 miljoen te verlagen. Gelijktijdig stellen wij u voor om voor prestatie 7.1.2 de lasten met hetzelfde bedrag te verhogen.
20.00.1 Lokale heffingen	PS Begrotingswijziging	3.000	3.000		3.000	Actualisatie motorrijtuigenbelasting
20.00.2 Algemene uitkeringen	PS Begrotingswijziging	41.437	41.437		41.437	Meicirculaire & Septembercirculaire
20.00.4 Saldo financieringsfunctie	PS Begrotingswijziging	380	380		380	Rentebaten gemeenteleningen
20.00.4 Saldo financieringsfunctie	PS Begrotingswijziging	2.500	2.500		2.500	Rentebaten rekening courant Schatkist
20.00.4 Saldo financieringsfunctie	PS Begrotingswijziging	1.489	1.489		1.489	Rentebaten deposito Schatkist
20.00.4 Saldo financieringsfunctie	PS Begrotingswijziging	76	76		76	Rentebaten lening Wadinko
Totaal		**49.015**	**48.882**	**133**	**49.015**	

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
10.0.0 Bedrijfsvoering	-900	0	900	-900	PS 004 Jaarstukken 2025 RB	Deze wijziging heeft betrekking op PS 004 Jaarstukken 2025 RB
10.0.0 Bedrijfsvoering	352	90	-262	352	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Op een budget van €1,1 miljoen op deze prestatie is er een onderuitputting van €516.000. Het gaat in totaal om een onderuitputting van €516.000 waarvan €483.000 onderdeel is van het subsidieplafond van de regeling. Een resterend bedrag van €33.000 dat niet in de subsidieregeling zit zal terugvloeien naar de uKVO. De onderuitputting van het subsidieplafond valt te verklaren doordat er eind 2025 nog enkele subsidieaanvragen voor de regeling zijn ingediend. Deze aanvragen zijn inhoudelijk beoordeeld in 2025, maar de formele

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						verlening heeft (binnen de wettelijke termijnen) pas in januari 2026 plaatsgevonden. Hierdoor is het subsidieplafond niet volledig besteed in 2025 en was er nog een resterend budget van €483.000. De subsidieregeling is meerjarig, daarom is besloten om €483.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.6. De ingediende aanvragen uit 2025 zijn inmiddels met dit budget in januari 2026 verplicht. Het subsidieplafond is daarmee weer volledig besteed en afgelopen Ubs ronde in februari heeft er een ophoging van het plafond plaatsgevonden omdat het subsidieplafond niet meer toereikend was voor nieuwe ingediende aanvragen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 483.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.1.6 van de begroting 2026.
10.0.0 Bedrijfsvoering	-591	0	591	-591	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Correctie Retail In 2025 heeft u besloten dat het programma Retail een zelfstandige prestatie werd. Er is nog één administratieve correctie nodig om de verzelfstandiging te voltooien waar u reeds toe heeft besloten. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om, budgettair neutraal, de jaarschijven 2026 en 2027 van prestatie 5.1.6 te verlagen met € 200.000 onder gelijktijdige verhoging van de desbetreffende jaarschijven van prestatie 5.1.2 met € 200.000. Er is in totaal een bedrag van € 5.242 te veel toegevoegd aan het totaal van alle jaarschijven van deze prestatie. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de jaarschijf van prestatie 5.1.6 in 2027 te verlagen met € 5.242.
10.0.0 Bedrijfsvoering	-3.500	0	3.500	-3.500	GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op GS wijz. 106 Monitor Overijssel 2026 I
10.0.0 Bedrijfsvoering	301	0	-301	301	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	0	0	0	0	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-355	0	355	-355	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-280	0	280	-280	Wijz. 203 Doorwerking ADM 2025	Het totaal van de begrote lasten op deze prestatie bedraagt €2,9 miljoen. Hiervan is €2,1 miljoen besteed. Dit betekent een onderbesteding van €0,8 miljoen. Regeling UBS 6.15 Ons Toeristisch MKB Voor de Regeling UBS 6.15 Ons Toeristisch MKB is een subsidieplafond gepubliceerd van €1 miljoen. We hebben bij de Monitor

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						2025-II met u gecommuniceerd dat wij de mogelijkheid van eventuele onderbesteding accepteren. Er is goed gebruik gemaakt van de regeling; er resteert een bedrag van €300.000. Programma Recreatie en Vrijetijd 2024-2027 Op dit programma resteert een bedrag van €410.000. De oorzaak hiervan is dat de cofinanciering in het kader van de Regiodeal Zwolle niet meer nodig is gebleken. GS-wijziging Recreatie en vrije tijd 2024-2027 Gezien bovenstaande toelichting hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om een bedrag van € 709.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026. Resultaatbestemming subsidieverlening Marketing Oost Marketing Oost heeft een meerjarige subsidie-ontvangen. Voor een bedrag van €78.000 wordt de prestatie gerealiseerd in 2026. Wij stellen u voor om een bedrag van €78.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026.
10.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-1.403	0	1.403	-1.403	Wijz. 208 Voorjaarsronde personeel	Het totaal van de begrote lasten op deze prestatie bedraagt €2,9 miljoen. Hiervan is €2,1 miljoen besteed. Dit betekent een onderbesteding van €0,8 miljoen. Regeling UBS 6.15 Ons Toeristisch MKB Voor de Regeling UBS 6.15 Ons Toeristisch MKB is een subsidieplafond gepubliceerd van €1 miljoen. We hebben bij de Monitor 2025-II met u gecommuniceerd dat wij de mogelijkheid van eventuele onderbesteding accepteren. Er is goed gebruik gemaakt van de regeling; er resteert een bedrag van €300.000. Programma Recreatie en Vrijetijd 2024-2027 Op dit programma resteert een bedrag van €410.000. De oorzaak hiervan is dat de cofinanciering in het kader van de Regiodeal Zwolle niet meer nodig is gebleken. GS-wijziging Recreatie en vrije tijd 2024-2027 Gezien bovenstaande toelichting hebben wij op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besloten om een bedrag van € 709.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026. Resultaatbestemming subsidieverlening Marketing Oost Marketing Oost heeft een meerjarige subsidie-ontvangen. Voor een bedrag van €78.000 wordt de prestatie gerealiseerd in 2026. Wij stellen u voor om een bedrag van €78.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2026.
20.00.2 Algemene uitkeringen	10.000	10.000	0	10.000	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Deze wijziging heeft betrekking op PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
20.00.2 Algemene uitkeringen	11.800	11.800	0	11.800	Wijz. 201 Doorwerking PS 2025	Deze wijziging heeft betrekking op Wijz. 201 Doorwerking PS 2025
20.00.3 Dividend	747	747	0	747	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Het totaal van de begrote lasten op deze prestatie bedraagt €1,8 miljoen, bestaande uit de Motie Gezamenlijke Ambities (€500.000) en UKVO-programmamiddelen van €1,3 miljoen. Er is een onderuitputting van €604.000. Motie gezamenlijke ambities beeldbepalende evenementen U heeft middels de Motie Gezamenlijke Ambities middelen €500.000 beschikbaar gesteld voor (beeldbepalende) evenementen. Wij hebben hier een plan voor ontwikkeld om de motie in 3 jaar tot uitvoering te brengen, in lijn met het investeringsvoorstel evenementen 2025 t/m 2027. De subsidiebeschikking is al verstrekt. Wij spreiden de lasten over meerdere jaren nemen. De bij de monitor 2025-II aangekondigde onderuitputting delen wij toe aan de jaren 2026 en 2027. Wij stellen u bij de jaarrekening 2025 voor om het saldo op de MGA-middelen ad €330.000 via resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijven 2026 en 2027, prestatie 5.2.2, voor een bedrag van €178.000 respectievelijk €152.000 per jaar. UKVO-middelen Evenementenbeleid Van de UKVO-middelen van €1,3 miljoen resteert een bedrag van €274.000. De voornaamste oorzaak is dat er ruimte resteert onder het plafond van de meerjarige subsidieregeling. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 274.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.2 van de begroting 2026.
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	3.719	3.719	0	3.719	PS wijz. 009 Perspectiefnota 2027	Het totaal van de begrote lasten op deze prestatie bedraagt €1,8 miljoen, bestaande uit de Motie Gezamenlijke Ambities (€500.000) en UKVO-programmamiddelen van €1,3 miljoen. Er is een onderuitputting van €604.000. Motie gezamenlijke ambities beeldbepalende evenementen U heeft middels de Motie Gezamenlijke Ambities middelen €500.000 beschikbaar gesteld voor (beeldbepalende) evenementen. Wij hebben hier een plan voor ontwikkeld om de motie in 3 jaar tot uitvoering te brengen, in lijn met het investeringsvoorstel evenementen 2025 t/m 2027. De subsidiebeschikking is al verstrekt. Wij spreiden de lasten over meerdere jaren nemen. De bij de monitor 2025-II aangekondigde onderuitputting delen wij toe aan de jaren 2026 en 2027. Wij stellen u bij de jaarrekening 2025 voor om het saldo op de MGA-middelen ad €330.000 via resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijven 2026 en 2027, prestatie 5.2.2, voor een bedrag van €178.000 respectievelijk €152.000 per jaar. UKVO-middelen Evenementenbeleid Van de UKVO-middelen van €1,3 miljoen resteert een bedrag van €274.000. De voornaamste oorzaak is dat er ruimte resteert onder het plafond van de meerjarige subsidieregeling. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van

	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
						Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 274.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2026 van prestatie 5.2.2 van de begroting 2026.
20.00.5 Overige alg dekkingsmiddelen	14.246	14.246	0	14.246	PS wijz. 008 Monitor Overijssel 2026 I	Aanpassen raming 2026 en 2027 Ten behoeve van het kennisplatform en de voorbereiding van diverse activiteiten hebben wij extra middelen in de jaarschijf 2026 en 2027 nodig. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 266.000 per jaar te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijven 2026 en 2027 van prestatie 5.2.2 van de begroting 2026.
Totaal	**34.138**	**40.603**	**6.465**	**34.138**		